467

Redactori : VIOREL PÎRLIGRAS, DANIEL CRISTIAN DUMITRU, DODO NIȚĂ
Prezentare grafică : VIOREL PÎRLIGRAS

CUPRINS

Editorial 2
Săptămîna orbilor 4
Daniel Cristian Dumitru
Revista presei 70
Rosny Aîne — o imagine tridimensională 76
Moartea Pămîntului 81
J. H. Rosny Aîne
Xipehuzii 131
J. H. Rosny Aîne
Xipehuzii ! 152
Mircea Liviu Goga
În loc de poșta redacției 159

© Ed. SFVA — (467)/7 ; 8 ; 9 — 1990 octombrie, noiembrie, decembrie
(467)/1 — 1991

revista 467

Colecția romanelor SF

7 • 8 • 9

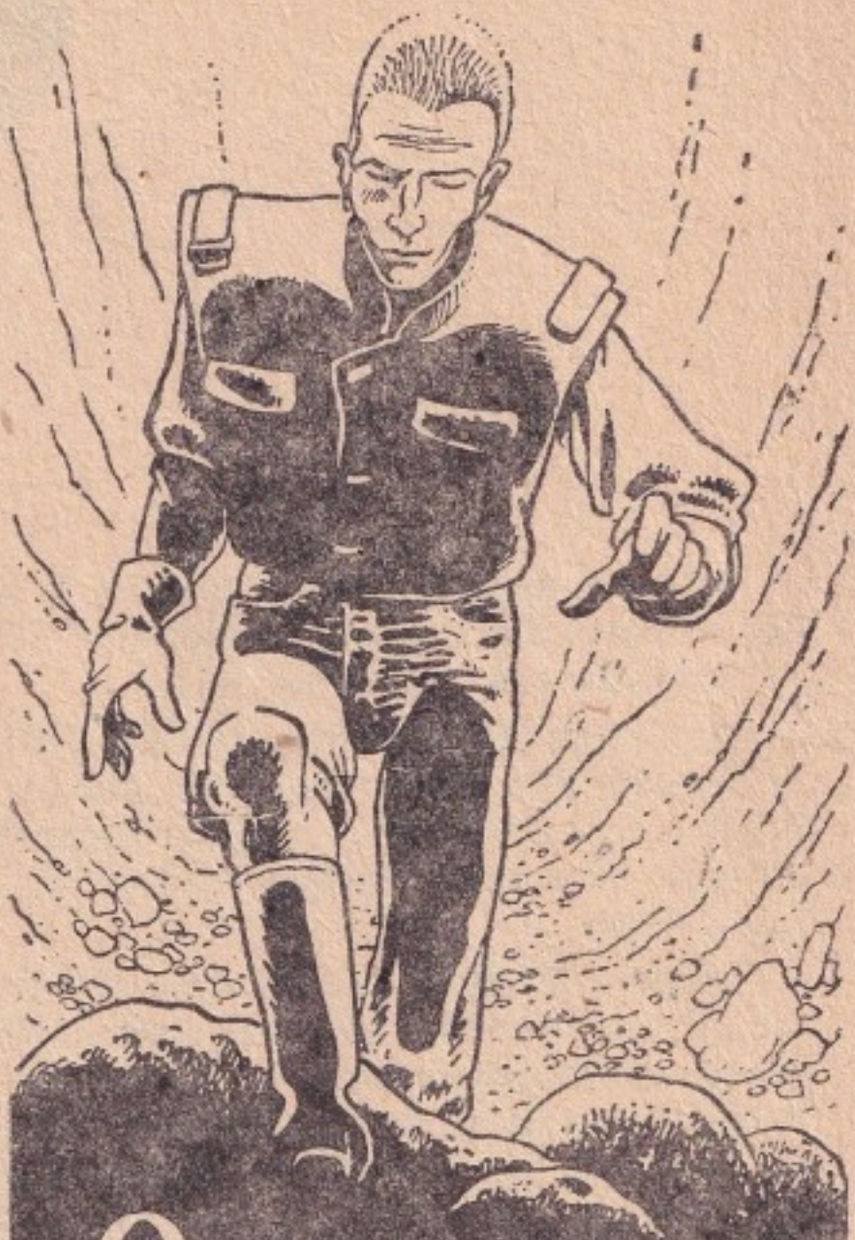

SĂPTĂMÎNA ORBILOR

DANIEL CRISTIAN DUMITRU

EDITORIAL

D.C.D.

Iată-ne, dragi prieteni, iubitori ai SF-ului, în fața unor noi romane din *Colecția romanelor SF* — „467".

Romane noi — formule noi !

Așa cum ați remarcat, revista „467" vă apare azi mult îmbunătățită : comasarea mai multor numere la un loc pentru a vă prezenta un roman integral (sau două, în cazul de față) vine în întîmpinarea dorinței multor dintre dumneavoastră.

Inițiem totodată prezentarea membrilor *Societății fanilor „Victor Anestin" (SFVA)* care, alături de creațiile lor — proze, traduceri, desene —, vă vor oferi o imagine concludentă a activității lor pe tărîmul SF. Majoritatea numelor de care veți lua cunoștință vă sînt, încă, necunoscute pentru simplul motiv că membrii *SFVA*-ului sînt tineri sau foarte tineri și n-au avut nici cînd, nici unde să publice. Mai ales acest din urmă motiv a constituit o barieră în fața afirmărilor. Exceptînd revista *Orion* — o primă încercare de amploare a *SFVA-ului* de a ieși în lume —, editurile și revistele specializate (mă refer cu precădere la *Almanahul Anticipația*, editat de c.c. al u.t.c.) au răspuns prea puțin sau deloc creațiilor acestei societăți literare.

Daniel Cristian Dumitru este un caz elocvent al dizidenței *literare* în perioada dictaturii. Dacă unii din membrii *SFVA*-ului s-au descurajat după primele refuzuri ale forumurilor de publicare, D.C.D. persevorează, scrie mult, în ciuda faptului că *Almanahul Anticipația*, editurile *Scri-*

sul Românesc și *Albatros*, revistele *Ramuri* și *Tribuna* îi tratează cu indiferență manuscrisele, deși aceeași revistă *Tribuna* îi acordase un premiu la concursul literar „*Vasile Lucaciu*". D.C.D. se încăpățînează însă, scrie cu frenezie, delectîndu-ne cu proze extraordinare pe noi, membrii *SFVA-ului*, la ședințele literare. Prozele se înmulțesc fulminant : „Cioc-cioc la poarta nimănui", „Condiția sine-qua-non a autostopistului", „Mesdames, messiurs, les jeux sont faits !", „Tîrziu". Fără îndoială, D.C.D. este un scriitor veritabil dar... nepublicat. Ce-i de făcut ? Cu aceeași tenacitate, D.C.D. se dă peste cap, se împrumută, își rupe de la gură și strînge bani cu care își finanțează singur o carte la editura *Litera*. Așa se întîmplă că volumul „Leac pentru singurătate" își face apariția în... primele zile ale Revoluției, fiind, poate, chiar prima carte beletristică apărută în noua epocă.

Dacă v-ați întrebat, ca atîția alții, unde sînt noii scriitori cu pecetea Revoluției, răspunsul este simplu : aici, printre noi ! Iată unul dintre ei. Daniel Cristian Dumitru, la cei numai 27 de ani ai săi, este un produs tipic al Revoluției. Este NOUL scriitor. Citiți acest roman, primul dintr-un ciclu intitulat „Prearomanticii" — un *political-fiction*, gen aproape necunoscut la noi — și veți vedea că el clocotește viață, de sevă, de sentimente și putere !

Viorel Pîrligras

EI, AM AJUNS ?
VIOREL

34 DE ORE ȘI JUMĂTATE ÎNAINTEA SCRUTINULUI

Sufla un vînt călduț dinspre sud. Mîngîia tăcut coamele munților, plecînd uscăturile crescute ici-colo printre pietre. În rest, nici o mișcare.

Van Hall nu se simțea în apele sale. Peisajul de stînci, cu piscuri succedîndu-se parcă la infinit îl deprima și îl înspăimînta totodată. Nu văzuse pînă atunci munții, așa cum mulți dintre semenii săi nu-i văzuseră, și n-ar fi crezut în ruptul capului că poate exista vreun colț de univers în care liniștea să fie atît de apăsătoare. Privea apusul cu sentimentul că odată cu soarele, pe jumătate pierdut dincolo de creste, se stinge întreaga viață de pe Pămînt. De fapt, trăirea sa era mult mai confuză. Șaua pe care omul în uniformă militară o alesese ca loc de popas părea un punct de întretăiere a unor linii existențiale, un nod ce unea originea lumii cu capătul ei.

Nu s-ar fi mirat dacă, în acele clipe, o arheopterix s-ar fi ridicat dintr-una din căldările glaciare și poate i s-ar fi părut normal dacă noaptea ce abia se anunța ar fi fost noaptea eternă a sfîrșitului.

— Rahat ! — își zise în cele din urmă, punînd toate aceste simțăminte pe seama oboselii.

La cei treizeci și unu de ani ai săi nu se considera deloc bătrîn, însă nici nu putea spune că se afla la vîrsta la care opt ore de zbor continuu treceau fără să-i lase nici o urmă.

Dar nici la asta nu-i plăcu să se gîndească.

Verifică presiunea uleiului, nivelul hidrogenului lichid, uzura servovalvelor și descoperi, cum era firesc, că totul era în ordine. Deschise radioul.

„...Doar 34 de ore și jumătate înaintea scrutinului. Numărătoarea inversă a început și, iată, febra..."

Îl stinse. Vocea crainicului suna mai fals ca niciodată. Era chiar enervant de falsă.

Ieși, în sfîrșit, din cabină și, leneș, se întinse, dezmorțindu-și oasele. De partea cealaltă a șeii omul în uniformă militară continua să studieze împrejurimile. Nu-și desprinsese o clipă binoclul de la ochi. Era, ce-i drept, o „marfă" ultimul răcnet — apreciase taximetristul de cum îl zărise — dotare exclusivă a armatei, însă tot nu înțelegea ce putea să-i prezinte atît de interesant încît preț de mai bine de zece minute să nu se poată despărți de el. Imagini pornografice, pesemne — conchise încercînd să se autobinedispună.

— Ei, am ajuns ? ! — continuă cu glas tare.

Uriașul cu ochi albaștri nu-i răspunse, iar asta îi tăie pe moment cheful de conversație.

Ceva nu-i plăcuse încă de la început. Nu știa ce, poate mutra clientului, poate cecul verde cu care își primise plata, sau poate modul laconic în care îi fusese transmisă destinația, cine să priceapă ? Și, în plus, îl deranja la culme tăcerea pe care o păstra și o impunea celălalt. Tot drumul nu aflase decît un singur amănunt : că își spunea, sau i se spunea, Vînătorul. Hotărît lucru, era ultima oară cînd își mai oferea serviciile armatei !

— Vezi ceva, dom'le ? ! — strigă de data aceasta, însă tot nu primi răspuns. Vezi pe mă-ta !... — mormăi apoi și începu să bată darabana pe caroseria sineportorului.

Platforma agravitațională cu care clientul își transporta bagajele avea curelele desfăcute în colțul din care își scosese binoclul. Tare ar mai fi avut chef să-și vîre mîna prin deschizătură și să scormonească interiorul. Cine știe de ce minuni ar fi dat, ce arme, ce lansatoare de rachete...

„După alegerile astea — își amintea cuvintele lui Van Dick — unii o să ia drumul înavuțirii, iar pe alții o să-i ia dracul." Iar el, unul, în mod sigur nu avea chef să aleagă ce-a de-a doua cale. De aceea și acceptase călătoria. Suma oferită de cel ce-și zicea Vînătorul reprezenta cîștigul său de taximetrist pe un an de zile. Și nu era el omul dispus să dea cu piciorul. Nu-i stătea în fire. Dar nici clientul nu părea prost. Mersul său puțin șchiopătat, medaliile... Trebuise să aibă un motiv serios ca să ofere

o asemenea sumă. Simțea acum că se vîrîse într-un gunoi ce puțea de la o poștă ,dar ce nu face omul pentru bani. Mai ales cînd niciodată nu a avut prea mulți. Esențial pentru el — gîndea — era să se țină deoparte, indiferent ce misiune ar fi avut celălalt. Era treaba lui.

Îl bătu, la un moment dat, gîndul să-l lase acolo și să ia cale întoarsă, mai ales că n-ar fi fost pentru prima oară cînd își abandona clienții. Era însă un gînd timpit, o știa prea bine. Omul în uniformă militară ar fi fost în stare să străbată munții pe jos și, orice s-ar fi întîmplat, fără îndoială, misiunea sa se va încheia cu succes, iar dacă mai și supraviețuia, și probabil acesta era firul normal al lucrurilor, el, unul, nu mai dădea doi bani pe pielea sa.

Iarăși o luase razna.

Se întinse încă o dată și, hotărît să nu-și mai facă planuri aiurea, porni agale către Vînător. Îl intriga insistența cu care celălalt studiase căldarea glaciară de la marginea căreia încă nu se urnise. Trebuia să fie ceva interesant de privit acolo. Și într-adevăr, doar ce se apropie și zări casele.

— Am ajuns — auzi glasul guturai al Vînătorului, iar Van Hall simți un nod imens în gît.

ZICI CĂ MURDĂRESC TOTUL...
E ŞI ASTA O FILOZOFIE, BĂIETE!...
O OPTICĂ APARTE.

34 DE ORE ÎNAINTEA SCRUTINULUI

Sfîrșit, Falnicul Thorr se lăsă să lunece de pe trupul Mamei Shalla și rămase un timp așa, sprijinit de ea, cu obrazul lipit de umărul rotund și brațul stîng petrecut peste abdomen pînă în dreptul sînului imens, flasc, căzut într-o parte. Dragostea cu femeia enorm de grasă îl obosea peste măsură, mai totdeauna trebuind să lupte cu organismul mult prea mare pentru el, trup ale cărui forme niciodată nu reușea să le cuprindă în întregime. Transpirase abundent, iar transpirația lui se amestecase cu transpirația ei, mult mai grea, formînd un amestec soios, urît mirositor ce îi acoperea acum pe amîndoi. Așternutul era și el ud și pînă și aerul devenise înecăcios, mirosind a săruri organice.

— Puah, puți ca un hoit! — spuse sărind deodată din pat.

Instantaneu rîsul gutural al femeii umplu încăperea. Ridicată pe jumătate, urmări cu ochii ei mici, pierduți în fața aproape rotundă, plimbarea agitată a Falnicului Thorr, incapabilă să-și stăpînească hohotele ce parcă zguduiau pereții. Bărbatul devenise nervos. Măsura cu pași mari camera, negăsindu-și astîmpăr. Ceva îl deranja, poate rîsul hlizit al Mamei Shalla ce, de sub buzele cărnoase, larg deschise, își etala astfel dinții, mai toți cariați, poate transpirația devenită de nesuportat, ori poate aerul ce i se părea irespirabil.

— Nu înțeleg ce te amuză ! — răbufni la un moment dat, aruncînd o uitătură severă femeii goale.

— Păi, băiete, ceea ce îmi trece mie prin cap e de-a dreptul amuzant — răspunse calm, ușor ironic Mama Shalla. Mă gîndeam să-ți amintesc data viitoare, la timpul potrivit, că put ca un hoit. Mă gîndeam că ar fi interesant de văzut dacă ai să te pleoștești tot, sau ai să continui să faci dragoste cu un hoit.

— Hoașcă afurisită ! — făcu Falnicul Thorr, strîmbîndu-se dezgustat. numai că nu o să fie o „data viitoare".

— Vai, ce amenințare !... Ce o să se facă Mama Shalla, cu cele 120 de kile ale sale ? !... Cine o să mai dezmierde cărnurile mele moi ?... Ce o să mă fac, biată ființă dezgustătoare ce sînt ? !...

După un nou hohot continuă pe alt ton.

— Vorbești de parcă nu te-aș cunoaște. Nu ești tu zeul frumuseții masculine coborît pe Pămînt ?... Uite, fără glumă, adineaori, urmărindu-te cum îți plimbi minunăția de trup prin încăpere, am avut senzația că folosești mișcări dinainte studiate, alese astfel încît să-ți pui cît mai bine în evidență formele... De altfel, cred că îți și place să te plimbi gol prin fața unei femei... Har naturii creatoare, are ce vedea, săraca !

Bărbatul zîmbi, lăsînd să i se vadă dantura perfectă, însă renunță la replică, continuînd să se șteargă cu cearșaful șifonat.

— Lumea asta afurisită te nedreptățește, băiete !... Falnicul Thorr !... E un nume atît de fad încît frumusețea ta angelică își pierde din valoare doar pronunțînd asemenea cuvinte, șterse ca semnificație. Falnicul Thorr !... De ce nu Falusul Thorr ?

Cearșaful ghem zbură prin aer aterizînd exact pe figura rînjită, stăvilind la timp un nou hohot de rîs.

— Hoașcă afurisită !... — repetă. Ai, tu, un talent aparte de a murdări totul. E suficient doar să atingi ceva cu degetele tale veșnic unsuroase și acel ceva va păstra pentru totdeauna amprenta murdăriei tale... Tot ce se află în jurul tău e murdar... Pînă și gîndul ți-e murdar. Mă întreb chiar cum te poți suporta pe tine însuți de atîta murdărie ?

Mama Shalla părea mult prea preocupată pentru a catadicsi să găsească vreun răspuns întrebării ; se ridicase și se ștergea acum, la rîndul ei, icnind, cu același cearșaf — operație inutilă, căci în efortul de a se curăța asuda continuu astfel că nici o parte a corpului nu reușea să fie pînă la capăt uscată. Totuși se opri la un moment dat și spuse, pe un ton cît se poate de natural :

— N-ai vrea, te rog, să-mi ștergi tu fundul? Mîinile mele butucănoase niciodată nu ajung pînă acolo.

Cu un gest a lehamite Falnicul Thorr îi întoarse spatele și trecu la fereastră.

Se înserase. O ultimă geană de lumină străjuia orizontul, albind nefiresc zăpada de pe crestele înalte ale munților. Printre ulucile gardului din lemn de bald se zărea drumul principal, accidentat, acoperit cu un praf cărămiziu ce tremura ușor sub adierea unui vînt cald, pierzîndu-se șerpuit către inima așezării. Riul Lacului susura liniștit, răcoarea apelor sale în zăpușala sufocantă a serii fiind aproape insesizabilă. O liniște mormîntală acoperea totul.

— Tîmpită căldură! — exclamă fără să vrea Falnicul Thorr, cu o umbră de melancolie în glas.

Mama Shalla se opri încă o dată și îl privi mirată. Bărbatul cu trup atletic înalt peste un metru optzeci, conștient de frumusețea sa, nu obișnuia să fie melancolic. Surprinzător însă, chipul încadrat de pervaz era cuprins de visare. Poate, într-adevăr, visa Falnicul Thorr sau poate — cine știe? — era doar o impresie creată de razele piezișe ale amurgului în lumina cărora fruntea lată părea mult mai gînditoare, buzele întredeschise mult mai senzuale, gîtul mult mai fin arcuit. Totdeauna Mama Shalla punea un semn de întrebare înainte cînd voia să judece trăirile celuilalt. Nu avea încredere în el, iar neîncrederea sa pornea de la o observație aparent banală, dar care ei îi spunea multe: nasul lui acvilin puțin prea mare, creînd o ușoară discordanță în armonia altfel desăvîrșită a feței. Mica hibă mereu o ducea cu gîndul la existența unui rău pe care Falnicul Thorr îl ținea ascuns, niciodată dezvăluindu-l pînă la capăt.

— Zici că murdăresc totul — spuse apropiindu-se de fereastră. E și asta o filosofie, băiete!... O optică aparte. E, să-i spun așa, proiecția lumii pe retina grasă, diformă a ochilor mei.

Bărbatul nu o asculta. Atenția îi fusese răpită de Loodie, care cobora dinspre Lacul Speranței. O sorbea înnebunit, îmbătîndu-se cu grația ce o degaja mersul ei ușor unduit. Privirea sa o dezbrăcă mental de rochia largă din pînză subțire ce se lipea la răstimpuri de corpul încă umed, și o Loodie goală trecu fantomatic prin dreptul ferestrei, ca un vis, ca o zînă care apare și dispare.

— Bună bucățica, ha?! — rînji Mama Shalla.

— Mai taci odată! — o repezi Falnicul Thorr.

— Te scoate din minți, recunoaște. Mai ales că e dreptul tău, zeu al frumuseții masculine coborît pe Pămînt, să revendici toate picioarele feminine ce nu s-au desfăcut încă înaintea ta. E în legea firii ca toate fustele să salte atunci cînd treci pe lîngă ele, iar tu, ca o pașă, printr-un simplu gest să refuzi sau să accepți să-ți împrăștii seva, seva ta de minunată creatură, milostivind astfel pe cea aleasă cu bucuria contopirii.

— Taci odată, n-auzi?!

— Să nu țipi la mine, cocoșelule! — se înfurie femeia cît un munte. Să nu țipi, că îți frîng gîtul ăla frumos de nu ți-l mai lipește nimeni la loc!... Ehei, băiete — continuă apoi, schimbînd

tonul — te-ai gîndit tu vreodată ce poate fi în mintea femeilor ăstea care, așa cum crezi, ți se cuvin?... A femeilor astea care, după părerea ta, nu știu decît să cadă pe spate?

Falnicul Thorr simți deodată că fierbe. Cu mișcări nervoase își luă hainele și începu să se îmbrace. Nu dorea nimic altceva decît să părăsească cît mai grabnic încăperea aceea murdară, cu obiectele ei murdare, cu aerul ei infecțios de murdar.

— Eu sînt doar o ciosvîrtă — continuă Mama Shalla, neluînd în seamă graba celuilalt — o ciosvîrtă din care te înfrupți ce te înfrupți apoi o arunci și mai revii la ea cînd ți se face iar poftă. Ciosvîrta te așteaptă oricînd acolo unde ai aruncat-o... Toată viața am fost o ciosvîrtă... Ei da, îmi place să întinez. Îmi place să scot la suprafață mizeria lucrurilor pe care le ating, să o arăt oamenilor și să le mai tai astfel pofta nebună de viață ce clocotește în ei... Ți-aș putea spune că a ajuns să-mi fie indiferent totul, dar te-aș minți. Nimic din ceea ce se întîmplă cu mine nu mi-e indiferent. Nimic. Deși sînt o biată ciosvîrtă... Numai că nu toate femeile sînt ciosvîrte și, în plus, nu cred să existe indiferență pe pămîntul ăsta. Indiferenți sînt doar îngerii, acolo, în raiul lor unde toate sînt bune și la locul lor. Oamenii au întotdeauna un motiv în ceea ce fac, iar asta nu cred să poți tu înțelege. Tu ai impresia că iei ce ți se cuvine, că e în dreptul tău să fie așa și nu altfel, însă te înșeli amarnic. Iei ce ți se oferă, ascultă-mă pe mine. O femeie în plus nu înseamnă o nouă ofrandă, să-ți intre bine în cap, ci un nou motiv. Și doar motivul e al tău... De ce nu încerci să judeci altfel; nu tu ești cel care culegi, ci cel mereu cules, ești zidul pe care orice femeie știe că poate să scuipe atunci cînd își simte gura prea amară.

— Minți! — scrîșni Falnicul Thorr. Invidia, dorința de a murdări totul te determină să minți... Să nu-mi spui că nu ai vrea să fii tu în locul lui Loodie, că nu ai vrea ca tu să fii curtată, dorită, tînjită. N-ai vrea?... Numai că cine ce să vadă la tine, masă de carne cu chip omenesc?, unde e grația, frumusețea, unde e eleganța ta?... ciosvîrtă spui? Infirmă, mai degrabă. Feminitatea ție ți-a fost amputată și odată cu ea și sentimentele și gustul pentru frumos. Doar sila a rămas, căreia tu îi zici optică aparte, „proiecția a lumii pe retina grasă, diformă, a ochilor tăi". O silă generală în care se îneacă încă înainte de a ajunge la tine toate bucuriile pămîntești... Pe mine n-ai cum să mă duci. Orice ai zice, mie îmi e doar milă de tine, căci și mila e a ta, și e tot ce poți să speri mai bun de la viață.

— Ei da, poate că mint — se înfurie Mama Shalla — dar, uite, există Loodie, care nu are încă nici un motiv! Ea nici măcar nu se uită la tine. E liberă, e fecioară, iar asta nu îți dă pace. Tînjești la ea și ești gata, la cea mai mică slăbiciune, să o devorezi ca un animal înfometat... Știu bine că aștepți. De cîte ori nu te-am văzut urmărind-o pînă la Lacul Speranței unde, pitit, îți place să o privești îmbăindu-se?!... Și mai știu că ți-e frică pentru că s-ar putea să fie nevoie să aștepți o viață pentru o așa hrană dumnezeiască. Poate că mint, dar...

Glasul i se înmuie dintr-o dată. Brusc, trezită parcă dintr-un coșmar, începu să tremure ușor și se revăzu pe sine așa

cum era, goală, mai goală ca oricînd. Nu știa ce o apucase să turuie atîta, în continuu. Fusese o pornire aiurea de sinceritate, cu atît mai aiurea cu cît detesta sinceritatea. Nici măcar o amărîtă de pietricică nu clintise cu ea, darămite să reușească să mute munții din loc, așa cum o copilărie întreagă visase. Nu-i adusese niciodată nimic bun, nimic în afara unui gust amar de inutilitate.

— Și acum pleacă, ce mai stai ?! — se răsti la Falnicul Thorr, descoperind deodată prezența lui stînjenitoare. Nu mai am nimic de adăugat. Nu ești tu duhovnicul în fața căruia să-mi deschid sufletul.

Bărbatul terminase demult cu îmbrăcatul și, într-adevăr, judecînd după graba cu care își pusese hainele pe el, ar fi trebuit să fie deja plecat. Rămăsese totuși acolo, țintuit locului, privind-o fără să clipească pe Mama Shalla, ca și cînd ar mai fi voit să adauge ceva cuvintelor, și așa destul de multe, rostite pînă atunci. Tăcerea instaurată între cei doi se prelungi însă nefiresc în timp, iar femeia continua să aștepte concentrată, pregătită să răpundă tăios. Ipe grele se consumară în confruntarea aceea mută pînă cînd, într-un moment în care nervii încordați stăteau gata să pleznească, urletul unui cîine sfîșie depărtarea. Mesajul lugubru străbătu spațiul spărgîndu-se în mici fărîme de versanții abrupți ai munților. Odată cu ecoul ce păru că nu se mai sfîrșește se înteți și vîntul ce încă de la prima rafală izbi zgomotos oblonul ferestrei de perete.

— Blestemații de Tschi — mîrîi femeia, lovind cu pumnul în masă. Credeam că au încetat cu transformările astea idioate !

Cîinele urlă din nou, și mai jalnic, secondat de astă dată și de ceilalți cîini ai așezării, iar urletul asurzitor se prăvăli de-a lungul drumului către pădurea de bald, de unde reveni odată cu o altă rafală de vînt pînă în dreptul Lacului Speranței, apoi se cățără pe Muntele Soarelui către luna plină, răsărită deja, ce sta cocoțată acum chiar în vîrful muntelui. Falnicul Thorr încă nu se hotărîse să dea glas cuvintelor ce parcă i se împotmoleau în gît ori de cîte ori încerca să le scuipe afară. Cu pantalonii lui roșii, mulați pe picior, cu cămașa-i albă înzorzonată cu rînduri de volane și pelerina-i scurtă, lăsată în voie pe spate, îi apăru Mamei Shalla de-a dreptul caraghios — un arlechin ce în toiul reprezentației a uitat replica și, fîstîcit, se bîlbîie neștiind cum s-o scoată la capăt. Brusc simți o poftă nebună să-i rîdă în nas, lui chiar, Falnicului Thorr, chiar zeului frumuseții masculine coborît pe pămînt, astfel că rînji slobozind un hohot ca un răget ce pe dată se alătură urletului cîinilor și luă același drum, către luna plină din vîrful muntelui. Sfidîndu-l pe el, avea impresia că-i sfidează pe toți bărbații, inclusiv pe acei Tschi ce, se părea, urmau să se joace iar cu jucăria lor de preschimbat lumi ; trăia cu impresia că sfidează viața însăși, și moartea, și tot ceea ce exista.

— Am s-o am pînă la urmă pe Loodie — spuse în sfîrșit Falnicul Thorr. Am s-o am !... Împotriva Administratorului și împotriva tuturor !...

Apoi ieși val-vîrtej, trîntind ușa după el. Mama Shalla continuă rîsul ei demențial și așa, goală, trase perdeaua și deschise

larg fereastra, în gînd cu ideea trăznită de a nu-l slăbi atît de iute pe cel ce acum traversa cu pași grăbiți curtea răvășită de vînt. Mergînd alene în spatele platformei antigravitaționale, Vînătorul împreună cu Van Hall tocmai treceau prin dreptul casei celei ce sfida Universul.

*

* *

Doi străini !... Au venit doi străini !...

Cel puțin de o mie de ori încercase să alunge gîndul acesta, însă tot de atîtea ori cuvintele fatale i se reimprimaseră în memorie, de parcă cineva ar fi stat tot timpul lîngă el pentru a i le șopti la ureche.

Doi străini !... Văzuse doi străini !...

Tocmai ieșise din casa lui cît o găoace, nu mai știa pentru ce, poate doar pentru a-și arunca ochii pe cerul acela limpede al serii, străjuit de un soare firav, înecat în roșul unui apus ce incendiase coamele înalte ale munților și o lună abia răsărită, imensă, de un alb mat, aproape străveziu. ieșise poate doar pentru că îl speriase urletul cîinilor, gutural, prevestind o primejdie pe care numai datorită simțurilor lor animalice reușeau să o perceapă în fază incipientă. O boare plăcută mîngîia uscăturile crescute la întîmplare printre pietre, pe lîngă garduri și case, înmiresmînd aerul cu arome furate din pădurea de bald.

Atunci a văzut doi străini !...

Un om în uniformă militară, secondat de subalternul său, sau de aghiotantul său, sau doar de pilotul său, se oprise în dreptul drumului principal, bătătorit de pașii atîtor trecători ce îi urmaseră cursul, și arătase în lungul lui, întinzînd simplu mîna dreaptă, exact ca la un îndemn semnificînd : într-acolo !, înainte !, ori : după mine ! Gestul prelungit oprise parcă timpul în loc. Din noianul de secvențe repetate mai mult sau mai puțin părtinitor, mai mult sau mai puțin concentrat se detașase una, unică, imagine simbol a unor vremi pe care le simțea aproape.

Era seară între munții aceia ce îngrădeau un petec de cer răscolit de agonia coloristică a unui soare apunînd și a unei luni abia răsărite. Era seară, pămîntul cărămiziu, mai roșu ca oricînd, părea scăldat în sînge, iar adierea caldă, puternic aromată, lăsa în gură un gust sărat. Omul în uniformă militară ținea mîna întinsă îndemnîndu-l pe celălalt la asalt.

Doi străini !... — urlau cîinii, zmucind lanțurile ce îi țintuiau locului pentru a-și întinde lung gîturile înspre luna strălucind acum orbitoare.

Zadarnic încercase să se împace cu ideea că reacția de atunci fusese doar o simplă trăire, o Fata Morgana a unui ținut deșert de evenimente.

Văzuse doi străini !...

Iar asta aproape îl scosese din minți.

Vîntul se întețise și în noaptea tulbure casa Neîmpăcatului Gret încă nu se vedea. O luase pe o scurtătură ce tăia de-a curmezișul unul din marile coturi ale rîului, urcînd ușor cîțiva metri diferență de nivel în lungul culturilor, apoi coborînd întins spre partea de nord a așezării, în speranța că astfel va ajunge

mai repede. Acum i se părea că se înșelase. Trecuseră parcă ani de cînd tot alerga, nebun, cu cămașa fluturîndu-i în urmă și împiedicîndu-se la tot pasul. Ochii săi mari, puternic reliefați, uitaseră să mai clipească. Gura, rămasă deschisă, adîncea cute arcuite pe calapodul unor semne de întrebare în obraji.

Văzuse doi străini !...

Și acuma era disperat.

Încă nu știa ce aștepta din partea Neîmpăcatului Gret, mai ales că, era sigur, nu sta în puterea lui să îndrepte în vreun fel lucrurile. Pornise înspre el practic fără motiv. Ar fi fost în stare să fugă înspre oricine, căci prin fugă trăia iluzia unei posibile depărtări de pericol. Și, se părea, nu era singurul în această situație. Întrezărise silueta Falnicului Thorr strecurîndu-se iute prin cotloane întunecate, prelingîndu-se pe lîngă ziduri, asemeni unei umbre ce se voia a rămîne nevăzută. Alerga și Mama Shalla, în pofida celor 120 de kilograme ale sale acoperite doar de un halat de casă, pus în grabă, poate și ea nemaiștiind încotro.

Văzuseră doi străini !...

Și pe fiecare dintre ei îi urmărea o imagine apocaliptică.

Casa părea pustie. Slăbănogul Hess bătu totuși la ușă și, așa cum de altfel se aștepta, cineva îi deschise aproape imediat, Era Vicleana Khudia, al cărui trup învesmîntat în negru se pierdea fantomatic în întunericul ce domnea înăuntru.

— Neîmpăcatul Gret !... — articulă cu greu Slăbănogul Hess.

— Ce-i cu el ?

— Doi străini !... Au venit doi străini !...

Femeia îl privi lung, aparent calmă, și o bună bucată de timp nu spuse nimic, cîntărind probabil vestea neobișnuită.

— Soțul meu nu este acasă — găsi în cele din urmă un răspuns ambiguu și, încet, închise ușa.

Se retrase într-un loc, nu departe de intrare și se așeză pe o piatră, căutînd să se adune. Îi venea să urle. De necaz. De furie. De neputință. Să urle odată cu ciinii la luna rotundă de deasupra.

Ușa casei Neîmpăcatului Gret se mai deschise încă o dată. Vicleana Khudia ieși și, cu mers zorit, se pierdu în rețeaua de poteci ce brăzdau așezarea. Abia atunci se ridică și Slăbănogul Hess și porni alergînd nici el nemaiștiind încotro.

*

* *

Nu aprinsese încă lumina. În fața oglinzii ce îi reflecta vag chipul, oferindu-i într-un joc de umbre mai mult pretextul unei imagini decît imaginea însăși, Loodie își pieptăna părul încă umed, desfășurat în șuvițe subțiri peste umeri. Nu se grăbea ; plimba agale pieptenul adînc împlîntat de-a lungul firelor lungi, urmărind mișcarea lentă a brațului pe pelicula de argint, apoi, la capătul cursei, se oprea preț de cîteva clipe și înainte de a relua operația studia atentă figura virtuală dinaintea sa, vrînd parcă să descopere în ce măsură oglindirea corespundea propriei persoane. Cu fiecare nouă analiză găsea dincolo de fișia de sticlă o Loodie tot mai ștearsă, mai insignifiantă. Își simțea sufletul

departe, hoinărind într-o lume străină, o lume a dorințelor ei neîmplinite, a viselor ei ce nu aveau nici o șansă să devină realitate. Un curent de aer rece venind dinspre ușa ce nu se închidea prea bine niciodată o mîngîia la răstimpuri pe spate, lăsînd în urmă senzația ciudată că o mînă rece ca de mort, sau mîna morții însăși o dezmiardă cu subînțeles. Fără să vrea întoarse o privire către patul pe care Tatăl Grund dormea unul dintre somnurile lui lungi ce îl lăsaseră de cîteva săptămîni complet în afara oricărei noțiuni temporale. Nu, încă nu murise. Horcăia încet, iar pieptul îi tresălta abia sesizabil, urmînd ritmul unei respirații anevoioase. Nu murise, dar raita lui prin lumea de dincolo din care, nehotărît, avea să revină la o nouă trezire, era mai mult decît suficientă pentru a o determina pe Loodie să se simtă singură, abandonată pe un tărîm ostil. Urletele prelungi ale cîinilor, de care nu putuse scăpa nici închizînd bine geamurile, sporeau senzația de singurătate.

Inutil pieptănat. Dezgustată, aruncă pieptenul pe masa îngustă deasupra căreia, sprijinită de perete, se înălța oglinda, mulțumindu-se să privească pierdută interiorul. Deșertăciune. Deșertăciune vede peste tot, deșarte îi erau și gîndurile, imposibil de adunat...

Aprinse lumina, însă nimic nu se schimbă, polița de lîngă ușă, patul Tatălui Grund, masa cu oglinda, cele două scaune așezate la voia întîmplării, camera întreagă, casa, lumea continuară să rămînă deșarte. Prăbușită pe unul din scaune, nici măcar nu simți cînd intră Administratorul. Simți doar o pală de vînt și urletul sinistru al cîinilor sfîșiind și mai tare depărtarea.

Administratorul — un bărbat înalt, îmbrăcat într-o sutană ce îi cobora pînă la glezne, complet ras în cap — avea o figură aspră. Intrase fără să bată. Mut, se opri în dreptul patului bătrînului și-l privi insistent. Era nervos, poate din pricina transformării ce se anunța atît de furtunos, iar nervozitatea i se citea cu ușurință pe chip.

— Tu erai ?... — glăsui aproape șoptit Loodie, ridicîndu-și ochii din pămînt.

Administratorul păstră tăcerea, continuînd să-l privească pe Tatăl Grund.

— Nu îți vine să crezi că nu a murit încă ? — continuă fata. Nu, n-a murit, oricît ai sperat să urle pentru el cîinii în noaptea asta... Poate nu îți dorești suficient.

— Știi bine că nu doresc să moară. E doar o idee tîmpită pe care nu știu cine ți-a virît-o în cap... Eu am venit la tine...

— Da... Știu... Totdeauna vii la mine și totdeauna te oprești lîngă patul ăla și aștepți în liniște. Parcă ai fi un corb pîndind deasupra omului pe jumătate mort clipa în care muribundul își va da sufletul.

Administratorul se răsuci greoi către fată, dar nu apucă să rostească nici un cuvînt, căci ușa se dădu de perete și în cameră pătrunse un țînc cu părul roșcat ce șuieră abia respirînd :

— Au venit !... Au !... Au venit !...

Nedumeriți, cei doi întoarseră aproape la unison priviri întrebătoare băiatului cu chip răvășit. Fără să mai aibă nevoie de un alt îndemn, Roșcovanul se avîntă în explicații la fel de confuze.

— Doi oameni... Unul uriaș, îmbrăcat în soldat... Cu pieptul plin de decorații... În picioare cu niște bocanici cît toate zilele de mari... Cu care cînd caldă zguduie pămîntul... Altul scund... Tînăr... Se îndreptau către casa mereu închisă... Mama Shalla a zis să vă anunț.

— Și ce dacă au venit?... — replică scurt Administratorul și arse o palmă băiatului. Asta nu înseamnă că trebuie să dai buzna. Nu-mi place cînd cineva dă buzna.

Roșcovanul pluti de-a dreptul prin aer, apoi căzu ca un bolovan, la un metru mai încolo. O secundă mai tîrziu, contrar tuturor așteptărilor fetei, se ridică brusc și, ametit, fugi afară, luînd-o pe urmele Administratorului.

Episodul derulat cu repeziciune fu ca un vis urît pentru Loodie. Privea mirată ușa deschisă, singura dovadă că cele petrecute se întîmplaseră aievea, încă neștiind ce să creadă. Vîntul întețit repezea rafale iuți în încăpere, măturînd în trecerea lui totul. Fereastra se deschise dintr-o dată și un geam se sparse în urma impactului cu pertele de piatră. Curentul dădu naștere unei adevărate furtuni în interior. Un scaun se răsturnă, continuînd să se balanseze pe spătarul în arc de cerc, în timp ce un pahar gol, așezat pe colțul mesei, rostogolindu-se, se făcu țăndări de podea. Fața de masă, rămasă liberă, zbură pînă în dreptul perețelui opus, de care rămase lipită. Cearșaful ce-l acoperea pe Tatăl Grund, ridicat asemeni unei vele, dansă unduindu-se de cîteva ori, apoi rămase ghem; într-unul din colțurile camerei. Cîinii se auzeau înfricoșător de tare și parcă urletul lor umflase perdeaua ridicată acum aproape la orizontală. O forță magică împingea din afară ușa cu care Loodie se lupta din răsputeri.

Haosul nu dură mult, dar la sfîrșit, istovită de efort, fata nu știu să spună dacă prin puterea brațelor ei reușise să închidă pînă la urmă blestemăția aceea de ușă, ori furtuna trecuse de la sine, sfîrșind la fel de misterios precum începuse. Tulburată de evenimentele ce se desfășuraseră cu repeziciune, înclină să creadă că un „ceva" misterios, în calea căruia toate zăvoarele se deschideau de la sine, străbătuse prevestitor încăperea. Ca pentru a-i întări convingerile, în acel moment cu totul nepotrivit, bătrînul Grund se trezi. Privirea se rătăci un timp dezorientată prin încăperea răvășită, apoi, ca și cînd recunoașterea interiorului nu ar fi fost un argument suficient de solid pentru a-l convinge că încă se află în lumea celor vii, cu glas stins își chemă fiica.

— Ești aici, Loodie?

— Da, tată, îi răspunse ea, grăbindu-se să-l învelească, din nou.

Bătrînul nu o lăsă să-și ducă treaba pînă la capăt. Cu un gest moale o prinse de mînă și o strînse ușor. Un zîmbet de mulțumire îi lumină chipul. Era fericit, fericit că Loodie se afla acolo, lîngă el, că era lucid, că încă nu adormise pentru totdeauna.

— Cît să fie ceasul ? — mai întrebă.

— Nouă, cred.

— Nouă... — murmură meditativ. Am aţipit doar, dar parcă a trecut o veşnicie.

— Nouă seara. Data trecută, cînd te-ai trezit, era opt dimineaţa.

— Aşa, deci...

Încă nu slăbise mîna fetei. Probabil uitase de ea, după expresia feţei, părea preocupat de cu totul altceva, astfel că ea fu nevoită să stea în continuare aplecată deasupra bătrînului.

— De ce e aşa linişte ?

— Ţi se pare numai.

— E mult prea linişte pentru ora nouă seara.

— Ţi se pare — repetă ea.

— Da... Poate mi se pare...

Abia acum o privi din nou. Figura ei, foarte aproape de a lui, îi trezi amintiri vechi, pe care însă, surprinzător, le simţea foarte aproape.

— Eşti frumoasă — îi spuse, mîngîind-o cu mîna-i aspră pe obraz.

Loodie roşi fără să vrea.

— Foarte frumoasă !... Semeni cu maică-ta... Aceeaşi ochi negri, aceleaşi sprîncene elegant arcuite, acelaşi nas, aceleaşi buze, acelaşi păr negru... Leită ea !

Dacă, într-adevăr, semăna atît de bine cu mama sa, numai bătrînul era capabil s-o spună. Ea nu apucase să o cunoască prea bine. Murise cînd Loodie abia împlinise 4 ani, iar din vremea aceea nu-şi amintea mai nimic. Mult mai tulburători, născînd amintiri ce nu puteau fi şterse vreodată, se dovediseră anii de după moartea mamei sale.

— Şi totuşi e prea linişte — insistă bătrînul, întrerupîndu-şi brusc firul gîndurilor. Nu mă poţi păcăli, fată dragă... E prea linişte. Tatăl Grund o ştie foarte bine... Pînă şi cîinii urlă, iar vîntul suflă a pustiu... Unde sînt ceilalţi ?...

— Aici. Sîntem cu toţii aici, nu-ţi face griji. Începe doar o nouă transformare.

— Mă întreb, dacă nu ar fi existat transformările ăstea, dacă... ?

— Taci ! Nu e vina ta că s-a întîmplat aşa.

— Nu, nu e vina mea... Dar vina cui, atunci ?

— A acelor Tschi, o spune o lume întreagă.

— Dar dacă nici vina lor nu e ? Dacă adevărata cauză ne scapă, nouă, cei de acum, originea ei pierzîndu-se în memoria timpului ?

— Taci !... Ai să obosești prea repede.

Tînăra se aştepta ca tatăl său să-şi piardă cît de curînd controlul. Aşa se întîmpla întotdeauna ; după fiecare trezire bătrînul Grund avea cîteva minute de luciditate, ca mai apoi, ca şi cînd ar fi ostenit să tot gîndească, să aiureze alte cîteva minute, înainte de a adormi din nou.

— E prea linişte, Loodie... Atît de linişte încît ceva parcă pluteşte în aer, aşteptînd momentul prielnic ca să se petreacă.

Chiar atunci, imediat ce spusele bătrînului se topiră în aer, vocea Administratorului detună, acoperind preț de cîteva secunde urletul ciinilor. Tînăra se smulse din mîinile tatălui si se repezi la fereastra ce dădea în curtea vecină. Gestul de a se apropia de fereastră pentru a privi casa cu ușile veșnic încuiate îl repetase poate de o mie de ori pe parcursul existenței sale, cu zece ani în urmă din simplă curiozitate, mai tîrziu descoperind în ea o imagine simbol a sufletului său, trist, însingurat, ascunzînd taine de nimeni știute. Prin geamul spart, fata descoperi acum o casă ce trăia, renăscută din propria-i cenușă. Scrutînd întunericul mai zări silueta Administratorului care, deși ușor de reperat, datorită creștetului său complet ras, în toiul furiei lui, de-a dreptul demențială, era de nerecunoscut. Un alt Administrator, o sosie a celuilalt, țipa la omul în uniformă, deasemeni un străin pentru Loodie. Geamul spart îi oferise parcă o altă lume, un spațiu paralel din care momentan nu înțelegea nimic.

— Ce se întîmplă ? — se neliniști Tatăl Grund.

Întrebarea rămase fără răspuns. Prinsă de episodul ce se desfășura afară, Loodie nu mai dădu nici o importanță bătrînului.

— De ce țipă ?... — se interesă cel din pat. Oh, ce greu e să nu știi ! Povara neștiinței e mult prea apăsătoare pentru umerii umani, atît de firavi... De-am avea umeri mai puternici !... Sau măcar dacă am putea să ne strecurăm printre atîtea semne de întrebare cîte ni se ivesc în cale !... Numai omul nu se strecoară. Se tîrăște... Ai putea să crezi că vorbesc prostii, sau că aiurez, dar nu, nu, eu știu. Eu m-am tîrît... Înțelegi ? Mi-am tîrît ființa prin timp cu egoism, egoismul de a ajunge pînă la capăt... Care capăt ?... Iar ei îmi ziceau : Înțeleptul Grund... Înțelepciunea mea de reptilă — mi-e scîrbă de ea ! Nu m-a ajutat să pricep nimic. Nimic în afara faptului că m-am tîrît... Oh, de ce țipă așa de tare ?...

Întrebarea rămase iarăși fără răspuns.

— Ba să țipe !... Urlă, Administratore, dacă poți. E soarta ta să te tîrăști, așa cum soarta e să mori odată și-odată... Natura te-a creat, ți-a dat viață — mai mult rău nici că-ți putea face... Cît aș vrea să te văd urlînd !... Fată dragă, nu poți deschide fereastra mai mult ?

Începuse să aiureze.

— Sau adă-o încoace... Sau nu, sparge tavanul și fă o fereastră mare, mare, să-mi așez ochiul stîng pe ea și să privesc... Luna ! Lunaticii sînt ca noi, reptile tîrîtoare... Iguane...

În acel moment ușa se dădu de perete, iar în cameră pătrunse iar Administratorul. Pași greoi înăuntru, apoi înlemni cu fața către bătrîn. Loodie, încă în dreptul ferestrei, tresări speriată.

— Iar cînd am să clipesc odată, o să se facă noapte — aiura Tatăl Grund. Noaptea ochiului stîng... Ochiul drept îl voi păstra totdeauna deschis. Îl voi ține așa, fără măcar să clipească, chiar dacă va lăcrima de durere. Și ce o să mai plouă cu lacrimile mele !... Și ce ud va fi pămîntul !... Și ce mlaștină !...

Ea încă nu se hotărise să întreprindă ceva. Administratorul începuse să murmure cuvinte nedesluşite. Doar glasul domol al bătrînului se auzea.

— Ai văzut vreodată iguane de mlaştină ?... Nici nu aveai cum să vezi, ochiul stîng e încă închis... E încă noapte... Nici mlaştina nu se distinge prea bine... Pare tot un fel de pămînt... Sau Lună... Cu plante...

— Vierme !... — înţelese din murmurul bărbatului ras în cap.

— Ci viermi în copaci, tîrîndu-se de-a lungul scoarţei spre rădăcină.

— Putregai al pămîntului !...

— Oh, ce mlaştină minunată !... O să ne tîrîm, într-o zi — dacă o să mă hotărăsc să deschid ochiul stîng vreodată — într-acolo, iguana de tine cu iguana de mine...

— Am să-l ucid !...

— Sparge numai tavanul şi fă o fereastră mare, mare !...

— Am să-l ucid, mă auzi ? !...

— Te aud perfect, nu e nevoie să ţipi — răspunse Loodie.

— E treaba mea dacă ţip !

— Urlă, Administratore, dacă poţi...

— Şi ăsta ce vrea ? Iar s-a trezit ?

— Asta e tatăl meu, căruia îi datoraţi, pînă una-alta, totul. Sper că nu ai uitat ce a însemnat pentru noi toţi Înţeleptul Grund, sau ai memoria scurtă ?

Furia mocnită erupse încă o dată în Administrator. Fulgerător se repezi asupra ei, o prinse de umeri şi, scuturînd-o cu putere, mîrîi ameninţător :

— Cum, totul ? !... Eu ce am însemnat ?... Priveşte în ochii mei şi spune : eu ce am însemnat ? !

— Dă-mi drumul !... Dă-mi drumul, n-auzi ? !... — se zbătea Loodie, încercînd să scape din braţele ce o strîngeau fără milă, aproape zdrobindu-i oasele.

— Spune ! — se încăpăţîna celălalt, strîngînd şi mai tare. Priveşte în ochii mei şi spune : eu ce am însemnat ? !

Durerea din umerii fetei devenise de nesuportat. Cu nervii încordaţi la maximum, vlăguită de efortul de a scăpa strînsorii, ameţită de atîta scuturat, lăsă deodată capul pe spate şi strigă cît putu de tare, strigătul său — strigătul fiarei răpuse — răguşit, pornit din toată fiinţa sa, oprind parcă o clipă timpul în loc.

— Nimic !... Pentru mine nu ai însemnat nimic !

Urmă apoi un moment de confuzie. Bărbatul în sutană, retrăind aievea unica perioadă a existenţei sale cînd chiar crezuse că are o menire, un rost şi un rol al său printre oameni, distrusă acum iremediabil de cuvintele fetei, se chirci, încremenind într-o poziţie ce da de înţeles că se reculege, ori că apasă pe o rană de curînd făcută, dar care muşcase adînc în el. Cînd se ridică, în ochi îi licărea o lumină stranie, rece ca gheaţa. Palma sa despică aproape imediat aerul, lovind cu putere obrazul foarte aproape de al său. Loodie căzu ca secerată, cîtva timp zăcînd inconştientă la picioarele Administratorului.

Bătrînul Grund aiura în continuare.

— Ce se aude, fată dragă ?... Mă înșel cumva sau s-a deschis poarta ruginită de la capătul lumii ?... Nu mă înșel, și tu știi că nu mă înșel dar taci, gîndind, probabil, că-mi face rău să știu adevărul. Biată copilă !... Mi-e trupul ciopîrțit de răul tuturor adevărurilor ce, rînd pe rînd, s-au abătut asupra mea, așa că nu e nevoie să-mi mai ascunzi ceva. O rană nouă stîrvul deja inform ce-l reprezint poate trece neobservată... Biată copilă !... S-a deschis, așadar, poarta ruginită de la capătul lumii, și-i gata să soarbă ca o ecluză tot putregaiul.

Revenindu-și, Loodie întoarse de jos o privire încărcată de ură către Administrator. Nu se clintise de pe loc. Sta încă în picioare, dar avea expresia unui om aflat deasemeni într-o stare de inconștiență. Pentru prima oară de cînd se știa îi fu frică de el. Se tîrî pînă într-un colț al camerei unde, strîns lipită de pereți, se făcu ghem și așteptă speriată. Pe fața roșie ca focul urma loviturii primite părea imprimată cu un fier încins. O șuviță de sînge, pe care tot încerca să și-o șteargă cu podul palmei i se prelingea pe la colțul buzelor.

— Mlaștina stătută a început să se miște. Mîl, copaci, viermi, lipitori, toate se duc, lunecă fără scăpare dincolo... Lasă-ți numai mîna în apa tulbure și ai să vezi că am dreptate. Ai să simți curentul apăsîndu-ți abia sesizabil pielea, în vreme ce degetele tale or să filtreze pămîntul păstos... E un adevăr... Oh, dacă ai ști cum doare răul ultim ! ?... Căci e ultimul. O singură bucățică a mai rămas din trupu-mi ciopîrțit, dar am să hrănesc cu ea adevărul ăsta ce mușcă atît de tare. Flămînde adevăruri !...

Bărbatul în picioare începu deodată să tremure, la început mai încet apoi din ce în ce mai tare pînă cînd, atingînd o fază critică a stării sale, tremuratul deveni convulsiv. Figura i se crispase, pieptul îi zvîcnea, brațele, întinse pe lîngă corp, aveau pumnii strînși, iar în încordarea aceea, gura se modula pe sunete ce nu se lăsau rostite. Ceva părea că încearcă să răbufnească din el.

— Cît aș vrea să te văd urlînd, Administratore !... Cît aș vrea să te văd în mijlocul mlaștinii tale, iguană spurcată, agățîndu-te disperat cu ghearele pe jumătate tocite, de tot ce îți iese în cale în speranța că ai să te poți sprijini de mîlul alunecos și opri dincoace, atunci cînd poarta de la capătul lumii se va deschide special pentru tine... Cît aș vrea să te văd înțelegînd că nu e scăpare, să te văd renunțînd să te opui iminentei lunecări, să-ți văd stîrvul hrană adevărului ultim, plutind odată cu apele murdare spre ecluza ce înghite totul...

În cele din urmă, în finalul unei lupte epuizante, plînsul răbufni. Căzu în genunchi, își acoperi fața cu palmele și rămase așa, plîngînd înfundat. Cînd își ridică privirea, chipul îi era răvășit, iar ochii adînci.

— Iartă-mă — bîigui printre lacrimi. Te rog din suflet, iartă-mă !... Venisem la tine, de fapt, pentru că... Mă simt hăituit ca un cîine, Loodie... Un cîine turbat în care toți aruncă cu pietre... Am venit la tine pentru că nu aveam... Pentru că nu știam unde să mă duc... Nu, n-am fugit din casa aceea... N-am de gînd s-o las nimănui, nici fiului lui Van Tosh și al

lui Tschi Intschi Na, și nici chiar lor, dacă s-ar întoarce vreodată din mormînt... Înțelegi tu, dragostea mea ?

Mergînd în genunchi, dădu să se apropie de ea. Fata se lipi și mai tare de perete, ca și cînd aceasta ar fi fost suficient pentru a se depărta din calea lui. Gestul însă opri înaintarea bărbatului...

— Nu-ți fie frică de mine... N-am vrut să te lovesc. Iartă-mă !... Tu ești ființa mea cea mai dragă... Te-am trecut munții pe brațe acum zece ani, îți mai aduci aminte ?... Îți mai amintești minciunile ce ți le îndrugam seara, înainte de culcare ?... Poate că pentru tine nu însemn nimic, pentru mine însă tu însemni totul... Te iubesc, Loodie. Te-am iubit întotdeauna și n-aș fi crezut în ruptul capului că am să îndrăznesc să te ating vreodată...

Glasul i se înăspri.

— S-a întîmplat datorită... Oooo, am să-l ucid pentru asta !... De ar fi numai asta și tot ar merita să-l ucid !...

Fără să-și dea seama, se apropie încă puțin. Fata se ridică și rămase încordată, gata să se ferească la cea mai mică mișcare suspectă.

— Nu-ți fie teamă — repetă Administratorul, tîrîndu-se către ea. Nu-ți fac nici un rău... Uite mîinile mele !

Loodie tresări.

— Te implor, nu-ți fie teamă de mine !... Eu am venit aici... Am nevoie de tine... Am nevoie să-mi plec capul pe umărul tău și să plîng de necaz și de bucurie totodată... Te implor, Loodie !...

Vru să-i cuprindă picioarele cu brațele și să-și sprijine pieptul de genunchii ei, însă fata sări iute deoparte și fugi în colțul celălalt al încăperii. O simțea acum cu adevărat departe. O prăpastie se căscase parcă între ei, iar dorința de a se pedepsi pentru pornirea sa nesăbuită de mai înainte născu în el un judecător neînchipuit de aspru.

— Nu-ți fac nici un rău ! — strigă, lovindu-și cu furie palma dreaptă de podea. Nici un rău ! !... Nici un rău !...

Cu fiecare impact ce îl săgeta dureros, în închipuirea sa vedea prăpastia închizîndu-se, ca atare loviturile se succedară tot mai repede, tot mai puternice. Loodie își acoperi urechile și își strînse pleoapele, însă zgomotul de neoprit părea că se cuibărise undeva în ea.

— Nu !... — strigă. Nu !... Nu !...

— Nu-ți fac nici un rău — plînse Administratorul, întinzînd mîna cu degetele zdrobite. Nici un rău... Vezi, nu pot să-ți fac nici un rău.

— Nu !... E inutil ! — continuă fata. N-am să te mai iubesc niciodată... Niciodată !...

Bărbatul în sutană se ridicase. Ei îi era teamă, mai teamă ca oricînd, însă un imbold lăuntric îi șoptea că venise momentul să-și descarce sufletul. Vorbind, vocea i se precipită, încă nesigură.

— Poate n-ai merita, dar te urăsc, Administratore !... N-am nevoie să-mi amintești că m-ai trecut munții în brațe, o știu foarte bine. Numai că atunci, și în toți acești ani de blestemată

izolare, te-ai vîrît prea în mine... Prea în mine, înțelegi ? !... N-am putut să gîndesc să vreau ceva, n-am putut nici măcar să respir în voie din pricina ta. Mereu a trebuit să mă lovesc de tine.

Distanța dintre cei doi se micșorase îngrijorător dar Loodie trăia cu impresia că omului în sutană îi vor trebui secole pînă să străbată cei cîțiva metri ce îi despărțeau. Tocmai de aceea continuă pe același ton dojenitor, convinsă că pînă la împlinirea deznodămîntului, oricare ar fi fost el, avea să rostească tot ce avea de spus, și aceasta i se părea lucrul cel mai important în momentul de față : să rostească tot ce avea de spus.

— Nu, n-am nevoie să-mi spui că bătrînul Grund e pe moarte !... Nu încerca să mă amenințI cu asta, n-am să fiu a ta... O să fiu singură, de acord, și încă nu știu încotro am s-o apuc, cum am să mă apăr, dar n-am să fiu a ta. Chiar de voi sfîrși aruncîndu-mă de pe stînci... Nu mă așteaptă nimic, viitorul e o pată neagră în care nu pot deslușI mare lucru, așa că să nu crezi vreo clipă că am să mă dau înapoi de la moarte... Sau poate vom muri amîndoi, căci și mai bine ar fi să mă prind de gîtul tău și să te trag după mine... Și mai află că m-am bucurat de înfrîngerea ta în fața străinului acela în uniformă. Nu-l cunosc și nici nu-mi pasă de el, dar te-a umilit, iar inima mea a rîs... A rîs !... A rîs !...

Administratorul arăta groaznic. Fata încerca din răsputeri să se ferească privirii sale, erau însă atît de aproape încît îi puteă simți respirația. Țipa la el, împăcată cu sine, împăcată chiar cu bătaia cruntă pe care se aștepta să o primească.

— Pleacă !... Pleacă acum !... Pleacă !... Pleacă, odată ! — repeta nemaifiind în stare să controleze.

Ca prin vis apucă o cană de pe polița de lîngă ușă.

— Pleacă !... Pleacă, n-auzi ? ! — urlă plîngînd, în timp ce, cu neasemuită sete de a lovi, sparse cana de căpățîna Administratorului.

Aproape imediat, cu zgomotul strident al cioburilor împrăștiindu-se pe podea răsunîndu-i în urechi, leșină, prăbușindu-se lîngă ușă.

DE LA KUDHIA?
DAAA...!
NU DEGEABA...
DA' O BAG ÎN AIA MĂ-SII!
EU ATÎTA ÎȚI SPUN:
O BAG ÎN ...
TU N-AUZI CE VORBESC EU?
DOI STRĂINI, GRET!

28 DE ORE ÎNAINTEA SCRUTINULUI

Auzise de așa-zișii Disperați. O vreme pe toate posturile de televiziune și radio se vorbise despre ei, dar trecuseră ani de atunci ; cinci, șase, poate mai mulți. Niciodată însă nu crezuse în existența lor. Și aceasta pentru că nu-și imagina că pot fi și oameni care să-și lase avutul și să plece așa, aiurea. Îi crezuse simple plăsmuiri ale celor ce pierduseră în vechea campanie electorală, ficțiuni în stare să justifice manevre ieftine de subminare a puterii.

Van Hall își aprinse a treia țigară consecutivă și privi pierdut, preț de cîteva clipe, ploaia. Își consultă apoi ceasul. Arăta o oră neconformă cu realitatea. Vru să-l acordeze după meridianul pe care se afla, dar se răzgîndi. Oricum pleca dimineață. Se ridică, în cele din urmă, și începu să măsoare cu pași mari încăperea.

Fără să fie în stare să-și explice de ce, era neliniștit. Îl deprimase camera aceea goală, ca o celulă, cu pereți mari, albi, lipsiți de ornamente. Nu se obișnuise nici cu tăcerea pe care fortuit o păstrase atîta vreme și nici cu purtările Vînătorului. Pînă mai acum o jumătate de oră fusese acolo, întins în patul paralel cu al său. Nu dormise. Ascultase vîntul sau urletul jalnic al cîinilor, cufundat în gîndurile lui de nepătruns. Pînă într-un tîrziu cînd, aparent fără nici un motiv, se ridicase ușor, cu simțurile încordate la maximum, și mișcîndu-se ca o felină părăsise pe nesimțite încăperea. Nu-și luase nimic din bagajul pe care tot timpul și-l ținuse aproape, ca pe o comoară. Probabil încă nu sosise timpul. Și numai el știa ce căuta afară, în ploaie.

Van Hall încă nu se putuse obișnui cu ideea că se lăsase atît de ușor tîrît într-o afacere ce avea toate șansele să se întoarcă primejdios împotriva sa. Îl ura pe Van Dick, ura clipa în care îl întîlnise, ura cuvintele sale ce-l smulseseră din letargia în care se complăcuse și pe care cu drag ar fi îmbrățișat-o din nou. „...Unii o să ia drumul înavuțirii, iar alții o să-i ia dracul..." Dar cine știa care era drumul către înavuțire?

Se opri în fața ferestrei și respiră adînc.

Era o prostie să caute fericirea. O zbatere, dacă nu inutilă, cel puțin cu prea multe riscuri care să merite osteneala. În postura de simplu taximetrist se simțise mult mai bine. Între două curse timpul era întotdeauna scurt. Aproape uitase să trăiască cu adevărat. Uitase că era o ființă ce și-ar putea revendica un țel, o rațiune de a fi. Dorințele sale erau banale necesități imediate. Viața se desfășura în afara cabinei sine-portorului său. Clienții erau clienți, atîta tot. Mereu aceeași, indiferent dacă erau Van-i sau Tschi. Uitase și de moarte. Acum, ca să priceapă lumea ce îl înconjura, trebuia să adune frînturi de existență; părerile unora sau altora, fragmente din conversații pe care le întreținuse sau numai le auzise, imagini întrezărite fugar din goana aerovehicolului.

Așezat pe marginea patului, cu coatele pe genunchi și privirea plecată, încercă să reînnoade firul istoriei.

Cu cinsprezece ani în urmă, după o campanie electorală furtunoasă, Tschi-i cîștigaseră scrutinul. Odată instalați la putere, beneficiind de fondurile imense ale statului, puseseră la punct mașina lor de preschimbat lumi și-și făcuseră de cap cu ea. Ținuturi întregi își modificau relieful peste noapte, azi într-un fel, mîine într-altul, din ce în ce mai rău, special pentru a-i aduce pe oameni în prag de demență. Agricultorii fuseseră cei mai grav afectați. Culturile lor nu apucau să dea în pîrg căci erau distruse iremediabil de cîte o transformare. Pe seama lor au prosperat industriașii, mai ales cei din ramurile producătoare de alimente artificiale care, implicit, s-au alăturat politicii existente, întărind poziția Tschi-ilor. Unii agricultori sfîrșiseră prin a-și pune capăt zilelor, alții, cei mai mulți, își luaseră lumea în cap și plecaseră în căutarea unor locuri ferite de transformări, unde să o ia de la capăt. Acelei perioade — își aducea aminte — i se spusese perioada Marii Migrații. Nu ținuse mult.

Doi ani, sau cam așa ceva. Pentru că nu exista zonă neafectată. Tocmai de aceea majoritatea agricultorilor fuseseră nevoiți să treacă în industrie. Orașele au crescut rapid. Mîna de lucru era ieftină și pe toate drumurile. Sporise șomajul, inflația. Disperații — o mică parte din foștii agricultori — hotărîți să întoarcă pentru totdeauna spatele civilizației, s-au ascuns în munți. Se știa despre existența lor, însă nimeni nu-i văzuse. Nimeni nu știa cum arătau, cum trăiau, unde anume trăiau...

Van Hall fumă din nou, deși îl durea îngrozitor de tare capul. Ploaia nu se oprise. Pe o noapte atît de neagră, dimineața părea că nu o să vină niciodată.

*

* *

Falnicul Thorr arăta ca o stafie. Transfigurat, cu veșmintele ude atîrnîndu-i pe corp, părea mult mai slab decît în realitate. Cizmele înalte erau pline de noroi, pantalonii erau și ei pătați, iar apa îi șiroia pe tîmple. Respira greu, ca după o goană nebună, absorbind cu putere aerul printre dinți.

Elda zăpăcită îl așteptase grijulie toată seara. Ea nu auzea cîinii, nici vîntul și nici ploaia, însă avea simțurile ei care știau să o avertizeze atunci cînd ceva nu era în regulă. Îl privea acum, nevenindu-i să creadă, neștiind dacă trebuie să se bucure sau nu că s-a întors. Bărbatul, rămas în mijlocul camerei, se clătina ca un om beat. Își desfăcuse pelerina și o aruncase neglijent pe spătarul unui scaun, apoi își scosese cămașa și de la o vreme își ștergea cu ea, apăsat, fruntea, ca și cînd ar fi vrut să scape nu de umezeală, ci de o imagine ce îi apărea mereu înaintea ochilor, tulburîndu-i vederea. Ea ridică șervetul ce acoperea masa și puse în farfuria gata pregătită o porție de mîncare de mult răcită. Pruncul scînci în pătuțul lui, iar Elda Zăpăcita, simțind că s-a trezit, se apropie de el și îl legănă ușor, îngînîndu-i gîngureli de-ale ei, de nimeni înțelese. Imediat ce pruncul adormi, reveni la Falnicul Thorr care, fără să se atingă de mîncare, se tolănise pe așternutul curat și încremenise cu fața către tavan. Îi trase cizmele din picioare, îi scoase ciorapii, la urmă pantalonii, se așeză pe marginea patului, lîngă el, și începu să-i gîngure și lui, mîngîindu-i ușor chipul.

Plîngea. Palmele catifelate ale femeii, abia atingînd pielea feței, executau mișcări lungi, dinspre tîmple peste maxilare, pînă pe bărbie, apoi, urmînd linia curbată a buzelor, peste nas, peste ochii înlăcrimați pînă pe fruntea cutată, subscrise parcă unui

ritual magic. Forțe necunoscute, acționînd în ritmul gînguritului acela prelung, ca o incantație, uniformizau tensiunile interne, descătușînd barierele sufletului. Purificat de parfumul ezoteric ce persista în urma trecerii degetelor, aerul deveni din ce în ce mai puțin sufocant. Curînd respirația fu egală, sîngele curse lin de-a lungul venelor, iar lacrimile se uscară pe obraji. Abia atunci Elda Zăpăcita își trase mîinile în poală și, privindu-și prin întuneric bărbatul complet relaxat, puse capăt gînguritului.

— Ele nu înțeleg nimic — spuse într-un tîrziu Falnicul Thorr. Nici Mama Shalla și nici altcineva nu înțelege.

Ochii blînzi ai femeii îl măsurau în continuare cu aceeași uitătură caldă, binevoitoare.

— Nimic... Ele nu știau că uneori mă întorc noaptea acasă contaminat, iradiat la maximum de răul lumii lor care se strînge în mine zi de zi, ceas de ceas...

Se opri o clipă, ca pentru a-și trage respirația, sau ca pentru a-și aduna gîndurile, iar în camera aceea ce adăpostea aproape întotdeauna tăceri nesfîrșite doar ploaia se auzi, răpăind lenevă pe acoperiș.

— Ele nu știu decît să judece... Dar judecata lor e strîmbă, strîmbă ca și gîndul, ca și fapta, ca și viața lor... Pe tine nu te deranjează că te numesc Elda Zăpăcita ?

Zicînd acestea o cuprinse suav cu palma de după ceafă și-i mîngîie clavicula cu degetul mare, pînă mai sus, pe gît, înspre esofag. Femeia lăsă să-i scape unul din sunetele ei guturale și-și dădu capul pe spate, lăsîndu-se pradă mîngîierilor lui.

— Nu, pe tine nu te deranjează... Tu nici măcar nu știi că ți se spune Elda Zăpăcita... Sau poate... Cine să priceapă ce se ascunde în mintea ta ?... Ele, în orice caz, nu pricep nimic. Numai eu știu că nu ești nebună. Nebună te face mutenia și surzenia ta.

Mîngîia omoplații și umerii mici, rotunzi, radiind primitori căldura trupului.

— Habar nu au de ce am rămas cu tine.. Habar nu au că m-am opus din răsputeri legăturii acesteia pe care nu o puteam concepe. Am luptat, da, zece ani la rînd, fără odihnă, animat doar de dorința de a te distruge. Au fost perioade cînd nu te iubeam deloc și-mi desfătam simțurile știindu-te chinuită de dorința ce făcea să tremure carnea pe tine la cea mai mică atingere, la cea mai mică aluzie. Te auzeam noaptea plîngînd, zvîrcolindu-te în așternut și mă bucuram, crezîndu-te înfrîntă... Au fost perioade cînd te-am iubit prea mult și, dezgustat, priveam triumfător trupul răpus, aplecat peste pîntecele încordate de durere... Ele habar nu au cîtă muncă a trebuit să înduri... Și toate astea doar pentru a te vedea distrusă, îmbătrînită, slută, ridată...

Cămașa de noapte o desfăcuse aproape inconștient. Materialul fin alunecase fără a prinde nimeni de veste, iar bărbatul avea acum în față femeia goală, ale cărei forme sfidînd perfecțiunea, mai mult le ghicea în întunericul ce domnea în încă-

pere. Mîna urmărea conturul sînilor tari ce înțepau cu sfîrfurile lor ascuțite aerul, hulpavă să cuprindă totul dintr-o dată, acționînd ca sub imboldul unei alte voințe, străină de cea a adevăratului Thorr.

— Ești frumoasă, Elda, neînchipuit de frumoasă. Anii aceștia, în loc să te distrugă, te-au construit, cizelîndu-ți frumusețea... Ele nu înțeleg ce s-a întîmplat, de ce am ajuns să nu mai pot viețui fără casa asta tăcută, fără alinările tale, în lipsa cărora refuz să-mi imaginez ce s-ar alege de mine... Oh, cît de odioase sînt pentru că nu pot pricepe nimic !... Nimic !... Nimic !...

Mîna crispată frămînta abdomenul și coapsele, coborînd într-o apăsare ușoară de-a lungul pulpelor fragede. Respirația ei devenise acum tulbure, iar gînguritul reîncepuse, sunetele acordîndu-se pe note mult mai joase, pe tonuri mult mai lungi.

— Egoismul lor nemăsurat le împiedică să vadă adevărata față a lucrurilor. Nu știu decît că în urma contactului cu mine se simt mai liniștite, mai lucide, mai pure... Dar unde a dispărut neliniștea lor, nu se gîndesc să se întrebe... Ele nu își dau seama că uneori mă întorc noaptea acasă contaminat, iradiat la maximum de răul lumii... Iar dacă vreau să o am pe Loodie e pentru că trebuie, pentru că așa îmi stă mie scris, și așa îi stă ei scris... Pentru că altfel nu se poate.

Nemairezistînd, Elda gemu gutural, ca o ciută ce-și caută cerbul pereche, se întinse peste trupul bărbatului, acoperindu-i fața cu sărutări. Parcă trezit din vis, Falnicul Thorr se cutremură tot și, încordîndu-se, împinse deoparte femeia, gestul neașteptat de violent proiectînd-o prin aer pînă la marginea cealaltă a patului, de unde căzu pe podea.

— Voi nu înțelegeți nimic ! — aproape țipă bărbatul furios.

Pruncul scînci iar Elda Zăpăcita fu nevoită să-l legene și să-i gîngure ca să-l adoarmă.

* * *

Ploua mărunt, liniștit, fără tunete, fără fulgere, ca un plînset înfundat, ascunzînd în liniștea prelungită dureri mult prea adînci pentru a fi împărtășite. Din creste, coborînd năvalnice de-a lungul versanților abrupți, torente largi, spumegînde se adunaseră în albia Rîului Lacului umflîndu-l peste măsură. Apele revărsate acoperiseră complet drumul dînd naștere unui alt rîu ce, încingînd cu zeci de brațe așezarea, izolase mici insule în jurul caselor, înecase grădini, pentru ca în nord, unde alti-

tudinea era numai cu cîțiva metri mai mică, să inunde întreaga pădure de bald. Cascada mugea nebună, cutremurînd văzduhul cu sunete grave, prelungi, aproape interminabile.

Ghemuit într-unul din colțurile camerei, Slăbănogul Hess asculta îngrozit ploaia. Privirea sa rătăcea în răstimpuri prin interiorul luminat doar de o lanternă atîrnată preventiv deasupra patului, înregistrînd fugar imagini ale spațiului populat de umbrele obiectelor, întinse lenește pe pardoseaua în valuri ori pe pereții cu vopseaua scorojită. De fiecare dată se descoperea singur, abandonat, poate dus de apele ce se prelingeau șiroaie pe ziduri, plutind odată cu casa cît o găoace în largul unei mări către capătul Pămîntului. Torentele ce măturau curtea le simțea clipocind amenințător sub podea, iar în geamătul cascadei deslușea chemări tainice ale adîncului — un adînc incomprehensibil în care avea să se scurgă odată cu marea, spre punctul terminus al universului.

Transpirase tot, iar transpirația îi dădea fiori reci strecurîndu-i ace de gheață în tot corpul. Aștepta, fără să se știe precis ce anume, măsurînd timpul picurilor ce cădeau din tavan în dreptul îmbinărilor șubrezite de vreme, convins că nu mai era nimic de făcut. Veniseră doi străini, iar faptele urmau să curgă de la sine, covîrșitoare, cu implicații de neșters, în pofida oricărei nesupuneri, oricărei stavile ridicate înaintea lor, ca o molimă, ca bolta din dreptul ușii, ce se lățea văzînd cu ochii. Încerca să se împece cu sine, cu trecutul său întrevăzut ca prin ceață, cu faptele sale, bune sau rele, cu existența așa cum era ea, începînd și sfîrșind fără ca nimeni să știe cînd sau unde. În gînd rostea cuvinte ale căror înțelesuri nici el nu mai era capabil să le cuprindă; agoniza, încercînd zadarnic să adune din memoria timpului o rugă către un înger, și el pierdut.

Era unu noaptea, sau unu treizeci, poate chiar două cînd, ca un fulger, năvălind cu o tonă de apă după el, Neîmpăcatul Gret dădu buzna înăuntru.

— Hess !... — strigă cu vocea lui guturală, aplecat, sprijinit precar de ușa dată de perete. Hess !... Unde ești Hess ? !...

Slăbănogul simți pe moment un gol crescînd în el și, tresărind speriat, fu gata să fugă din calea namilei ivită pe neașteptate, apoi recunoscîndu-și prietenul se învioră brusc, luminat de un licăr de speranță.

— Hess !... Ești acasă, Hess ? !...

Întrerupătorul păcăni scurt și becul se aprinse fulgerînd interiorul, căci instantaneu un scurtcircuit făcu țăndări globul de sticlă. Neîmpăcatul Gret, mai mult ghicind prezența celuilalt, se îndreptă cu mersul lui împleticit spre întrerupător și îmbrățișă ca prin vis silueta întunecată ce vag se profila înaintea sa.

— Hess !... Sînt beat, Hess !... — mărturisi cu o umbră de regret în glas.

Sufocat de greutatea ce îl apăsa fără milă, Slăbănogul abia își conduse prietenul către unul din scaunele ce încadrau masa din mijloc. Se repezi apoi, neluînd în seamă apăraia ce se strînsese în odaie, și închise ușa.

— Sînt beat !... — o ținea pe-a lui Neîmpăcatul Gret. Și am venit să bem !... Ba nu !... Hess !... Unde ai fugit ?

— Sînt aici — răspunse celălalt, întors la masă. Aud tot ce-mi spui. Știu, ai venit să bem.

— Ba nu !... Am venit să-ți spun că eram acasă cînd m-ai căutat... Khudia Vicleana... O bag în aia mă-sii !... Cu mîna mea o s-o omor !...

Dădu să se ridice, mînat de gîndul ce născuse o țintă aiurea, ca mai toate țintele aiurea ale Neîmpăcatului Gret, însă fu oprit de Slăbănog.

— Mai bine să bem. Simt nevoia să beau, Gret... Mi-e tare frică... Dacă ai ști... !

— Și eu am nevoie să beau... Eu totdeauna am nevoie să beau... Și nu e nimic rău în asta.

Sticla cu greu scoasă din buzunarul lung al hainei apăru deodată pe tăblia mesei. Hess nu așteptă invitație specială ci, înfrigurat, sorbi îndelung fiertura din boabe de camiote. Neobișnuit cu alcoolul se scutură mîrîind sufocat de tărie.

— Doi străini au venit la noi și mi-e frică. Mi-e o frică de moarte !...

— Păi eu tocmai asta am venit să-ți spun... Am venit să-ți spun că o să murim... O să murim, prietene... Eu o să cad într-o zi din picioare și paf !, gata cu mine... Ficatul o să-și spună cuvîntul... Cuvîntul lui de ficat... Tu ești ca și mort... Plămînii tăi uscați n-or să mai reziste mult... Pînă și răsuflarea ți-e uscată... O să cazi într-o zi din picioare și...

— Doi străini... — murmură Hess și luă un alt gît. Ți-ai fi imaginat vreodată una ca asta ?

— De la Khudia ?... Daaa !... Nu degeaba... Da' o bag în aia mă-sii, eu atîta îți spun !

— Tu n-auzi ce vorbesc eu ? : doi străini, Gret !

— Îi bag în aia mă-sii !... Eu am venit, să știi... Să-ți spun că o să mor... Vicleana Khudia a pus totul la cale... Ea mi-a dat să beau... Să beau... Să beau...

— Să bem, Gret !

— Să bem pînă murim !... Am zis !

— Eu, unul, m-am cam amețit.

— Iar eu, altul, sînt tot timpul amețit... Nu-i nimic rău în asta... Mai trage o dușcă.

Slăbănogul Hess înghiți încă o dată, cu nesaț, băutura tare. Simți alcoolul sfredelindu-i corpul ca un fier înroșit, zîmbi amar și întinse sticla celuilalt. Cu zîmbetul acela pe buze, ca un stigmat al groazei, se prăbuși peste masă, răpus dintr-o dată de fiertura din boabe de camiote.

— Eu, de fapt, de ce am venit?... — continuă imperturbabil Neîmpăcatul Gret. Am venit să-ți spun că o să murim, da... Și să-ți mai spun că Administratorul a murit deja... E mort... M-am împiedicat de cadavrul lui, abandonat în drum, și am căzut... L-am întins pe o piatră, să nu îl ia apele... Cu toate că îl bag în aia mă-sii de Administrator!... Da' vreau, cînd oi muri, cineva să mă culeagă de jos și mă întindă pe o piatră... Să nu mă ia apele...

*

* *

Era ora unu treizeci, poate chiar două. Vînătorul încă nu se întorsese. Dacă nu l-ar fi văzut plecînd cu mîinile goale, ar fi jurat că acum minează așezarea, pregătind cu minuțiozitate explozia ce, la ceas de răscruce, urma să transforme totul în pulbere. Așa, plimbării sale prin ploaie nu-i găsea nici un sens. Îi venea cu greu să creadă că ar fi ieșit doar pentru a fixa cu ochii săi inexpresivi, goi, construcțiile simple din lemn de bald și piatră predestinate pieirii. Pentru că nu dorea să creadă una ca asta. Cu teamă și cu o oarecare ezitare eliminase din start varianta prin care și-ar fi oferit serviciile unui sadic și nu unui militar cu o misiune precisă, exactă, ce omora din datorie și nu din plăcere.

Oare unde dracului plecase?

Într-un timp ieși în prag și scrută, din dreptul ușii deschise, bezna nopții. Nu zări însă nimic. Lumina ce răzbătea din interior abia profila cîteva contururi — colțul casei, gardul, șopronul pe jumătate prăbușit din dreapta — și, mai mult ca sigur, pentru oricine ar fi bîntuit la acea oră prin apropiere ar fi fost o joacă de copil să se abată din calea lanternei aceleia improvizate. Dar nu auzea nimic. Nimic în afara ropotului molcom al ploii.

I-ar fi plăcut să-l știe patrulînd în jurul casei, gata să apere fortăreața de moment, mult prea fragilă pentru a rezista unui eventual atac. Dar, observa, lucrurile nu stăteau nici pe departe așa. Îl lăsase singur, singur în mijlocul unei tensiuni ce o simțea crescînd cu fiecare clipă, în fața unei forțe ce sta gata să se nască la capătul așteptării aceleia din ce în ce mai încordate.

În afara Administratorului, sau ce o fi fost, nu-i căutase nimeni. Odată discuția încheiată, taberele fuseseră împărțite, pozițiile stabilite.

Pătruns de frig și de umezeală, se întoarse în camera ca o celulă și se vîrî în așternut, cerșind un pic de căldură. Privea fix peretele din față, gîndind la Disperați, la acțiunile lor atît de greu de întrevăzut.

Era prea liniște. Prea adîncă tăcerea. Vînătorul încă nu se întorsese.

Își imaginâ apoi că poate nici n-avea să se mai întoarcă vreodată, fiind deja victimă a misiunii sale, iar gîndul acesta îl scoase din minți. În definitiv, nu era decît un simplu taximetrist ce dis-de-dimineață va revizui sineportorul și va pleca. Așezarea probabil va arde ca o torță imensă, ca un rug ce va arunca jerbe înalte de flăcări spre cer, drumul va fi poate acoperit cu cadavre, iar omul în uniformă militară va rîde demențial privindu-și grozăvia de pe stînci. Toate acestea însă se vor petrece departe, în urma sa. Vor fi doar o imagine a oglinzii retrovizoare, nimic mai mult.

*

* *

Neîmpăcatul Gret își ridică greoi pleoapele și își privi dezinteresat brațele odihnind pe tăblia mesei. Ațipise vorbind, iar acum se trezise, la fel de buimac.

— Ei da... — mormăi neînțelegînd de ce își aduce aminte atît de greu cuvintele rostite anterior. Pentru el nu fusese decît o pauză în conversație, cît să mai respire un pic.

— Vicleana Khudia a pus totul la cale... Poate pentru că o băteam... Ori poate pentru că mă ura... Mă urăște, prietene...

Își propti mîna dreaptă de umărul Slăbănogului Hess și, neluînd în seamă nemișcarea lui, sublinie :

— Mă urăște !...

Apoi trase o dușcă.

— Și eu știi ce zic ?... Mă urăște ?, foarte bine ! O bag în aia mă-sii.

După o scurtă pauză continuă :

— Dacă n-ajung eu mai întîi în mormînt...

Două lacrimi îi curseră pe obraji, iar degetele mîinii drepte se strînseră pe umărul celui dinaintea sa.

— O face dinadins... Ca într-un joc... Mie îmi plăcea băutura, iar ea îmi da să beau... Mereu, mereu, pînă cînd... Oh, o să mor, prietene ! ...Nu mă mai pot opri din băut ?

Abia acum, văzînd că celălalt nu-i răspunde, luă în palmă căpățîna Slăbănogului Hess și, apropiindu-se, o studie atent.

— Privește în ochii mei și spune : știi ?

Cîțiva picuri, căzînd din tavan, aterizară pe chelia celui adormit și i se prelinseră pe frunte. Neclintirea sa îi păru nefirească bețivanului Gret. Își scutură cu putere prietenul însă

nu reuși alceva decît să-l împingă de pe masă și să-l răstoarne cu scaun cu tot. Zgomotul fu un semnal de alarmă pe care, ameţit cum era, îl pricepu în felul lui.

— A murit !... — exclamă răgușit de emoție.

Cu mers clătinat, aproape neștiind ce face, se îndreptă către ușa pe care o deschise smucind-o. Ploaia îl izbi cu furie oprindu-i pe moment înaintarea. Încercînd zadarnic să-și ferească fața de stropii deși ce cădeau cu nemiluita, avu preț de o clipă senzația ciudată că părăsește un vas prins de furtună. Mai aruncă o privire în urmă, către Slăbănogul Hess, rămas pe podea în poziția în care căzuse, apoi se avîntă înainte, dispărînd în noapte. Prin ușa rămasă deschisă apa năvăli înăuntru inundînd încăperea. Casa cît o găoace părea că, într-adevăr, se scufundă.

*

* *

Elda Zăpăcita se răsuci încă o dată în așternut și rămase cu fața către bărbatul adormit de mai bine de un ceas. Pe trupul gol privit de la nivelul umerilor, formele se reliefau puternic, conturînd în aer curbe adînci racordate scurt în zonele de întrepătrundere ale mușchilor. Cu degete tremurînde pipăi abia perceptibil carnea tare, urmărind în arc de elipsă pieptul atletic, apoi coborînd peste stern către abdomenul supt, tresăltînd în ritmul respirației, mai departe peste șoldurile osoase și înapoi de-a lungul brațului întins, pînă pe umerii rotunzi, pe git, sub bărbie, încheind cu o ușoară apăsare a buzelor, ca pentru un sărut furat fără știrea celuilalt. Pradă simțurilor tulburate se apropie, fără să-și dea seama, de corpul întins lîngă ea, atît de mult încît simți la un moment dat sînii strivindu-se de bicepsul drept al Falnicului Thorr. Alipirea o făcu să tresară, iar degetele, de nestăpînit, porniră încă o dată de-a lungul traseului sinuos, ocolind grupele musculare. Mișcările deveniră curînd repezi, de necontrolat, iar gînguritul începu din nou să se audă în camera în care, momentan, doar ploaia cuteza să smulgă sunete tăcerii.

Bărbatul se trezi frămîntat de o dorință căreia nu-i găsi explicație. Era ca într-un vis sau ca într-o beție — o halucinație ce îi excitase pînă la paroxism nervii. Imobilizat fără voia sa, iubea semiconștient persoana a cărei existență o înlănțuise pe a sa cu mreje indestructibile și de neînțeles, ameţit de muzicalitatea gîngurelilor, de respirația șuierîndă, de contopirea cu trupul firav, vibrînd peste al său, de buzele moi ce îl ardeau cu sărutări repezi. Se descoperise, mai presus de orice împotrivire, dorind femeia aceea surdă și mută cu setea de nepotolit a unei posesiuni dusă în extremis ; îi dorea trupul și sufletul, dorea să o soarbă, sau să o sfîșie, cu toate că undeva, într-un capăt îndepărtat al conștiinței, un alt Falnic Thorr, veșnic treaz, îi șoptea că doar o nebunie, o fatalitate a soartei condusese faptele în așa fel

încît intangibilul zeu al frumuseții masculine să se simtă cu adevărat în puterea cuiva. Gîndul că Elda Zăpăcita îl domina și avea să-l domine pentru totdeauna îi smulse un rîset înfundat, cu hohote rare, mai mult tușite, ce lesne putea fi luat drept un plînset. Rîdea în el cel de la capătul îndepărtat al conștiinței, acel Falnic Thorr vîndut tuturor femeilor din lume.

Veni o vreme cînd, trezit, pruncul scînci în pătuțul lui, apoi plînse strident agitîndu-și mîinile și picioarele, cînd ploaia întețită răpăi furibundă repezind lovituri de berbec în acoperiș, cînd rîsetul bărbatului deveni mai nervos, aproape un strigăt sacadat, întrerupt doar cît o inspirație rapidă, cînd femeia gîngurî gutural, alungind nefiresc sunetele.

— Dormiți în pace, oameni buni! — se auzi chiar atunci vocea Neîmpăcatului Gret. Curînd o să murim cu toții!...

* * *

Van Hall se trezi dintr-un somn scurt, fără de odihnă, amețit, aproape nerealizînd pe ce lume se află. Ploaia devenită furtună răpăia nebunește amenințînd să inunde pînă la dizolvare totul. Vînătorul încă nu se întorsese. Cineva, probabil tot atît de nebun striga de afară :

— Dormiți în pace, oameni buni! Curînd o să murim cu toții!...

ȚI-E TEAMĂ?

25 DE ORE ÎNAINTEA SCRUTINULUI

Transformarea încetă odată cu primele semne de lumină. Atunci se opri și ploaia. Atunci adormiră și oamenii. O ceață deasă se lăsase asupra așezării cufundată într-o tăcere mormîntală. S-ar fi zis că sucombaseră cu toții, răpuși de o molimă ce nu cruțase nimic. Cel puțin așa își imagina Vicleana Khudia, ale cărei simțuri, amorțite de o veghe îndelungă, erau dispuse să răstălmăcească realitatea acelei dimineți matinale. În balansoarul pîntecos, cumpănind de ore întregi într-o poziție de echilibru instabil, trupul ei părea modelat în ceară ; singuri ochii, cu sclipirile lor tainice, trădau existența vieții. Clipind rar, sfredelea cu o uitătură aspră ceața ce limita vizibilitatea la numai cîțiva metri în față, căutînd zadarnic printre umbrele vag profilate în aerul lăptos umbra Falnicului Thorr.

Îl aşteptase toată noaptea, copleşită de o dorinţă ce şi acum o făcea să tresară ori de cîte ori, în fantomatica lume ce i se înfăţişa de partea cealaltă a ferestrei, i se părea că sesizează o cît de mică mişcare. Stropi picurau ritmic de pe streaşină materializînd scurgerea unui timp ce altfel şi-ar fi pierdut orice semnificaţie în faţa neclintirii ce pusese stăpînire pe întreaga natură.

Într-un tîrziu, o siluetă cu contururi fantomatice se desprinse din fundalul vaporos în spatele căruia peisajul continua să rămînă ascuns. Aproape imediat, odată cu scîrţîitul balansoarului, organismul ce părîise că zace într-o stare latentă prinse să freamăte, răscolit de nelinişte. Incapabilă să stăpînească tremurul ce pusese stăpînire pe ea, Vicleana Khudia se ridică reacţionînd inconştientă şi se lipi de geam. Îşi strînse pumnii în dreptul gurii, căutînd să-şi înfrîngă teama, ori să-şi stăvilească un ţipăt ce, fără voia ei, ar fi putut să-i scape, trădîndu-i bucuria. Numai că cel ce se apropia, urmînd linia drumului, era mai înalt decît falnicul Thorr, umerii săi erau considerabil mai laţi şi pînă şi mersul său, apăsat, cu paşi rari, parcă măsuraţi, diferea de al celuilalt.

*

În dreptul ferestrei, la nici un metru depărtare de ea, Vînătorul se opri preţ de cîteva clipe şi fixă cu privirea sa rece chipul din spatele geamului.

Vicleana Khudia simţi un fior furnicîndu-i şira spinării; inima îi îngheţă între două bătăi, mecanismul respirator încetă deodată să mai funcţioneze, iar raţiunea fugi lăsînd un gol imens în urmă. Cînd îşi reveni, omul în uniformă militară era doar o siluetă ce se pierdea într-un fundal vaporos ascunzînd peisajul de munte. Curînd silueta deveni umbră, apoi dispăru ca un fum Urma trecerii sale femeia o simţea imprimată în carnea sa, în pîntecele său, devenise datorită unui proces de misterioasă contopire sînge din sîngele său, suflet din sufletul său — un bol, un ceva indefinibil ce o apăsa stînjenindu-i mişcările, umbrindu-i gîndurile.

Nu mai era ea. O altă Vicleana Khudia o coordona, îi ordona şi îi controla mişcările.

Se strecură afară, întredeschizînd abia vizibil uşa, şi porni în direcţia în care dispăruse omul în uniformă militară.

Pămîntul era galben, un galben murdar, mai murdar decît galbenul lemnului ori decît galbenul fructului de sendocole. Semipermeabil, ţinea apa strîngînd bălţi pe alocuri, mate în lumina difuză filtrată de ceaţa nu mai puţin deasă. Un mîl alunecos se întinsese în lungul şi în latul drumului ce, înecînd talpa încălţărilor, crea o uşoară senzaţie de nesiguranţă în mers.

Trecu o oră, poate şi mai bine, de cînd Vicleana Khudia porni pe urmele Vînătorului. Acum era cu adevărat vlăguită. Palidă, abia mai respirînd, cu hainele murdare de pămînt galben, zadarnic scruta depărtările căutînd un indiciu care să trădeze prezenţa omului în uniformă militară. Aşezarea părea moartă, odată cu peisajul ce, cît cuprindea cu privirea, începînd cu pădurea de bald, desfrunzită, inundată de un lac strîns peste noapte în acea zonă de joasă altitudine, şi terminînd cu Şaua Albastră, mai sumbră ca oricînd ,părea îngheţat pentru vecie.

*

* *

Avea să fie o zi grea. Recolta de camiote, distrusă de transformarea din noaptea trecută trebuia înlocuită, Dumnezeu știe cu ce, căci pămîntul galben, cleios, părea suficient de arid pentru a nu favoriza orice cultură. Trebuia reparat gardul rupt de apele ce măturaseră învolburate curtea semănînd prăpăd în calea lor, și mai trebuia reparat șoprul pe jumătate prăbușit și pe cît posibil recuperate proviziile împrăștiate de torent.

Avea să fie o zi caniculară, o zi în care soarele va dogori nemilos ,aerul va fi sufocant, izvoarele vor prelinge un fir subțire de apă, în timp ce oamenii vor asuda mult, nădușind fără spor în munca lor.

Așa avea să fie. Simțea realitatea iminentă ori de cîte ori își ridica privirea către cerul înalt pe suprafața căruia norii albi încremeniseră în așteptare, ori de cîte ori cerul sfredelind aerul de o rară transparență întrezărea o cît de mică clintire în orizontul aproape nefiresc de îndepărtat — freamătul unei gîze neliniștite, sau zborul vreunei păsări singuratice ce, la zeci de kilometri distanță, ea însăși speriată ,survola decorul naturii cu contururi atît de puternic pronunțate. Nu era, însă, deloc îngrijorată. Tăind pe din două Lacul Speranței gîndea la toate acestea cu o detașare pe care nu și-o putea explica ; putea fi o reacție psihică firească, impusă de exercițiul fizic ce își exercita asupra ei influența benefică a unor mișcări regulate, perfect sincronizate, a unei respirații ritmice execută cu o precizie devenită instinctuală ce nu dădea greș, așa cum foarte bine putea fi doar o amăgire ,o beție indusă de senzația de plutire ce o încînta, strecurîndu-i în suflet bucuria odată cu o ușoară amețeală narcotizantă. Ocolise, deja, de două ori lacul ce la acele patru ceasuri de la răsăritul soarelui oglindea întreaga căldare glaciară, scoțînd la iveală parcă un alt univers, o Atlantidă născută din adîncuri, pe care brațele ei zadarnic o frămîntau încercînd să o cuprindă ,iar acum, cu chipul ușor umbrit de oboseală, dar în priviri cu acea sclipire stranie a satisfacției lăuntrice, într-un craul ce lesne lăsa impresia unei plutiri de naiadă ,se îndrepta către hainele lăsate special să se încălzească la soare pe una din pietrele ce străjuiau malul. O undă lină tulbură o vreme oglinda apei lățind un „V“ în urma ei ,apoi totul reveni la vechea neclintire.

Tremurînd ușor, cu umerii strînși și brațele încolăcite pe lîngă corp înfruntă cu stoicism diferența de temperatură și, din cîteva salturi, ajunse lîngă rochia pe care o ridică aproape din mers ; trupul elastic ,încordat, se arcui apoi se destinse țîșnind spre verticală.

Ochii lui albaștri închideau infinitul cerului în ei — două hăuri adînci ce o fixau cu insistență, două spații incomprehersibile în care privirea ei rătăcea pierdută în căutarea oricărei urme de sentiment. Materialul rochiei, o clipă mai înainte dogorind căldura acumulată de la soare, înghețase și el sub uitătura aceea rece, aproape inumană. Îl strîngea la piept, cu pumnii încleștați în dreptul inimii, mînată de o pornire inconștientă ce o îndemna să-și ferească mai ales acea parte a corpului, incapabilă să reacționeze în vreun fel. Un singur gînd, hoinar, scăpase inexplicabilei paralizii psihice ce o încleștase aparent fără putință de

scăpare, iar pe acela Loodie şi-l rostea continuu fără a avea puterea să-l judece ; străinul stătuse probabil acolo tot timpul, urmărindu-i în tăcere fiecare mişcare.

— Ţi-e teamă ? — îl auzi vorbind la un moment dat.

Tremura, într-adevăr, din ce în ce mai tare, dinţii clănţănindu-i zgomotos, şi datorită mişcărilor sacadate ale maxilarului părul scăpase strînsorii singurei agrafe ce îl ţinea coc; iar acum căzuse în voie pe spate, aşezîndu-i-se dezordonat pe umeri şi pe ceafă, dar nu îi era teamă.

— Mi-e frig — îi spuse.

Dar nici frig nu îi era. Tremurul ei părea o reacţie a unui fenomen pe care simţurile nu reuşeau să îl localizeze.

— Mi-e frig — repetă. Mi-e frig şi trebuie să mă îmbrac.

Dar omul în uniformă militară nu se clinti.

— *Mi-e frig* ! — mai spuse, accentuînd voit cuvintele.

El însă rămase în continuare în aceeaşi poziţie. Reverberată de pereţii abruptţi de calcar, aluzia mai stărui o vreme prin preajmă, apoi se pierdu, înghiţită de una din văile adînci, împădurită cu bald. Ca invocat, un frig interior o cuprinse dintr-o dată, scuturînd-o convulsiv la mici intervale de timp. Zadarnic privi soarele. O lumină artificială părea să strălucească deasupra capetelor. Tremurînd, cu dinţii încleştaţi Loodie închise ochii şi, strîngînd puternic pleoapele, cu un efort de voinţă pentru ea aproape supraomenesc, începu să se îmbrace. Simţea răcoarea privirii străinului mîngîindu-i formele ce i se ofereau acum fără nici o opreliştе. Era atît de conştientă de faptul în sine încît i se părea că vede chiar ea, din spatele pleoapelor închise, fiecare încordare a muşchilor ; pulpele pronunţîndu-se brusc la o uşoară ridicare pe vîrfuri, sînii săltînd proeminent în faţă datorită extensiei braţelor ce căutau, deasupra capului, tăieturile mînecilor, mijlocul subţiindu-se la o inspiraţie puternică pentru a lăsa materialul să lunece în voie pe trup, şoldurile unduind de cîteva ori spre a aşeza cutele rochiei, iar în final un mic baalns pe spate, cît să cuprindă în palme părul ce trebuia aranjat în valuri ordonnate. Îşi puse apoi sandalele cu talpă uşoară, legîndu-le cu şireturi lungi peste picioare, iar cînd se ridică, cutezînd să-l privească, obrajii erau purpurii, faţa îi ardea, în timp ce mîinile îi erau ca de gheaţă.

Omul în uniformă militară păstra pe chip aceeaşi mască inexpresivă. Ar fi vrut să-i strige ceva, ceva care să-l doară, să-l facă să se simtă gol, pe atît de gol pe cît de goală se simţea ea, ceva care să-l înjosească, să-l înfioare şi de care să-i fie ruşine totodată, însă poate din neputinţă, poate din dorinţa de a se şti superioară ,se mulţumi pînă la urmă cu o străfulgerare răutăcioasă aruncată din ochii ei negri, acum de-a dreptul întunecaţi, ce parcă ricoşă la impactul cu trupul acela încremenit în aşteptare, sau pur şi simplu se pierdu infinitul albastru al ochilor săi.

Avea să fie o zi grea. Recolta trebuia înlocuită, gardul reparat, şoprul deasemeni... Şi ce caniculă avea să fie !... — îşi zise întorcîndu-i dintr-o dată spatele.

Paşii ei aproape nici nu se auzeau, acoperiţi fiind de zgomotul paşilor lui ce păreau că sfarmă pietre în urmă.

Vanitatea îi dictă să uite incidentul. Preocuparea aceasta — absurdă, după cum avea să constate mult mai tîrziu, căci scena de la lac avea s-o însoţească cu fidelitatea unei umbre de-a lungul întregii sale existenţe — o izolase într-un teritoriu atemporal, o lume fără sens în care rătăcea cu bună ştiinţă, balansînd de la un gînd la altul. Credea, probabil, că pentru a uita era suficient să-şi înşele atenţia, reactualizînd fără rost episoade trecute, ori anticipînd cu uşurinţă un viitor suficient de relativ.

Ajunsese la jumătatea hornului ce lega căldarea glaciară de Terasa Bunei Vederi şi se putea lăuda că reuşise să ignore prezenţa stranie a omului în uniformă militară. De fapt reuşise să ignore totul ; ziua în curs, muncile ce urma să le înfăptuiască fără nici o tragere de inimă, existenţa sa şi cu atît mai mult existenţa celorlalţi, a Administratorului, a Falniculuí Thorr, a tatălui său chiar, ca şi pierdut. Deplasîndu-se aproape inconştientă deseori călca strîmb, iar atunci revenea în prezent, nonşalantă, puţin mirată de accident. Dar totul nu dura decît o fracţiune de secundă ,căci la următorul pas era iarăşi departe. Vînătorul o însoţea docil, expresia figurii lui, mereu aceeaşi ,netrădînd nici măcar o fărîmă din intenţiile sale. S-ar fi zis că nu dorea nimic altceva decît să o urmeze, indiferent încotro ar fi luat-o, ori cît de lung ar fi fost drumul. Pe poteca puternic accidentată proteza ce îi înlocuia piciorul retezat se dovedea puţin eficientă. Şchiopăta vizibil şi numai el putea şti cît de tare îl incomoda acest aspect. Aparent nu acorda nici o importanţă defectului, aşa cum aparent nu acorda importanţă nici unui lucru. Cînd Loodie alunecă şi fu gata să cadă în gol, braţul său ţîşnind la timp o prinse de încheietura mîinii drepte şi o ţinu deasupra hăului suficient de multă vreme pentru ca ea să se sprijine din nou şi să-şi recapete echilibrul ,şi pînă şi această acţiune trecu drept un act la fel de neimportant.

Ochii lui închideau acelaşi albastru rece, acelaşi infinit gol, înspăimîntător. Tremura, abia acum realizînd pericolul ce o pîndise, iar în urechi îi răsuna ecoul unui strigăt pe care nu-şi dădea seama dacă îl exteriorizase sau subconştient intenţionase doar s-o facă. Cîteva pietre dislocate la alunecarea ei atingeau abia acum buza hornului. Cernul era înalt şi aerul limpede. Braţul lui încă îi încleşta încheietura. Sub degetele ce strîngeau ca o menghină carnea zvîcnea dureros. Picioarele ei, sprijinite de stîncă, păreau a nu fi capabile s-o susţină. În gît i se oprise un cuvînt de mulţumire. Se înecase cu el şi respira greu. Îi era cald. Broboane de sudoare îşi făcuseră apariţia pe la tîmple. Soarele dogorea. Dogorea şi roca. Doar ochii lui erau reci, înspăimîntători de reci.

Nu ştiu cum ajunse jos. Cînd îşi mai reveni se descoperi pe Terasa Bunei Vederi stînd pe una dintre ridicăturile de pămînt împrăştiate aleatoriu pe suprafaţa acesteia. Îşi freca mecanic încheietura ce continua să o doară. Pe pielea bronzată degetele Vînătorului lăsaseră amprente vineţii. El rămăsese chiar pe marginea terasei, pe o stîncă ce ieşea în afară, deasupra abisului în care rîul îşi prăvălea apele. Privea cascada, sau drumul venind dinspre Şaua Albastră, sau peretele natural din dreptul lacului în spatele căruia se afla parcat sineportorul.

— Nu-ţi port pică — îi zise ea la un moment dat. Cred că pot să înţeleg un anumit fel de perfidie pur bărbătească.

Rupse un vreasc dintr-o tufă pe jumătatea uscată și, cu mișcări nervoase, porni să-l facă fărîme între degete.

Vînătorul părea absent.

Un guștер scoase capul dintre stînci, apoi se retrase dispărînd la fel de iute precum apăruse.

— La dracu !... — mormăi Loodie și brusc se ridică, hotărîtă să-și continuie drumul. Dar nu parcurse nici douăzeci de pași, căci se opri și privi înciudată în urmă. Mai era ceva de adăugat, o știa prea bine, însă toate frazele construite mental se destrămară înainte de a fi rostite, răvășite de o stare de nervozitate ce pusese ,inexplicabil, stăpînire pe ea.

Omul în uniformă militară părea să fi renunțat a-i mai acorda atenție. Îl interesa probabil pădurea de bald, desfrunzită în urma transformării din noaptea trecută, cu ramuri întunecate ridicate din apa ce inundase locul asemeni unor brațe implorînd ajutor cerului ,căci spre ea își imagina Loodie că-și ațintise privirile.

O intriga purtarea lui. Incontrolabilă din punctul ei de vedere, similară cu cea a unui nebun ce-și agață întreaga ființă de faptele pe care realitatea imediată le scoate cel mai tare în relief. Simțea că orice ar spune i-ar fi indiferent celui ce sta, ca încremenit, pe marginea rîpei, ca atare renunță încă o dată să întreprindă ceva. Omul acela era de-a dreptul imposibil. Și nici nu mai credea că îi datorează acel „mulțumesc" ce îi stătuse tot timpul pe limbă .Iar demnitatea ei de fecioară în mod sigur nu mai simțea nevoia unei scuze sau a unei justificări din partea lui.

Bulversată, coborî cîțiva metri diferență de nivel și abia din acel loc observă cortegiul tăcut desfășurat în dreptul casei sale. Gîndind la înțeleptul Grund, își înnăbuși un strigăt și o rupse la fugă. Fără să slăbească ritmul, aruncă o privire în urmă. Nu își explica de ce, dar se așteptase să-l vadă pe omul în uniformă militară alergînd în urma ei. Nu era acolo. Și nici pe terasa Bunei Vederi nu mai era.

* * *

Faptul că venise vremea să încheie socotelile cu Vînătorul, să termine odată pentru totdeauna cu Disperații, cu așezarea lor, cu călătoria absurdă pe care avusese proasta inspirație să o contracteze fu primul gînd cu care se trezi în dimineața aceea. O dimineață tîrzie pentru el,după o noapte fără odihnă. În cameră plutea un aer înăbușitor, aromat de un iz specific lucrurilor îmbătrînite, un aer ce îi înțepa nările. Mahmur, ca în urma unei adevărate beții, cercetă o vreme încăperile pustii, mînat de un imbold inexplicabil. Nu căuta practic nimic. Sau poate, inconștient, voise să se convingă de absența omului în uniformă militară. ênțr-adevăr, Vînătorul nu se întorsese. Sfertul de ceas pe care îl petrecu trîntind ușile casei vechi, adăpostind parcă însăși noțiunea morții, reuși să-l surescite la maxim pe Van Hall. O ură incomensurabilă crescu în el, ură împotriva oamenilor, împotriva vieții, împotriva Pămîntului, ură împotriva a tot ce era viu sau ne-viu, în lungul și în latul infinitului material născut odată cu Marea Explozie. Dacă Dumnezeu și-ar fi făcut dovedită atunci prezența, s-ar fi repezit asupra lui și l-ar fi răsturnat de pe tronul său înalt, smulgîndu-i barba lui minunată, lungă de un cot, barba în care rîdea, de bună seamă, contemplînd propria-i

creație. Înjurîndu-l pe el, pe Atoateștiutor — nu pentru că ar fi crezut vreo clipă în existența sa, ci tocmai pentru că era conștient că hulindu-l, hulește o pură abstracție a Marelui Tot —, trînti și ușa de la intrare și porni grăbit spre locul în care se afla parcat sineportorul.

Afară erau peste 30°C. Pămîntul galben, uscat de căldura zilei, căpătase pe alocuri, și un praf fin, înecăcios, sălta la fiecare pas. Datorită grabei, taximetristul transpiră repede, însă nu dădu importanță acestui lucru ,continuîndu-și drumul cu același ritm vioi, hotărît, dar deosebit de obositor pe o asemenea vreme. Nu se opri decît o singură dată, cît să-și mai revină și să-și șteargă cu mîneca bluzei, ea însăși leoarcă, sudoarea ce îi curgea șiroaie pe obraji. Ajunsese la capătul arcului de spirală pe care poteca îl urma în urcuș susținut imediat ce părăsea drumul principal. De acolo, profitînd de scurtul popas, aruncă o privire în urmă, spre așezarea aproape pustie la acea oră a zilei. Doar undeva, în dreptul unei case al cărui locatar îi era la fel de necunoscut ca oricare alt locatar al acelui colț de lume, un cortegiu ciudat îi atrase cîteva clipe atenția. Un grup de Disperați, înșiruiți unul în spatele celuilalt mărșăluiau molcom de-a lungul firului apei. Patru dintre ei, mergînd înainte, purtau pe umeri un pat de lemn, scos probabil dintr-una din casele acelea sărăcăcioase, pe care sta întins trupul inert al unui om, cu siguranță mort .La strigătele unei fete ce cobora alergînd versantul opus, cortegiul se opri și toți cei prezenți se întoarseră în liniște cu fața către ea.Tăcerea lor era mai grăitoare decît oricare alt gest. Van Hall gîndi că i-ar fi plăcut să știe cîte ceva despre înmormîntările Disperaților, înmormîntări pe care și le imagina abundînd în acțiuni simbolice înscrise în ritualuri rămase, poate, din vremuri străvechi, cînd viața și moartea aveau un alt sens. Convingerea că în defintiv tot nu ar înțelege mare lucru puse însă o barieră indestructibilă înaintea oricărei tentative de acest fel.

Sineportorul îl aștepta răbdător. Îl așteptase toată noaptea, toată dimineața și, cu siguranță, ar fi fost în stare să-l aștepte o veșnicie de acum încolo cu răbdarea de nezdruncinat a metalului, a plasticului, a carburantului, a naturii înseși. Regăsindu-l, se trezi deodată mai sigur pe sine. Iubea masa aceea de materie moartă. O iubea pentru că era a lui. Era casa lui, prietenul lui, dragostea lui. Ea avea să-l scoată dintre munții aceia blestemați. Avea puterea aceasta. Asemeni unui armăsar de poveste era capabil să-l ducă de la un capăt la celălalt al Pămîntului, să-l arunce în ghearele neprevăzutului de unde mai apoi să-l ridice viu și nevătămat.

Caroseria dogorea, încinsă de soarele nemilos ,iar înăuntru efectul de seră incendiase aerul .Intră totuși, reușind cu greu să se obișnuiască cu amosfera aproape de nerespirat. Acționă contactul și motoarele fornăiră neliniștite, apoi brusc se opriră, aparent fără vreo cauză. Acționă contactul încă o dată, și încă o dată, și încă o dată. Efectul fu același. Ajunse să izbească furibund, cu pumnul, butonul roșu, și tot reacționînd furibunde motoarele fornăiră și se opriră, parcă mai iute. Atingînd o stare critică, începu să bălmăjească ceva doar de el înțeles în timp ce brațul ,devenit incontrolabil, continua să lovească bordul aeronavei.

Într-un tîrziu se opri. Strîngea cu putere pumnul însîngerat căutînd să se concentreze doar asupra durerii ce îi săgeta fără milă falangele. Cîteva cadrane erau sparte și o sumedenie de alte contacte distruse iremediabil, dar momentan puțin îl interesa aceasta.

Ura sineportorul acela !

Peste alte cîteva minute, mult mai adunat, scoase afară lada cu scule și, metodic, trecu la o revizie generală a aerovehicolului, convins că va găsi defectul care, își imagina, trebuie să fie minor. Avea să plece de acolo, fără doar și poate.

Ziua se scurgea cu încetineala unui melc. I se părea astfel poate datorită încetinelii cu care decurgea lucrul, fiecare modul trebuind deconectat, verificat, montat la loc, și asta încă nu era ceva sigur pentru că oricînd se putea strecura o greșală, ori poate datorită căldurii ce dilatase nu numai lucrurile ci parcă și timpul. Nu se grăbea, însă nu era deloc sigur că aceasta se datora meticulozității sale. Putea fi o reacție a organismului suportînd greu canicula zilei în care și cel mai nesemnificativ gest cerea un consum însemnat de energie. Trecuse doar o oră însă obosise cît pentru trei. Ceafa îi ardea, iar pielea înroșită de pe gît sta gata să crape. Înaintea ochilor aerul fierbinte dansa haotic, creînd impresia unei fluidități generale.

Își scoase bluza și își șterse cu ea fața transpirată și mîinile pline de ulei. Abia atunci îl zări pe bărbatul ce, de la o vreme, îl studia atent, judecîndu-i mișcările. La început crezu că are de a face doar cu simplă plăsmuire a minții sale, tulburată de căldura neobișnuită pentru acea perioadă a anului, astfel că își văzu mai departe de treabă. Imaginea omului sprijinit de stînci îi rămase însă în memorie, continuînd să-i atîțe curiozitatea. O clipă mai tîrziu privi din nou în aceeași direcție. Era tot acolo — un Făt-Frumos îmbrăcat în pantaloni roșii, mulați pe picior, cu cămașă albă, împodobită cu dantelă fină, cu cizme înalte și pelerină scurtă prinsă cu broșă în jurul gîtului.

— I-ai văzut ? — se auzi întrebat.

— Da — răspunse reflex, aducîndu-și aminte de cortegiul din dimineața aceea.

O tăcere grea se instală apoi între ei. Cel rezemat de stînci părea prea puțin interesat să continue conversația. S-ar fi zis că doar confirmarea primită l-ar fi interesat cu adevărat, ea fiind singura rotiță lipsă a unui misterios angrenaj. Îi trebuia probabil un martor sau alibi — Van Hall încă nu știa ce să creadă. Comportamentul celui dinaintea sa începuse să-l agaseze, iar la un moment dat chiar renunță să-i mai acorde atenție. În definitiv, îi erau total indiferenți Disperații aceia. După un gest a lehamite se pregăti să-și reia vechea preocupare.

— Crezi că față de mine s-ar fi comportat la fel ? — întrebă chiar atunci celălalt.

Taximetristul tresări ca electrocutat și încremeni fulgerîndu-l cu privirea contrariată.

— O, nu, să nu îți imaginezi nici o clipă una ca asta. Dacă aș încerca numai să mă apropii de ea, aș declanșa o adevărată catastrofă. Locul meu e aici, pitit în spatele peretelui de piatră. Doar de aici am dreptul să o urmăresc atunci cînd face baie în lac. Știi de ce?

Van Hall nu știa de ce. Nici măcar despre cine era vorba nu știa. Dar, se convinse, toate acestea pur și simplu nu contau pentru celălalt căci fără să aștepte vreun răspuns continuă:

— Pentru că eu nu sînt un străin... Străinul este persoana asupra căreia toate privirile converg, clocotind de ură și dragoste totodată Este persoana din drumul căreia toate femeile fug implorînd în gînd un singur gest, cît de neînsemnat, care să le determine să se oprească. Lui i se poate permite aproape totul, pentru că aproape oricînd i se poate găsi o scuză. E doar un străin!... Nu cunoaște regulile locului, dar e capabil să răstoarne o adevărată ierarhie apelînd la necunoștiința lui. Și nu e nici pe departe un munte. E o carie ce roade încet dar sigur pînă și cel mai falnic trunchi. N-ai să-ți dai niciodată seama cum s-a întîmplat de ai rămas pe drumuri, fără nevastă, fără pămînt, ba o să ți se pară chiar firesc ca averea ta să fie a lui, nevasta ta să fie a lui ,pămîntul tău deasemeni al lui.

— Nu mă interesează problema — replică tăios Van Hall. S-ar putea să ai dreptate, însă îți repet: nu mă interesează.

— Cu un singur amendament — continuă fără să ia în seamă cuvintele celuilalt. Trebuie să știe să rămînă mereu un străin. Să fie același ca în prima zi: plin de resurse, deși slab în aparență, revoltător și plin de farmec în același timp, frumos și urît, bun și rău.

Alte cîteva clipe de tăcere se consumară pînă ce omul acela îmbrăcat ca un Făt-Frumos să reia firul vorbelor. Încruntat, taximetristul nu îndrăznea să intervină ,încă neînțelegînd încotro bate cel dinaintea sa. Nu înțelegea mai ales de ce îl întrebase dacă i-a văzut. Putea, foarte bine, să nu-i fi văzut, și dacă ar fi fost să fie așa, ar fi continuat, oare, să-și expună teoriile? Poate că nici nu văzuse ceea ce ar fi trebuit să vadă. Poate că nu ar fi un martor tocmai bun, la o adică, și nici un alibi suficient de solid.

— Disperarea noastră, a celor fugiți în munți, își are tocmai aici izvorul. Cum concepi existența libertății individului într-o societate în care amestecul străin reprezintă un punct nodal, un punct de divergență a tuturor acțiunilor? Cum mai poți privi omul ca entitate de gîndire?... Închei azi o afacere cu cineva și ai convingerea că ai să prosperi peste noapte. Peste noapte acel cineva, datorită unor motive străine ție, te-a ruinat și te aruncă fără scrupule în stradă. Cunoști o fată, o iubești și te iubește însă intervin cauze străine în virtutea cărora acea fată nu poate fi pînă la capăt a ta. Cineva îți vorbește la TV despre Bing-Bang, despre ruperea internă ce a avut loc acum miliarde de ani în urma căreia din Marele Tot — se apreciază 11-dimensional — s-a desprins un univers quadridimensional. Stai relaxat în fotoliu, îți sorbi ca-

feaua sau băutura preferată și ți se par străine vorbele acelea. Mai tîrziu, același străin îți povestește despre o posibilă interconexiune, interdependență — zi-i cum vrei — între Marele Tot și Univers, despre un imperiu de graniță, o membrană ce facilitează aceste legături, privite analog unui proces de oglindire. Găsești amuzantă ideea de a avea un omolog material sau imaterial — informațional, ori de orice altă natură — dincolo în Marele Tot, care să-ți corespundă, să-ți răspundă, să te determine și să fie determinat de tine personal. Ți se vorbește despre Einstein, Kalutza Klein și încă o groază de alți fizicieni de renume, despre funcții homeomorfe, relativitate, universuri și dimensiuni absconse — lucrurile încă sînt suficient de străine. În final este găsit modelul matematic al legăturii dintre Univers și Marele Tot. Este conceput un sistem material ce poate acționa asupra „oglindirii". Modificînd „oglindirea" este schimbat automat, datorită unei aceeași legi de „reflexie", „obiectul oglindit". Și, iată, străinul te-a acaparat, e chiar lumea ta, spațiul tău vital. Odată ce au început să se joace cu legile naturii, și transformările se succed periodic, devii deja un fulg ce poate fi spulberat printr-o simplă suflare. Ajungi să înnebunești, nemaiștiind cum să te adaptezi, încotro să o apuci. Ți se promite o lume nouă, un Pămînt al tuturor viselor însă unde se află acel Pămînt? Cum trebuie să arate?... Ei bine, noi nu îl vrem. Vrem un loc pe care să ne știm stăpîni, siguri, zile care să se scurgă în liniște... Și cînd te gîndești că cel ce a declanșat mecanismul catastrofal ce ne-a adus pînă aici, era doar un simplu străin ,un Tschi, ca oricare alt Tschi...

Se opri la fel de brusc precum începuse. Rămase în continuare rezemat de stînci, arborînd aceeași mimică meditativă. Minute grele se scurseră în tăcere, apoi, încet, cu mișcări nesigure, Van Hall reîncepu lucrul la sineportor. După un timp își ridică din nou privirea. Locul în care stătuse pînă atunci omul acela era gol. Dispăruse pur și simplu.

Temperatura continua să crească. După încă două ore taximetristul fu nevoit să se recunoască înfrînt. Mîinile nu îl mai ascultau, capul îi pleznea de durere, iar în fură avea un fust amar, imposibil de îndepărtat. Clătinîndu-se, porni agale către casa veche, cu izul ei de amintiri îngropate, cu umbra Vînătorului pîndind după fiecare colț. În minte încă îi mai răsuna glasul necunoscutului. Ecoul vorbelor sale se lovea la nesfîrșit de granițele împotrivirii de care Van Hall se agăța cu disperare. Ei da, probabil că acel om nu căuta un martor sau un alibi, probabil doar dorise să-i explice o stare de fapt, numai că pe el nu îl interesa. Nu-l interesau nici Disperații și nici problemele lor. Nu era decît un simplu taximetrist și nu dorea nimic altceva decît să rămînă ceea ce era. De ce nu i se adresase omului în uniformă militară, doar în mîinile lui se afla soarta lor? Bănuise oare că în fața acelui munte de insensibilitate argumentele sale ar fi fost goale? Sperase cumva într-un ajutor din partea lui?... Era prea cald pentru a răspunde limpede.

Din locul în care în dimineaţa aceleiaşi zile văzuse cortegiul privi aşezarea: Culturile de camiote erau în flăcări. Jerbe înalte ridicau un fum negru, înecăcios. Îl căută din priviri pe Vînător. Era acolo, pe versantul opus, exact unde se aşteptase să-l vadă. Cu mîinile în sîn urmărea impasibil spectacolul. Van Hall pufni în rîs. Rîdea ca un apucat ; cu gura larg deschisă, cu mîinile ţinîndu-se de burtă, iar rîsetul lui se reverbera straniu între pereţii stîncoşi. Rîdea de stîngăcia ce o dovedise la repararea sineportorului, de neputinţa celor a căror aşezare era mistuită de foc în faţa omului cu pieptul plin de decoraţii, de cel ce i se înfăţişase, lui, duhovnic de ocazie, pentru a-şi deşerta păsul, rîdea de tot ce îşi aducea aminte, întîmplări bune sau rele, ridiculizînd nu o lume ce se voise paradis, ci un iad ce se voia lume. În dreptul rugului imens, rîsetul său părea rîsetul satanei. Dar nu era el satana.

CU TOATE CĂ NU ÎMI DAU SEAMA CUM PAȘTELE MĂ-SII SE ÎNTÎMPLĂ, TOT UNDE NU TREBUIE SE ABATE MILA LUI DUMNEZEU!

7 ORE ÎNAINTEA SCRUTINULUI

— Miroase a fum — spuse pe neașteptate Înțeleptul Grund.

Loodie tresări la auzul cuvintelor. Instinctiv, prinse palma bătrînului și o strînse ușor.

— Nu-i nici o problemă. Am ars culturile de camiote. Nu s-a mai putut alege nimic din ele... Sendocolele, în schimb, au crescut incredibil de mult. Boabele sînt acum cît unghia și par tare zemoase... O să avem ulei mult. Cred că o să ne ajungă și pentru la anul.

Nu la sendocole îi stătea mintea lui Loodie acum. După o zi întreagă de muncă în grădină ar fi preferat să vorbească despre orice altceva în afara plantelor, răsadurilor timpurii sau netimpurii, ori veșnica grijă a zilei de mîine. Numai că — știa — Înțeleptului Grund îi făcea bine să afle că Loodie a sa înfrunte cu seninătate asprimile existenței.

— Mîine o să arăm. Încă nu m-am hotărît ce să cultiv...

— A fum de carne arsă... — continuă tatăl. Prăpăd... Prăpădul Judecății de Apoi.

Loodie oftă și își retrase încet mîna. Într-o fracțiune de secundă se descoperi obosită, neînchipuit de obosită... Își plimbă fruntea și rămase așa, pierdută, fata să răspundă aiurea întrebărilor aiurea ale tatălui.

— Miroase a fum — auzi încă o dată.

— Da, am ars recoltele...

— Întreaga cultură ?

— Nu, doar camiotele.

— Întotdeauna ia ceva în schimb... În schimbul cui ?

— Poftim ?

— Transformarea ; a distrus camiotele și a favorizat ?..

— Sen-do-co-le-le... — silabisi fata, realizînd abia acum că înțeleptul Grund a depășit faza delirului. Îi zîmbea îmbătăciuitor, cum o viață îi zîmbise, cu o umbră de nostalgie și încredere pe buze. Îi zîmbi la rîndu-i.

— Ai delirat.

— Mult ?

— Cîteva secunde. Voința ta a devenit mai tare decît organismul. Deseori îl învinge foarte repede.

— Mda...

— Nu ți-e foame ?

— Un ceai ar fi foarte bun. Dar îl vreau mai dulce ca de obicei.

În apa abia așezată pe foc fata puse o cantitate dublă de zaharine și glucoză.

— Miroase a fum... — îl auzi pe bătrîn.

— O să închid fereastra, dacă te deranjează.

— Nu, nu ! Or să creadă că ne baricadăm aici, sau că ne e frică. Ție ți-e frică ?

— Poftim ?

— Mie nu. Așteptam clipa asta. Așteptam un Dumnezeu cu o balanță și o măsură pentru faptele mele...

Delira din nou.

Apa fierbea laolaltă cu ceaiul, zaharinele și glucoza. Mînerul ibricului ardea.

— Lighioane... Faptele mele — lighioane afurisitele se îndreaptă acum înspre mine din negura timpului, din grotele adînci, adînci, adînci...

Lichidul verzui încălzise cana. Mînerul ibricului ardea mai puțin.

— Miroase a ceai.

— Ți-am pregătit unul.

— L-ai făcu mai dulce ca de obicei ?

Privirea Înțeleptului Grund își recăpătase ca prin farmec sclipirea. Trăia iarăși rarele sale clipe de luciditate. Îl ajută să ia o gură de ceai pe care bătrînul o înghiți greu, înecîndu-se parcă la fiecare strop ce îi pătrundea în esofag.

— Ce-i cu tine, tată, ți-e rău ? — se interesă, vădit îngrijorată, fata.

— Nu știu...

— Te doare ceva ?

— Nu. Nu mă doare decît gîndul că te las singură într-o lume păcătos de încîlcită.

Slăbise. Abia acum observa cît de mult îl slăbiseră ultimele luni pe Înțeleptul Grund. Ochii îi erau pierduți în orbite, obrajii supți îi conturau proeminent maxilarele, bărbia i se ascuțise, iar gîtul îi era numai cute. Pielea galbenă, pergamentoasă, era aproape transparentă. I-ar fi putut număra venele, și oasele, și dinții.

— Zău, Loodie, cred că numai gîndul ăsta, grija de a te ști în siguranță, mă mai ține în viață. Oh, n-am să mor împăcat. Presimt. Cu fiecare trezire îmi simt tot mai aproape sfîrșitul. Iar tu încă nu ești sigură pe tine. Ești abia o ciplă. Poate ți-ar fi trebuit un bărbat... Nu știu... Nu mai știu ce-i rău și ce-i bine... Și-mi simt sfîrșitul aproape... Nu mai am putere...

Chiar atunci capul îi căzu într-o parte. Urmară cîteva clipe de tăcere în care fata nu știu ce să creadă.

— Or să se strîngă aici, în curte — continuă bătrînul — toate lighioanele pămîntului... Cît de curînd... Cît de curînd...

— Nu... — aproape strigă Loodie, scuturîndu-l cu violență. Să nu delirezi... Mă auzi ?

— Te aud... — reveni bătrînul, parcă abia acum trezindu-se.

— Sînt obosită, tată... Sînt tare obosită... Am avut o zi grea. Am muncit mai abitir decît un bărbat... Te rog...

— Cred. Ai ars camiotele.

— Și am reparat gardul. Și am stivuit sacii în șopru. Și am măturat curtea.

Încercă să o mîngîie pe creștet însă efortul fu prea mare iar mîna căzu înainte de a ajunge la ea. Fata o prinse și o presă de buze într-un sărut apăsat, încărcat de durere.

— Iartă-mă — spuse. De fapt nu stările tale de delir mă neliniștesc într-atît... Nu vreau să mori Nu mă pot gîndi la moartea ta... Nu mi-o imaginez și refuz să cred că ar putea să se întîmple... De la o vreme ești tot timpul plecat... Mi-e dor, mi-e tare dor de o discuție cu tine. Mi-ar plăcea să te întreb, așa, firesc, ce mai faci ?

Bătrînul zîmbi și zîmbetul i se transformă în rictus.

— O să se împartă dreptatea...

— Să nu delirezi, tată !... — strigă la el Loodie.

— Nu o să delirez — spuse el, restabilit.

— Nu în seara asta. Sînt obosită și mi-e dor de tine... Te-am mințit cu purtarea mea... Să nu crezi că sînt stăpînă pe mine. Nu... Nu sînt deloc sigură pe mine și pe ziua de mîine... Și n-am pe nimeni aici, în lumea asta.

— Nu delirez... — o asigură cu glas stins Înțeleptul Grund. În seara asta vreau să fim din nou împreună. Ca odinioară... O să mă țin tare, ai să vezi.

— Sînt tare singură, tată. Nu îți face bine că îți spun, știu, dar nu pot să mai mint... Există un prag pentru toate, un fel de saturație... Uite, azi am întîlnit un om ciudat. Un om foarte rece, cu simțăminte parcă amorțite pentru totdeauna. N-am putut schimba o vorbă cu el. Am discutat cîte ceva, e drept, dar cuvintele nu au avut nici o logică, nici o coerență... Parcă vorbeam fiecare despre altceva, nu știu... Toată ziua m-am gîndit la asta... Mă auzi ?

— Te aud... Te aude și cel...

— Tată !

— O să mă țin tare, ai să vezi.

— Omul acela... Știi care ?

— Cel cu care te-ai întîlnit azi.

— M-a făcut să înțeleg cît de singură sînt. Cît de singuri sîntem, și eu, și tu, și Falnicul Thorr, și Mama Shalla... Niște suflete însingurate, rătăcind la nesfîrșit... Eu cu cine rămîn, tată ?

Bătrînul oftă lung.

— Mă încearcă uneori gîndul să las totul baltă și să plec... undeva... oriunde... Numai că eu nu cunosc nici un alt colț de pe Pămînt în afara așezării ăsteia... M-ai adus pe brațe pînă aici, imaginîndu-ți poate că între munți voi fi în siguranță... Nici măcar nu cunosc de cine trebuia să mă apăr acolo, în oraș. De oameni ca Administratorul ?, de cei care, ca militarul de azi, sînt reci ca gheața ? De o forță neștiută ce răscolește destinele ?... Nu mi-ai spus și nici nu cred că poți să-mi spui vreodată de cine... Iar eu am obosit... Mîine o să ar, deși n-o să-mi placă. O să sădesc, deși nici asta n-o să-mi placă. Și, parcă văd, o să vină o zi cînd o să-mi iau un bărbat. Și o să facem copii. Și o să-i cresc. Și o să fiu o mamă adevărată, care o să-i certe, să-i bată, să-i mîngîie... Și o să îmbătrînesc... Și n-o să-mi placă, tată... Nimic nu o să-mi placă...

Bătrînul avea ochii mari, rigizi. Loodie știa că murise. Știa și cînd se întîmplase asta, și cum se întîmplase... Păruse un fapt atît de banal, atît de firesc încît, deși era conștientă de faptul că în viața ei tocmai se petrecuse ceva covîrșitor de important, ceva ce probabil urma să schimbe întreaga sa existență, nu putea reacționa nicicum.

— Acum nu știu ce o să întîmple — continuă pe jumătate convinsă că bătrînul poate să o audă de dincolo de moarte. Mă încearcă gîndul să las totul baltă și să plec...

Îi închise apoi pleoapele, lent, cu grijă, luîndu-și parcă pentru ultima oară rămas bun. Începu să îi deschidă nasturii cămășii, unul cîte unul, fără grabă... Avea o altă cămașă, curată, special pusă deoparte pentru cînd va muri. Cît de mult slăbise înțeleptul Grund !...

Un cîine porni să urle, iar urletul său se prelinse peste întreaga vale semănînd suspiciune. La ora aceea înaintată a serii nimeni nu s-ar fi așteptat la o nouă transformare. Mai les după cea din noaptea trecută. Și totuși urletului acela i se alăturară urletele celorlalți cîini ai așezării. Parcă înnebuniseră cu toții. Parcă cineva se juca, grăbind timpul spre un deznodămînt de nimeni știut. Loodie tresări și strînse la piept cămașa tatălui. Își ridică privirea și început să adulmece aerul, la fel ca animalele acelea ce se zbăteau în lanțuri, presimțind, primejdia. Abia atunci dădu cu ochii de Falnicul Thorr.

Stătea lîngă ea, în picioare, la marginea patului. Intrase ca o pisică și, probabil, tot ca o pisică rămăsese la pîndă.

— Ieși !... — șuieră, fulgerîndu-l cu o uitătură aspră.

Bărbatul nu clinti.

— Ieși ! — strigă de data aceasta Loodie. Ieși afară, n-auzi ? !

Îi zvîrli cămașa în față, apoi se ridică și începu să arunce înspre el cu obiectele ce îi veneau la mînă.

— Ieși ! — striga. Piei din fața mea, pisică blestemată !...

Un scaun izbi ușa ce se închidea în urma Falnicului Thorr. Iar Loode se regăsi singură în mijlocul camerei, strîngînd în pumni o cană de pămînt ars, un biet amănunt neînsufleţit fără nici un fel de semnificaţie. Oboseala, gîndurile sumbre, tristeţea morţii tatălui se strînseră toate în ea dintr-o dată, copleșind-o. Împleticindu-se, reveni lîngă patul mortului și îngenunche în fața lui. Cu capul pe pieptul numai piele și os plînse amar, parcă abia de data aceasta înţelegînd cotitura largă pe care, fără voia ei, viaţa i se înscrisese.

Cîinii continuau să urle, parcă tot mai tare. Se pornise și vîntul iar lîngă luna plină se strînseseră deja nori negri, amenințători. Neîndoielnic, acei Tschi urmau să se joace din nou cu mașina lor de preschimbat lumi. Iar asta însemna că toată munca din ziua aceea fusese în zadar. Și mai însemna că, posibil, și munca din ziua de mîine va fi la fel de în zadar. Și cine știa cîte alte munci și alte zile vor fi în zadar ?

*

* *

Urletul cîinelui îi prinse pe nepregătite. Preţ de cîteva clipe încremeniră cu toţii, ca mai apoi, pătrunși de un fior de groază, să schimbe priviri speriate.

— Doamne, Dumnezeule !... se auzi șoapta cuiva.

Uitaseră și să respire, iar în tăcerea mormîntală cuvintele celui ce șuierase începutul acela de rugă fură tacit completate de gîndurile fiecăruia. Doamne Dumnezeule, ajută-i — medită la persoana a treia Mama Shalla, singura care nu mai dădea un ban pe transformările impuse de acei Tschi, pe comunitatea aceea cu indivizi coexistînd mai mult datorită invidiei și urii ce o nutreau unul față de celălalt, decît dragostei ce, probabil, nu i-ar fi unit așa de tare ; singura ce nu mai dădea un ban pe nimic din lumea asta, orice ar fi fost, nici măcar pe ea, și aceasta pentru simplul motiv că se ura pe sine însăși, descoperindu-se acceptînd cu ușurinţă, chiar complăcîndu-se, situaţia generală. Cu o uitătură largă îi îmbrăţișă pe cei prezenţi și i se făcu dintr-o dată milă. Nu înţelegea cum dracu' de reușeau să fie atît de speriaţi, mai ales Slăbănogul Hess ce cu greu își stăpînea tremuratul. Îi simţea bătăile inimii reverberate de pardosea, de masa pe care își sprijinea coatele, pînă la tîmple unde o izbeau cu tăria unor lovituri de baros, iar asta o deranja cel mai tare. Nu și-l putea scoate din cap pe iepurele ăla cu chip de om, gata să facă pe el din orice nimic. Singura Elda Zăpăcita rămăsese să aibă grijă de Administrator și, mai mult ca sigur, nu datorită muţeniei și surzeniei căci, chiar dacă nu auzise urletul cîinelui, era imposibil să nu fi înregistrat o cît de mică schimbare în atitudinea celorlalţi. Dracu' s-o ia și pe ea — își continuă gîndul Mama Shalla poate că așa îi era firea : ciudată. Ciudată ca și legătura dintre ea și curvarul ăla de Thorr. Sau poate că nici pentru ea nu erau importante transformările. Cine să știe ?

— Staţi liniștiţi, o să vă ajute — se trezi vorbind.

Mîna aceea de oameni, bărbaţi, femei și copii veniţi unii să o ajute pe Elda la îngrijirea Administratorului, alţii doar din

curiozitate, să-l vadă cît e de viu ori dacă are de gînd să moară după lovitura misterioasă primită în creștet noaptea trecută, se întoarseră la unison către maldărul de grăsime prăvălit pe singurul scaun rămas în dreptul mesei. Nu știau cum să interpreteze afirmația Mamei Shalla care continua să-și țină căpățîna în pumni, refuzînd deocamdată orice explicație. Poziția atît de firească pentru oricare alt muritor pe ea o sluțea peste măsură. Pielea obrajilor, întinsă, lățea un zîmbet nefiresc de-a latul figurii, iar ochii, mijiți tot datorită pumnilor ce strîngeau straturi de grăsime deasupra urechilor, căpătaseră o uitătură șireată, la fel de artificială. Nu își puteau închipui că monstrul acela e în stare să vorbească omenește, de aceea îi primiră vorbele cu suspiciune și dispreț.

— Nu vă mai holbați atît — continuă impasibilă femeia. Pe voi vă ajută Dumnezu și fără să i-o cereți.

Gîndea mai mult la Administrator. O constituție normală nu ar fi rezistat nici loviturii și nici agoniei prelungite pe care trebuise să o învingă omul în sutană. Era livid, ce-i drept, slăbit peste măsură, o umbră pierdută printre așternuturile ce-l acopereau lăsîndu-i doar creștetul afară, și acela bandajat pe trei sferturi, însă trăia.

— Cu toate că nu îmi dau seama cum paștele mă-sii se întîmplă, tot unde nu trebuie se abate mila lui Dumnezeu!

Slăbănogul Hess vru să întrebe ceva însă Mama Shalla i-o luă înainte.

— Uite, stafia aia de Administrator. Nu moare dracului odată!?... Pînă mai ieri dacă printr-o nefericită întîmplare vi se încrucișau drumurile, îl ocoleați la cel puțin zece metri distanță, doar să nu vă vadă, iar azi îl pupați cu toții în fund și îi mărturisiți cît de rău vă pare pentru cele întîmplate.

Un murmur de indignare se făcu auzit.

— Sau poate vreți să-mi povestiți că nu e așa?!.. Sînt sătulă de poveștile voastre pînă peste cap... E, mă, așa? — i se adresă de data aceasta Administratorului, care abia reuși să clipească și să-și miște fără să articuleze buzele.

— Nu huli, hoașcă afurisită! replică din dreptul ușii Falnicul Thorr.

— Ia priviți cine a venit: Frumusețea în persoană!

— O să murim cu toții, v-am spus — găsi o remarcă Neîmpăcatul Gret, prăbușit de mai bine de un ceas într-unul din colțurile încăperii. Tîrî sticla pe care pînă atunci o ținuse sprijinită pe genunchi și, după ce clătină de cîteva ori din cap, sorbi lung din zeama de camiote.

Falnicul Thorr se îndreptă cu pași egali spre Administrator. Se aplecă deasupra lui și-i studie adînc figura, vrînd parcă să se convingă că încă e viu, apoi șopti, însoțindu-și cuvintele de un zîmbet ce se voia încurajator:

— O rezolvăm noi și pe asta.

Și numai el știa ce voise să spună cu adevărat.

— În locul tău n-aș glumi tocmai acum — reveni la Mama Shalla. Lucrurile sînt mult prea grave.

— N-au fost nicicînd altfel — replică grăsana, abia acum catadicsind să-și schimbe poziția.

Urmă un moment de tăcere pe care Falnicul Thorr dinadins îl lăsă se se scurgă. Doar urletul cîinilor se auzi și vîntul șuierînd peste culturile răvășite.

— Înțeleptul Grund a murit — rosti în cele din urmă bărbatul.

Vestea îi marcă pe cei prezenți. O clipă pînă și Mama Shalla se pierdu. Administratorul schiță și el un gest pe care numai Elda Zăpăcita îl pricepu. Voia să se ridice, dar brațele, mult prea slăbite, în efortul de a se sprijini alunecară de-a lungul cearșafului. Îl ridică ea, grijulie, și-i așeză perna mai bine. Pruncul Eldei și al Falnicului Thorr, ținut legat de spatele femeii surdomute, întinse mîna și atinse cu palma fruntea bolnavului, vrînd parcă să temperezе un gînd nebun ce tocmai izvorîse în mintea Administratorului.

— Ei, da — forță lucrurile Mama Shalla — asta e, într-adevăr, o treabă. Ai cale liberă, băiatule, căci, îmi închipui, de asta ai bătut drumul pînă aici, ca să ne spui nouă, dar mai ales ăluia de colo — arătă înspre Administrator — cine e acum stăpînul. Îți adjudeci proprietățile deci... Frumos, n-am ce zice!

— Ești tîmpită!... — șuieră Falnicul Thorr.

— Dar nu foarte tîmpită. Nu atît de tîmpită încît să mă prostești cum îi prostești pe ăștialalți.

— Femeia debitează ca întotdeauna numai prostii — se adresă acum celorlalți, încercînd să ignore privirea bolnavului care îl căuta continuu, absorbindu-i orice reacție. Lucrurile, așa cum spuneam, sînt foarte grave și e timpul să încetăm să ne îmbătăm cu iluzii. Înțeleptul Grund a murit... Blestemații de Tschi pregătesc o nouă transformare. Nici 24 de ore nu au trecut de la ultima și să nu-mi spuneți că s-a mai întîmplat vreodată așa ceva, că sînteți atît de obișnuiți cu transformările ăstea încît vă e indiferent că, odată cu ele, se duc pe rîpă culturile voastre, munca voastră, viețile voastre...

Nu-i lăsă să intervină.

— Administratorul era cît aci să fie ucis azi-noapte și, nitam nisam, doi străini sosesc în chip miraculos tocmai acum în așezare, dintre care unul ne sfidează cu haina lui militară...

— Bravo!... — aplaudă Mama Shalla. Domnilor, vrea să spună Zeul Frumuseții Masculine coborît pe Pămînt: „Acestea sînt datele! Trageți singuri concluziile".

— Concluziile!... Concluziile!... Concluzia e una singură și o știți foarte bine!... Nu pricep de ce vă încăpățînați să rămîneți cu mîinile în șolduri. Acolo o să vă împietrească, căci tot așa o să rămîneți și mîine cînd veți privi în jurul vostru cu mirare, numai că o să fie deja prea tîrziu pentru a mai întreprinde ceva.

— O să murim cu toții — mormăi din colțul lui Neîmpăcatul Gret.

Mama Shalla, vădit indispusă de turnura evenimentelor, începu să se fîțîie pe scaun. Acum chiar nu știa ce-i venise atunci cînd, cu prea multă ușurință, acceptase să-l găzduiască și să-l îngrijească pe Administrator. Nu și-ar fi putut închipui în ruptul capului că în atît de scurt timp casa i se va transforma într-un adevărat spital, și încă unul de nebuni. O stînjeneau oamenii aceia strînși în jurul bolnavului, parcă tot mai mulți pe măsura scurgerii timpului. Aerul mirosind a sînge și a transpirație de-

venise sufocant. Erau mult prea mulți înăuntru. Trăia cu impresia că întreaga așezare încăpuse în încăperea aceea strîmtă, strînsă ca o turmă de animale speriate, gata să întreprindă, la un cît de mic semn, o mișcare nesăbuită.

— Peste 6 ore sînt alegerile — o ținea pe a lui Falnicul Thorr. Oricît ați vrea să uitați lucrul ăsta, alegerile or să aibă loc, și acolo, între scaunele ălea înalte, va reîncepe lupta pentru putere. Numai că de data asta sfîrșitul e previzibil. Acum 15 ani blestemații de Tschi au cîștigat pentru că au promis că vor face minuni cu mașina lor de preschimbat lumi. Și ați văzut minunile. Le-am suportat pe pielea noastră, numai noi știm cum. Numai noi știm cîte vieți au înghițit, cîte minți au luat-o razna, cîte suflete au fost distruse... Numai că asta s-a întîmplat data trecută. Acum nu mai au ce să ne promită, așa că se vor impune.

Mama Shalla vru iar să intervină, însă o țintuiră cîteva zeci de priviri, tăindu-i tot elanul.

— Ne-au trimis un soldat pe care la șase și cinci minute, imediat ce alegerile vor fi încheiate, îl veți găsi în mijlocul drumului cu arma în mînă, gata să-l spulbere pe cel ce s-ar împotrivi noii ordini. Deja a semănat discordia între noi. Deja prea multe s-au întîmplat... Și sînt sigur că acum își rîde în barbă, încîntat că ne-a învrăjbit atît de mult unul împotriva celuilalt încît să nu mai putem fi uniți...

Se opri dintr-o dată. Un val de aer rece îi mîngîia spatele, înghețîndu-i transpirația. Se întoarse parcă vrăjit, rotindu-se pe călcîie ca pe niște role invizibile.

În ușă, Viclenei Khudia doar chipul i se vedea. Negrul hainelor ei se confunda cu negura nopții, frămîntată de vînt și de urletul cîinilor. Un fulger despică văzduhul electrizînd atmosfera. Administratorul tot încerca să se ridice. Elda Zăpăcita zadarnic se străduia să-i stăvilească pornirea, transmițîndu-i prin gesturile ei sărace că e mai bine să rămînă în pat. Pruncul îi mîngîia la nesfîrșit bandajul capului, încercînd să-l împece.

— O să murim cu toții... — se găsi să mormăie Neîmpăcatul Gret.

* * *

Van Hall răspunse bătăilor insistente în ușă cu un „imediat" rostit pe un ton ce mai degrabă sugera contrariul. Nu era în momentele sale cele mai bune. Ba chiar, putea spune, trăia cele mai proaste clipe din viața sa ; nu i se întîmplase nicicînd să fie atît de plictisit, de pesimist, de sătul pînă peste cap de toate. Nu căuta să-și explice vizita aceea misterioasă din plină noapte, așa cum de obicei nu căuta să-și explice vreun fapt anume. De cînd se știa luase lucrurile așa cum erau ;ca pe niște condiții apriori impuse de o anumită lege a vieții, fără să-și bată capul cu logica lor și căutînd pe cît posibil să nu se implice. Numai că cele cîteva ore petrecute în așezarea dintre munți îi puseseră capăt. Evenimentele petrecute în jurul său îl impuneau de la sine și, iată, la un moment al evoluției lor se întorceau împotriva lui, iar efortul de a le ignora devenise un supraefort, o condiție pe care numai zeu să fi fost ar fi putut-o îndeplini.

În prag, Vicleana Khudia părea stăpînită de o reacție opusă imboldului ce o determinase să bată la ușa necunoscutului. Abia acum șovăia, încercînd să judece în cîteva fracțiuni de secundă oportunitatea vizitei. Privind spre taximetristul ce o studia plictisit, din partea cealaltă a pragului, se întreba dacă într-adevăr merita să dea curs hotărîrii izvorîtă fulgerător în mintea ei în urma scurtei analize a faptelor petrecute în casa Mamei Shalla. Nu-i era în fire să slujească nici adevărul și nici dreptatea. Preferase dintotdeauna să-și țină pentru ea concluziile, căci nimeni, după părerea ei, nu merita atenție, cu atît mai mult sprijin. Se petrecuse însă ceva cu firea ei și asta încă din dimineața zilei precedente cînd apăruse omul acela în uniformă militară din ceața care parcă îl zămislise chiar atunci. Era poate de vină prezența metafizică din pîntecele ei pe care și acum o simțea și care îi întorsese întreaga ființă pe dos.

Străduindu-se să nu pară surprins, Van Hall, omul ce totdeauna stătuse deoparte, habar nu avea cît de puțin conta persoana lui în clipele acelea, cît de neînsemnat era în curgerea faptelor, dar cît de mult îl implicau acestea. Încă privea femeia în negru, al cărui chip luminat la răstimpuri de fulgerele ce zgîriau noaptea îi era totalmente străin.

— Intră! — o invită în cele din urmă, revenindu-și parcă dintr-o stare de reverie.

Iar Vicleana Khudia intră. Păși peste prag cu sentimentul că păşeşte peste un prag al vieții.

În camera în care o conduse taximetristul, Khudia îl descoperi pe Vînător chircit în patul cu așternuturile mototolite, toate ude de sudoare, gemînd ușor, chinuit de o durere ce părea că deschide răni atînci în interior. Brațele îi tresăreau spasmodic, iar chipul, cu mușchii încordați, afișa o suferință greu de imaginat.

— Doarme... — explică taximetristul, înregistrînd reacția femeii.

Cu inima cît un purice, Vicleana Ghudia se apropiase de el și-i tamponă ușor fruntea cu batista. Aproape uitase scopul vizitei, copleșită de senzația de căldură ce i se cuibărise în corp la atingerea frunții omului în uniformă militară. Era, în sfîrșit, lîngă el, cum parcă de-o viață își dorise. Îl regăsise, iar regăsirea o înmuie, îndulcindu-i gîndurile.

— Încearcă să te obișnuiești cu felul ăsta ciudat al lui de a dormi — continuă Van Hall. Eu de cîteva ore îi tot pîndesc purtările și, crede-mă, nu îmi amintesc să fi observat vreo schimbare.

Femeia nu îl auzi. Străjuind somnul Vînătorului încerca să cuprindă pe de-a întregul sentimentul ce se născuse în ea. Totdeauna crezuse că iubirea este o născocire a omenirii. Pe Neîmpăcatul Gret îl acceptase dintr-o pură pornire sexuală. Doar întîmplarea făcuse să-l întîlnească într-un moment cînd conștiința ei de femeie începuse să-și ceară drepturile. I se dăruise mai mult din dorința de a păși pe un alt drum. Fusese poate o curiozitate, poate nici atît. Falnicul Thorr și atîția alții care urmaseră nu însemnaseră nici măcar atîta lucru.

— Te sfătuiesc să nu încerci să-l trezești — mai spuse Van Hall. Ai suferi o cruntă dezamăgire. Un om care doarme la cine

știe cîte zile odată nu-i așa ușor de trezit. Ți-o spun pentru că am încercat eu însumi s-o fac.

Pe Vînător îl voia pentru totdeauna. Încă nu își conștientizase rațiunea acestei dorințe. Încă nu știa de ce tocmai pe el se găsise să-l iubească. Văzuse în el, datorită unui al șaselea simț care la ea s-ar fi numit intuiție feminină, puritatea. Îl simțea departe de lumea meschină a Van-ilor și Tschi-ilor, departe de grijile mărunte ce îi frămîntau pe cei din preajma ei. Suferința lui părea mult mai adîncă, înrădăcinată de motive grave a căror proveniență încă nu o deslușea.

— Ce-i cu el? — întrebă la un moment dat, neliniștită de coșmarul prelungit al celui ce dormea.

Taximetristul rîse scurt.

— Bună întrebare !... Răspunsul e cît se poate de simplu : habar n-am. Nu știu nici ce îl obsedează și nici de ce coșmar se ferește într-atît încît zile la rînd refuză să doarmă. Și să-ți mai spun un lucru : nici măcar ce caut eu aici nu sînt în stare să-mi explic.

— Dar el?

— El ? !...

Mîngîierile Viclenei Ghudia îndulciră agonia omului în uniformă militară. Părea mai puțin agitat, iar fruntea i se descrețise.

— Ceilalți — continuă cu glas domol femeia — cred că venirea lui are un scop bine determinat.

— Așa, și ? !...

— Nu țipa, te rog... — îl apostrofă aproape imediat ce simți tonul vocii sale urcînd. Îl trezești...

Van Hall o privi perplex.

— Ei cred că este exponentul organelor de represiune ai acelor Tschi ce, peste cîteva ceasuri, vor ține moțiș să nu lase puterea din mîini.

— Hm !... — făcu taximetristul, vădit surprins. Niciodată nu m-aș fi gîndit la asta. Un scop politic, deci... Interesant !...

— Și mai cred că începînd cu ora șase și cinci vor asista la instaurarea unei dictaturi.

— Mi se pare mie, sau purtăm o discuție pe care ar fi trebuit să o avem cu cel puțin 48 de ore în urmă ?... Administratorul ăla al vostru a încercat, el, ceva, dar fără prea mare succes...

— Drept care era cît pe-aci să-și piardă viața.

— Poftim ? !

— Noaptea trecută cineva l-a atacat, lovindu-l cu un lemn în moalele capului. A avut mare noroc, deși mi se pare mie că moartea încă îl mai pîndește.

Taximetristul își aduse aminte de plimbarea Vînătorului din noaptea trecută.

— Nu mi-aș fi imaginat niciodată una ca asta... — bîigui.

— Numai că ceilalți nu știu că în aceeași noapte cel puțin trei inși au fost afară : omul în uniformă militară, victima, Neîmpăcatul Gret și... Și încă cineva pe care îl bănuiesc a fi adevăratul făptaș.

Van Hall se zăpăcise de-a binelea.

— Cine ? — întrebă copilărește.

— Falnicul Thorr. Îl aşteptam să se culce cu mine, dar n-a venit, iar dacă l-ai cunoaşte cît de cît pe Thorr ţi-ai da seama că a avut un motiv suficient de întemeiat ca să nu vină.

— Dacă l-aş cunoaşte...

— Numai că tu nu ai cum să-l cunoşti, pentru că nu te poţi culca cu el... E nebun... O nebunie care 90% este manie sexuală, iar restul grandomanie... Ştii, se crede foarte tare. Uneori mă distrează să fac pe distrusa, mă distrează să-i urmăresc sclipirea ochilor, frenezia de atotcuceritor care-l îmbată. Rosteşte atunci cuvinte în şir, aproape fără nici o noimă, strigă, rîde gutural, ca numai peste cîteva minute să cadă frînt. E un nimic...

Van Hall încă nu-şi credea urechilor. Rămăsese năuc, vrăjit de francheţea cu care îi vorbea femeia aceea pe care nu o ştia decît de zece minute. Încă nu pricepea ce urmărise vizitîndu-l atît de neaşteptat, la o oră atît de înaintată, însă de un lucru era sigur : nu pentru a căuta un nou partener pentru noaptea aceea venise, aşa cum la o primă vedere ar fi părut că stau lucrurile, ci pentru o problemă mult mai delicată pe care sau o ocolea, nehotărîtă să o expună, sau o pregătea, încet, cu detalii ce urmau să o aşeze într-o lumină cît se putea de clară. El, oricum ,era hotărît să nu intervină prea mult în curgerea evenimentelor. Şi nici măcar nu credea că i-ar putea fi de folos în vreun fel în problema ei, oricare ar fi fost ea.

— De aceea sînt convinsă că el a făcut-o... Şi avea şi un motiv ca să-l ucidă pe Administrator, un motiv care, dacă îl raportezi logicii lui, este extrem de solid : el, zeul frumuseţii masculine coborît pe pămînt — cum îi spunea Mama Shalla —, atoatecuceritorul, n-a cunoscut pînă în prezent nici o fecioară. Nu e incredibil ?

— La dracu !... După cum înşirui lucrurile, pare într-adevăr incredibil.

— Şi totuşi aşa este. Pînă şi pe femeia lui, Elda Zăpăcita, a luat-o începută... Lucrul ăsta îl frămîntă de ani de zile. A devenit o obsesie pentru el, obsesia împlinirii lui, dacă vrei, obsesia atingerii idealului. Nu se va considera desăvîrşit niciodată dacă nu va cunoaşte o fecioară. Deocamdată încă mai speră, însă îi e frică, îi e tare frică să nu se rateze, să nu treacă pe lîngă ideal, scăpînd singura şansă pe care o are : Loodie, iubirea şi tragedia Administratorului.

— Bine, dar de ce nu a încercat să-l omoare mai devreme, dacă e atît de pornit pe fapte ?

— Lucrurile sînt mai complicate decît crezi... În primul rînd că Administratorul era conştient de treburile astea, deci îţi imaginezi că o păzea pe Loodie şi se păzea pe sine însuşi. În al doilea rînd, o fecioară nu o cucereşti omorîndu-i pretendenţii în văzul tuturor. În al treilea rînd, sînt sigură că Falnicul Thorr nici nu s-a gîndit vreodată la aşa ceva. Nu pînă aţi venit voi. Voi aţi adus pentru ceilalţi haosul, iar lui harul divin ce i-a deschis drumurile. Hotărîrea de a acţiona a fost luată într-o fracţiune de secundă, a venit ca o iluminare într-un moment în care prea puţin se aştepta, dar a fost definitivă... E nebun, poţi să pricepi treaba asta ?

— Pot să înțeleg totul pînă la un anumit punct: dacă lucrurile sînt atît de clare, de ce nu le dai în vileag?

— Clare pentru cine?... Pentru mine?... Pentru Administrator și poate pentru Mama Shalla?...

Van Hall tăcu, copleșit de povestea încîlcită a Viclenei Khudia. Cîteva clipe se bîlbîi, neștiind ce să spună, clipe de care îi fu imediat rușine. Femeia însă părea acum prea puțin interesată să-i urmărească reacțiile. Își îndreptase toată atenția către Vînător. Somnul lui devenise liniștit, iar Khudia, zîmbi convinsă că, deși aflat în lumea viselor, omul în uniformă militară îi simțea prezența și, mai mult, o accepta.

— Așadar, ce-i cu voi? — reveni, parcă fără nici o legătură cu discuția anterioară.

— Cu noi?... — se miră Van Hall, luat prin surprindere. Eu sînt un simplu taximetrist, așa că nu e cazul să mă amesteci în oala pe care îi aduni pe toți. Aș fi plecat de mult dacă sineportorul nu mi-ar fi jucat o festă de toată frumusețea și poți să fii convinsă, imediat ce îl repar, o s-o șterg fără să mă uit o secundă în urmă.

— Iar el?...

— El... Nu știu... Voi îl subscrieți unui scop politic... Ei bine mi-a trecut și mie prin cap ceva asemănător. Și eu sînt convins că ascunde o armă în bagajele ălea atît de meticulos împachetate și o va folosi, dar, credeam, dintr-o rațiune socială.

— Vrei să spui că așezarea noastră reprezintă un rău social?

— De ce nu?... Poate nu acum, dar mai tîrziu voi, Disperații, ați putea deveni o plagă pentru omenire... Gîndește că peste ani, înmulțindu-vă, veți fi un adevărat popor. Însă un popor ce a refuzat civilizația, semiprimitiv. Un popor ce își va cere drepturile, ba poate chiar va voi să impună legile lui, felul lui de a concepe lumea... Și ce soluție întrevezi unei asemenea situații perefct posibile?... În mod sigur, nu ați rezista unui război cu care istoria nu-l va uita cu una cu două, și abia acest masacru reprezintă adevăratul pericol, nu războiul în sine. Apoi cine să-și asume răspunderea de a comanda deschiderea focului?... Căci, nu mă îndoiesc, mînați de un patriotism, de altfel firesc, descendenții voștri ar prefera să moară pînă la unul decît să cedeze. Atunci, nu e preferabil să ucizi monstrul încă înainte de a se fi născut; cînd nimeni nu știe și nici nu bănuiește ceva?

Vicleana Khudia rămase pe gînduri. Se ridică încet și, fără să scoată un cuvînt, se îndreptă agale spre ușă. Van Hall o urmă reflex, înciudat că își dăduse drumul cu atîta ușurință.

— Mă rog... Nu trebuie să o iei de bună. E doar o trăznaie ce mi-a venit, așa, într-o doară...

— Falnicul Thorr își va juca jocul pînă la capăt — îl întrerupse pe neașteptate femeia. Ca faptele sale să nu fie descoperite, va trebui să ofere celorlalți un vinovat pentru cele întîmplate ieri noapte. Iar vinovații, e limpede, veți fi voi... Doar voi i-ați deschis drumurile!... Oamenii îl vor crede. Pentru că nu vă vor. Nu v-au vrut de la început. Și sînt prea înspăimîntați de transformări, de faptul că peste cîteva ore vor avea loc alegerile, ca să dorească să creadă altceva.

Zicînd aceastea strecură un obiect în mîna taximetristului, un obiect ce îi înțepă pielea palmei în zeci de locuri.

Privi răvășit bucata aceea cu părți metalice, cu semiconductori și micromecanisme, abia acum înțelegînd ce defect avusese sineportorul. Nu știa, în schimb, de ce o făcuse tocmai ea, femeia aceea ce părea atît de bine echilibrată, atît de profundă.

Vicleana Khudia era și ea pierdută. Înfăptuise în sfîrșit gestul pentru care venise, gestul de care tot timpul se temuse. Nu avusese nevoie decît o încordare a voinței. Atîta tot. Și nici măcar nu o durea prea tare. În fața binelui ei, binele iubitului ei se dovedise mult mai puternic. Căci într-adevăr iubea, numai ea știa cît de tare.

— Nu e timp să stați pe gînduri... — spuse răgușită de efortul de a se da singură la o parte. Trebuie să plecați cît mai repede de aici...

Vînătorul, trezit, îi privea pe amîndoi de pe marginea patului cu aceeași privire albastră și rece. Vicleana Phudia îi zîmbi amar și în gînd își luă rămas bun de la legătura ce se destrăma înainte de a se înfiripa cu adevărat.

— Plecați pînă nu e prea tîrziu — îi spuse și lui.

Dar era deja prea tîrziu. O explozie puternică zgudui așezarea, acoperind ultimele cuvinte ale femeii. Lînă Lacul Speranței o jerbă înaltă de flăcări strălucea orbitor în noapte.

— Sineportorul meu!... — strigă de la geam Van Hall.

E AL MEU!

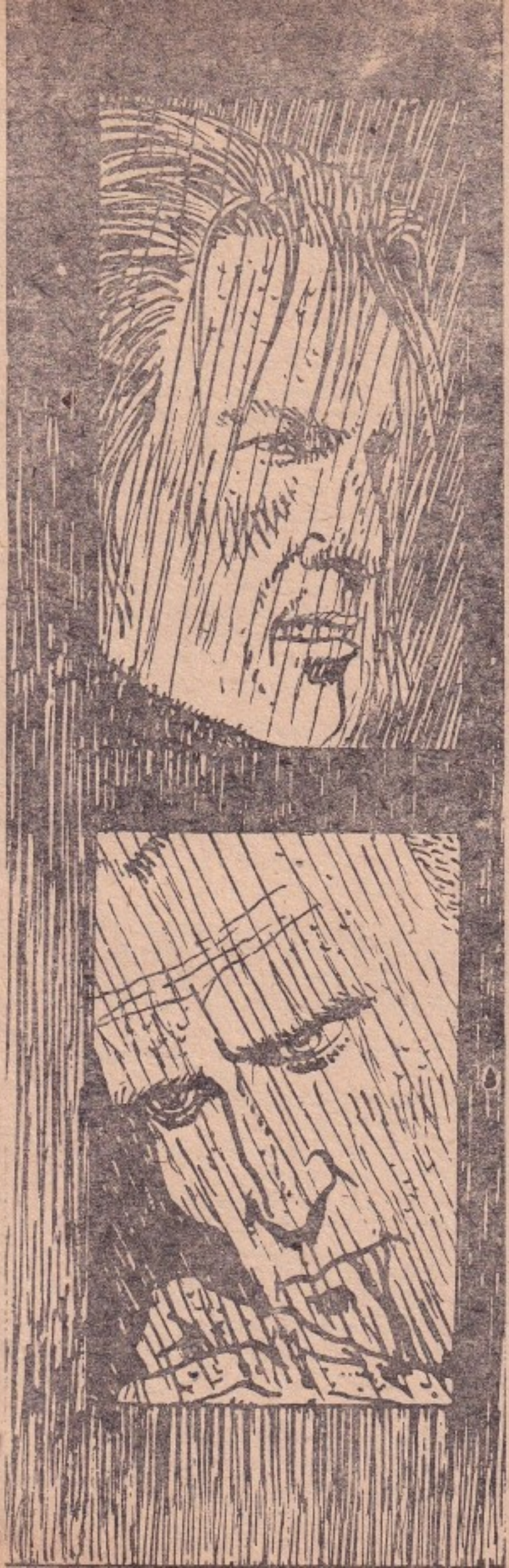

5 ORE ÎNAINTEA SCRUTINULUI

Taximetristul se năpusti afară, confuz, pradă unei furii oarbe ce pusese dintr-o dată stăpînirea pe el. Ploaia torențială stîrnită ca la un semn îl lovi în rafale dese, grele, pe care le simți ca adevărate lovituri de pumni. Căzu. O masă enormă de apă se prăvălea acum peste așezare. Van Hall se ridică cu greu, gesticulînd mult, icnind, înjurînd de mama focului. Porni apoi împleticindu-se, nemaiștiind încotro, dînd curs aceluiași gînd nebun ce îl determinase să se repeadă spre cel ce înfăptuise grozăvia aceea. Dar nu căuta un om, căci nu asupra unui om se îndrepta furia celui ce orbecăia bezmetic prin noaptea aceea de iad. Căuta un rău, unul malefic, poate un monstru de consistența unui fum ce se strecurase în toate ce îl înconjurau, în mintea, în trupul, în destinul său.

Și într-adevăr, apărîndu-se cu brațele de rafalele ce îl orbeau, clătinîndu-se continuu, lăsa impresia unui om care luptă, și nu a unuia care cu greu înaintează. Monstrul acela părea că-l atacă de pretutindeni. Căzu peste gardul din stînghii, îl rupse și trecu de partea cealaltă a curții, în drumul peste care apele Rîului Lacului, smulse din matcă, șiroiau nervoase. Acolo se ridică și rămase în picioare, încrîncenat, cu pumnii strînși, mușchii încordați și privirea spre înainte. Nu vedea nimic și nici nu știa dacă cu adevărat voia să vadă ceva. Înfrunta doar ploaia, sau răul, sau monstrul, sau cine mai știa pe cine.

Preț de cîteva minute stropii continuară să cadă cu aceeași frenezie, înconjurînd totul cu un zid de apă, ca mai apoi, pe nesimțite, ploaia să slăbească în intensitate. Van Hall rămase neclintit, la fel de greu respirînd, la fel de încordat, cu hainele ude lipite de corp și picioarele cufundate pînă la glezne în șuvoiul murdar ce acoperea drumul. Primele lucruri pe care le distinse fură cîteva luminițe abia pîlpîind undeva, în noapte, flăcările ce mistuiau încet dar sigur sineportorul și urmele unor glasuri ce rosteau cuvinte neinteligibile. Intuia că monstrul îi joacă o festă. Păruse că se retrage, iar acum îl simțea în oamenii aceia ce se apropiau amenințător. Răcni, turbat, și se avîntă către casă.

Vicleana Khudia se oprise în prag. Privise neputincioasă torentul de ploaie și așteptase clipa cînd, odată trecut primul ropot, să poată să plece. Venise momentul și abia se hotărîse să facă primul pas cînd o siluetă țîșnind din întunericul nopții o împiedică să-și materializeze gîndul. Sări din calea stafiei ce, val-vîrtej, pătrunse înăuntru.

Van Hall nu se opri decît în dreptul bagajului Vînătorului ale aruncînd cu nepăsare lucrurile în stînga și în dreapta, fără însă cărui curele le deschise cu mîini tremurînde. Îl răscoli frenetic, să găsească ce căuta.

— Arma !... — strigă către omul în uniformă militară, rămas pe marginea patului.

— Arma !... Arma, n-auzi ! ?...

Părea să nu-l audă.

— Arma, omule !... Îmi trebuie arma ta, unde ai ascuns-o ? !

Cel ce întotdeauna se ferise să fie implicat în ceva, era acum gata să ia locul exterminatorului. Tranfigurat, cu gîndurile vraiște, se uitase pe sine și, în acele momente, monstrul pe care îl căuta părea ascuns exact în el.

— Dacă n-o faci acum — aproape plînse Van Hall — poți să n-o mai faci niciodată !...

Vînătorul se ridică deodată, brusc pătruns de neliniște. Își luă haina, apoi bocancii grei și începu să se încalțe.

— Mai repede !... Mai repede !... — urla Van Hall, privindu-l acum, cu aceeași stăpînire de sine, își prinde baretele.

El, unul, nu mai rezista. Fugi iarăși afară, iar Vicleana Khudia trebui din nou să se ferească din drumul lui. Trecu atît de aproape de ea încît femeia simți răcoarea apei ce i se prelingea pe trup. Se lipi de perete și, îngrozită, își acoperi fața cu palmele. Ar fi trebuit să vină mai repede... Ar fi trebuit să renunțe la vorbăraia aceea fără rost... Ar fi trebuit să fie mai puțin femeie și să accepte o despărțire simplă, firească... Îi era frică, o frică de moarte...

Ajunseră. Taximetristul îi întîlni la jumătatea curții și impactul vizual fu atît de puternic încît preț de cîteva clipe rămaseră înlemniți, la cîțiva pași distanță. Locuitorii așezării păreau la rîndul lor nebuni. Purtau ură în priviri și pe chipuri, ură atițată de spectacolul distrugerii sineportorului și de cuvintele Falnicului Thorr care îi instigase tot drumul. Uzi, cu lanterne, torțe, sau bucăți din aparatul de zbor în mîini, veniseră să lupte pentru drepturile lor, pentru liniștea lor. În fapt, luptau tot cu un rău malefic, cu un monstru pe care îl identificaseră în persoana Vînătorului, și erau cel puțin la fel de dîrji ca Van Hall.

— Îl vrem pe asasin! — strigă la un moment dat Falnicul Thorr, aflat în fruntea mulțimii.

— Asasinul!... Îl vrem pe asasin! — îi ținură isonul ceilalți, agitînd brațele.

În fața furiei generale Van Hall se simți deodată mic și pentru prima oară frica i se strecură în suflet. Mulțimea aceea de brațe, de ochi arzînd, de guri strigînd îl copleși. Picioarele i se înmuiară și numai gîndul că dacă ar cădea ar fi sfîșiat îl ținu drept. Stropii acelei ploi blestemate îi picurau parcă direct pe creier. Nu era în stare să întreprindă nimic, cu toate că își dădea perfect de bine seama că nu putea rămîne la infinit așa. Un semicerc de oameni se strîngea în jurul lui cu fiecare clipă și pînă la momentul critic cu siguranță că nu mai era mult. Avea nevoie de un gest, de un cuvînt, de orice...

— Assasinul!... Îl vrem pe asasin!... — nu conteneau strigătele.

Și „asasinul" veni. Fără nici o armă, fără nimic în mîini. Se opri în dreptul ușii și îi acoperi cu uitătura sa rece ca gheața. Gălăgia încetă ca prin farmec. Locuitorilor le era de acum și lor teamă. Teamă nu de Vînător, ci de ceea ce urmau să facă. Țineau în gîndurile lor de oameni pașnici o crimă și abia în fața viitoarei victime încercau să cuprindă pe de-a întregul fapta aceasta. Singur Falnicul Thorr rămăsese îndîrjit, nestrămutat de la pornirea inițială De aceea, cînd se repezi asupra omului în uniformă militară fu convins că ceilalți îl urmează și își imagină că restul nu va dura decît cîteva secunde în care trebuia să uite totul, totul în afara setei pătimașe de a ucide răul ce îi amenința de ani de zile viitorul. Numai că oamenii aceia care pînă atunci nu știuseră decît să muncească pămîntul, să fugă, să se ascundă, să accepte să fie înfrînți, șovăiră.

Falnicul Thorr lovi cu putere falca Vînătorului, apoi își propti capul în pieptul lui și îl îmbrînci cîțiva pași în spate, doborîndu-l. Abia acum îl urmară și ceilalți. Van Hall fu călcat în picioare și trebui să se tîrască în coate prin mocirlă, ca un cîine, către ușa în spatele căreia gîndea să se baricadeze.

— E al meu!... — strigă omul cu pelerină roșie înainte de a se avînta spre cel căzut.

Iar mulțimea se opri încă o dată vociferînd.

Falnicul Thorr parcă nu mai raționa. Nu gîndise cînd strigase: „e al meu" și chiar dacă ar fi vrut să strige ceva nu acela ar fi vrut să fie strigătul. „E al meu" sunase ca un îndemn la luptă, ca orice altceva, cu toate că oamenii îl luaseră ca atare. Aparenta superioritate în fața uriașului în uniformă militară îl îmbătase

poate, sau poate monstrul acela, răul malefic ce îi urmărea pe toți, se cuibărise de data aceasta în el.

Vînătorul primise loviturile fără să icnească. Durerea ce o resimți în trup renăscu vechi instincte și dintr-o dată în el se trezi luptătorul. Din acel moment Falnicul Thorr nu mai avu nici o șansă. Saltul lui prin aer rămase neîncheiat. Două brațe de fier îl prinseră din zbor, se auzi un „trosc!" pe care localnicii îl simțiră pînă în măduva spinării lor, iar trupul neînsufletit al bărbatului îmbrăcat ca un arlechin căzu cu zgomot sec pe pămînt.

O rafală puternică mătură de la un capăt la altul așezarea. Mocirla întinsă între case, peste drumuri, peste curți și grădini, preț de cîteva secunde păru că fierbe. Tăcuți, oamenii aceia strînși în dreptul casei omului în uniformă militară primiră cu stoicism loviturile stropilor mari, fără să încerce să se apere. Silueta uriașă din fața lor, abia întrezărită prin perdeaua de apă, îi intimidase. Nu le venea să creadă că cel ce îi condusese pînă acolo murise, atît de simplu și de iute, chiar sub privirile lor. Omul în uniformă militară li se înfățișa ca un demon. Abia acum realizau tăria lui, forța și capacitatea de a supraviețui ce îl caracteriza. Abia acum înțelegeau că aveau înainte unul dintre puținii ce rezistaseră unor războaie desfășurate la frontiera expansiunii cosmice, între oameni și forme inimaginabile de viață. Și tocmai pe el se găsiseră, bieți pămînteni, să-l înșeze. Aproape credeau că, de fapt, nu moartea lui o căutaseră, ci pe cea a Falnicului Thorr ce parcă își săpase singur mormîntul.

Trecu și al doilea val de ploaie. Sprijinit de-o parte de Elda Zăpăcita iar de cealaltă parte de Mama Shalla, Administratorul fusese mai mult cărat pînă în curtea casei Vînătorului. Ținuse morțiș la gîndul pe care pruncul surdomutei tot încercase să i-l îndepărteze. S'abit, studie chipurile celor prezenți și spuse ceva ce nimeni nu înțelese.

Van Hall ajunsese lîngă ușă. Parcursese tot drumul tîrîș, nu pentru că nu s-ar fi putut ridica, ci pentru că îi fusese foarte frică s-o facă. Căutase să devină una cu pămîntul, să treacă neobservat, iar acum, murdar din cap pînă în picioare, pătrunse înăuntru și se ascunse în spatele peretelui. De partea cealaltă a tocăriei, Vicleana Khudia, chircită, plîngea înfundat cu fața ascunsă în palme.

— N-avea nici o armă — îi spuse taximetristul respirînd anevoie.

Tremura tot, de frig și de frică, zadarnic încercînd să pună într-o ordine coerentă faptele de pînă atunci. Nu înțelegea cum de se ajunsese pînă aici și cine era monstrul care îi înnebunise pe toți.

Oamenii începuseră să simtă și ei frigul. Hainele ude nu-i mai apărau de umezeală iar ploaia devenise tot mai rece, odată cu apropierea dimineții. Fețele lor vinețiie, cadaverice, trădau nesiguranță. Lanternele din mîinile lor pîlpîiau anemice, pătrunse și ele de apă.

— Plecați !... Plecați la casele voastre... — auziră abia acum, repetate, vorbele Administratorului.

Omul în sutană făcea eforturi supraomenești ca să se mențină drept. Se simțea atît de sfîrșit încît nu credea că va mai apuca ziua de mîine. Avea însă o datorie de dus pînă la capăt și

încerca să se achite de ea. Pentru prima oară funcția de administrator pe care singur și-o asumase căpătase un sens, îi impunea responsabilități și îi cerea sacrificii. Pentru prima oară le purta de grijă celor din preajma sa. Îi înțelesese, în sfîrșit. Acum îi știa, știa cît de slabi, cît de neputincioși, cît de capricioși sînt.

— Plecați la casele voastre !... le spuse încă o dată, mult mai ferm.

Iar ei îl ascultară. Triști și resemnați, acceptînd viitorul, orice ar fi adus el. Urmau alegeri'e, fața lumii avea să se schimbe, iar asta putea să însemne destul de mult pentru ei, cei a căror opțiune nu conta. Izolați între munții aceia sălbatici, nu puteau alege. Nici măcar rosturile lor, dovediseră că nu știau care sînt. Le era rușine. Rușine că preț de cîteva ore crezuseră că puterea se află în mîinile lor.

Peste numai un minut pe acel loc nu rămase decît Administratorul, susținut de Mama Shalla care gîfîia greu, ostenită de efort. Elda Zăpăcita, în genunchi lîngă cel mort, își plîngea tăcută bărbatul. Pentru ea fusese un om bun. Unicul pe care îl avusese cu adevărat.

— Și tu să pleci — se adresă de data aceasta omului în uniformă militară Administratorul, apoi căzu în genunchi.

Mama Shalla icni, îl săltă ca pe un sac și începu să-l care către casă.

— Mai dăi și tu din picioarele ălea spurcate ! — o auzi Vînătorul de departe.

Taximetristul privea tîmp peretele din față.

— N-avea nici o armă — îi spuse femeii chircită lîngă zid.

Loodie îl găsi pe Van Hall murdar ca un porc, la masă, singur în toată casa. Era ora șase fără un sfert. Ploaia încetase iar dimineața se anunța călduroasă. Afară plutea o ceață greu de străpuns cu privirea.

— Ai lăsat ușa deschisă — îi spuse, însă bărbatul sau nu o auzi sau îi era indiferentă ușa aceea.

Fata era și ea frîntă de oboseală. Îl plînsese toată noaptea pe Înțeleptul Grund, absentă la tot ceea ce se petrecuse în jurul ei. Acum nu se mai simțea atît de nesigură. Nu se simțea nicicum.

— Știi — spuse așezîndu-se lîngă taximetrist — m-am gîndit că ești singurul om care mă poate îndruma...

Făcu o pauză, nu pentru a se aduna, ci pentru că era mult prea obosită ca să se exprime cursiv. Bărbatul rămase neclintit, ciudat de fix, însă nu observă aceasta.

— M-am gîndit să plec undeva... oriunde... Dar nu cunosc nimic în afara așezării acesteia...

Van Hall era imperturbabil.

— Tu știi cum arată lumea, cum e dincolo, în oraș... Trebuie să fie nemaipomenit, nu ?... M-am gîndit că tu, la plecare...

O tăcere grea domni o vreme în încăpere.

— N-avea nici o armă... — spuse într-un tîrziu taximetristul.

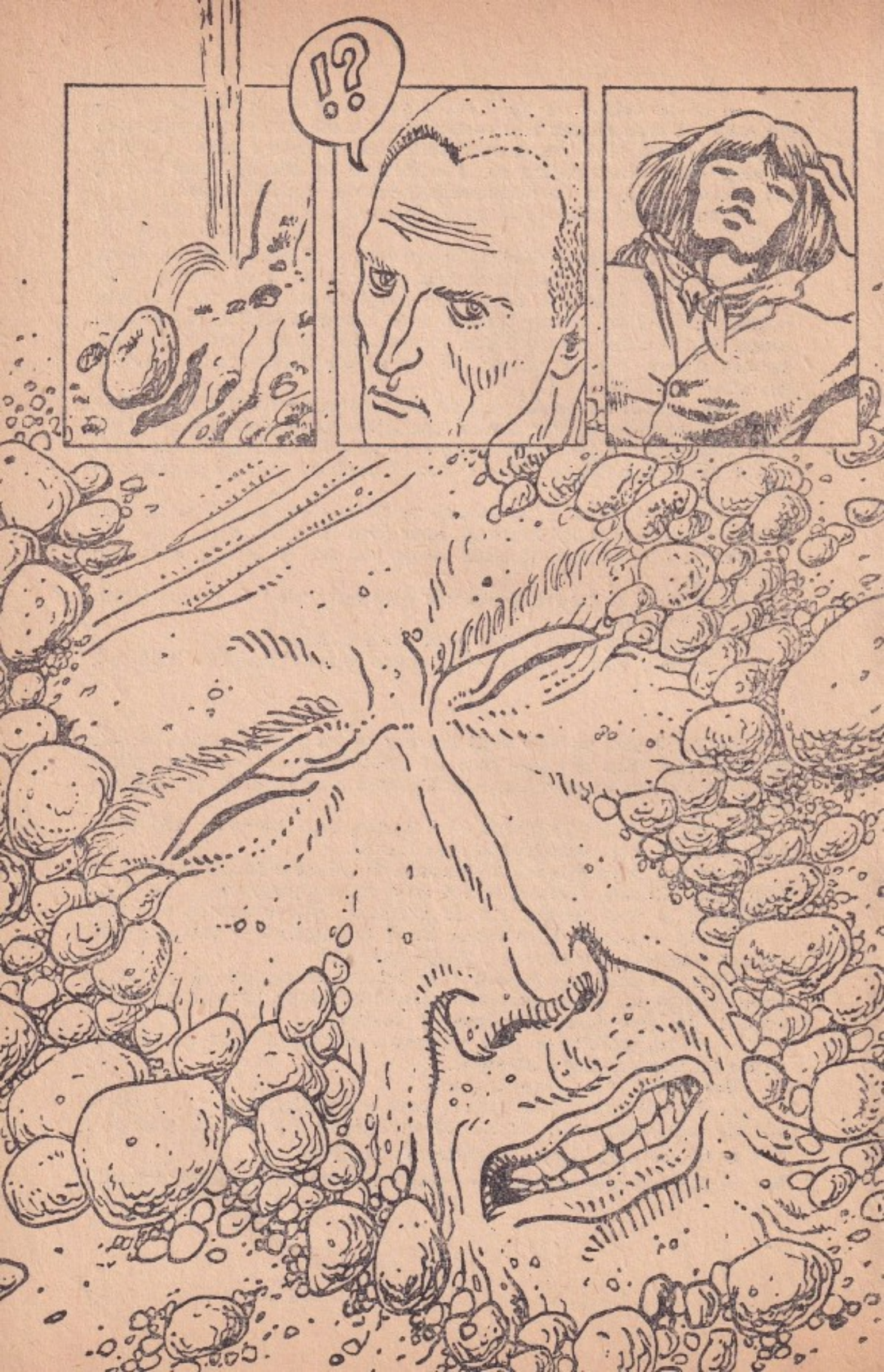

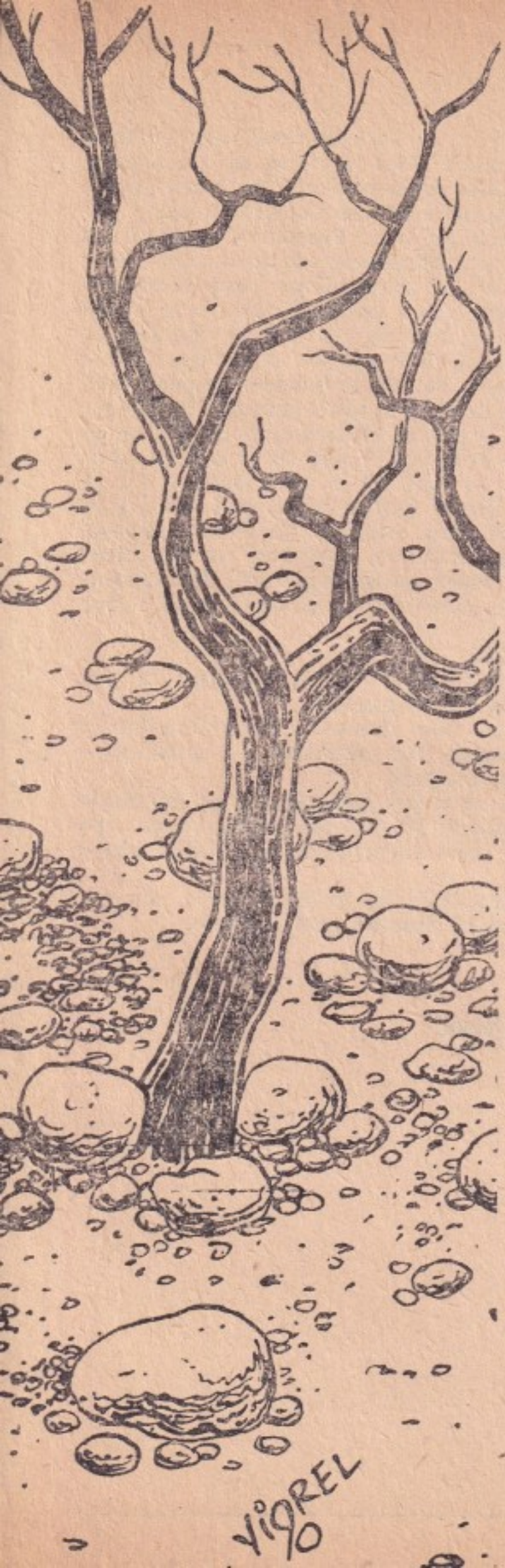

4 ORE DUPĂ SCRUTIN

În Șaua Albastră Vînătorul se opri într-un scurt popas. Privi în urmă așezarea. Deși nu zări nici țipenie de om, cu cadrul oferit de noua transformare, locul acela emana viață și o armonie greu de cuprins. Imediat de sub stînci o perdea de jnepeniș se întindea îngrădind lacul. Rîul tăia parcă potecă printre arbuștii pitici ce se pierdeau în dreptul cascadei. Platoul pe care erau așezate casele era acoperit de iarbă, iar mai departe, spre nord, pădurile de brazi umpleau văile. Transformarea surprinsese acea zonă a Terrei la sfîrșitul unei veri, renăscută dintr-un noian de anotimpuri pierdute, într-o frumoasă zi de august.

Vînătorul nu recunoștea nimic. Acele pămînturi nu semănau cu pămînturile copilăriei lui. Fusese lăsat la vatră în urma pierderii piciorului stîng. Proteza, chiar dacă perfectă, îi trezea groaznice complexe interioare. Se întorsese pe meleagurile natale, crezînd că numai acolo se va regăsi pe sine. Trecuseră însă 18 ani și timpul nu îl așteptase. Pînă și mormintele părinților lui deveniseră totuna cu restul formelor de relief. Doar casa rămăsese. Dar era la fel de goală ca atunci cînd, deznădăjduit, la o vîrstă mult prea fragedă și mînat de dorința de a-i uita pe oameni, se înscrisese la o școală militară. Și, într-adevăr, îi uitase. Uitase ce însemna să gîndească asemeni lor, să se bucure asemeni lor, să fie trist asemeni lor. Nu era decît o mașină stricată de război.

Vicleana Khudia își trădă prezența dislocînd o piatră ce se prăvăli pe versantul muntelui. Privirea Vînătorului o făcu să-și piardă cumpătul. Îi fu rușine că celălalt o descoperise. Nu se putuse abține să nu-l urmeze. Zîmbi roșind toată și-și aranjă cu gesturi stîngace părul desprins. Era cumplit de frumoasă așa.

Slăbănogul Hess se trezi primul. De fapt nici nu dormise; zăcuse stors de frica ce îl para izase pe de-a-ntregul. Dezmorțindu-se, ieși din casa cît o găoace, privi în jur și nu-și putu reține un strigăt.

Văzuse... Văzuse un paradis...

O zbughi către casa Mamei Shalla și bătu puternic în ușă. Grăsana se urni greu, mormăind nemulțumită.

— E o grădină! — se repezi să-i comunice Hess imediat ce femeia își scoase căpățîna la iveală. Tot pămîntul e o grădină — repetă și porni în fugă, gonit de exaltare.

Mama Shalla își frecă ochii cu dosul palmelor și, pe jumătate adormită, încearcă să se lămurească. Văzu jepii, iarba, brazii, apa limpede, apoi parcă înțelegînd totul rumegă în gol, clătinîndu-și alene capul.

— Mda!... — spuse cu o jumătate de gură. Ei bine, mă cac în grădina lor! — și se întoarse să doarmă mai departe.

Sfîrșit

REVISTA PRESEI

- „ACȚIUNEA *NICROM*“ — Elena Ionescu și Cornel Samoilă, Editura Albatros, 272 pagini — 16,50 lei. *Copertă color* de Dan Mihălțeanu.
- „CRONICI MICROELECTRONICE“ — Editura Tehnică, București, 1990 ; 156 pagini — 15 lei. *Antologie de proză științifico-fantastică selecționată și prezentată de Alexandru Mironov, Ștefan Ghidoveanu, Mihai Bădescu.* Cuvînt înainte de Al. Mironov. *Cuprinde texte de :* Constantin Cozmiuc, Dorel Dorian, Ghenadii Altov, Radu Honga, E. C. Tubb, Cristian Lăzărescu, Roger Zelazny, Aurel Cărășel, William Gibson & Michael Swanwich, Dănuț Ungureanu. Antologia conține prima parte a romanului lui Philip K. Dick „Do Androids Dream Electric Sheep ?“ (în traducere românească „Vînătorul de recompense“). *Copertă color* de Sergiu Nicola.
- „CRONICI METAGALACTICE“ — Editura Tehnică, București, 1990 ; 152 pagini — 16,50 lei. *Culegere de proză științifico-fantastică alcătuită de Alexandru Mironov și Ștefan Ghidoveanu.* Cuvînt înainte de Al. Mironov. *Conține texte de :* Horia Aramă, Robert A. Heinlein, Al. Mironov, George Ceaușu, Igor Rosohovatski, Bogdan Ficeac, Larry Niven, Silviu Genescu, Faur Agachi, Daniel Walther, Dan Merișca, precum și partea a doua a romanului „Vînătorul de recompense“ de Philip K. Dick, în excelenta traducere a lui Ștefan Ghidoveanu. *Copertă color de* Sergiu Nicola.
- „SUPLIMENT *CLUB D*“ — 32 pag. — 12 lei. *Conține proze de* George R. R. Martin și Arthur C. Clarke. *Particularități :* povestiri preluate din Almanahul Anticipația fără a se menționa sursa și autorul traducerilor.
- „FEBRA“ — *continuarea romanului cu același nume de Serge Brussolo.* 32 pag. format A5 — *Adresa :* Editura

Iris, București, căsuța poștală 76—143. Nr. 2/1990 — 10 lei ; nr. 3/1990 — 10 lei ; nr. 4/1990 — 12 lei ; nr. 5/1990 — 12 lei. *Coperți color de* Valentin Tănase. *Mai conțin texte de* Ambrose Bierce, Sorin Ștefănescu, A. E. Van Vogt.

- „DINCOLO DE GEAMANDURI — de Vasile Constantinescu. Editura Junimea, Iași, 1990, 248 pag. — 12,50 lei. *Copertă alb/negru de* Dragoș Pătrașcu. Un excelent volum de povestiri SF. A nu se rata !
- „CLUBUL SF" — Editura Labirint. 32 pag. format A5. *Adresa :* București, str. Prometeu 18, P. O. Box 18—122. Nr. 1 (7 lei), *cuprinde texte de* Dănuț Ungureanu. *Coperta color de* Dorel Agafiței. Nr. 2 (7 lei) *cuprinde texte de* Constantina Paligora & Corneliu Augustin Giagim și Marian Truță. *Copertă color de* Dorel Agafiței. Nr. 3 (10 lei) *conține o povestire de* George Anania & Romulus Bărbulescu. *Coperta color de* Dorel Agafiței. Nr. 4 (10 lei) *cuprinde o povestire de* Cătălin Ionescu. *Coperta color de* Victor Wegeman. Nr. 5 (10 lei) *cuprinde texte de* Mircea Liviu Goga. *Coperta color de* Victor Wegeman. *Particularități :* semnalăm reapariția unui ilustrator de excepție în persoana lui Victor Wegeman, unul din veteranii colecției de povestiri SF.
- „SF ALFA" (nr. 2/1990) — *supliment al revistei Alfa ;* 20 pag. format A4 — 15 lei. *Adresa :* c. p. 137, Deva, 2700, jud. Hunedoara. *Proze și articole de* Mircea Buză, John Gregory Betancourt, Ray Bradbury, Cojanu Adrian, Julio Cortazar, Appel Guery, Mihaela Făget, Radu Gârbacea. *Particularități :* publicația e bogată în careuri rebusiste semnate de Sergiu Ioniță. Aviz amatorilor !
- „PARADOX" (nr. 1/1990) — 52 pag. format 23,5×16,5— 15 lei. *Adresa :* căsuța poștală 707, oficiul poștal 8, Timișoara, 1990. *Copertă color de* Cris Foss. *Cuprinde texte de* Lucian Ionică, Silviu Genescu, Sorin Antohi, Adrian Chifu, Marian Melinte, Dușan Baiski, Dorin Davideanu, Philip J. Farmer, Steven Utley, Bob Ottum jr., Daniel Walther, Frederic Brown, Tudor Bețuan, Dana Sarmeș, Constantin Cozmiuc, Marcel Luca. *Ilustrații de* Dorin Cerna, *caricaturi de* Radu Clețiu. O revistă SF de calitate, după opinia noastră.
- „STRING" — *Revistă lunară de știință prospectivă și science-fiction.* Editura Baricada. *Adresa :* București,

str. Domnița Anastasia nr. 17. Nr. 1/1990 conține 52 pag. format A4 — 22 lei. *Coperți color de* Călin Popovici și Aurel Manole. *Conține texte de* Alexandru Mironov, Dan Farcaș, Mihai Bădescu, Dan Verdie, C. Maximilian, Dorel Dorian, Ionel Purica, Alexandru Timoșenco, Mihai Rauța, Horia Aramă, Romulus Bărbulescu & George Anania, Arthur C. Clarke, Brian Aldiss, Isaac Asimov, Philip J. Farmer, Harlam Ellison, Ștefan Ghidoveanu. Nr. 2/1990 apare în formulă nouă de prezentare : 96 pag. format 16×24 — 25 lei. *Coperți color de* Călin Popovici, Aurel Manole și Cornel Ionicelli. *Conține texte de* Al. Mironov, Dan Farcaș, Mihai Bădescu, Dan Vardie, C. Maximilian, Cornelia Cristescu, Eugen Celan, Mandics Gyorgy, Francis Bacon, Adrian Ionescu, Mihaela Muraru-Mândrea, Romulus Bărbulescu & George Anania, Gustav Meyrink, Arthur C. Clarke, Harlam Ellison, Joe Haldeman, Ioana Robu, Mihai-Dan Pavelescu, Ștefan Ghidovanu. *Particularități :* realizatorii revistei trăiesc cu impresia că primele reviste specializate în SF apărute în 1990 sînt Star Trafic și Anticipația ! ! ! Ne minunăm și le semnalăm că primele reviste SF sînt *Orion, 467* și *Febra.*

- „CLUB FANTASTIC CLUB“ (nr. 1) 32 pag. format A5— 15 lei. Editura Galaxia Sud, București, *Copertă color. Conține texte de* Hans Heinz Ewers, Prosper Mérimée, Gustav Meyrink. *Particularități :* ne bucură reeditarea povestirilor din Antologia nuvelei fantastice, dar am prefera să aflăm și numele traducătorilor.
- „ANTICIPAȚIA“ — *Colecția Povestirilor Științifico-Fantastice.* Seria nouă ; 32 pag. — 5 lei. Editată de revista *Științifică și tehnică.* Nr. 468 *cuprinde texte de* Gheorghe Păun, Cristian Lăzărescu, Lucian Merișca, Ion Doru Brana, Horia Aramă, Arthur C. Clarke (continuarea romanului „Sfîrșitul copilăriei“). *Coperta de* Valentin Tănase. *Grafică de* Dan Coroiu, Ioan Mihăescu. Nr. 469 *conține texte de* Silviu Genescu, Cristian Tudor Popescu, Ștefan Ghidoveanu, Dan Merișca, Dorin Fețeu, Marian Truță, Ion Doru Brana și Arthur C. Clarke (continuarea romanului). *Coperta de* Ioan Mihăescu, *grafica de* Marius Ghergu, Emil Bogos, Dan Coroiu, Lucian Pop, Cristian Dragnea, Marian Leonida, precum și *o frumoasă B. D. de* Nicu Spireanu. Nr. 470 *(conține texte* de Sorin

F. Popa, Dimitrie Lupu, Camil Baciu, Ovidiu Bufnilă, Arthur C. Clarke (continuarea romanului). *Coperta de* Călin Popovici, *grafică de* Călin Popovici, Ioan Mihăescu.

- „STAR TRAFIC" (nr. 2—3/1990) și-a schimbat formatul : 34×24 — 40 pag. — 25 lei. Editura STAR TRAFIC-SF-EST. *Adresa redacției :* Calea București, bl. M 16, sc. A, et. 2, ap. 5, Craiova. *Proze și articole* de Aurel Cărășel, Pompilian Tofilescu, Dorin Davideanu, A. Ganea, Leb Peter, Dănuț Ungureanu, Mihai Tiberiu, Dănuț Ivănescu, Titus Filipaș, Margareta Simionescu, Ion Pătrașcu, Alex. Mironov, Ion Lascu, Ion Ilie Iosif, Paul Diaconu, Kurt Vonnegut jr., Florin Mehedințeanu, Viaceslav Kuprianov, Petru Iamandi, A. & B. Strugațki, T. Lobsang Rampa, Elena Răducanu, Nathalie Charles-Henneberg, Cristina Diloiu, M. Ciudakova. *Coperta color de* Florin-Mihai Diloiu. *Desene de* Marius Ghergu, Iulian Mirea, F. M. Diloiu, Mircea Liviu Goga. *Particularități :* I. I. Iosif, directorul editurii, afirmă că nu are cunoștință ca pînă la ora actuală să mai fi apărut vreo revistă SF în țară !
- „SCIENCE FICTION MAGAZIN 1" — Revistă editată de săptămînalul independent al tinerilor „*Pur și simplu*". 32 pag. format A4 — 15 lei. *Adresa :* str. Bradului, bl. 9, sc. C, et. 1, ap. 2, Bacău, 5500. Conține texte de Lucian & Dan Merișca, Ovidiu Bufnilă, Răzvan Haritonovici, Alex. Ungureanu, Somtow Sucharitkul, Bogdan Savu, I .D. Brana. *Coperți și ilustrații color de* Dragoș Cojocaru, Csoma Șandor, Radu Gavrilescu, Alexandru Pecican, Bogdan Savu și o excelentă B. D. de Wallace Wood.

Rugăm pe această cale ca autorii sau editurile de profil să ne trimită cărți/reviste — semnal pentru a le putea include în Revista presei SF. Evităm în acest fel omisiunile în bogata producție care, iată, se află pe rol.

revista 467

Colecția romanelor SF

10 • 11 • 12

J.-H. ROSNY AÎNÉ

MOARTEA PĂMÂNTULUI

ROSNY AÎNÉ - O IMAGINE TRIDIMENSIONALĂ

J.-H. Rosny Aîné nu este un nume necunoscut iubitorilor de literatură *science-fiction* din țara noastră. *Navigatorii infinitului, Uluitoarea călătorie a lui Hareton Ironcastle, Xipehuzii* sînt de-acum piese de bază pentru orice colecționar împătimit. Paradoxal însă, puțini știu că J.-H. Rosny Aîné este părintele spiritual al S.F.-ului modern !

Dar să o luăm cu începutul.

OMUL

Pe adevăratul său nume Joseph Henri Boëx, s-a născut în Bruxelles la 17 februarie 1856. După o călătorie în Anglia, se stabilește la Paris în 1886 și publică prima sa lucrare *Nell Horn, de l'armée du salut*. Se introduce în viața literară pariziană, împrietenindu-se cu frații Goncourt, Alphonse Daudet. Se asociază cu Séraphin-Justin, fratele său mai tînăr, denumit din această cauză Rosny Jeune, și dă naștere, din această colaborare, la vreo cincizeci de lucrări (între 1886—1908). Dar uluitorul R. A. nu se mulțumește numai cu atît. El singur va scrie vreo sută (nuvele, opere științifice, biografii, prefețe, studii critice...). Opera sa cuprinde în egală măsură lucrări S.F. — *Les Xipéhuz, Un autre monde, Le cataclysme, Nymphee, La force mysterieuse, Les navigateurs de l'infini, Le félin géant, La légende sceptique, Les conquerants du feu, La querre du feu, Vamireh* — cît și romane sociale — *Ames perdues, Marthe Baraquin, La termite, La crime du doctor*.

În iulie 1896, în urma morții lui Edmond de Goncourt rămîne un testament prin care ia ființă o societate literară

menită a decerna anual un premiu de 5000 franci unei opere originale în proză. Ia astfel ființă Academia Goncourt, alcătuită din 8 membri nominalizați prin testament unde descoperim, alături de Alphonse Daudet, Joris-Karl Huysmans, Leon Hennique, Octave Mirbeau, Paul Marqueritte, Gustave Geffroy, și numele fraților Rosny. Ca și cînd prolifica sa activitate literară n-ar fi fost de ajuns, J.-H. Rosny Aîné este nevoit din acel an să mai lectureze și nenumărate creații literare în vederea decernării premiilor Goncourt !

Se sfîrșește din viață la 15 februarie 1940, la vîrsta de 88 de ani, fără să fi consultat vreodată un doctor !

S.F.-ISTUL

Așa cum afirmam la început, J.-H. Rosny Aîné este deschizătorul de drumuri al SF-ului modern, așa precum Jules Verne a fost părintele spiritual al SF-ului clasic.

Xipehuzii apare în 1887, marcînd o eră nouă a genului dominat pînă atunci de „voyages extraordinaires". Lucrarea înfățișa pentru prima dată o altă rasă inteligentă de ființe, cu altă structură organică și fizică decît cea umană. H. G. Wells va amplifica ideea într-un roman devenit la rîndul lui de referință — *Războiul lumilor* (1898) sau *Primii oameni pe lună* (1901).

Tema îl va pasiona pe Rosny Aîné și o va exploata și în alte cărți : *O altă lume* (1895) are ca erou un mutant. Micile deosebiri pe care le prezintă îl apropie de altă specie decît cea umană și îl ajută să sesizeze în alt registru fizic spațiul înconjurător.

Uluitoarea călătorie a lui Hareton Ironcastle (1922) situează forme de viață necunoscute în Africa neexplorată, *Navigatorii infinitului* (1925) studiază viața de pe Marte, iar *In lumea variaților* (1939) regnul ciudat dintr-o lume paralelă.

Romanul *Moartea Pămîntului* nu face nici el excepție în ceea ce privește formele noi de viață. Ion Hobana explică actul astfel : „Preocuparea absorbantă, aproape obsesivă a scriitorului de *a construi ființe inedite* duce la repetări și reveniri menite să precizeze și să adîncească intențiile inițiale. Acest travaliu seamănă uneori cu acela al pictorului sau sculptorului care își desăvîrșește mereu

lucrările schițate la începutul carierei finisîndu-le în diverse ipostaze". (Postfață la *Navigatorii infinitului* — Ed. Albatros, 1974).

Să vedem însă în ce condiții apare acest roman. Între 1900 și 1917, literatura franceză suferă o adîncă metamorfoză. Invazia de opere originale, multe dintre ele purtînd semnăturile lui Claudel, Gide, Valéry, marchează o nouă reformă literară. Se anunță noi curente. Appollinaire în poezie cu al său *Alcools (1913)*, Alain-Fournier în romanul copilăriei pierdute *Le Grand Meaulnes* (1913), Valery Larbaud cu excentricul *Barnabooth (1913)*, Giraudoux cu proza scurtă din *Les Provinciales* (1909) și *L'Ecole des indifferents* (1911). În fantastic, maestrul Pierre Mac Orlean publică *Les Pattes en l'air* (1911), iar în SF Hugo Gernsback își face debutul cu *Ralph 124 C 41 +* (1911).

Iată-ne în 1912. Valentine de St-Point, nepoata lui Lamartine lansează *Manifeste de la femme futuriste* (Manifestul femeii futuriste). Curentul de emancipare socială domina arta vremii. *Eul* interior răzbătea la suprafață. O sursă nouă de tratare pentru scriitori. Este epoca în care Proust era respins de către toți editorii, inclusiv de Gide aflat la conducerea *La Nouvelle Revue Française*. „Memoria involuntară" pe care o aducea în atenția cititorilor propunea o nouă dimensiune interioară a omului, o autoanaliză ținînd de „durata interioară" bergsoniană. Este ceea ce Rosny Aîné promova, sub un alt unghi, acel al „memoriei speciei", în romanul *Moartea Pămîntului*.

Modernitatea SF-ului în acest roman rezidă și prin abordarea temei. Nu căutați eroi. Personajele, exponente ale rasei umane, sînt convenționale. „Nu există oameni mari, nu există decît conflicte mari" spune Giraudoux.

UMANISTUL

Întreaga operă a lui Rosny Aîné este dominată de un caracter etic. Acest caracter îi crează însă o notă pregnant moralizatoare. Numai astfel se explică numele lui Rosny Aîné printre Bonnetain, Descaves, Margeuritte și Guiches semnînd în ziarul *Le Figaro* celebrul *Le Manifeste des Cinq* (Manifestul celor Cinci) împotriva naturalismului exacerbat al romanului zolian *La Terre* (Pămîntul), difuzat în foileton de ziarul *Le Gil-Blas* (mai-sept. 1887).

Predispoziția către dogmatizare în morală îi joacă uneori feste, astfel încît unele din romanele sale de moravuri, romanele sociale, romanele „vieții moderne" — așa cum le autointitula autorul, și-au pierdut azi din interes. Ceea ce e interesant e faptul că nu același lucru se poate spune despre lucrările sale SF. Se pare că condiția viabilității lor rezidă tocmai în această etică de fond. De altfel, Rosny Aîné avea, se pare, un vast program în acest sens. În prefața la *Ames perdues* (Bibliotheque Charpentier, Paris, 1899) Rosny scrie: „Pentru conștiințele noastre, pline de fantomele Binelui și Răului, agitate de influența ereditară a dogmelor, de morala mistică, contactul este dureros. Nu vom ști să facem totul pentru a ne elibera, nu vom ști să incităm destul spiritele în a reconstrui pentru știința morală minunata muncă ce s-a depus pentru fizică, chimie, biologie. Perspectivele sînt din fericire vaste, materialul, din punct de vedere științific, nou. De la memorabilul eseu al lui Comte, filozofia a făcut un efort considerabil... Nici literatura nu va fi în plus: poate fi inutilă zugrăvirea *Vieții Morale*?"

În 1990, la sărbătorirea semicentenarului morții lui, citatul rămîne, din păcate, de perspectivă...

Viorel PÎRLIGRAS

★ Anca OBROCEA este deja cunoscută cititorilor revistei „467". La 33 de ani, este autoarea mai multor proze originale și traduceri publicate începînd cu anul 1980 în diverse reviste studențești, almanahuri „Ramuri" și în revista SF — „Orion". Membră a SFVA încă din 1982.

★ Ion HOBANA nu are nevoie de nici o prezentare. Prozator, traducător, exeget, animator sînt cîteva din fețetele activității sale pe tărîmul SF. Valoroasa sa contribuție în edificarea SF-ului românesc n-o poate evalua la justa ei valoare decît Istoria literaturii române. În 1982 este cel ce a sugerat numele de „Victor Anestin" proaspătului cenaclu SF de atunci, devenind în felul acesta „nașul" de botez al SFVA-ului de azi.

★ Parodia „Xipehuzii!" nu caracterizează la justa valoare talentul lui M. L. Goga, dar ea rămîne o piesă ce păstrează parfumul anilor de început ai SFVA-ului, ai tînărului prozator zburdînd nonșalant și fără prejudecăți prin vastul și mozaicatul peisaj SF.

MOARTEA PĂMÎNTULUI

J. H. Rosny Aîné

Omul dobîndise forța misterioasă ce subjugase atomii. Această frenezie anunța moartea pămîntului.

I

CUVINTE FUGARE ÎN IMENSITATE

FEROMAGNETALII

Vîntul teribil din Nord încetase. De cincisprezece zile răutăciosul lui glas umplea oaza de spaimă și tristețe. Fuseseră ridicate antiuraganele și îngrăditurile de siliciu elastic. Oaza începuse să se încălzească.

Targ, parzicul Marelui-Planetariu simți că-l cuprinde una din acele bucurii care luminaseră viața oamenilor în vremurile divine ale Apei. Cît de frumoase erau încă plantele! Ele îi evocau lui Targ lumea dintîi, cînd oceanele acopereau trei sferturi din uscat, cînd omul trăia pe lîngă izvoare și rîuri, aproape de fluvii, de lacuri și mlaștini. Ce prospețime anima atunci nenumăratele generații de animale și plante! Viața pulsa pînă și în cea mai adîncă dintre mări. Existau păduri de alge, păduri de arbori și savane cu ierburi. Un viitor imens se deschidea în fața oamenilor, iar ei nici nu visau atunci la descendenții îndepărtați care aveau să tremure așteptînd sfîrșitul lumii. Și-ar fi imaginat cineva vreodată că agonia va dura mai mult de sute de mii de ani?

Targ ridică ochii spre cerul unde niciodată nu vor mai fi nori. Dimineața era încă răcoroasă, dar amiaza va fi toridă.

— Culesul e aproape! murmură paznicul.

Avea o față tristă, părul și ochii negri ca antracitul. La fel ca ceilalți Ultimi Oameni, avea toracele mare și abdomenul mic, mîinile fine și maxilare mici, iar membrele mai mult agile decît puternice. Îmbrăcămintea era din fibre minerale, la fel de suplă și caldă ca lîna antică; întreaga sa ființă avea o grație resemnată, sfioasă, ce-i accentua îngustimea obrajilor și strălucirea ochilor gînditori. Și contemplînd așa cîmpul de cereale înalte, copacii drepți, cu tot atîtea frunze cîte fructe, spuse:

— Vremuri sfinte, zori fabuloși, cînd plantele acopereau planeta tînără!

Și pentru că Marele Planetariu era la marginile oazei și deșertului, Targ avea perspectiva unui peisaj sinistru de granit, siliciu și metale, o cîmpie dezolantă, întinsă pînă la poalele munților golași, fără izvoare, fără fir de iarbă sau licheni. În acest deșert al morții, oaza cu plantațiile rectilinii și cu satele metalice era o pată mizerabilă.

Targ simți apăsarea marii singurătăți și a munților neînduplecați și, trist, își înălță capul spre cocoașa dealului Marelui Planetariu.

Departe, către munți, colina etala o corolă de sulf. Arcuită și sensibilă ca o retină, ea nu primea decît îndepărtatele ritmuri venite din oaze și le anihila pe cele cărora paznicul nu trebuia să le răspundă. Targ o iubea ca pe o emblemă a rarelor aventuri posibile încă ființei umane ; totdeauna cînd era abătut se întorcea spre ea și aștepta să-i parvină curajul sau speranța. O voce îl făcu să tresară. Zîmbi tinerei cu trup mlădios, ce urca pe platformă, purtînd pe spate părul lung, negru ; bustul său era tot atît de mlădios ca tulpina gramineelor.

Paznicul o privi cu dragoste. Sora sa, Arva, era singura ființă alături de care putea petrece cîteva minute neprevăzute și încîntătoare și i se părea în acest timp că, în adîncuri misterioase, nebănuite energii vegheau încă asupra salvării oamenilor. Ea exclamă rîzînd :

— Ce vreme frumoasă, Targ !... Plantele sînt fericite !

Fata inspiră parfumul din carnea verde a frunzelor ; ochii negri îi străluciră. Trei păsări planară deasupra arborilor și se așezară pe marginea platformei. Erau de mărimea condorilor de altădată, cu forme tot atît de pure ca ale frumoaselor trupuri de femeie, cu imense aripi argintii, cu străluciri de ametist și cu penajul din vîrful aripilor violet. Aveau capete mari, cioc scurt foarte subțire, roșu, iar expresia ochilor se apropia de cea omenească.

Una dintre păsări ridicînd capul scoase cîteva sunete articulate ; Targ prinse neliniștit mîna Arvei.

— Ai înțeles ? făcu el. Pămîntul se agită !

Cu toate că de foarte mult timp nici o oază nu mai pierise la cutremure și amplitudinea seismelor scăzuse încă din era sinistră cînd ele distruseseră forța umanității, Arva împărtăși neliniștea fratelui. O idee capricioasă îi trecut prin minte.

— Cine știe, spuse ea, dacă după tot răul făcut semenilor noștri seismele nu ne vor deveni favorabile ?

— Cum asta ? întrebă calm Targ.

— Făcînd să reapară o parte din ape.

Era visul pe care-l nutrea și pe care nu-l spunea nimănui deoarece un astfel de vis ar fi părut stupid și aproape un blestem pentru o umanitate decăzută ale cărei anxietăți evocau doar orogeneze planetare.

— Deci și tu te gîndești la asta, exclamă el cu exaltare.

— Să nu spui nimănui ! I-ai răni pînă-n adîncul sufletului.

— N-aș fi putut să-ți spun decît ție.

De pretutindeni apăreau stoluri albe de păsări : cele care îi întîlneau pe Targ și Arva fremătau bucuroase.

Tînărul le vorbea folosind o sintaxă particulară ; pe măsură ce inteligența lor se dezvoltase, păsările se inițiaseră în limbaj,

— Cum asta ? întrebă calm Targ.
— Făcînd să reapară o parte din ape.

un limbaj care nu admitea decît termeni concreți și fraze-imagini. Noțiunea lor despre viitor rămînea încă obscură și limitată iar prezicerile instinctive. De cînd oamenii nu se mai serveau de ele ca hrană, trăiau fericite, incapabile de a-și concepe propria moarte și, mai mult încă, sfîrșitul speciei. În oază trăiau în jur de o mie două sute, iar prezența lor era foarte utilă omului ; condiția actuală a mediului îl minimaliza în fața fenomenelor pe care aparatele moștenite de la strămoși, deși foarte sensibile, nu le semnalau deloc ; totuși păsările le anunțau. Dacă și acest ultim vestigiu al vieții animale ar fi dispărut, o disperare și mai adîncă s-ar fi abătut peste umanitate.

— Pericolul nu este imediat, murmură Targ.

O rumoare traversa oaza ; la marginea satelor și lanurilor de grîu apărură și alți oameni. Un individ îndesat, al cărui craniu masiv părea așezat direct pe tors, apăru la poalele Marelui Planetariu. Avea ochi decolorați pe un obraz de culoarea iodului ; mîinile plate și rectangulare se legănau la capătul brațelor scurte.

— Noi vom vedea sfîrșitul lumii ! murmură el. Vom fi ultima generație de oameni.

În spatele lui se auzi un rîs cavernos. Dane, centenarul, se arătă însoțit de strănepotul său și de o femeie cu ochii alungiți și părul ca bronzul.

— Nu, nu vom vedea sfîrșitul, spuse ea. Moartea oamenilor va fi lentă... Apa se va retrage pînă ce nu vor mai rămîne decît cîteva familii în jurul unei fîntîni. Va fi și mai îngrozitor.

— Vom vedea sfîrșitul lumii ! se încăpățînă îndesatul.

— Cu atît mai bine ! zise strănepotul lui Dane. Chiar astăzi să bea pămîntul ultimele izvoare !

Fața sa sinuoasă foarte îngustă, dezvăluia o tristețe fără margini ; se mira singur cum de nu-și luase zilele pînă atunci.

— Cine știe dacă nu există o speranță ! murmură bătrînul.

Inima lui Targ bătu cu putere ; îl privi pe centenar cu ochii în care strălucea tinerețea :

— O, tată !... strigă el.

Deja fața bătrînului se crispase. Recăzuse în acel vis tacit care-l făcea să semene cu un bloc de bazalt ; Targ își păstră comparația pentru el.

Mulțimea se îndesea la marginile oazei. Dinspre centru se înălțau cîteva planoare. Fusese o epocă în care munca nu solicita deloc oamenii ; nu era necesar decît să aștepți vremea recoltei. Nu supraviețuiseră nici o insectă și nici un microb. Retrași pe niște fîșii de pămînt în afara cărora orice fel de viață protoplasmatică era imposibilă, strămoșii duseseră o luptă eficace împotriva paraziților. Nici chiar organismele microscopice nu rezistară, private de imprevizibilul marilor aglomerări ale civilizației, ale transformărilor și deplasărilor perpetue. De altfel, meșteri în distribuirea apei, oamenii dispuneau de o putere irezistibilă împotriva ființelor pe care voiau să le distrugă. Absența vechilor animale domestice și sălbatice, permanente vehiculatoare de epidemii, avansase ceasul triumfului. Acum omul, păsările și plantele se aflau pentru totdeauna la adăpost de maladiile infecțioase. Viața lor nu era însă mai lungă ; mulți dintre virușii binefăcători dispăruseră odată cu ceilalți, infirmitățiile proprii mașinii umane se

dezvoltaseră și apăruseră boli noi despre care s-ar fi putut crede că erau cauzate de „microbi minerali".

În consecință, omul regăsea în interior dușmani analogi celor care îl amenințau din afară și, deși căsătoria era un privilegiu rezervat celor mai apți, organismele atingeau rareori o vîrstă înaintată.

Curînd, mai multe sute de oameni se adunară în jurul Marelui Planetariu.

Persista un zgomot vag ; tradiția nenorocirii se transmitea de prea multe generații pentru a nu fi fost păstrate aceste rezerve de groază și durere care sînt prețul bucuriilor puternice și a marilor speranțe. Cei din urmă oameni erau prea puțin sensibili și nu aveau nici un strop de imaginație.

Deodată mulțimea deveni neliniștită, cîteva chipuri se crispară, apoi o alinare, o ușurare, cînd un ins de vreo patruzeci de ani, sărind dintr-un vehicul, strigă :

— Aparatele seismice nu semnalează încă nimic... cutremurul va fi slab.

— De ce să ne impacientăm ? strigă femeia cu ochi alungiți. Ce am putea face ? Și ce am putea prevedea ? Totul e scris de la începutul secolelor ! Sîntem la cheremul necunoscutului : e o îngrozitoare prostie să cercetezi un pericol inevitabil !

— Nu, Hélé, răspunse qvadragenarul. Nu e o prostie, viața te îndeamnă. Atîta timp cît oamenii vor avea puterea să se neliniștească, zilele lor vor păstra o oarecare blîndețe. Iar cînd nu vor mai simți nimic, vor fi morți chiar din ceasul nașterii.

— Numai de-ar fi așa ! răspunse nepotul lui Dane.

— Bucuriile noastre mărunte și tristețile bolnave valorează mai puțin decît moartea.

Qvadragenarul scuturâ din cap. Asemeni lui Targ și sorei sale, el mai purta încă viitorul în suflet și forța în pieptul larg.

Privirea sa limpede întîlni ochii reci ai Arvei și fu cuprins de emoție. În acest timp, alte grupuri se strînseseră în diferite sectoare ale periferiie. Datorită ondiferelor, dispuse din o mie în o mie de metri, grupurile comunicau ușor. Se puteau auzi după voie zgomotele unui district sau chiar cele ale întregii populații.

Această comuniune concentra sufletul mulțimii și acționa ca un stimulent energic. Exaltarea creșcu atunci cînd un mesaj din oaza Pămînturilor Roșii vibră în colina Marelui Planetariu și se repercută din ondifer în ondifer. Această confirmare a pericolului apropie grupurile. Mano, qvadragenarul, urcase cu greu platforma. Targ și Arva erau palizi. Și cum fata era tulburată, noul venit șopti :

— Chiar faptul că oazele sînt restrînse și în număr mic trebuie să ne liniștească. Probabilitatea ca ele să se afle în zone periculoase este mică.

— Mai ales că pînă acum chiar poziția lor le-a salvat, întări Targ.

Nepotul lui Dane auzise conversația și rînji sinistru.

— Ca și cum zonele nu s-ar schimba periodic ? De altfel, n-ar fi suficient un cutremur slab dar sigur pentru a seca izvoarele ?

Apoi se îndepărtă zîmbind cu o ironie amară. Targ, Arva și Mano tresăriră ; un minut rămaseră tăcuți după care qvadragenarul reluă :

— Zonele se deplasează extrem de încet. De două sute de ani cutremurele puternice s-au produs numai în largul deșertului. În urma lor izvoarele nu au fost afectate. Numai Pămînturile Roșii, Devastația și Apuseana sînt vecinele regiunilor periculoase...

O privi pe Arva cu aceeași admirație ce născuse floarea iubirii. Era văduv de trei ani și suferea de singurătate. În ciuda accesel.or de energie și tandrețe, se resemnase. Legile fixau cu rigurozitate numărul căsătoriilor și nașterilor. Dar, de cîteva săptămîni, Consiliul celor cincisprezece îl înscrisese pe Mano printre cei care puteau reface o familie : sănătatea copiilor săi justifica această favoare.

— Să adăugăm speranță neliniștilor noastre ! exclamă el.

— Oare, chiar în minunatele epoci ale Apei, moartea nu însemna pentru fiecare om sfîrșitul lumii ? Cei care trăiesc în acest moment pe Pămînt se expun mai puțin unor riscuri decît părinții dinaintea Erei radioactive !

Vorbea cu fermitate. Și asta deoarece respinsese întotdeauna această resemnare lugubră care-i devasta pe semenii săi. Fără îndoială, un atavism prea îndelungat nu-i permitea s-o accepte decît uneori. Totodată el cunoscuse mai mult ca oricare altul bucuria de a trăi, strălucitoarea clipă care trece. Arva îl asculta cu interes, dar Targ nu putea concepe cum se neglijase viitorul speciei. Și cînd, asemeni lui Manô, i se întîmpla să fie cuprins brusc de o voluptate fugitivă, el resuscita totdeauna marele vis al Timpului, suportul uman al strămoșilor.

— Nu poți rămîne indiferent în fața descendenței noastre, ripostă el. Și, întinzînd mîna spre imensa singurătate, urmă :

— Cît de frumoasă ar fi existența dacă regnul nostru ar popula aceste îngrozitoare deșerturi ! Nu vă gîndiți niciodată că acolo existau mări, lacuri, fluvii... plante nenumărate și, înaintea perioadei radioactive, păduri virgine. Iar acum, o viață obscură devorează patrimoniul nostru antic !

Manô ridică încet din umeri :

— Faci rău că te gîndești la asta fiindcă, în afară de oaze, Pămîntul este la fel de nelocuibil pentru noi, poate chiar mai rău, ca Jupiter sau Saturn.

O rumoare îi întrerupse. Capetele se înălțară atente : un nou stol de păsări își făcuse apariția. E anunța că acolo, jos, în umbra stîncilor, o fată era pradă feromagnetalilor. Și, în timp ce două planoare se ridicară deasupra deșertului, mulțimea se gîndi la straniile creaturi magnetice care se înmulțeau pe planetă, în timp ce umanitatea era în declin.

Minute lungi se scurseră ; planoarele apărură din nou — unul dintre ele aducea un corp inert și toți o recunoscură pe Elene, Nomada. Era o fată singuratică, orfană și puțin iubită, căci avea instincte de migratoare și o sălbăticie ce o izolase de semenii săi. În anumite zile nimic n-o putea împiedica să colinde singurătățile... Fu depusă pe platforma Planetariului ; fața, pe jumătate acoperită de pletele negre, apăru lividă, invadată de puncte stacojii.

— E moartă, declară Manô...

— Ceilalți i-au băut viața. Biata Elene, suspină Targ.

O privi cu milă și, văzînd-o nemișcată, mulțimea fremătă de ură împotriva feromagneților. Dar difuzoarele atraseră atenția

cu fraze răsunătoare : „Seismografele arată un cutremur brusc în zona Pămînturilor Roșii..."

— Ah, ah ! strigă vocea plîngătoare a omuțului îndesat.

Nici un ecou nu-i răspunse ; fețele erau îndreptate spre Marele Planetariu.

— Nimic ! exclamă Manô după două minute de așteptare.

— Dacă Pămînturile Roșii ar fi fost afectate, am fi știut deja.

Un apel strident îi tăie vorba și Colina Marelui Planetariu strigă : „Cutremur mare... oaza întreagă se ridică"... „Catastrofă !"

Sunete confuze, un zgomot surd, liniște...

Toți ca hipnotizați, așteptară mai mult de un minut. Apoi masa de oameni respiră greu ; cei mai puțin emotivi se agitau.

— Este un mare dezastru ! anunță bătrînul Dane.

Nimeni nu se îndoia de asta. Pămînturile Roșii posedau zece Planetarii de mare comunicație, dirijabile în orice sens. Și pentru că acolo domnea atîta liniște, deduseră că ori fuseseră dezafectate ori consternarea locuitorilor atinsese paroxismul. Targ orientă transmițătorul și lansă un apel prelungit. Nici un răspuns. O groază apăsătoare le intră în suflet. Nu era tulburarea arzătoare a oamenilor de altădată, era o disperare lentă, obositoare, distrugătoare.

Linii înguste uneau Izvoarele Înalte și Pămînturile Roșii. De cinci mii de ani cele două oaze întreținеau relații continue fie prin emițătoare, fie prin vizite frecvente cu planoare sau vehicule. Treizeci de relee ale Planetariilor jalonau distanța lungă de două mii șapte sute de kilometri care lega cele două populații.

— Trebuie să așteptăm ! strigă Targ, aplecat peste platformă. Dacă panica îi împiedică acum pe prietenii noștri să răspundă, va mai dura puțin pînă își vor recăpăta sîngele rece.

Dar nimeni nu credea că oamenii Pămînturilor Roșii ar fi fost capabili de o asemenea groază ; rasa lor era mai puțin emotivă decît cea care popula Izvoarele Înalte ; capabilă de tristețe, da, dar niciodată îngrozită. Citind neîncredere pe toate fețele, Targ reluă :

— Chiar dacă toate aparatele lor sînt distruse, în cel mult un sfert de oră mesagerii pot atinge primul releu.

— Măcar de n-ar fi planoarele defecte, obiectă Hélé... Cît despre vehicule, este puțin probabil să traverseze atît de repede o incintă în ruine.

Neîncrezătoare, întreaga populație se îndreptă spre zona meridională. În cîteva minute, planoarele și vehiculele vărsară mii de bărbați și femei spre Marele Planetariu.

Rumoarea urca asemeni unei lungi respirații întretăiată de liniște. Atunci membrii Consiliului Celor cincisprezece, oameni de lege și judecători ai actelor unanime, se adunară pe platformă. Recunoșteai acolo fața triunghiulară și părul albicios ca sarea ale bătrînei Bamar și capul deformat al lui Omal, bărbatul său, ai cărui șaptezeci de ani de viață nu-i aduseseră nici un fir alb în barba roșie. Erau urîți, dar venerabili și autoritatea lor era mare fiindcă dăduseră naștere unor copii fără tare.

Asigurîndu-se că Planetariul era bine orientat, Bamar trimise la rîndul său cîteva unde. În fața liniștii receptorului, chipul i se umbri din nou.

— Pînă în prezent, Devastația e în picioare, murmură Omal, și seismografele nu anunță nici un cutremur în alte zone populate.

Deodată un semnal de apel strident sfîșie aerul și, în timp ce mulțimea se mișca hipnotizată, se auzi mormăind Marele Planetariu :

„De la primul releu al Pămînturilor Roșii : două cutremure puternice au măturat oaza. Numărul morților și răniților este considerabil recoltele sînt distruse ; apele par amenințate. Planoarele pleacă spre Izvoarele Înalte".

Urmă o stare de agitație. Oameni, planoare și vehicule năvăleau în torente. O febră necunoscută de atîtea secole înflăcăra acum sufletele resemnate : mila, teama și neliniștea întinereau această mulțime a ULTIMEI ERE. Consiliul celor cincisprezece delibera, în timp ce Targ, tremurînd tot, răspundea mesajului Pămînturilor Roșii și anunța apropiata plecare a unei delegații. În aceste ore tragice, cele trei oaze surori-Pămînturile Roșii, Izvoarele Înalte, Devastația — trebuiau ajutate. Omal, cel care cunoștea la perfecție tradiția, spuse :

— Avem provizii pentru cinci ani. Un sfert din ei poate fi cerut de Pămînturile Roșii... Sîntem în stare să primim chiar două mii de refugiați dacă altfel nu se poate. Dar ei nu vor avea decît rații reduse și le va fi interzisă perpetuarea. Noi înșine va trebui să limităm familiile pentru ca înainte de cincisprezece ani să readucem populația la cifra tradițională...

Consiliul aprobă această revenire la legi, apoi Bamar strigă către mulțime :

— Consiliul va numi pe cei ce vor pleca spre Pămînturile Roșii. Și nu vor fi mai mult de nouă. Alții vor fi trimiși atunci cînd vom cunoaște necesitatea semenilor noștri.

— Eu vreau să plec, imploră paznicul.

— Și eu ! adăugă rugător Arva.

Ochii lui Manô scînteiară :

— Dacă Consiliul e de acord voi fi și eu printre cei care pleacă.

Omal le aruncă o privire îngăduitoare. Și asta pentru că odată, la fel ca ei, cunoscuse și el aceste ieșiri spontane, atît de rar întîlnite la Ultimii Oameni.

De o parte Amat, adolescentul firav, de cealaltă parte populația, așteptau pasivi decizia Consiliului. Supuse unor reguli milenare, obișnuite cu o existență monotonă tulburată numai de meteoriți, populațiile pierduseră gustul inițiativei. Resemnate, dotate cu curajul așteptării, nimic nu le incita la aventură. Deșerturile enorme care le dominau, goale de orice resursă umană, apăsau greu asupra actelor și gîndurilor lor.

— Nimic nu se opune plecării lui Targ, Arva și Manô, remarcă bătrîna Bamar...

— Dar drumul este lung pentru Amat. Să decidă Consiliul.

În timp ce Consiliul se consulta, Targ contempla întinderea sinistră. Îl stăpînea o durere sfîșietoare. Dezastrul Pămînturilor Roșii îl obseda mai mult decît pe semenii lui. Speranțele lor nu vizau decît mersul încet spre finalul distrugător, în timp ce el se încăpățîna să vizeze la metamorfoze fericite. Iar circumstanțele confirmau cu tristețe tradiția.

II

SPRE PĂMÎNTURILE ROȘII

Cele nouă planoare zburau spre Pămînturile Roșii. Ele nu se îndepărtau deloc de cele două drumuri pe care mai puteau circula vehicule. Strămoșii construiseră refugii mari din fier brut, cu rezonanță planetară și numeroase relee mai puțin importante. Cele două drumuri erau bine întreținute. Vehiculele treceau rar pe aici și roțile lor erau prevăzute tot cu fibre minerale foarte elastice. Cu pretutindeni, oamenii celor două oaze știau încă să se servească parțial de energiile imense pe care le captaseră ascendenții lor, dar întreținerea acestor energii cerea mai multă supraveghere decît muncă.

Feromagnetalii nu apăreau deloc în zona asta și nu produceau decît stricăciuni neînsemnate ; un pieton ar fi putut merge pe aici o zi întreagă, aproape fără să simtă influența nocivă. Nu ar fi fost însă prudent să facă popasuri prea lungi și mai ales să adoarmă acolo : o sumedenie de bolnavi, la fel ca Elma, pierduseră toate globulele roșii și muriseră dintr-o puternică anemie. Cei nouă nu se expuneau nici unui pericol : fiecare pilota cîte un planor ușor care de altfel ar fi putut lua patru oameni. Chiar atunci cînd ar fi survenit un accident la două treimi din aparate, expediția nu ar fi fost în pericol. Dotate cu o elasticitate aproape perfectă, planoarele erau construite pentru a rezista celor mai dure șocuri și puteau înfrunta chiar și uraganul.

Manô preluase conducerea. Targ și Arva îl urmau îndeaproape. Cît despre tînăr, neliniștea lui creștea mereu, iar legenda marilor catastrofe, transmisă fidel din generație în generație, îi chinuia memoria. De cinci sute de secole oamenii nu mai ocupau pe planetă decît insule derizorii. Umbra degradării anunțase cu mult timp înainte catastrofele. Încă din timpuri foarte îndepărtate, în primele secole ale erei radioactive se semnalase deja scăderea apelor : mai mulți savanți preziceau că umanitatea va pieri de sete. Dr ce efect puteau produce aceste preziceri pentru niște populații care vedeau ghețarii acoperind munții, rîuri fără număr udînd pămînturile și mări uriașe cu plăji continentale ? Și totuși apa scădea încet și sigur, absorbită de pămînt și volatilizată în atmosferă. Apoi veniră marile catastrofe. Urmară extraordinare modificări de scoarță ; adesea într-o singură zi cutremurele distrugeau zece-douăzeci de orașe și sute de sate. Noi lanțuri de munți se formară, de două ori mai înalte decît anticele masive ale Alpilor, Anzilor sau decît Himalaya.

Apa dispărea de la secol la secol. Aceste fenomene uriașe se agravau din ce în ce. La suprafața Soarelui aveau loc transformări care, după legi rău elucidate, ar fi afectat bietul glob terestru. A avut loc apoi o groaznică înlănțuire de cataclisme : pe de o parte ele ridicară munți înalți pînă la douăzeci și cinci-treizeci de mii de metri, pe de altă parte produseră dispariția unei imense cantități de apă.

Se consideră că la începutul acestor revoluții stupefiante populația umană atinsese cifra de douăzeci și trei miliarde de indivizi. Această masă de oameni dispunea de energii nemăsurate. Ea obținea energiile din protoatomi (ca și acum, deși nu la același nivel) și într-atît își perfecționase tehnica cultivării și nutriției încît faptul că apele dispăreau nu prezenta deloc un motiv de îngrijorare. Oamenii se mîndreau chiar că în curînd aveau să trăiască din produse organice obținute de chimiști. De multe ori acest vis străvechi păru să se îndeplinească, dar de fiecare dată maladii ciudate, degenerescențe rapide decimară grupurile supuse experiențelor. Reveniră astfel la alimentele tradiționale omenirii încă de la primii strămoși. În realitate acestea sufereau subtile metamorfoze atît în sectorul agricol și zootehnic cît și în domeniile savante. Omului îi erau suficiente rațiile alimentare reduse ; organele aparatului digestiv suferiseră atrofieri însemnate în mai puțin de o sută de secole, în timp ce aparatul respirator se dezvolta datorită rarefierii atmosferice.

Ultimele animale sălbatice dispărură ; cele comestibile, comparativ cu înaintașele lor, erau acum veritabile zoofite, cu corpul ovoid și hidos, cu membrele transformate în cioturi, cu maxilarele atrofiate din cauza îndopării forțate. Doar cîteva specii de păsări scăpară degradării și astfel își dezvoltară intelectul. Excelau prin frumusețe și eleganță. Ele aduceau servicii de nebănuit datorită instinctului lor mult mai fin decît al strămoșilor, iar aceste servicii erau apreciate în special în laboratoare.

Oamenii acestei puternice epoci cunoscuseră o existență frămîntată.

Poezia minunată și misterioasă murise, lipsită de viață sălbatică și chiar de aceste întinderi imense aproape goale : păduri, lande, mlaștini, stepe, ogoare ale perioadei radioactive. Sinuciderea devenise cea mai redutabilă maladie a speciei.

În cincisprezece mii de ani, populația terestră scăzu de la douăzeci la patru miliarde de suflete ; mările, retrase în crevase, nu mai ocupau decît un sfert din suprafața de altădată, marile fluvii și lacuri dispăruseră ; munții dominau giganți și funebri.

Astfel reapărea sălbăticia planetei. Totuși omul se lupta disperat. Se amăgise și fiindcă nu putea trăi fără apă, o fabricase pentru uzul casnic și agricol ; materialele utilizabile erau rare iar exploatarea lor derizorie. Omul se văzu silit să folosească procedee de conservare, metode ingenioase pentru stăvilirea risipei și pentru cîștigarea maximă a fluidului nutritiv.

Animalele domestice pieriră, incapabile de a se adapta la noile condiții de viață ; în zadar se încercă refacerea speciilor celor mai rustice ; o degradare de două sute de ori milenară oprea energia evoluției. Doar păsările și plantele rezistau. Primele reveniră la cîteva din formele ancestrale, celelalte se adaptară mediului.

Reîntorcîndu-se la sălbăticie, multe păsări își construiră cuiburile la înălțimi unde omul nu le putea urmări, datorită rarefierii atmosferice, iar restul se înșirară de-a lungul apelor. Trăiau din prăzi și dovedeau o violență atît de rafinată încît nu puteau fi împiedicate să supraviețuiască. Cît despre cele rămase în stadiul ancestral, soarta lor a fost îngrozitoare. S-a încercat reducerea lor la stadiul de animale comestibile. Dar, cum între timp deveniseră conștiente și lucide, luptau cu disperare să scape de acest destin. Se petrecură scene tot atît de hidoase ca acele episoade ale timpurilor primitve cînd oamenii se mîncau între ei, cînd populații întregi erau reduse la servitute. Groaza le stăpînea sufletele și astfel, încet, încet, se renunță la brutalizarea tovarășilor de planetă și la consumarea lor. De altfel, fenomene seismice continuau să modifice scoarța și să distrugă orașele. După treizeci de mii de ani de eforturi, strămoșii noștri înțeleseseră că mineralul, învins milioane de ani de plantă și animal, își lua acum revanșa definitivă. Urmă o perioadă de disperare ce reduse populația la trei sute de milioane de oameni, iar mările la o zecime din suprafața terestră. Trei sau patru mii de ani de răgaz renăscură puțin optimismul. Omenirea întreprinse eforturi deosebite pentru menținerea economiei ; lupta împotriva păsărilor încetă ; li se creară condiții care nu le permiteau perpetuarea, fiind folosite pentru diverse servicii.

Apoi cataclismele reîncepură.

Pămînturile locuibile se micșorară și mai mult. Iar în urmă cu aproape treizeci de mii de ani, avură loc transformările supreme.

Omenirea se văzu restrînsă la cîteva teritorii risipite pe pămîntul redevenit ca la începuturi ; în afara oazelor, era imposibilă procurarea apei necesară vieții.

Urmă o perioadă de acalmie.

Cu toate că apa furnizată de izvoarele săpate în adîncuri scăzuse în continuare și populația se redusese cu o treime, chiar dacă două oaze trebuiră abandonate, umanitatea se menținea și fără îndoială se va mai menține încă cincizeci sau o sută de mii de ani...

Industria a regresat considerabil. Din energiile pe care le utiliza în forță specia noastră, omul oazelor nu poate folosi decît o parte infimă. Aparatele de comunicație și cele de muncă deveniră mult mai rudimentare : de milenii și milenii a trebuit să se renunțe la spiraloizii care transportau pe strămoși peste întinderile imense cu o viteză de zece ori mai mare decît cea a planoarelor.

Omul a viețuit într-o stare de resemnare împăcată, trist și pasiv. Spiritul de creație s-a stins în el și nu s-a redeșteptat prin atavism decît în cîțiva indivizi. De la selecție la selecție, rasa a dobîndit un spirit de supunere automată și potrivită perfect legilor, de acum înainte, neiertătoare. Pasiunea a devenit rară ; crima a dispărut. S-a născut un fel de religie, fără cult, fără ritualuri : teama și respectul față de mineral. Ultimii Oameni atribuiră planetei o voință lentă și irezistibilă. Mai întîi favorabil regnurilor care se nasc din el, pămîntul lăsă apoi acestora o mare putere. Clipa misterioasă cînd el condamnă la suprimare unele regnuri este aceeași care favorizează dezvoltarea altor regnuri noi. În

prezent, energiile sale obscure deveniseră propice regnului feromagnetalilor. Nu se poate spune că feromagnetalii au participat la distrugerea omenirii, cel mult ei au contribuit la pierderea totală a păsărilor sălbatice. Şi pentru că apariţia lor urca într-o epocă îndepărtată, noile creaturi au evoluat puţin. Mişcările lor erau de o încetineală surprinzătoare ; cei mai agili nu puteau parcurge zece metri pe oră, iar cetăţile de fier ale oazelor placate cu bismut constituiau pentru ei un obstacol de netrecut. Pentru a putea înlătura imediat rasa umană, ar fi trebuit să facă un salt evolutiv fără precedent.

Existenţa regnului feromagnetalilor se întrevedea deja cînd epoca radioactivă era în declin. Pe atunci nu erau decît nişte bizare pete violete pe fier şi pe compuşii acestuia, modificaţi de uzajul industrial. Fenomenul nu apăru decît pe produsele refolosite de nenumărate ori : niciodată nu se descoperiră pete feromagnetale pe fierul nativ. Noul regn n-a putut lua naştere decît datorită mediului uman. Acest lucru de însemnătate capitală a preocupat mult pe străbuni. Poate că cei de azi sînt acum într-o situaţie analogă în ce priveşte o viaţă anterioară şi care în declinul său a permis naşterea vieţii protoplasmatice. Oricum, omenirea a constatat destul de devreme existenţa feromagnetalilor. Cînd savanţii au descris modul lor rudimentar de manifestare, nu încăpea nici un dubiu că aceştia erau fiinţe organizate. Compoziţia lor era unică. Ea nu admitea decît o singură substanţă : fierul.

Dacă în această compoziţie se mai găseau amalgamate în cantitate mică şi alte corpuri, acestea erau impurităţi otrăvitoare pentru feromagnetali. Organismul lor le elimina, pentru a nu fi slăbit sau atins de vreo maladie misterioasă. Structura fierului în stare vie era foarte variată : fier fibros, granulat, moale, dur, etc... Ansamblul era plastic şi nu comporta nici un lichid. Dar caracteristica noilor organisme era o complexitate extremă şi o instabilitate continuă a stării magnetice. Această instabilitate şi complexitate au fost acelea cărora cercetătorii cei mai înverşunaţi au renunţat să le aplice nu numai legi, dar nici măcar reguli aproximative. Aici s-a văzut într-adevăr manifestarea dominantă a vieţii feromagnetalilor.

Atunci cînd o conştiinţă superioară va răsări în noul regn, ea va reflecta probabil mai ales straniul fenomen sau mai curînd ea va constitui avîntul regnului. Dacă conştiinţa feromagnetalilor exista, ea era elementară. Ei se aflau în perioada în care grija multiplicării domina totul. Cu toate acestea, surveniseră deja cîteva transformări importante. Scriitorii erei radioactive prezentau fiecare individ ca fiind compus din trei grupe cu o tendinţă marcată în fiecare grupă spre forma elicoidală. În această epocă, ei nu puteau parcurge mai mult de cinci-şase metri în douăzeci şi patru de ore ; dacă grupa se modifică, le trebuia mai multe săptămîni s-o refacă. Actualmente, ei ajunseseră să parcurgă doi metri pe oră. Mai mult, comportau aglomerări de trei, cinci, şapte şi chiar nouă grupe, forma grupelor dezvăluind o mare varietate. Un grup compus dintr-un număr considerabil de corpusule feromagnetale nu putea subzista solitar : trebuia completat de doi, patru, şase sau opt alte grupe. O serie dintre acestea, poseda evident serii energetice, dar nu se putea spune ce fel. Plecînd de

la aglomerarea şapte, feromagnetalul se deteriora dacă i se suprima una din grupe. În schimb, o serie ternară se putea reface cu ajutorul unui singur grup şi un cvintet cu ajutorul a trei grupe. Reconstituirea unei serii distruse se asemăna mult cu geneza feromagnetalilor ; această geneză păstra pentru om un caracter profund enigmatic. Ea se opera la distanţă. Atunci cînd lua naştere un feromagnetal, se constata invariabil prezenţa mai multor indivizi. După specii, formarea unui individ dura între şase ore şi zece zile ; ea părea în exclusivitate datorată fenomenelor de inducţie. Reconstituirea unui feromagnetal uzat se realiza cu ajutorul unor procedee similare. În prezent, existenţa feromagnetalilor, ar fi fost cu totul diferită dacă umanitatea s-ar fi extins.

Pe cînd plănuiau combaterea feromagnetalilor, strămoşii au căutat cîteva metode de a canaliza activitatea lor în avantajul speciei umane. Nimic nu părea să se opună, de exemplu, teoriei că substanţele feromagnetalilor vor servi în scopuri industriale. Dacă ar fi fost aşa, era suficientă protejarea maşinilor(ceea ce altădată ar fi părut uşor realizabil) într-o manieră asemănătore celei în care se păstrau oazele... Această soluţie, în aparenţă elegantă, a fost încercată. Vechile anale informează că ea a eşuat. Fierul transformat de noua viaţă era refractar oricărui uzaj uman. Structura şi magnetismul lui atît de variate îl făceau o substanţă care nu se preta nici unei combinaţii şi nici unei munci de profil. Fără îndoială, structura pare să se uniformizeze iar magnetismul să dispară în apropierea temperaturii de fuzionare, chiar de la fuzionare, dar cînd metalul ea lăsat să se răcească, proprietăţile otrăvitoare reapăreau. Omul nu putea rămîne timp îndelungat în regiunea feromagnetalilor. În cîteva ore, el se anemia. După o zi şi o noapte intra într-o stare de extremă slăbiciune. Îşi putea pierde cunoştinţa şi dacă nu era salvat murea. Nu era necunoscut motivul imediat al acestor fenomene : vecinătatea feromagnetalilor tindea să distrugă globulele roşii. Aceste globule reduse proape la starea de hemoglobină pură, se acumulau la suprafaţa epidermei şi erau apoi atrase către feromagnetalii care le descompuneau şi păreau să le asimileze. Diverse cauze puteau însă întîrzia fenomenul. Era suficient mersul ca să dispară teama, dar cea mai sigură era circulaţia într-un vehicul. Dacă îmbrăcămintea era dintr-o ţesătură din fibre de bismut putea rezista influenţei duşmane timp de cel puţin două zile ; călătorul care dormea cu capul spre Nord observa o slabă influenţă a acestora. Cînd Soarele se afla aproape de meridian, ea se atenua dintr-o dată. Bineînţeles, cînd numărul feromagnetalilor scădea, fenomenul devenea din ce în ce mai slab şi atunci organismul uman opunea rezistenţă. În sfîrşit, acţiunea feromagnetalilor se diminua, mai întîi după lungimea distanţelor, şi devenea insesizabilă la mai mult de zece metri. S-a considerat că dispariţia feromagnetalilor a părut pentru strămoşi o necesitate. Se pare că ei începuseră metodic lupta împotriva acestora. În vremea marilor catastrofe această luptă a cerut mari sacrificii : printre feromagnetali a avut loc o selecţie ; erau necesare energii imense pentru a înfrîna mulţimea lor. Reaşezările planetare care urmară, au favorizat noul regn ; prin compensare, prezenţa lui devenea mai puţin neliniştitoare, căci cantitatea de metal necesară industriei scădea periodic şi seismele sco-

teau la suprafață în cantități mari minereuri de fier nativ, nefolositoare invadatorilor. Astfel lupta împotriva acestora se diminuase, devenind apoi chiar neglijabilă.

Acum, feromagnetalii nu creau probleme deloc. Posedînd hematii, limonită sau fier spatic, protejată de bismut oamenii se considerau invincibili. Dar dacă printr-o oarecare modificare improbabilă apa ar fi revenit la suprafață, noul regn ar fi opus dezvoltării umane obstacole neimaginate, cel puțin unui anumit domeniu de dezvoltare.

Targ aruncă o privire peste cîmp : pretutindeni deslușea tenta violetă și formele sinusoidale, particulare aglomerărilor feromagnetale.

— Dar, murmură el, dacă omenirea s-ar dezvolta din nou, ar trebui reîncepută lupta strămoșilor. Ar trebui distrus dușmanul sau utilizat. Mă tem că distrugerea n-ar fi posibilă : un regn tînăr trebuie să fie purtătorul unor elemente rezistente care sfidează previziunile și energiile unui regn bătrîn. De ce nu s-ar găsi o metodă care ar permite coexistarea celor două regnuri, întrajutorarea lor chiar ? Da, de ce nu ?... de vreme ce lumea feromagnetalilor își are originea în industria noastră ? Nu există aici indiciul unei compatibilități profunde ?

Apoi plimbîndu-și ochii spre vîrfurile înalte ale Occidentului :

— Hm, ce vise ridicole. Și totuși... totuși ! Oare nu m-ajută ele să trăiesc ? Nu ele îmi dau un strop din această fericire care a dispărut pentru totdeauna din inimile oamenilor ?

Se ridică de jos cu o strîngere de inimă : acolo, în scobitura muntelui Umbrelor, apăruseră de puțin timp trei planoare mari.

III

PLANETA UCIGAȘĂ

Planoarele aproape atinseră Colțul de Purpură, înclinat deasupra prăpastiei ; le învăluia o lumină portocalie și sclipeau argintiu în Soarele zenitului.

— Mesagerii Pămînturilor Roșii ! strigă Manô.

Oamenii grăbeau mersul : în curînd masele se îngrămădiră spre antenele de lîngă Izvoarele Înalte. Răsunară strigăte de salut, urmate de tăcere ; inimile erau strînse ; nu se auzea decît uruitul vag al turbinelor și vibrarea antenelor.

Cu toții simțeau forța implacabilă a acestor deșerturi în care doar urmele lor erau stăpîne.

Targ întrebă cu o voce temătoare :

— Se cunosc efectele dezastrului ?

— Nu, răspunse unul dintre piloți — unul cu obrazul încrețit. Nu se vor cunoaște decît peste cîteva ore. Se știe numai că numărul morților și răniților este mare. Dar cel mai rău ar fi dacă ar mai fi dispărut cîteva izvoare.

Înclină capul cu tristeţt :

— Nu numai recolta e pierdută, dar o mulţime de provizii au dispărut. Totuşi, dacă nu va mai fi alt cutremur, cu ajutorul Izvoarelor Înalte şi Devastaţiei, o mai ducem cîţiva ani... Rasa va înceta deocamdată să prolifereze şi poate nu va fi nevoie să sacrificăm pe nimeni.

Încă un moment planoarele aruncară conserve, apoi pilotul cu faţa ridată schimbă direcţia : solii şi cei sosiţi dinspre Pămînturile Roşii se îndepărtară. Oamenii trecură printre vîrfurile ameţitoare, deasupra prăpastiilor şi de-a lungul unei pante care altădată fusese acoperită de păşuni ; acum, aici proliferaseră feromagnetalii.

— Asta dovedeşte, gîndi Targ, că versantul e bogat în ruine.

Din nou planară deasupra văilor şi colinelor. După amiază se aflau la trei sute de kilometri de Pămînturile Roşii.

— Încă un ceas ! strigă Manô.

Targ cercetă întinderile cu telescopul, zări, nedefinite încă, oaza şi zona purpurie care-i împrumutase numele său pămîntului din acea regiune. Spiritul de aventură amorţit după întîlnirea cu planoarele se redeşteaptă în inima tînărului ; acceleră şi îl depăşi pe Manô. Sute de păsări se roteau în zbor peste ţinutul roşu ; multe înaintară spre escadrilă. La cincizeci de kilometri de oază era o afluenţă grozavă ; mişcările lor confirmau dezastrul şi preziceau seisme iminente. Cu inima strînsă, Targ asculta şi privea, fără să articuleze un cuvînt.

Pămîntul uscat părea că suferise muşcătura unui plug imens ; pe măsură ce se apropiau, oaza dezvăluia casele prăvălite, incinta dislocată, recoltele aproape acoperite şi oamenii ca nişte biete furnici bezmetice, umblînd printre ruine...

Deodată un zgomot puternic sfîşie atmosfera ; în chip ciudat, păsările dispărură, un frison îngrozitor zgudui întinderea. Planeta ucigaşă îşi devora plăsmuirea.

Numai Targ şi Arva ţipaseră de milă şi oroare. Ceilalţi piloţi îşi continuară zborul cu tristeţea resemnată a Ultimilor Oameni.

Oaza era acolo. Tresărea de plînsete sinistre. Se vedeau alergînd, căţărîndu-se sau împletindu-se, creaturi demne de milă ; alţii zăceau memişcaţi, ţinuţiţi de moarte ; ici şi colo o ţeastă sîngerîndă părea că iese din pămînt. Spectacolul devenea şi mai hidos, pe măsură ce scenele se distingeau mai bine.

Cei nouă planară cu nesiguranţă. Zborul păsărilor, la început înfierbîntat de groază, se armonizase ; nici un alt seism nu se apropia : puteau ateriza liniştiţi. Cîţiva membri ai Marelui Consiliu primiră delegaţii Izvoarelor Înalte. Schimbul de cuvinte fu rapid. Cum noul dezastru cerea toate energiile disponibile, cei nouă se alăturară salvatorilor.

Plînsetele păreau la început insuportabile. Rănile atroce îndreptăţeau fatalismul adulţilor ; ţipetele copiilor răsunau ca sufletul strident şi sălbatic al Durerii...

În sfîrşit, anestezicele îşi aduseră contribuţia binefăcătoare. Suferinţa se cuibărise în adîncurile inconştientului. Nu se mai auzeau decît strigătele stinse ale celor care zăceau sub dărîmături. Unul din glasuri îi atrase atenţia lui Targ. Era un ţipăt de panică, nu de durere — o chemare enigmatică. Mult timp tînărul nu putu s-o localizeze. Într-un tîrziu descoperi o crăpătură pe unde răzbă-

tea mai bine chemarea. Blocuri mari opreau înaintarea paznicului și el începu să le disloce cu prudență. Mereu își întrerupse munca în fața amenințărilor surde ale mineralului : se formau brusc găuri, se rostogoleau pietre și se auzeau vibrații suspecte. Plînsul tăcuse ; tensiunea nervoasă și oboseala umpleau de sudoare tîmplele lui Targ... Deodată totul îi păru pierdut : o bucată de zid se prăvăli deasupra lui. Simțindu-se la cheremul mineralului, plecă privirea și aștepta... O piatră îl lovi ; își acceptă resemnat destinul, dar liniștea și nemișcarea plutiră din nou. Ridicînd ochii văzu o cavitate mare, aproape cît o peșteră, care se deschisese în stînga lui : în penumbră era întinsă o formă umană. Tînărul ridică cu greu supraviețuitorul și ieși dintre ruine în momentul în care o nouă surpare astupa drumul îngust... Era o fată îmbrăcată cu un costum argintiu, propriu Pămînturilor Roșii. Dar primul lucru care îl emoționă pe salvator fu părul fetei atît de luminos cum numai atavismul putea s-o facă abia o dată într-un secol pentru fiicele oamenilor. Strălucitoare ca metalele prețioase, proaspătă ca apa care țîșnește din izvoarele adînci, ea părea o plăsmuire a iubirii, simbol al grației ce ocrotise femeia de-a lungul erelor. Inima lui Targ tresări, un tumult eroic îi umplea sufletul ; își imagină acțiuni mari și glorioase care nu se mai îndeplineau niciodată printre Ultimii Oameni. Și în timp ce admira floarea roșie a buzelor, linia delicată a obrajilor sidefii, ochii se deschiseră, doi ochi albaștri ca azurul dimineților cînd soarele este imens și vîntul adie peste solitudini.

IV

ÎN ADÎNCURILE PĂMÎNTULUI

Era seară. Constelațiile afișau străluciri discrete. Oaza tăcută își ascundea tristețea și durerile, iar Targ rătăcea febril aproape de cetate. Pentru Ultimii Oameni ceasul acela era cumplit. Pe rînd, planetariile anunțaseră dezastre groaznice. Devastația era distrusă ; în cele Două Ecuatoriale, în Marea Depresiune, la Nisipurile Albastre, apele dispăruseră ; la Izvoarele Înalte ele scădeau ; oaza luminoasă și Depresiunea de Sulf anunțau ori cutremure catastrofale, ori pierderea rapidă a apei. Omenirea întreagă suporta dezastrul. Targ traversă cetatea ruinată și intră în deșertul mut și întins. Luna plină ascundea vederii stelele cele mai slabe, luminînd graniturile roșii și pieile violete ale feromagnetalilor ; o fosforescență palidă șerpuia din cînd în cînd, semn misterios al activității noilor viețuitoare. Tînărul mergea înainte prin pustietate, nereceptiv la acea măreție funebră. O imagine strălucitoare îl domina, mai puternică decît dezolarea catastrofei. Ea se contura clar pe fundalul imensității portocalii ; Vega pulsa ca un ochi albastru. Iubirea devenise însăși esența vieții lui ; o viață mai intensă, mai minunată, ce îi revela în toată plenitudinea acea lume a frumuseții pe care o presimțise și pentru care mai curînd și-ar fi dat viața decît să trăiască în pustietatea Ultimilor Oameni.

Din cînd în cînd îi venea pe buze numele devenit sacru al celei pe care o salvase dintre ruine.

— Erê !

Mergea înainte în liniștea sălbatică a deșertului etern, deșert asemenea marelui eter în care pîlpîiau aștrii ; aerul încremenise, întocmai ca neclintitul granit, timpul părea că murise, cerul oglindea un alt spațiu decît cel al oamenilor, unul inexorabil, glacial, bîntuit de miraje lugubre. Și totuși acolo era o viață, prea cumplită pentru a fi succesoarea vieții umane, înfricoșătoare, incredibilă.

De două ori Targ se opri pentru a vedea formele fosforescente pe care nici noaptea nu le liniștea. Se plimbau după logici necunoscute, iar modul în care alunecau pe sol nu se explica prin existența nici unui organ. Se gîndea la Ere ; exista o relație confuză între acest marș prin singurătatea și eroismul trezit în sufletul său. Căuta aventura imposibilă, himerică : descoperirea apei. Numai Apa putea să i-o redea pe Ere. Toate legile oamenilor îl îndepărtau de ea. Ieri poate încă ar mai fi putut spera s-o ia de soție : ar fi fost suficient ca o fată din regiunea Izvoarelor nalte să fie primită în schimb de Pămînturile Roșii. După catastrofă, schimbul devenea imposibil. Izvoarele Înalte primeau exilați, dar îi condamnau la celibat. Legea era neiertătoare. Targ o accepta ca pe o necesitate superioară !...

Luna își etala discul de sidef și argint peste colinele occidentale. Privind-o, Targ înainta ca hipnotizat. Se opri în fața unei îngrămădiri de bolovani. Și aici se vedeau urmele dezastrului : mai multe stînci se răsturnaseră, altele erau sparte și pretutindeni pămîntul silicios scotea la iveală găuri imense.

— S-ar spune, murmură tînărul, că aici cutremurul a atins cea mai mare violență... De ce ?

Gîndul îi zbură o clipă, dar locul îi incita curiozitatea.

— De ce ? se întrebă din nou... De ce ?

Se oprea la fiecare pas să cerceteze cu prudență rocile ; solul convulsionat trebuia să fie acum plin de capcane. Îl cuprinse o exaltare ciudată. Se gîndea că dacă ar exista o cale spre Apă, erau multe șanse ca ea să apară în acest loc unde scoarța era atît de modificată.

Aprinzînd lanterna care nu-l părăsea niciodată cînd se afla în călătorie, se avîntă în fisurile coridoarelor : toate se îngustau sau se terminau în fundul unei cavități. Se pomeni în fundul unei crăpături mai mari, la baza unei stînci înalte și masive pe care cutremurele o știrbiseră foarte puțin. A fost suficient să examineze spărtura în care strălucea cristalul pentru a ghici că era recentă, Considerînd-o neglijabilă, Targ vru să plece, dar îl atraseră cîteva scînteieri. De ce să nu o exploreze ? Dacă era puțin adîncă nu mai avea decît cîțiva pași de făcut. În curînd ea se dovedi însă mai lungă decît ar fi crezut. După vreo treizeci de pași începu să se îngusteze și, curînd, Targ crezu că nu va mai putea înainta. Examină cu atenție pereții. Trecerea nu era încă imposibilă, dar necesita o escaladare.

Paznicul nu ezită deloc, se angajă într-o deschizătură al cărui diametru întrecea cu puțin grosimea unui om. Culoarul sinuos, presărat cu pietre ascuțite, deveni și mai strîmt. Targ se întreba dacă se va mai putea întoarce.

. Era prins în adîncul pămîntului, prizonier al mineralului, atît de mărunt și slab încît un singur grăunte de piatră l-ar fi strivit.

Dar îl cuprinse febra curiozității : dacă și-ar fi abandonat planul înainte ca acesta să se dovedească imposibil de realizat, s-ar fi urît și disprețuit mai tîrziu așa că perseveră. Transpirat din cap pînă în picioare, înaintă multă vreme în măruntaiele stîncii. Simți o sfîrșeală și bătăile inimii încetiniră ca un zgomot de aripi. Nu mai persista decît un puls slab ; curajul și speranța îl apăsau ca o greutate. Cînd inima își reluă bătăile normale, Targ se simți ridicol antrenîndu-se într-o aventură atît de primitivă.

— Nu a fost oare o nebunie ?

Și începu să se cațere înapoi. Atunci îl copleși o disperare atroce ; o vedea parcă pe Ere alături de el în masivul stîncos.

— Nebunia mea face mai mult decît înțelepciunea înfricoșătoare a semenilor... Înainte !

Reîncepu aventura — își juca viața cu sălbăticie, hotărît să nu cedeze decît în fața imposibilului. Hazardul păru favorabil îndrăznelii sale : scobitura se adînci și el păși într-un coridor înalt de bazalt, al cărui plafon părea susținut de coloane de antracit. Cu o bucurie nebună o luă la fugă și totul îi păru posibil. Dar piatra este tot atît de plină de enigme ca pădurea verde de altădată. Curînd, coridorul se sfîrși. Targ se afla dinaintea unui perete întunecat pe care lanterna abia îl lumina...

Cu toate astea nu încetă să exploreze zidurile. La trei metri înălțime descoperi deschizătura unei alte caverne. Era o crăpătură puțin sinuoasă, cu o înclinație de aproape patruzeci de grade pe orizontală și destul de largă pentru a lăsa să treacă un om.

Paznicul o măsură din ochi cu un amestec de bucurie și dezamăgire. Ea îi alimenta himerica speranță că drumul nu era închis definitiv ; pe de altă parte îl descuraja faptul că ducea spre plafon.

— Dacă deschizătura descinde spre adîncuri, am șansa să nu mă duc la suprafață, mormăi exploratorul.

Făcu un gest de neîncredere și sfidare, neobișnuit atît lui cît și tuturor oamenilor actuali și care repeta un oarecare gest ancestral. Apoi începu să escaladeze peretele. Era aproape vertical și neted. Dar Targ luase cu sine scara din fibre de oțel pe care aviatorii nu o uită niciodată. O trase din sacul de instrumente portabile. Servise mai multor generații, dar era la fel de suplă și solidă ca în primele zile de folosință. O derulă și, apucînd-o de mijloc, o azvîrli. Execuție perfectă. Cîrligele de la extremități se prinseră fără greutate în bazalt. În cîteva secunde exploratorul atinse deschizătura. Nu-și putu reține un strigăt de nemulțumire. Crevasa fiind perfect practicabilă, urca din nou într-o pantă destul de abruptă. Atîtea eforturi zadarnice ! Totuși, strîngînd scara, Targ se strecură în fisură. Primii pași fură anevoioși, apoi terenul deveni plan și apăru un culoar prin care mai mulți oameni ar fi putut trece laolaltă. Din nefericire panta urca mereu. Paznicul calculă că trebuia să se afle la cincisprezece metri deasupra nivelului cîmpiei dinafară. Călătoria subterană devenea o ascensiune !...

Mergea spre capăt, oricare ar fi fost el, cu o tristă resemnare, reproșîndu-și nebunia : ce făcuse el pentru a ajunge la o descoperire mai importantă decît tot ce găsiseră oamenii de sute de secole

încoace? Era oare de ajuns o predilecție himerică, un suflet mai revoltat decît al celorlalți, pentru a reuși acool unde un efort colectiv sprijinit de un utilaj excelent eșuase?

O asemenea tentativă nu are oare nevoie de o resemnare și o liniște absolută?...

Distrat, nu observă că panta era înclinată acum. Devenise deja orizontală cînd se dezmetici: la cîțiva pași mai încolo galeria cobora. Cobora așa, pe o lungime de mai bine de un kilometru; largă, mai adîncă la mijloc decît la margini, drumul păre destul de accesibil, întrerupt ici cool de cîte un bloc sau o fisură. Fără îndoială, într-o epocă îndepărtată, trecuse pe acolo o pînză de apă subterană.

Între timp dărîmăturile se aglomerară și cu pietre recente, apoi drumul păru din nou astupat.

— Galeria nu se oprea aici, își spuse tînărul. Modificările scoarței au întrerupt-o, dar cînd? Ieri..., acum o mie de ani, acum o sută de mii de ani?

Nu se opri să examineze grohotișurile, căci ar fi recunoscut printre ele urmele cutremurelor recente. Toată perspicacitatea sa se concentra pentru descoperirea unei ieșiri. Nu întîrzie să zărească o nouă fisură. Îngustă, înaltă și abruptă, presărată cu pietre, ea nu-l înșelase — își regăsi galeria. Se lărgea pe măsură ce cobora, iar în final lățimea medie atinse peste o sută de metri. Ultimele dubii ale lui Targ se topiră: un adevărat fluviu subteran cursese altădată aici. Convingerea era încurajatoare.

Privind galeria mai atent, locuitorul oazei fu cuprins de neliniște. Cum apa abundase aici cîndva, urma deci să mai fie pe undeva pe aproape. În realitate se întîmpla altfel! Toate sursele actuale utilizate erau departe de locurile unde cursese lichidul vital. Și asta era aproape lege.

Încă de trei ori galeria păru că se sfîrșește într-o înfundătură; de fiecare dată Targ găsea alt drum. Și dintr-o dată, o cavitate uriașă, o prăpastie se întinse sub ochii tînărului. Trist și obosit se așeză pe o piatră. Trăi o clipă mai îngrozitoare decît aceea cînd urca într-o galerie sufocantă. Orice nouă încercare ar fi fost o nebunie și mai amară. Trebuia să se întoarcă. Dar inima se revoltă împotriva gîndului. Spiritul de aventură se trezise prin călătoria pe care o făcuse. Prăpastia nu-l mai înspăimînta.

— Oare cînd trebuie să mor? strigă el.

Intră printre vîrfurile de granit. Coborî ca prin miracol la o adîncime de treizeci de metri, cînd deodată, la un pas greșit, căzu.

— S-a sfîrșit! țipă el și se prăbuși în vid.

V

ÎN ADÎNCUL PRĂPASTIEI

Un șoc îi opri căderea. Nu șocul dur al căderii peste o stîncă, ci un șoc elastic, destul de violent totuși pentru a-l zăpăci.

Cînd își recăpătă cunoștința, se afla suspendat în semiobscuritate și, pipăindu-se, descoperi că o proeminență îi agățase

sacul de instrumente. Curelele sacului, petrecute peste tors, îi reținuseră din cădere. Erau fabricate din același material ca scara, știa că nu vor ceda niciodată. În schimb sacul se putea desprinde de pe colțul de granit.

Targ se simțea foarte calm. Calculă fără grabă șansele de eșec și de salvare ; sacul prindea colțul granitic aproape de agățătoarea curelelor, astfel că avea priză bună. Exploratorul pipăi peretele stîncos. Mîna întîlni suprafețe aspre, apoi golul ; picioarele găsiră spre stînga un sprijin și după cîteva tatonări consideră că trebuia să fie o mică platformă. Apucînd dintr-o parte colțul stîncos și proptindu-se, putea trece pe platformă fără altă susținere. Cînd găsi poziția cea mai comodă reuși să scoată sacul, apoi lumină locul cu lanterna. Platforma era destul de lată pentru ca un om să stea în picioare și să facă chiar cîteva mișcări. Deasupra, o crestătură în stîncă permitea de minune fixarea cîrligelor scării ; ascensiunea părea practicabilă pînă la locul de unde căzuse tînărul. Dedesubt, numai prăpastia cu pereți verticali.

— Pot să urc, conchise el, dar coborîrea este imposibilă...

Nu se mai gîndea că scăpase de la moarte, îl frămînta doar ciuda efortului zadarnic. Cu răsuflarea tăiată dădu drumul colțului și reuși, agățîndu-se de asperități, să ajungă pe platformă. Tîmplele îi zvîcneau, o amorțeală îi cuprinse membrele și creierul. Descurajarea o resimțea atît de puternic încît simțea că cedează încet-încet la chemarea vertiginoasă a prăpastiei. Cînd își reveni, plimbă instinctiv degetele peste peretele granitic și realiză din nou că acesta se retrăgea de la jumătatea înălțimii sale. Atunci se aplecă și scoase un strigăt slab : platforma se găsea la intrarea unei cavități pe care razele lanternei o luminau destul de mult în adîncime. Rîse încet. Dacă se lăsa învins, cel puțin nu avusese o aventură care să nu merite osteneala !

Asigurîndu-se că nici un instrument nu-i lipsea și mai ales că scara arcuită era în bună stare, intră în cavernă. Ea dezvăluia pe rînd o boltă de cuarț și una de rășini de brad. La fiecare mișcare a lanternei țîșneau străluciri misterioase și feerice. Era un amurg subteran, uimitor, o grindină de licăriri roșii, oranj, galbene sau sinope. Targ vedea în ele o reflectare a vieții minerale, vastă și minusculă totodată, amenințătoare și profundă, care avea ultimul cuvînt cu oamenii, care într-o zi va avea ultimul cuvînt cu regnul feromagnetal. Din acest moment nu se mai temea. Privea totuși peștera cu respectul pe care Ultimii Oameni îl acordă existențelor ascunse ce preced Originile și își păstrează intacte formele și energiile. Dacă totdeauna sfidase capcanele pămîntului, acum avea cel puțin credința că încununează eforturile fericite și că duce victoriile trecutului în viitor.

La capătul cavernei se întindea un culoar cu pante capricioase. De mai multe ori trebui să urce pentru a traversa canalul. Apoi panta deveni atît de abruptă, încît Targ se temu de o nouă cavitate. Un drum se deschidea înaintea lui. Paznicul cobora cu grijă cînd brusc drumul se închise. Un zid ascuns de gnais lucea în razele lanternei. În zadar omul oazei îl cercetă în toate părțile, nu descoperi nici o crăpătură adîncă.

— Pot să urc, conchise el, dar coborîrea este imposibilă...

— Asta e finalul logic al aventurii ! gemu el.

Peștera care sfidase toate eforturile geniului și aparaturii întregii umanități nu putea fi favorabilă unui mic animal solitar.

Se așeză jos, biruit de oboseală și tristețe. Drumul va fi anevoios acum. Va fi el în stare să meargă pînă la capăt ? Rămase acolo multă vreme, copleșit de eșec. Nu se putea decide să plece. Din cînd în cînd, lumina cu lanterna zidul palid. Într-un tîrziu se ridică.

Cuprins de furie, își înfipse degetele în toate fisurile mărunte și trase cu disperare de colțurile stîncii.

Inima îi zvîcni : ceva mișcase. Ceva într-adevăr se mișcase. O bucată din zid oscila. Cu o ultimă forțare, Targ atacă piatra, iar aceasta se prăvăli cît pe ce să-l zdrobească : apăru un orificiu triunghiular. Aventura nu se sfîrșise încă. Gîfîind, Targ pătrunse cu neîncredere în cavitate, mai întîi aplecat, apoi în picioare, căci deschizătura se mărea la fiecare pas. Înainta într-un fel de transă, așteptîndu-se la noi obstacole, cînd i se păru că vede o nouă deschizătură. Nu se înșela deloc. Crăpătura sfîrșea în gol, dar înspre dreapta se arăta un enorm plan înclinat. Ca să ajungă acolo, Targ trebui să se aplece în afară și să se agațe cu mîinile. Planul era accesibil. După ce paznicul străbătuse douăzeci de metri, îl cuprinse o senzație stranie și întinse higroscopul spre crevasă. Atunci păli și-l cuprinseră fiorii, fiori de bucurie însă.

În sfîrșit, apă ! Scoase un strigăt de triumf, apoi se așeză, ametit de surpriză și de bucuria victoriei. Însă, peste puțin timp apăru din nou incertitudinea. Fără îndoială, lichidul vital exista, trebuia să apară ; dar dacă nu găsea decît o sursă neînsemnată, ori o pînză de apă foarte subțire, decepția va fi cumplită.

Cu pași lenți, plini de teamă, paznicul reluă coborîrea... Dovezile se înmulțeau, căci din cînd în cînd se zărea o sclipire.

Și brusc, în timp ce Targ ocolea o creastă verticală, apa se arătă.

VI

FEROMAGNETALII

Cu două ore înaintea zorilor, Targ se afla iar în cîmpie, la marginea crevasei de unde își începuse călătoria în ținutul umbrelor.

Frînt de oboseală, contempla în depărtarea orizontului luna roșie, asemănătoare unui disc înroșit gata să se stingă. Curînd, ea dispăru.

Stelele străluciră în noapte.

Paznicul porni la drum. Picioarele erau grele ca plumbul, umerii se încovoiau dureroși și tot corpul era cuprins de o blîndă oboseală încît fu nevoit să se așeze pe o piatră. Cu pleoapele întredeschise retrăi ceasurile petrecute în adîncuri. Reîntoarcerea fusese cumplită. Cu toate că revenise pe același drum, se ră-

tăcise. Epuizat de eforturi aproape leşină. Timpul părea incomensurabil. Targ era ca un miner care petrecuse cîteva luni în adîncul pămîntului sălbatic...

Iată-l revenit la suprafaţă unde fraţii săi mai trăiesc încă, iată astrele care, de-a lungul erelor, au ţesut visele omului: în curînd zorii divini vor stăpîni întinderea.

— Zorii ! îngînă tînărul, ... ziua.

Întinse braţele către Orient, într-un gest de extaz; ochii se închiseră şi se întinse pe pămînt.

O lumină roşie îl trezi. Deschizînd cu greu ochii, zări la orizont discul imens solar.

— În picioare ! îşi spuse el.

Dar o toropeală vicleană îl ţintuia la pămînt. Gîndurile pluteau amorţite, oboseala îl îndemna să renunţe. Închise ochii, vrînd să adoarmă, cînd simţi nişte uşoare înţepături în toată epiderma. Văzu atunci pe mînă, printre rănile făcute de pietre, puncte roşii caracteristice.

— Feromagnetalii, murmură el. Îmi sorb viaţa !

Dacă totuşi nu se înspăimîntă, aceasta fu din cauza oboselii. Simţea parcă ceva îndepărtat, străin, aproape simbolic. Nu numai că nu resimţea nici o durere, dar senzaţia se dovedea aproape plăcută; era un fel de ameţeală, o beţie uşoară şi lentă care trebuia să fi fost asemănătoare cu eutanasia... Imaginile lui Erê şi Arva îi apărură în memorie.

— Nu vreau să mor ! gemu el. Nu vreau.

În subconştient mai trăiau încă lupta, suferinţele, victoria. Acolo, pe Pămînturile Roşii, viaţa îl atrăgea proaspătă şi încîntătoare. Nu, nu voia să piară; voia să admire mult timp încă aureolele şi amurgurile: voia să se lupte cu forţele misterioase.

Şi trezindu-şi voinţa adormită, într-un efort suprem, încercă să se ridice.

VII

APA, MAMA VIEŢII

Dimineaţa, Arva nu bănui absenţa lui Targ. Acesta căzuse mort de oboseală în ajun, iar acum îşi prelungea odihna. Totuşi, după două ore de aşteptare, o cuprinse neliniştea. Bătu în peretele despărţitor al camerei în care se odihnea paznicul. Nu răspunse nimeni. Poate ieşise cînd ea dormea ? Bătu din nou, apoi apăsă pe deschizătorul uşii: acesta rotindu-se dezvălui o cameră goală. Fata intră şi văzu totul în ordine: patul ridicat la perete, obiectele de toletă intacte, nimic nu anunţa recenta prezenţă a unui om. Inima tinerei femei se strînse de teamă. Îl căută pe Manô şi amîndoi întrebară păsările şi oamenii, fără să primească răspuns. Era anormal şi neliniştitor. După cutremur, oaza rămăsese plină de capcane. Targ ar fi putut să cadă într-una din crăpăturile scoarţei sau să fi fost surprins de o alunecare de teren.

— Mai curînd cred că a plecat în zori, spuse optimist Manô. Şi, cum el e omul ordinii, mai întîi şi-a aranjat camera. Să-l căutăm !

Arva intrase în panică. Comunicaţiile devenite nesigure, multe ondifere fiind răsturnate, cercetările nu avansau deloc. Spre amiază, Arva rătăcea tristă printre dărîmături, la marginile oazei şi deşertului, cînd deodată apăru un stol de păsări ţipînd. Îl regăsiseră pe Targ.

Urcă pe incintă şi-l văzu de departe, venind cu pas greoi... Hainele erau rupte, cicatrici îi brăzdau gîtul, faţa şi mîinile ; tot corpul său exprima oboseala ; numai privirea îşi păstrase într-un fel prospeţimea.

— De unde vii ? strigă Arva.

— Din adîncurile pămîntului — răspunse el scurt, fără nici o altă explicaţie.

Zvonul întoarcerii sale se răspîndise şi colegii de călătorie se prezentară în faţa lui. Unul dintre ei îi reproşă că au întîrziat plecarea.

— Nu-mi reproşaţi, căci aduc veşti mari.

Răspunsul îi şocă pe auditori. Cum ar fi putut un om să aducă veşti pe care ceilalţi nu le cunoşteau ? ! Ce veşti ? Asemenea vorbe aveau un anumit sens altădată, atunci cînd pămîntul era necunoscut şi plin de resurse şi cînd hazardul însoţea sufletele, iar populaţiile şi indivizii îşi confruntau destinele. Acum, că planeta era secătuită şi oamenii nu se mai luptau între ei, că totul era rezolvat prin legi inflexibile, că nimeni înaintea păsărilor şi instrumentelor nu prevedea pericolele, asemenea vorbe deveneau ilogice.

— Veşti mari ! ?, repetă dispreţuitor cel care îi făcuse reproşurile. Ai înnebunit, paznice ?

— O să vezi în curînd dacă am înnebunit ! Să luăm legătura cu Consiliul Pămînturilor Roşii.

— L-ai făcut să aştepte.

Targ nu mai răspunse. Se întoarse către sora lui şi zise :

— Du-te şi adu-o pe cea care am salvat-o ieri... Prezenţa ei este necesară.

Marele Consiliu al Pămînturilor Roşii se reunise în centrul oazei. Consiliul nu era complet, mai mulţi dintre membrii săi muriseră în catastrofă. În atitudinea supravieţuitorilor nimic nu trăda durerea sau resemnarea. Fatalitatea plutea în ei, prezentă ca viaţa însăşi. Îi primiră pe cei Nouă cu un calm aproape rigid.

Cimor, cel care prezida Consiliul, spuse cu o voce inflexibilă :

— Voi ne aduceţi ajutor de la Izvoarele Înalte, dar şi acestea sînt afectate. Sfîrşitul oamenilor pare a fi foarte aproape. Oazele nu-şi mai dau seama că ele sînt cele care ar putea să-i salveze şi pe alţii...

— Ele chiar ar trebui să nu se salveze, adăugă Rem, primul şef al Apelor. Legea o interzice. Aşa e cinstit : din moment ce apele au secat, să dispară şi solidaritatea. Fiecare oază îşi va hotărî soarta.

Targ păşi în faţa celor nouă şi zise

— Apele pot reapărea

Rem îl măsură liniştit şi dispreţuitor

— Totul poate reapărea, tinere. Numai că ele au dispărut.

Atunci paznicul, aruncînd o privire spre fundul sălii și zărind părul luminos, reluă cu glas tremurător :

— Apele vor reapărea pentru Pămînturile Roșii.

Pe multe chipuri se citi o dezaprobare tacită ; asistența păstră liniștea.

— Vor reapărea — strigă Targ cu putere. Și spun asta pentru că le-am văzut.

O ușoară emoție, născută din singura imagine care mai putea să anime pe Ultimii Oameni — imaginea unei arteziene — trecu din aproape în aproape. Iar tonul lui Targ, prin vehemența și sinceritatea sa, născu noi speranțe. Dar îndoiala veni repede. Ochii arzători, rănile, hainele rupte, încurajară neîncrederea ; deși rari, nebunii nu dispăruseră de pe planetă.

Cimor făcu un semn discret. Cîțiva oameni îl înconjurară pe paznic. El observă mișcarea și-i înțelese semnificația. Fără a fi tulburat, deschise cutia cu instrumente, luă micul aparat cromografic și derulînd o foaie, scoase dovezile luate din măruntaiele pămîntului.

Erau imagini tot atît de prețioase ca însăși realitatea. Privite de cei mai apropiați, exclamațiile țîșniră de îndată. Asistența fu cuprinsă de exaltare — toți recunoșteau fluidul redutabil și sacru. Manô, mai impresionabil decît ceilalți, strigă cu o voce răsunătoare. Țipătul preluat de ondifiere, se răspîndi afară ; o mulțime grăbită invadă holul ; unicul delir care mai putea să înflăcăreze pe Ultimii Oameni, invadă masa de oameni.

Targ se transfigură, apărînd ca un zeu. Sufletele lor, la fel ca sufletele de altădată, îi închinau lui entuziasmul mistic ; chipurile radiau, ochii terni deveneau arzători, o speranță nemăsurată sfîșia îndelungul atavism al resemnării. Chiar membrii Marelui Consiliu, copleșiți de optimismul colectiv, se alăturară tumultului.

Singurul Targ putea să facă liniște. Făcu semn mulțimii că voia să vorbească și vocile amuțiră ; grămada de capete se liniști ; atenția le încordă fețele.

Întorcîndu-se spre aura aglbenă pe care Erê o arunca printre cei cu păr întunecat, spuse :

— Locuitori ai Pămînturilor Roșii, apa pe care am descoperit-o se află pe teritoriul vostru : ea vă aparține. Dar legea omenească îmi dă un drept asupra ei ; înainte de a v-o ceda, îmi reclam dreptul !

— Vei fi primul dintre noi ! spuse Cimor. Așa e regula.

— Nu asta cer, răspunse liniștit paznicul.

Făcu un semn mulțimii să-i facă loc. Apoi se îndreptă către Erê. Cînd ajunse aproape de ea, făcu o plecăciune și îi spuse cu o voce arzătoare :

— Numai între mîinile tale vreau să aduc apele, stăpînă a destinului meu... Numai tu, singură, mă poți recompensa !

Ea asculta surprinsă și emoționată, căci asemenea cuvinte nu mai fuseseră auzite de mult. Într-o altă împrejurare abia dacă le-ar fi înțeles. În mijlocul exaltării comune și avînd în minte viziunea feerică a resurselor subterane, toată ființa ei tresări, toată emoția care-l frămînta pe paznic se reflectă pe obrazul sidefiu al fecioarei.

VIII

PĂMÎNTURILE ROȘII — SINGURELE SUPRAVIEȚUITOARE

În anii ce urmară, pămîntul nu mai suferi decît slabe cutremure. Dar ultima catastrofă lovise de moarte oazele. Cele care văzuseră dispărînd toată apa, de atunci nu o mai aflară la suprafață. La Izvoarele Înalte apa secase timp de optsprezece luni, apoi se pierduse în prăpastiile inexplorabile. Numai Pămînturile Roșii mai sperau.

Pînza freatică găsită de Targ dădea apă multă și mai puțin impură decît cea a izvoarelor dispărute. Ea nu numai că ajungea supraviețuitorilor și micului grup din Devastație, dar era suficientă și multor locuitori ai Izvoarelor Înalte. Acolo se oprea posibilul ajutor.

O ereditate de cincizeci de milenii îi ajuta să se adapteze legilor inexorabile și Ultimii Oameni acceptau fără revoltă judecata destinului. Nu mai avusese loc nici un război ; doar un grup de indivizi încercară să sfideze regulile și să ceară ajutor Pămînturilor Roșii. Nu puteau fi decît respinși : mila ar fi fost o nedreptate supremă și un delict. Pe măsură ce proviziile se epuizau, fiecare oază desemna locuitorii care trebuiau să piară. Mai întîi fură sacrificați bătrînii, apoi copiii, în afara unui număr mic, menajați în ipoteza unui posibil reviriment al planetei, apoi toți cei a căror structură era vicioasă sau bolnăvicioasă.

Eutanasia era extrem de ușoară. De îndată ce condamnații înghițeau minunatele otrăvuri, orice teamă înceta. Trăirile deveneau un extaz permanent, somnul profund ca noaptea. Ideea neantului îi cucerea, bucuria lor creștea pînă la stingerea finală. Mulți dintre ei își grăbeau moartea și încet încet aceasta deveni contagioasă. În oazele ecuatoriale nu se mai aștepta sfîrșitul proviziilor. Mai era încă apă în cîteva rezervoare și deja ultimii locuitori dispăruseră. Trebuiră patru ani pentru exterminarea populației de la Izvoarele Înalte. Atunci oazele fură invadate de un imens deșert și feromagnetalii luară locul oamenilor.

După descoperirea lui Targ, Pămînturile Roșii prosperară. Se reconstituise oaza spre est, într-un teritoriu unde raritatea feromagnetalilor făcea posibilă distrugerea lor.

Construcțiile, defrișarea, captarea apelor se făcură în șase luni. Prima recoltă a fost frumoasă, a doua minunată. În ciuda morții succesive a altor comunități, oamenii din Oaza Roșie trăiau mulțumită unei speranțe. Nu erau ei oare populația aleasă, cea în favoarea căreia, pentru prima oară după o sută de secole, legea implacabilă căzuse ?

Targ întreținea această stare a sufletelor și influența lui era mare ; poseda fascinația învingătorilor și prestigiul lor simbolic, deși victoria sa nu impresionase pe nimeni mai mult ca pe sine însuși. Vedea în aceasta o recompensă obscură și, mai mult încă, o confirmare a credinței sale. Spiritul său de aventură creștea ; avea aspirații comparabile celor ale strămoșilor eroici

și dragostea pe care o resimțea pentru Erê și cei doi copii ai ei făcea parte din visele despre care nu îndrăznea să vorbească nimănui, în afară de soția sau sora sa, fiindcă știa bine că erau de neînțeles ultimilor oameni.

Manô ignora aceste răscoliri. Viața sa rămînea egală. El nu se gîndea deloc la trecut, iar la viitor nici atît. Gusta plăcerea uniformă a zilelor și trăia alături de soția sa, Arva, într-o existență tot atît de indiferentă ca cea a păsărilor argintate, ale căror grupuri planau în fiecare dimineață deasupra oazei. Și cum primii săi copii fuseseră printre emigranții aleși ai Pămînturilor Roșii datorită frumoasei lor structuri, abia dacă îl cuprindea o melancolie fugară gîndindu-se la pieirea Izvoarelor Înalte.

Dimpotrivă, această dispariție îl bulversa pe Targ. De mai multe ori planorul îl condusese în oaza natală. El căuta apa cu înverșunare ; se îndepărta de drumurile protectoare, vizita întinderile imense unde își duceau viața feromagnetalii. Împreună cu cîțiva oameni ai oazei, sondase o sută de prăpăstii. Deși cercetările rămaseră zadarnice, Targ nu se descuraja deloc : el spunea că trebuie să meriți descoperirile prin eforturi încăpățînate și cu răbdare îndelungată.

IX

ÎNȘELĂTOARE, APA

Într-o zi, pe cînd revenea din singurătăți, de la înălțimea planorului său, zări o mulțime adunată în preajma unui mare rezervor.

Cu ajutorul telescopului, văzu pe șefii Apelor și pe membrii Marelui Consiliu. Cîțiva mineri apăreau din puțurile de captare. Un stol de păsări veni să întîmpine planorul ; prin ele Targ află că sursa stîrnea neliniști. Aterizâ și fu înconjurat de mulțimea fremătătoare, care-și punea în el toată încrederea și speranța. Un fior îi înghețâ sufletul cînd îl auzi pe Manô spunîndu-i :

— Apele au scăzut.

Toate vocile confirmau știrea tristă. Îi ceru explicații lui Rem, primul dintre șefii Apelor, iar acesta îi răspunse :

— Nivelul a fost verificat, chiar la suprafața pînzei freatice. Scăderea este de șase metri.

Între toate fețele, cea a lui Rem rămăsese încremenită. Bucuria, tristețea, teama, dorința, nu apăreau niciodată pe buzele-i crispate, nici în ochii reci ca două fragmente de bronz. Era un profesionist perfect : poseda toată tradiția captatorilor de surse.

— Pînza nu este imuabilă, remarcă Targ.

— Exact ! Dar diferențele de nivel nu depășesc niciodată doi metri și niciodată ele nu au fost bruște... Știți cu certitudine dacă acum sînt ?

— Da. Aparatele de măsură au fost verificate și funcționează normal. Azi dimineață nu semnalaseră încă nimic. Numai spre amiază a început scăderea și a atins mai mult de un metru și jumătate pe oră...

Ochiul său metalic rămînea fix, mîna nu făcuse nici un gest. Își mișca încet buzele.

Ochii lui Targ ardeau la fel ca inima.

— După spusele scafandrilor, spuse Rem, nici o nouă fisură nu s-a format în albia lacului. Răul vine deci de la surse. Pot exista trei ipoteze principale : izvoarele sînt obturate, li s-a schimbat direcția sau au secat. Noi mai avem o speranță.

De pe buzele sale, cuvîntul „speranță" căzu ca un bloc de gheață. Targ mai spuse :

— Rezervele sînt pline ?

Rem făcu un gest :

— Totdeauna sînt pline. Am dat ordin să fie săpate și altele. În mai puțin de o oră toate energiile vor fi în acțiune.

Așa se-ntîmplă, precum anunțase Rem. Puternicile mașini ale Pămînturilor Roșii sfredeliră granitul. Pînă cînd apăru prima stea, o buimăceală stăpîni oaza. Targ coborîse sub pămînt. Datorită galeriilor amenajate de mineri, avu un acces rapid și fără pericol. La lumina farurilor, paznicul aprecie poziția subterană pe care el, primul dintre oameni, o stabilise. O studie febril. Două surse alimentau lacul. Prima izvora de la douăzeci și șase de metri adîncime, a doua de la douăzeci și patru de metri. Scafandrii putuseră pătrunde într-una dintre ele, cu mare greutate — cealaltă era prea îngustă.

Pentru a obține cîteva noțiuni complementare, se încercaseră cîteva fisuri în rocă ; o avalanșă stîrni panica. Oare modificările de teren nu puteau determina fisuri prin care apele puteau să se piardă ?

Agre, străbunicul marelui Consiliu, spusese :

— Această apă ne-a fost dăruită de Dezastru ; fără el, ea ne-ar fi rămas inaccesibilă. Poate astfel a creat el drumul actual. Să nu executăm lucrări nesigure. E de ajuns că am dus la bun sfîrșit pe cele care erau indispensabile...

Cuvîntul lui Agre părîndu-le înțelept, oamenii se resemnară. Spre seară, nivelul scăzu mai lent. O undă de speranță străbătu oaza. Dar nici stăpînii Apelor, nici Targ nu împărtășeau această încredere : dacă pierderea se atenua, însemna că nivelul coborîse sub cele mai mari fisuri de scurgere. Apa care se găsea acum acolo putea să scadă la patru metri și, dacă sursele rămîneau inaccesibile, aceasta plus provizia rezervoarelor ar fi fost *toată apa pe care o dețineau Ultimii Oameni.*

Toată noaptea, mașinile Pămînturilor Roșii săpară noi rezervoare și toată noaptea, apa, mamă a vieții, nu încetă să se piardă în crevasele planetei. Dimineața nivelul scăzuse la opt metri, dar două rezervoare erau gata și își primiră rapid provizia de trei mii de metri cubi de lichid. Odată umplute, nivelul vechiului rezervor scăzu din nou ; se vedea apărînd orificiul primei surse. Targ pătrunsese acolo înaintea tuturor și-și dădu seama că solul suferise transformări recente. Se formaseră mai multe cavități, bucăți de porfir închideau trecerea ; pentru moment trebuiau să renunțe la evaluarea dezastrului.

Ziua a doua trecu mohorîtă. La orele cinci scurgerea subterană și umplerea unui nou rezervor scăzură apele la înălțimea celei de-a doua surse, al cărei orificiu dispăruse complet. Începînd din acest moment pierderea încetă. Era aproape inutil să se grăbească

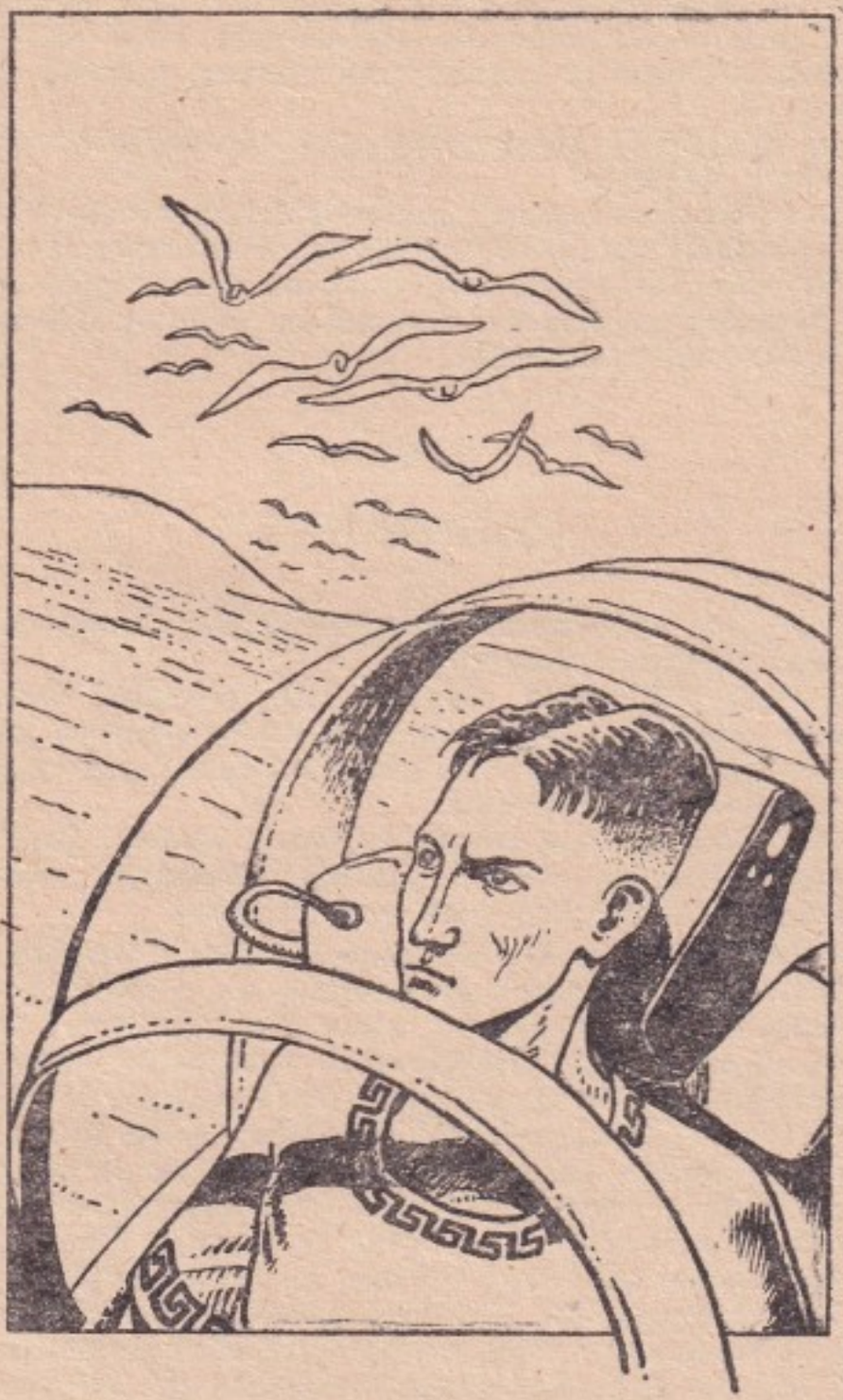

Un stol de păsări veni să întîmpine planorul...

construcția noilor rezervoare. Rem nu încetă să-și achite sarcina și, timp de șase zile, oamenii și mașinile oazei munciră.

La sfîrșitul celei de-a patra zi, Targ, extenuat, medita în fața locuinței sale. Umbre argintii învăluiau oaza. Se zărea Jupiter ; o jumătate de lună ascuțită sfîșia văzduhul : fără îndoială marea planetă crea și ea de asemenea regnuri care, după ce cunoscuseră prospețimea tinereței și forța vîrstei mature, mureau de penurie și angoasă.

Ere se apropia. În razele lunii părul său părea o lumină dulce și caldă. Targ murmură :

— Lîngă tine am regăsit viața vremurilor trecute. Tu ești visul genezelor ; numai simțind prezența ta și-mi revenea credința în zilele nesfîrșite. Iar acum, Ere, dacă nu vom regăsi sursele sau dacă nu vom descoperi nici o altă apă în zece ani, Ultimii Oameni vor fi dispăruți de pe planetă.

X

CUTREMURUL

Trecură șase anotimpuri. Stăpînii apelor săpară gigante galerii pentru regăsirea izvoarelor.

Totul eșuă. Crăpături iluzorii sau prăpăstii impenetrabile zădărniceau eforturile. De la lună la lună, speranța părăsea sufletele. Atavismul lung al resemnării revenea ; pasivitatea prinse rădăcini la fel ca bolile cronice.

Moartea domina deja aceste existențe cenușii. Cînd sosi vremea, Marele Consiliu decretă primele eutanasii ; erau pregătți pentru dispariție mai mulți decît o cerea legea.

Doar Targ, Arva și Erê nu acceptau deloc moartea. Manô se descuraja și asta nu pentru că devenise un prezicător. Mai mult ca niciodată, el ignora ziua de mîine, dar fatalitatea îi devenise o prezență permanentă. Cînd începură eutanasiile, chemarea fatalității devenise atît de acută încît orice energie îl abandonase. Lumina și umbra îi erau la fel de ostile. Trăia într-o așteptare muribundă, dragostea sa pentru Arva dispăruse la fel ca dragostea pentru propria-i persoană ; nu se mai interesa deloc de copii, fiind sigur că eutanasia îi va răpi în curînd. Pînă și cuvîntul, devenindu-i odios, nu-l mai folosea și rămînea tăcut în apatie zile întregi. Aproape toți locuitorii Pămînturilor Roșii duceau o existență asemănătoare. Nici un efort nu stimula umila lor energie, căci munca devenise aproape inexistentă. În afara cîtorva grămezi de plante întreținute pentru a păstra semințele proaspete, orice cultură dispăruse. Apa rezervoarelor nu cerea nici o supraveghere ; se afla la adăpost în fața evaporării și era purificată de aparate aproape perfecte.

În ceea ce privește rezervoarele, era suficient să se facă în fiecare zi o inspecție care oricum era facilitată de indicatoarele automate. Astfel nimic nu venea să zdruncine agonia Ultimilor Oameni. Cei care scăpau mai ușor de lîncezire erau indivizii cei mai puțin emotivi, care nu iubiseră niciodată pe nimeni și nu

se iubiseră nici pe ei înșiși. Aceștia, foarte bine adaptați legilor milenare, afișau o indiferență monotonă, străini la toate bucuriile și la toate necazurile. Inerția îi domina ; ea îi susținea împotriva depresiunii excesive și a hotărîrilor bruște ; ei erau produsele perfecte ale unei specii condamnate. Dimpotrivă, Targ și Arva se mențineau printr-o emotivitate superioară. Revoltați contra realității, opuneau în fața neîndurătoarei planete două minuscule vieți arzătoare, pline de iubire și speranță, două vieți palpitînd de acel instinct care făcuse să supraviețuiască animalitatea timp de o sută de mii de secole.

Paznicul nu abandonase nici una din cercetările sale. El deservea cu grijă o serie de planoare și vehicule ; nu lăsa pradă ruinei nici principalele planetarii și veghea asupra aparatelor seismice.

Într-o seară, după o călătorie în Devastație, Targ veghea singur în noapte. Prin metalul transparent al ferestrei sale se vedea o constelație care în timpuri imemoriabile se numea Ciinele Mare. Ea îngloba cea mai strălucitoare dintre stele, un soare mult mai mare ca soarele noastru.

Targ înălță spre el dorința sa nestinsă. Se gîndea la ceea ce văzuse spre amiaza zilei, în timp ce plana aproape de sol. Într-un cîmp foarte pustiu se înălțau ici și colo cîteva stînci solitare. Acolo feromagnetalii își desenau aglomerările violete. Nu le prea dădea atenție, cînd, spre Sud, pe o suprafață gălbuie, zări o rasă pe care nu o cunoștea. Ea producea indivizi de dimensiuni mari, fiecare format din optsprezece grupe. Unii atingeau o lungime totală de trei metri.

Targ calculă că greutatea celor mai puternici nu putea fi mai mică de patruzeci de kilograme. Ei se deplasau mai ușor decît cei mai rapizi feromagnetali cunoscuți pînă atunci ; viteza lor atingea cinci sute de metri pe oră.

— E îngrozitor, murmură paznicul. Dacă ei ar pătrunde în oază, nu ne-ar învinge ? Cel mai mic popas ne-ar expune unui pericol de moarte.

Se cutremură și o stare de neliniște îl purtă prin oamerele vecine. La lumina oranj a unui Radiant contemplă părul uimitor de luminos al Erêi și chipurile fragede ale copiilor. Inima i se frînse. Atunci cînd îi privea nu putea concepe sfîrșitul oamenilor. Tinerețea, forța misterioasă a generațiilor sînt în ei, atît de pline de sevă, și totul să dispară ?

O rasă slabă, lîncedă, sfărîmată încet de decadență se afla acolo, sub ochii săi — asta era logic — dar ei, această carnație atît de frumoasă, attî de nouă, cacea a oamenilor dinaintea erei radioactive...

Un cutremur ușor mișcă pămîntul. Abia realizase asta și deja calmul stăpînea din nou oaza. Dar Targ era plin de neîncredere. Așteptă cîtva timp, cu auzul încordat. Totul rămînea tăcut ; formele gri ale peisajului, profilate sub lumina cernută de stele, apăreau imuabile, iar în cer, veșnic aceleași stele, Vulturul, Pegas, Perseu, Săgetătorul, înscriau în infinit minute pasagere.

— M-am înșelat oare ? — gîndi paznicul — sau într-adevăr, cutremurul a fost slab ?

Ridică din umeri cu un ușor frison. Cum îndrăznea să-i treacă prin minte că un cutremur de pămînt putea fi neînsemnat? Cel mai infim dintre ele ascundea un mister amenințător!

Îngrijorat, plecă să citească seismografele. Primul aparat înregistrase un cutremur slab — o undă ușoară și lungă de un milimetru. Al doilea aparat nu semnala nici o consecință a fenomenului. Targ merse și pînă la reședința păsărilor; nu mai rămăseseră decît vreo douăzeci. La sosirea lui, toate dormeau; înălțară capul anevoie cînd paznicul aprinse lumina. Deci seismul nu le afectase, abia dacă le trezise o clipă.

Totuși, Targ crezu de cuviință să avertizeze pe șeful pazei. Omul, un personaj șters, cu nervii amorțiți, nu observase nimic.

— Îmi fac rondul, spuse el. O să verificăm nivelele din oră în oră.

Cuvintele acestea îl liniștiră pe Targ.

XI

FUGARII

Targ mai dormea cînd cineva îi atinse umărul. Deschise ochii și o văzu pe sora sa Arva cum îl privea. Cu siguranță se întîmplase o nenorocire. Sări drept în picioare.

— Ce se-ntîmplă?

— Lucruri îngrijorătoare, răspunse tînăra. Tu știi că noaptea asta a fost un cutremur, fiindcă tu însuți l-ai semnalat.

— Un seism ușor.

— Atît de ușor, încît nimeni în afară de tine nu l-a simțit. Dar consecințele sînt groaznice. Apa din marele rezervor a dispărut, iar rezervorul din Sud are trei fisuri mari.

Targ pălise la fel ca Arva. Spuse neliniștit:

— Nu s-au verificat nivelele?

— Ba da. Pînă dimineață au fost egale. Numai că în zori, rezervorul cel mare s-a deteriorat. În zece minute apa a dispărut. În rezervorul din Sud, fisurile au apărut abia acum o jumătate de oră. Cel mult s-ar putea salva o treime din conținut.

Targ plecase capul și lăsase umerii în jos; arăta ca un om care stă să se prăbușească.

Șopti îngrozit:

— Asta e într-adevăr moartea oamenilor.

Catastrofa era inevitabilă. Deoarece pentru nevoile bazei rezervoarele de granit fuseseră epuizate, fără a mai socoti pe cele pierdute în accident, apa nu mai rămînea decît în bazinele de arcum. Ea ajungea să potolească setea a cinci — șase mii de oameni, timp de un an.

Marele Consiliu se reuni.

Fu o adunare glacială și aproape mută. Oamenii care luau parte, în afară de Targ, ajunseseră la o stare de indiferență resemnată. Nu avu loc nici o deliberare, nimic în afară de lectura legilor și a unui calcul bazat pe date invariabile. În consecință, rezoluțiile fură simple, implacabile.

Rem, marele șef al Apelor, le rezumă :

— Populația Pămînturilor Roșii urcă la șapte mii de locuitori. Șase mii dintre indivizi trebuie, începînd chiar de astăzi, să se supună eutanasiei. Cinci sute vor muri înainte de sfîrșitul lunii și Ceilalți vor dispare săptămînă de săptămînă așa încît cincizeci de suflete să poată supraviețui încă cinci ani.

Dacă nici atunci nu vor fi descoperite ape noi, acela va fi sfîrșitul oamenilor.

Adunarea asculta impasibilă. Orice comentariu era zadarnic. O fatalitate fără margini le învăluia ființele. Rem mai spuse :

— Bărbații și femeile care au depășit patruzeci de ani nu trebuie să supraviețuiască. În afara celor cincizeci, restul vor accepta eutanasia începînd chiar de astăzi.

Cît despre copii, nouă familii din zece nu vor păstra nici unul ; celelalte, doar unul singur. Alegerea adulților este fixată dinainte : nu trebuie decît să consultăm listele de structură.

O ușoară emoție trecu peste mulțime. Apoi capetele se înclinară în semn de resemnare iar mulțimea din afară, căreia ondiferele îi comunicase hotărîrea, tăcu. O umbră de melancolie îi străbătu pe cei mai tineri...

Targ nu se resemnase. Alergă la locuința sa, unde Arva și Erê îl așteptau cu nerăbdare. Femeile își strîngeau copiii în brațe. Tresăreau de neliniște, o neliniște izvorîtă din vremurile ancestrale și din viitorul îndepărtat.

Manô moțăia lîngă ele. Tulburarea lor nu-l surprinse prea mult. Fatalismul îi cuprinsese întreaga ființă.

Cînd îl văzu pe Targ, Arva strigă :

— Nu vreau ! Nu vreau ! Nu vom muri astfel.

— Ai dreptate, replică Targ. Vom lupta cu nenorocul !

Manô se trezi din apatie și spuse :

— Și ce veți rezolva ? Moartea este mai aproape decît dacă am fi trăit o sută de ani.

— N-are importanță ! strigă Targ, vom pleca !

— Pămîntul e pustiu pentru oameni ! mai spune Manô. Moartea voastră va fi dureroasă. Aici, cel puțin, sfîrșitul va fi blînd.

Targ nu-l mai asculta. Urgența acțiunii îl absorbise : trebuiau să fugă înainte de amiază, cînd era fixată ora sacrificiului. Vizită împreună cu Arva planoarele și vehiculele și se hotărî.

Repartiză aparatelor provizia de apă și pe supraviețuitorii pe care-i avea în grijă, în timp ce Arva capta energie. Munca lor se dovedi eficientă. Înainte de orele nouă, totul era gata.

Îl regăsi pe Manô în aceeași apatie și pe Erê care strînsese hainele necesare.

— Manô, spuse el, atingînd umărul cumnatului său, plecăm.

La chemarea lui Targ, Manô ridică din umeri.

— Nu vreau să mor în Deșert ! spuse el.

Arva îl cuprinse și-l strînse cu toată tandrețea ; vechea iubire îi reîncălzi o clipă sufletul. Dar imediat recăzu în apatie.

— Nu vreau ! spuse el.

Îl implorară cu toții un timp. Targ încercă să-l ia chiar cu forța. Manô rezista cu puterea neînfrîntă a resemnării. Cum orele erau înaintate, descărcară proviziile din al patrulea planor și,

după ce îl implorară pentru ultima oară, Targ dădu semnalul de plecare. Aparatele se înălțară în soare, Arva privi mult timp spre locuința unde soțul său aștepta eutanasia. Zguduită de plîns, zbura cu planorul, lăsînd în urmă un siaj adînc în singurătatea fără margini.

XII

SPRE OAZELE ECUATORIALE

Targ se-ndreptă spre oazele ecuatoriale : celelalte erau bîntuite de spectrul morții. În cursul explorărilor sale, el vizitase Dezolarea, Izvoarele Înalte, Marea Depresiune, Nisipurile Albastre, Oaza luminoasă și Valea Sulfului. Acestea mai aveau ceva hrană dar nici o picătură de apă. Doar ecele două Ecuatoriale păstrau mici rezerve. Cea mai apropiată, Ecuatoriala Dunelor, la distanță de patru mii cinci sute de kilometri, putea fi atinsă în dimineața următoare. Călătoria a fost groaznică. Arva nu încet să se gîndească la moartea lui Manô. Cînd soarele se înălță, ea scoase un strigăt sinistru : era ora eutanasiei ! Niciodată nu-l va mai simți lîngă ea pe omul cu care împărțise tandra aventură. Deșertul își prelungea întinderea. Pentru ochii omenești pămîntul murise iremediabil. Și totuși, cealaltă viață se dezvolta, pentru ea era vremea genezei. O puteai vedea mișunînd pe cîmpiile și colinele înspăimîntător de pustii și înstrăinate. Din cînd în cînd, prezența acestei lumi îi inspira lui Targ repulsie, apoi o simpatie amestecată cu teamă i se înfiripa în suflet. Nu exista oare o analogie misterioasă și chiar o obscură fraternitate între aceste ființe și oameni ? Cu siguranță cele două regnuri se găseau la mai puțină depărtare unul de altul, cu cît nici unul nu era un mineral inert. Cine știe dacă pe parcurs conștiințele lor nu s-ar fi apropiat... Și, tot gîndindu-se așa, Targ suspină. Planoarele lăsau siaje în atmosfera albastră, îndreptîndu-se spre un necunoscut atît de îngrozitor, la care călătorii, numai gîndindu-se, simțeau cum li se înfioară carnea.

Pentru a nu avea surprize, hotărîră popasul înainte de amurg. Targ alese un platou înălțat pe o colină. Aici feromagnetalii erau rari și nu aparțineau speciilor care se deplasau. Mai exista pe platou o rocă de profir verde fisurată. Planoarele aterizară și fură imediat fixate cu corzi solide. De altfel, fabricate din substanțe extrem de rezistente, erau aproape invulnerabile. Stînca și împrejurimile adăposteau grupuri feromagnetale de talie mică. Într-un sfert de oră aceștia fură îndepărtați și se organiză tabăra. Mîncară un concentrat de gluten și hidrocarburi esențiale și așteptară căderea nopții. Oare cîte alte ființe asemeni lor, cunoscuseră în oceanul imens al erelor o situație similară ? Pe vremea cînd triburile primitive hoinăreau singuratice, înarmate cu unelte de piatră, în spațiul sălbatic se succedau nopți în care oamenii, flămînzi, tremurau de frig și groază la apropierea leului sau a apelor dezlănțuite. Mai tîrziu, naufragiații rămaseră pe insule pustii sau lîngă stîncile unui mal ucigaș ; migratorii se pierdură

în mijlocul pădurilor carnivore sau prin mlaștini. De atunci, multe și mari au fost nenorocirile... Dar toate aceste nenorociri aveau în fața lor o viață lungă, incomensurabilă. Targ și tovarășii săi nu mai așteptau decît moartea !

— Totuși — gîndi, privind copiii lui Erê și ai Arvei — acest mic grup deține energia necesară pentru a renaște o omenire !

Gemu, copleșit de disperare. Stelele de la pol se roteau în cercul lor strîmt ; în cîmpie se vedeau feromagnetalii fosforescenți. Multă vreme Targ și Arva veghează lîngă copiii adormiți.

A doua zi ajunseră în Ecuatoriala Dunelor. Ea se întindea în inima unui deșert de nisipuri pe care mileniile le solidificaseră.

Aterizarea îngheță inimile noilor sosiți : cadavrele celor ce se abandonaseră ultimei eutanasii rămăseseră acolo, fără mormînt. Mulți Ecuatoriali preferînd să moară sub cerul liber, erau lungiți printre ruine, împietriți în somnul fără întoarcere. Ar fi putut rămîne așa la nesfîrșit, martori supremi ai sfîrșitului de lume...

Un spectacol și mai amenințător atrase atenția fugarilor : foiala feromagnetalilor. Coloniile lor violete se vedeau în toate părțile, mulți dintre indivizi erau de talie mare.

— La drum ! spuse Targ cu un glas în care fremăta neliniștea.

Nu fu nevoie să insiste. Arva și Erê, cunoscînd pericolul, își luară copiii în timp ce el studie terenul. Oaza suferise cîteva modificări neglijabile. Uraganele dislocaseră cîteva locuințe ; deși erau răsturnate cîteva planetarii și ondifere, cea mai mare parte a mașinilor și generatoarelor de energie trebuiau să fie intacte. Dar pe paznic îl preocupau în special rezervoarele inoxidabile.

Două dintre acestea, a căror amplasare o cunoștea, erau larg deschise. Se apropie de ele cu inima strînsă de teamă, fără a îndrăzni să le atingă. În sfîrșit, se decise :

— Sînt intacte ! strigă el cu o bucurie nemărginită... Avem apă pentru doi ani. Acum să căutăm refugiul.

După multe tatonări, alese o limbă de pămînt în apropierea incintei, înspre vest. Aici feromagnetalii erau puțini. În cîteva zile se putea construi o barieră protectoare. Găsiră două locuințe pe care dezastrul le cruțase. Targ și Arva intrară în cea mai mare dintre ele. Mobilele și instrumentele erau în bună stare, acoperite cu un strat subțire de praf ; dar pretutindeni se simțea o prezență disimulată, nedefinită.

Intrînd într-una din camere, vizitatorii fură cuprinși de o tristețe apăsătoare : pe patul din fiber de oțel erau întinși, unul lîngă altul, doi oameni. Targ și Arva priviră cîteva minute formele nemișcate care altădată fremătau de viață și care cunoscuseră deopotrivă bucuria și tristețea. În locul lor, alții ar fi asistat acum la o lecție de resemnare, dar ei, plini de amărăciune și repulsie, se încurajau pentru a lupta.

Ascunseră cadavrele și îndepărtară cîteva grupe de feromagnetali pentru a-i adăposti pe Erê și pe copii. Apoi luară primul dejun în noul cămin.

— Curaj ! murmură Targ. Și atunci, ca și cum, în Eternitate a existat un moment cînd nu mai trăia decît un singur cuplu uman ; toată specia noastră a descins din el. Noi sîntem mai

puternici decît acest cuplu. Căci, dacă el ar fi pierit, ar fi pierit întreaga omenire. Aici, pot dispărea mai multe cupluri fără ca speranța să fie înăbușită.

— Da, suspină Erê, dar atunci apa acoperea uscatul.

Targ o privi mîngîietor.

— Oare nu am regăsit apa odată ? — spuse el cu voce șovăitoare.

Rămase apoi neclintit, privirea pierdută din cauza visului care-l măcina și, tresărind, spuse :

— În timp ce voi amenajați locuința, eu voi examina resursele.

Colindă oaza în lung și-n lat, evaluă proviziile lăsate de Ecuatoriali, se asigură că generatoarele de energie, mașinile, planoarele, planetariile și ondiferele funcționau. Moștenirea industrială a Ultimilor Oameni era acolo, gata să ajute renașterii. De altfel, cînd plecase din Pămînturile Roșii, Targ adusese cu el cărțile tehnice și analele bogate în noțiuni și în amintiri.

Prezența feromagnetalilor îl tulbura. Într-un asemenea district, ei se strîngeau în mase mari : era suficient să fie liniște cîteva minute și simțea deja zgomotul lor surd.

— Dacă vom avea o descendență, gîndi paznicul, lupta va fi atroce !

Ajunse astfel aproape de extremitatea sudică a Ecuatorialei. Aici se opri hipnotizat : cîmpul unde altădată creșteau cereale, acum era în stăpînirea feromagnetalilor de talie mare, pe care îi mai descoperise și în sălbăticia Izvoarelor Înalte. Inima i se strînse. Fiori reci îi străbătură șira spinării.

XIII

POPASUL

În depresiunea eternă, anotimpurile se succedau firesc. Targ și ai săi continuau să trăiască. Primejdiile îi pîndeau la tot pasul. Altădată, atunci cînd locuiau pe Pămînturile Roșii, se gîndeau adesea la aceste deșerturi care anunțau sfîrșitul Oamenilor, dar mii de semeni ai lor ocupau împreună cu ei refugiul suprem. Acum ei încercau o tristețe și mai amară ; nu mai erau decît o ultimă rămășiță a vieții. De la un pol la altul, în toate cîmpiile și toți munții, fiecare petec al planetei le era dușman, exceptînd cealaltă oază umedă, unde eutanasia devora creaturile care de bună voie își abandonaseră speranța.

Izolaseră un teren al unei incinte protectoare, consolidaseră din nou rezervoarele de apă, adăpostiseră proviziile, iar Targ pleca adesea în cercetare alături de Erê și Arva și colindau întinderea deșertică. Căutînd apa dătătoare de viață, el strîngea de pretutindeni materia hidrogenată, căci era foarte rară. Hidrogenul degajat în cantitate mare, în timpurile cînd omul era puternic și atunci cînd înlocuiseră apa naturală cu o apă industrială, dispăruse aproape complet.

După cîte spuneau analele, cea mai mare parte se descompusese în protoatomi și se dispersase în spațiile interplanetare. Cealaltă parte fusese antrenată, prin reacții nedefinite, în profunzimile inaccesibile ale scoarței. Totuși, Targ recolta suficiente substanțe utile pentru a spori provizia de apă. Dar acesta nu putea fi decît un expedient. Pe el îl preocupau cel mai mult feromagnetalii — aceștia prosperau.

Sub oază, la mică adîncime, se găsea o rezervă considerabilă de fier lucrat. Solul și cîmpia înconjurătoare acopereau un oraș mort. Dar feromagnetalii atrăgeau fierul subteran de la o distanță cu atît mai mare cu cît erau mai dezvoltați.

Ultimii veniți, Terțiarii, cum îi supranumise Targ, putuseră fora mai mult de opt metri adîncime. Pe deasupra ,de-a lungul timpului, depășările metalului deschiseseră în scoarță orificii prin care Terțiarii se puteau strecura. Ceilalți feromagnetali determinau efecte similare, dar incomparabil mai slabe. De altfel ei nu coborau niciodată la adîncimi mai mari de doi sau trei metri.

În privința Terțiarilor, Targ constată că ei nu aveau deloc o limită de penetrare : coborau atît cît le permiteau fisurile.

Trebuiră să ia măsuri speciale pentru a împiedica subminarea solului unde locuiau cele două familii. Mașinile săpară sub incintă galerii ai căror pereți fură dublați cu oțel și placați cu bismut. Pilonii de ciment granitic, așezați pe stîncă, asigurau rezistența bolților. Această muncă dură mai multe luni. Puternicele generatoare de energie, mașinile suple și compexe executară munca ușor. După calculele lui Targ și Arva, construcția trebuia să reziste timp de treizeci de ani la toate stricăciunile Terțiarilor ; și asta în ipoteza că înmulțirea lor ar fi fost intensă.

XIV

EUTANASIA

Ori, după trei ani, datorită sprijinului furnizat de corpurile hidrogenate, provizia de apă nu scăzuse deloc. Proviziile solide se găseau din abundență chiar și în celelalte oaze. Cu toate acestea nu se dezvăluise nici o urmă de sursă, în ciuda faptului că Arva și Targ sondaseră Deșertul pe distanțe foarte lungi. Soarta Pămînturilor Roșii îi obseda pe refugiați. Adesea, unul sau altul lansaseră un apel în Marele Planetariu. Nimeni nu răspunsese. Fratele și sora amînaseră de mai multe ori călătoria pînă la oază.

Din cauza legii drastic instituite, nu îndrăzneau să aterizeze, ci planau doar deasupra regiunii.

Nici un locuitor nu părea să le observe prezența ; eutanasia își desăvîrșea opera. Muriseră cu mult mai multe ființe decît o ceruse legea. În a treizecea lună, mai erau poate cel mult douăzeci de locuitori.

Într-o dimineață de toamnă, Arva și Targ întreprinseră o călătorie. Voiau să urmeze dubla magistrală care lega din vremuri imemoriale Ecuatoriala Dunelor și Pămînturile Roșii.

Targ se abătu din drum spre un ținut pe care îl mai văzuse și de care fusese impresionat. Rămasă pe unul dintre grinduri, Arva îl aștepta. Puteau comunica în voie, căci Targ pregătise un ondifer mobil, care putea recepționa și transmite vocea la mai bine de o mie de kilometri. La fel ca în explorările anterioare, puteau comunica și cu cei de acasă, cu Ere și copiii, fiindcă toate planetariile și releele oazei funcționau.

Nici un pericol nu o amenința pe Ere în afara celor care vizau energia umană și care nu aveau să pună în pericol decît pe Targ și Arva. Copiii creșcură ; înțelepciunea lor precoce, caracteristică tuturor oamenilor acestui sfîrșit de lume, nu se deosebea deloc de cea a adulților. Cei doi copii mai mari — unul dintre fii lui Manô și una din fetele paznicului — stăpîneau perfect energiile și aparatele. Împotriva invaziei oarbe a feromagneților se comportau neașteptat de bine. Atavismul le călăuzea și lor pașii.

Targ își petrecuse orele de pază inspectînd timp îndelungat enclava familiară și împrejurimile. Totul era normal. Înaintea plecării, cele două familii se adunară lîngă planoare. Și ca la fiecare mare plecare, păstrară un minut de tăcere. În lumina care filtra orizontul, micul grup reprezenta întreaga speranță omenească, întreaga voință de a retrăi vechea viață a mărilor, a pădurilor, a savanelor și a orașelor. Acolo, pe Pămînturile Roșii, supraviețuitorii nu mai erau decît niște fantome. Targ cuprinse într-o privire tandră familia sa și a Arvei. Aura rasei blonde trecuse de la Ere asupra fiicei sale. Cîtă prospețime emanau cele două capete cu păr auriu, atingîndu-se unul de altul ! Cîte vechi legende ! Ceilalți, cu ten întunecat și ochi de antracit, aveau o singură tinerețe — privirea arzătoare a lui Targ sau chemarea spre fericire a lui Manô.

— Ah ! exclamă el, cît îmi e de greu să vă părăsesc ! Dar ar fi și mai periculos să plecăm împreună !

Știau cu toții, chiar și copiii, că salvarea era departe, în cîteva locuri misterioase ale deșertului. Ei mai știau de asemenea că oaza, centrul existenței lor, trebuia să fie ocupată în permanență. Și apoi, nu comunicau de mai multe ori pe zi, prin vocea planetariilor ?

— Să mergem ! spuse în final Targ.

În dimineața de sidef și safir, aripile planoarelor vibrînd de energie porniră în zbor. Ere îi urmări cum dispăreau la orizont. Apoi se depărtă suspinînd. Cînd Arva și Targ lipseau, fatalitatea apăsa mai greu. Tînăra pîndea oaza cu ochi temători și fiecare mișcare a micilor indivizi îi redeștepta neliniștea. Lucru curios ! Teama sa evoca pericole ce nu mai aparțineau acestei lumi. Nu-i era frică nici de mineral, nici de feromagnetali, îi era frică de oameni necunoscuți apăruți din abisul nelocuibil... și această stranie amintire a instinctului primar o făcea adesea să surîdă, dar o înfricoșa uneori, mai ales cînd seara își cobora umbrele negre peste Ecuatoriala Dunelor.

Targ și sora sa străbăteau distanțele cu viteză. Toate călătoriile făcute erau prilejul unei bucurii nemărginite de a sfida spațiul. Planeta întunecată părea învinsă. Vedeau cîmpiile apropiindu-se, stîncile golașe și munții păreau că se prăvălesc peste ei să-i distrugă. Dar, redresîndu-se, din nou se înălțau deasupra prăpăstiilor și piscurilor înalte.

Flexibile și supuse, energiile își cîntau undeva, jos, imnul; planoarele mari survolaseră munțele și coborau acum spre deșerturile unde, încet, greoi, se dezvoltau feromagnetalii. Cît de mizeri și derizorii păreau! Dar Targ și Arva le cunoșteau forța ascunsă. Știau că ei vor fi învingătorii. Timpul se întindea în fața lor, pentru ei. Fenomenele se confundau cu voința obscură. Într-o bună zi, urmașii acestora vor gîndi admirabil și vor folosi energii minunate...

Targ și Arva hotărîră să ajungă mai întîi la Pămînturile Roșii. Se gîndeau la ultimul azil al oamenilor cu o dorință acerbă, amestecată cu teamă, cu tristețe și cu o iubire adîncă și nemăsurată. Atît timp cît oamenii vor mai fi acolo, va exista o ușoară și tandră promisiune. Iar cînd în sfîrșit vor fi dispăruți, planeta va deveni și mai dezolantă, deșerturile mai hidoase și mai vaste. După o noapte scurtă petrecută pe unul din grinduri, călătorii comunicară prin vocea Planetariului cu Ere și cu copii: mai puțin pentru a-și liniști teama și mai mult pentru a fi aproape de familie în timp ce traversau văzduhul.

Zburară apoi spre oaza ce părea imuabilă. O regăseau la fel cum o lăsaseră. Locuințele metalice sclipeau în soare. În depărtare se profilau platformele ondiferelor, garajele vehiculelor și planoarelor, transformatoarele de energie, colosalele mașini și aparate care odată captaseră apa din adîncurile pămîntului în care crescuseră ultimele plante... Pretutindeni persista imaginea puterii și a subtilității umane. La primul semn puteau fi dezlănțuite forțe nemăsurate și aservite apoi muncitor complicate. Existau atîtea resurse inutile aici, încît formau o oază în eternul infinit! Neputința omului era încastrată în însăși structura sa: născut din apă, el pierea o dată cu ea.

Timp de cîteva minute planoarele se rotiră deasupra oazei ce părea pustie. Nici un bărbat, nici o femeie, nici un copil nu se arătau în pragul locuințelor, nici pe drum, nici pe cîmpia golașă. Solitudinea le înghețа sufletul supraviețuitorilor.

— Oare au murit? șopti Arva.

— Poate! răspunse Targ.

Planoarele coborîră mult, aproape să atingă acoperișul caselor și platformele planetariilor. Peste necropolă domnea nemișcarea și liniștea. Nici o adiere nu ridica praful, doar aglomerările feromagnetale se mișcau încet. Targ se decise să coboare pe o platformă și vibră transmițătorul unui ondifer; un apel puternic se repetă din colină în colină.

— Oameni! strigă deodată. Arva.

Targ își reluă zborul, zări două personaje în pragul unei case și cîteva minute ezită să-i interpeleze. Cu toate că locuitorii oazei nu mai formau decît un grup neînsemnat, Targ venera în ei Specia sa și respecta legea. Ea era încrustată în fiecare din fibrele sale și îi apărea reală ca viața însăși, puternică și dominatoare, înțeleaptă și inviolabilă.

Și pentru că ea îl exila pentru totdeauna departe de Pămînturile Roșii, el i se supunea. Vocea îi tremură cînd se adresă celor ce se apropiau.

— Cîți supraviețuitori sînt în oază?

Cei doi oameni ridicară chipurile palide care exprimau o seninătate stranie. Apoi, unul dintre ei răspunse :

— Mai sîntem cinci... Diseară vom fi scăpați !

Inima paznicului se strînse. Recunoscuse în privirile celorlalți lucirea mată a eutanasiei.

— Putem ateriza ? întrebă el umil. Legea ne-a exilat.

— Legea s-a sfîrșit ! șopti al doilea bărbat. A disparut în clipa cînd am acceptat condițiile.

La auzul vocilor, alți trei supraviețuitori apărură, doi bărbați și o tînără fată. Cu toții priveau extaziați planoarele.

Atunci Targ și Arva aterizară. Urmă o liniște. Paznicul îi examina curios pe ultimii dintre semenii săi. Purtau moartea în ei ; nici un remediu nu putea opri efectul otrăvirilor delicioase ale eutanasiei. Tînăra era cea mai palidă dintre cei cinci aflați acolo. Ieri, mai purta încă în ea viitorul, astăzi era mai bolnavă decît o centenară și Targ exclamă :

— De ce ați vrut să muriți ? Apa s-a epuizat ?

— Ce ne interesează apa ! șopti fata. Pentru ce am mai trăi ? De ce au trăit strămoșii noștri ? O nebunie de neconceput i-a făcut să reziste timp de milenii, împotriva naturii. Au vrut să se perpetueze într-o lume care nu mai era a lor. Au acceptat o existență abjectă... numai ca să nu dispară. Cum am putut noi să le urmăm exemplul demn de milă ?... E atît de bine să mori !

Vorbea cu voce înceată și limpede. Cuvintele acestea îi făceau rău lui Targ. Fiecare atom din ființa sa se ridica împotriva unei astfel de resemnări. Iar bucuria calmă care se citea pe fețele muribunzilor îi rămînea de neînțeles. Dar tăcu. Cu ce drept ar fi încercat el să dramatizeze acest sfîrșit care și așa era inevitabil ?

Tînăra închidea ochii. Exaltarea ei se stinse, respirația deveni slabă și se sprijini de un zid metalic, repetînd :

— Cît de bine e să mori !

Unul dintre bărbați îngînă :

— Salvarea este aproape.

Apoi așteptară cu toții. Femeia se întinsese pe pămînt ; abia mai respira. O paloare crescîndă îi invada obrajii. Pentru o clipă redeschise ochii și îi privi pe Targ și Arva cu mîhnire.

— Nebunia suferinței trăiește în voi — bîigui ea.

Ridică mîna și o lăsă încet jos. Buzele se crispară. O ultimă undă îi trecu peste trup. Membrele i se alungiră și se stinse tot atît de încet ca o mică stea la marginea orizontului.

Cei patru camarazi o priveau cu o liniște plină de fericire. Unul dintre ei spuse :

— Viața n-a fost niciodată dorită... nici chiar în vremea cînd Pămîntul avea nevoie de puterea oamenilor...

Zguduiți de oroare, Targ și Arva tăcură îndelung. Apoi acoperiră pe ultima reprezentantă a viitorului din Pămînturile Roșii. Nu avură însă curajul să rămînă cu ceilalți. Certitudinea morții lor îi umplea de groază.

— Să plecăm, Arva ! spuse el încet.

— Astăzi — spuse paznicul în timp ce arunca conserve din planor — noi și familia noastră mai sîntem unica, ultima șansă a speciei umane.

Tovarășa de drum întoarse spre el o față scăldată în lacrimi.

Se angajă mai întîi într-o crevasă deschisă.

— Cu toate acestea — suspină ea —, era o mare fericire să ştii că pe Pămînturile Roşii mai trăiau oameni. Îţi crea un sentiment de siguranţă şi de cîte ori m-a consolat ideea asta... Iar acum, acum... !

Cu un gest, arătă întinderea implacabilă şi munţii fantastici din Apus şi scoase un strigăt de amară dezolare :

— Frate, totul s-a sfîrşit !

El însuşi plecase capul, dar reacţionă totuşi împotriva acestei dureri nesfîrşite cu un ţipăt disperat.

— Numai moartea îmi va distruge speranţa...

Timp de mai multe ore, planoarele urmară linia drumului. Cînd apăru ţinutul care-l atrăgea pe Targ, încetiniră. Arva alese grindul unde trebuia să aştepte. Apoi planetariul transmise vocile lui Ere şi ale copiilor şi paznicul zbură singur spre înălţimi. Cunoştea numai superficial regiunea, doar aria care se întindea pînă la o sută douăzeci de mii de kilometri — banda rutieră. Cu cît înainta, cu atît peisajul devenea haotic. Un lanţ de coline, apoi cîmpia zdrenţuită.

Acum Targ zbura în plin necunoscut. De mai multe ori, coborînd la nivelul solului, o ciudată neliniştе îl îndemna să străbată alte regiuni.

Un zid imens, roşu, se ivi la orizont. Aviatorul îl traversă şi survolă prăpastia. De pretutindeni apăreau cavităţi tenebroase cărora nu le puteai ghici adîncimea. Urmele recentelor convulsii se dezvăluiră : munţi întregi se prăbuşiseră, alţii se rupseseră pe jumătate, gata să cadă în vidul de nepătruns. Planorul descrise curbe largi în acest peisaj impresionant. Majoritatea craterelor erau atît de mari încît ar fi putut evolua în interiorul lor o duzină de avioane.

Targ aprinse lanterna şi începu să exploreze la întîmplare. Se angajă mai întîi într-o crevasă deschisă. La poalele falezei lumina părea să se împrăştie atingînd fundul. Gîndul se dovedi fără realizare. O a doua prăpastie păru mai întîi propice aventurii. Mai multe galerii intrau în pămînt. Targ le exploră şi pe acestea, dar fără nici un folos.

A treia incursiune fu vertiginoasă. Planorul coborî mai mult de două mii de metri înainte de a atinge solul. Fundul acestei gropi nemăsurate forma un trapez a cărui cea mai mică latură avea două sute de metri. Peste tot se deschideau caverne. Îi trebui o oră pentru a le străbate. În afară de două, toate erau mărginite de pereţi compacţi. Celelalte două, dimpotrivă, comportau numeroase fisuri, dar prea strîmte pentru a permite trecerea unui om.

— Ce contează ! murmură Targ în clipa în care se pregătea să abandoneze cea de-a doua cavernă... Voi reveni.

Deodată avu aceeaşi impresie ciudată pe care o resimţise cu zece ni înainte, în seara marelui dezastru. Scoţînd iute higroscopul, îşi aruncă privirea asupra acului şi scoase un strigăt de triumf : în cavernă existau vapori de apă.

XV

ENCLAVA A DISPĂRUT

Targ merse multă vreme în semiobscuritate. Toate temerile sale se împrăştiaseră şi o bucurie nemăsurată, îl invadase. Cînd se mai reculese, se gîndi: „Deocamdată nu e nimic de făcut. Pentru a avea acces la apa misterioasă, trebuia descoperită o ieşire în altă parte decît în fundul prăpastiei, sau creat un drum: e o chestiune de timp sau una de muncă. În prima ipoteză, prezenţa Arvei ar fi foarte utilă. În a doua, ar trebui să dăm de Ecuatoriala Dunelor şi să aducem aparatele necesare pentru captarea energiei şi străpungerea granitului."

Tînărul se pregăti de plecare. Curînd, planorul descrise curbe elicoidale ce trebuiau să-l readucă la suprafaţă. În două minute, ieşea din crater şi imediat paznicul, orientînd ondiferul mobil, lansă un apel. Nici un răspuns. Uimit, mări puterea transmisiei. Receptorul rămase mut. Îl cuprinse o uşoară neliniştе. Lansă din nou un apel, de data aceasta circular, care ataca toate direcţiile. Şi cum liniştea persista, se gîndi fulgerător la cîteva circumstanţe nedorite.

Erau trei ipoteze: ori survenise un accident, ori Arva părăsise refugiul, ori adormise.

Înainte de a lansa ultimul apel, exploratorul determină poziţia sa actuală cu exactitate. Apoi transmise un apel de o mare intensitate. El avea să provoace colinelor receptoare o vibraţie de o asemenea forţă încît, dacă adormise, Arva trebuia să audă... Nici de data asta nu primi răspuns. Femeia părăsise definitiv refugiul? Şi dacă o făcuse, bineînţeles o determinase numai o cauză gravă.

Se îmbarcă şi porni la drum imediat. În mai puţin de trei ore străbătu o mie de kilometri. Releul se vedea perfect în ocularul lunetei aeriene. Era gol! Şi nici în împrejurimi Targ nu zărea pe cineva. Arva se îndepărtase oare? Dar unde? Şi de ce? Nu putea fi departe căci planorul ei era ancorat...

Ultimele minute nu se mai sfîrşeau; o ceaţă îi învăluise vederea. În sfîrşit găsi refugiul. Ancoră planorul şi se grăbi. Izbucni în plîns. De cealaltă parte a drumului, pe talúzul abrupt care o ascunsese vederii lui — zăcea Arva. Era tot atît de palidă ca tînăra ce murise prin eutanasie pe Pămînturile Roşii; Terţiarii cei mai mari întîlniţi vreodată se îngrămădeau acolo.

Targ agăţă scara metalică şi ajuns lîngă fată o ridică pe umăr.

Urcă din nou povîrnişul.

Ea nici nu mişcase; carnaţia îi devenise rigidă. Îngenuncheat, Targ încercă să distingă bătăile inimii. Degeaba. Energia misterioasă care anima existenţa parcă se topise.

Tremurător, paznicul îi aşeză higroscopul pe buze. Instrumentul descoperi ceea ce urechea nu reuşise: Arva nu era moartă! Dar leşinul era atît de adînc, slăbiciunea atît de mare încît putea muri dintr-o clipă într-alta. Motivul era evident şi se datora în exclusivitate acţiunii feromagnetalilor.

Paloarea Arvei demonstra o pierdere excesivă de hemoglobină. Din fericire, Targ nu pleca niciodată în călătorie fără să ia cu el instrumentele, stimulenții și remediile tradiționale. În numai două minute îi injectase două doze de reconfortant cardiac puternic. Inima prinse să bată, deși foarte slab ; Arva șopti :

— Copiii... Pămîntul.

Recăzu apoi în somnul pe care Targ nu știa cum să-l oprească și, timp de trei ore, îi injectă la interval de o oră cîteva miligrame de fier organic. Abia după douăzeci și două de ore, Arva se deșteptă pentru scurt timp. Nu avea importanță cît dormise ! Important era că neliniștea apăsătoare dispăruse. Paznicul cunoștea sănătatea deplină a sorei sale și nu se temea de vreo urmare periculoasă. Era totuși nervos. În general, evenimentul nu se explica deloc. De ce Arva zăcea la poalele povîrnișului ? Ea care era atît de vigilentă și îndemînatică, să fi căzut ? Totul era posibil — nu probabil. Ce era acum de făcut ? Să fi rămas aici pînă ce ar fi prins forțe noi ? Erau necesare cel puțin două săptămîni pentru o restabilire completă. Mai bine era să plece spre Ecuatoriala Dunelor. În fond, nimic nu-i grăbea. Aventura prin care trecea Targ nu era dintre acelea al cărei final depindea doar de cîteva zile.

Se îndreptă spre Marele Planetariu și dezlănțui mai multe apeluri. La fel ca atunci cînd se afla la ieșirea din crevasă, nu primi nici un răspuns.

Imediat îl cuprinse o mare neliniște. Repetă semnalele cu maximum de intensitate. Era convins că Erê și copiii, dintr-un motiv necunoscut, ori nu puteau auzi, ori nu puteau răspunde.

Cei doi termeni ai alternativei erau la fel de periculoși. Existau, oricum, legături sigure între accidentul Arvei și liniștea planetariului. O spaimă atroce puse stăpînire pe el. Cu genunchii tremurînd și nevoit să se sprijine de suportul Marelui Planetariu, fu incapabil să ia o hotărîre.

Reuși să se ridice și să se concentreze pentru a verifica toate mecanismele planorului, apoi își luă zborul.

Urmă o călătorie lamentabilă. Nu se opri decît o singură dată, către amurg, pentru a mai încerca un apel. Cum nu primi nici un răspuns, o înveli strîns pe Arva într-o cuvertură de siliciu lînos și-i administră o doză de stimulent cardiac, mai puternică decît cele anterioare. Observă în somnul adînc al Arvei un frison ușor. Toată noaptea planorul tăie negurile înstelate. Neputînd ateriza din cauza frigului, Targ înconjură muntele Pleșuv de mai multe ori.

Cu două ore înaintea zorilor apărură constelațiile australe. Călătorul privea cînd crucea orientală către Sud, cînd astrul strălucitor cel mai apropiat de Soare, a cărei lumină ajungea pe Pămînt în trei ani. Cît de frumos trebuie să fi fost cerul cînd populațiile tinere îl priveau printre frunzișul arborilor și cînd norii argintii, anunțînd ploaia, treceau peste micile felinare ale infinitului ! Și cînd te gîndești că niciodată nu vor mai fi nori !

O scînteiere diafană încercui zorii și Soarele își dezvălui discul imens. Ecuatoriala Dunelor era aproape.

Prin obiectivul lunetei aeriene, sub lumina zorilor, Targ zărea uneori în șanțurile dunelor incinta de bismut și locuințele me-

talice. Arva dormea și nici o nouă doză de stimulent nu o trezi. Totuși paloarea scăzuse ; arterele zvîcneau ușor ; pielea nu mai avea rigiditatea translucidă care sugera moartea.

— E în afară de pericol ! spuse Targ cu o certitudine care-l liniștea.

Își concentră toată atenția asupra oazei. Încerca să distingă enclava familială.

În sfîrșit apăru din spatele unor ridicături și Targ schimbă direcția planorului care plonjă brusc, asemeni unei păsări rănite. Enclava întreagă, cu case, cu hangare și mașini, dispăruse.

XVI

ÎN NOAPTEA ETERNĂ

Planorul era la douăzeci de metri deasupra solului. În plină viteză, putea să cadă vertiginos și să se zdrobească, dar Targ, instinctiv, îl redresă. Ușor, traversînd cu eleganță o voltă, își reluă zborul pînă aproape de enclavă. Aterizînd, paznicul rămase încremenit, cotropit de durere în fața unei foste enorme, haotice : acolo jos, în adîncul pămîntului zăceau ființele pe care le iubea mai mult decît orice. Mult timp, gîndurile se învălmășiră în mintea bietului om. Nu se gîndea la cauzele cataclismului, nu vedea decît o ură crescîndă și făcea o asociație confuză cu toate nenorocirile acelor șapte ani. Imaginile se derulau la întîmplare. Îi vedea aievea pe ai săi, așa cum îi lăsase la plecare. Solul se deschidea și-i vedea dispărînd, cu fețele îngrozite. Zadarnic îl chemau pe cel în care-și puseseră toată speranța și poate chiar în clipa morții lor crezuseră că vor învinge fatalitatea...

După ce se reculese, Ultimul dintre Oameni încercă să-și reconstituie mental catastrofa.

Era un nou seism planetar ? Nu ! Nici măcar un seismograf nu înregistrase nimic. De altfel, în afara cîtorva hectare de oază și deșert, numai enclava fusese afectată. Evenimentul se lega de circumstanțele anterioare : subsolul șubrezit cedase acum. Astfel, nenorocirea ce se abătuse și frînsese suprema speranță nu era un cataclism planetar, ci un accident întîmplător.

Targ întrezărea și aici aceeași voință cosmică la care fuseseră condamnate Oazele...

Durerea nu-l lăsă pasiv. Cercetă ruinele. Nu mai rămăsese nici un vestigiu al vreunei opere omenești. Acumulatoare de energie, mașini de forat, de cultură, de măcinat, planoare, vehicule, case, dispăruseră toate într-o masă informă de stînci și pietre. Dar unde erau ascunși Erê și copiii ? Făcu un calcul aproximativ — trebuia să acționeze la întîmplare. Targ asamblă spre Nord, aparatele necesare pentru înlăturarea dărîmăturilor și pentru foraj, apoi, condensînd energia protoatomică, asaltă cavitatea uriașă.

Timp de o oră, mașinile huruiră. Cricurile ridicau blocuri întregi și le înlăturau ; parabolizii de cobalt curățau locul de

pietre și încet încet, prin șocuri lente, pilonii echilibrau pereții. Cînd tranșeul atinse o lungime de douăzeci de metri, apăru un planor, apoi un planetariu cu suportul de granit și cu accesoriile sale și o casă metalică. Amplasarea lor confirma calculele lui Targ.

În ipoteza că accidentul surprinsese familia aproape de locuință, trebuiau făcute săpături spre Vest. Dacă Erê și copiii putuseră atinge planetariul ce lega Ecuatoriala Dunelor de Pămînturile Roșii (cum presupunea accidentul Arvei), atunci cercetările trebuiau începute spre Sud-Vest. Paznicul potrivi aparatele la jumătatea celor două locuri probabile și-și reluă munca.

„Umanizate" prin efortul uriaș al generatoarelor, giganticele mașini posedau forța elementelor și finețea mîinilor. Ele ridicau blocuri stîncoase și rocile mai mici cu precizie, fără a le izbi între ele. Erau suficiente presiuni mici pentru orientare, accelerare, pentru încetinirea sau oprirea lucrului. În mîinile celui din Urmă Om ele reprezentau o putere pe care nu o posedase în erele primitive nici un trib și nici o populație...

Apăruse un acoperiș metalic. Era sucit, cocoșat și crăpat pe ici și colo de vreun bloc de piatră. Dar îl recunoscu după semnalmente știute doar de el. Acoperișul adăpostise de la aterizarea în Ecuatoriala Dunelor, toată tandrețea, visurile și speranțele supremei familii omenești...

Targ opri mașinile care tocmai îl ridicau și îl privi îngrozit. Ce enigmă ascundea el? Ce dramă avea să dezvăluie nefericitul obiect dărîmat de tristețe și oboseală?

Paznicul ezită să-și continue munca. Forțînd o fisură, pătrunse înăuntru. Camera era goală. Cîteva blocuri care smulseseră un pat din zid barau acum trecerea. O masă era făcută bucăți, mai multe vase de aluminiu aplatizate sub greutatea pietrelor. Spectacolul purta amprenta indiferenței cu care se produc astfel de distrugeri materiale, dar sugera totodată și scene emoționante. Tremurînd, Targ păși în camera vecină; era goală și devastată la fel ca prima. Investigă pe rînd, toate încăperile casei. Cînd ajunse în prima cameră, la cîțiva pași de intrare, rămase stupefiat și înspăimîntat.

— Totuși, șopti el, e normal să fi părăsit încăperea la primul semn de pericol.

Încercă să-și imagineze cum se produsese primul șoc și imaginea pe care Erê și-o făcuse asupra pericolului. O singură impresie apăre aobsedant: aceea că instinctul condusese familia aproape de planetariul Pămînturilor Roșii. Deci într-acolo era logic să meargă. Dar cum? Erê ajunsese oare la Marele Planetariu sau murise pe drum? Frînturile de cuvinte ale Arvei îi reveniră paznicului în memorie. Evenimentul le dădea un sens. Erê, sau unul dintre copii, sau poate toți, ajunseseră cu siguranță pînă acolo.

Trebuia să se apuce de lucru foarte repede și să amorseze o galerie de comunicare. Targ ridică ușa de la intrare și încercă o explorare rapidă. Dar blocurile și rocile îngrămădite erau un obstacol de netrecut. Ieși prin acoperiș și repuse în funcțiune mașinile, orientate acum spre Sud-Vest. Pregăti aparatele din Nord să sape galeria. Se ocupă și de Arva a cărei letargie lua încet încet, aparența unui somn normal.

Aşteptă apoi, cu privirea aţintită pe angrenajul care funcţiona. Pentru a putea examina terenul, din cînd în cînd încetinea aparatele şi oprea cu un gest rapid o lamă, o elice, o turbină.

În sfîrşit, zări tija înaltă a planetariului şi cupola strălucitoare, amîndouă deformate. Din acel moment, nu încetă să dirijeze energia. Doar angrenajele mai funcţionau singure, ridicînd pietre sau adunînd rămăşiţele.

Ca un ţipăt de agonie, un plîns se înălţă în văzduh... se întrezărea o scînteiere, aceeaşi scînteiere unduitoare şi vie pe care o văzuse printre ruinele Pămînturilor Roşii în ziua dezastrului.

Inima îi îngheţă, dinţii îi clănţăniră. Cu ochii înotînd în lacrimi, încetini funcţionarea mecanismelor, lăsînd doar braţele de metal mai îndemînatice şi mai agile decît mîinile omului. Apoi opri totul şi, plîngînd în hohote, ridică în braţe corpul pe care-l iubise cu atîta pasiune... O undă de speranţă îi inundă sufletul. Îi părea că Erê nu era încă rece. Imediat îi aşeză higroscopul pe buzele palide. Dar ea dispăruse în noaptea eternă.

O privi îndelung. Ea îi redeşteptase poezia vremurilor apuse ; vise de o tinereţe extraordinară transfiguraseră planeta. Erê fusese iubirea lui pentru tot ceea ce era imens, pur şi aproape eternu. Cînd o avea în braţe i se părea că vede renăscînd o viaţă nouă şi numeroasă.

— Erê ! Erê ! murmură paznicul... Erê, prospeţimea lumii ! Erê ultimul vis al oamenilor !

Apoi sufletul său se împietri. Sărută părul soţiei sale cu tristeţe şi sălbăticie şi reîncepu lucrul. Încet, îi scoase pe toţi ceilalţi.

Mineralul se dovedise pentru ei mai puţin feroce decît pentru tînăra fată ; îi scutise de moartea lentă şi de pierderea energiei. Stîncile striviseră craniile, sfîşiaseră sau zdrobiseră toracele.

Targ se aşeză pe pămînt ; plînsul îl doborîse ; durerea creştea în el, imensă ca lumea înconjurătoare. Îşi reproşa cu amărăciune lupta lui împotriva fatalităţii inexorabile, iar cuvintele femeii în agonie îl urmăreau acum ca glasul imensităţii.... O mînă îi atinse umărul. Se ridică suspinînd ; o văzu pe Arva aplecată asupra lui, lividă, clătinîndu-se. Era atît de abătută încît nu mai avea nici puterea unei lacrimi ; dar toată disperarea de care erau în stare fiinţele slabe îi dilatase pupilele. Ea murmură cu o voce stinsă :

— Trebuie să murim ! Trebuie să murim !

Ochii lor se întîlniră. Se iubiseră mult, în fiecare zi a vieţii lor trăiseră împreună orice realitate şi orice vis. Aceleaşi speranţe le fuseseră comune şi în mizeria aceea nesfîrşită suferinţalor era încă frăţească.

— Trebuie să murim ! repetă el ca un ecou.

Se îmbrăţişară şi pentru ultima dată două inimi băturâ una lîngă cealaltă...

Liniştită, ea îşi duse la buze tubul de iridium pe care nu-l părăsise niciodată... Doza fiind masivă şi Arva extrem de slăbită, eutanasia dură puţine minute.

— Moartea, moartea, mai rosti muribunda. Oh ! cum am putut să ne temem de ea !

Ochii săi se micşorară, o oboseală fericită îi destinse buzele şi îşi pierdu cunoştinţa cu ultima răsuflare.

Targ căută steaua pe care o preferase dintotdeauna...

Pe pămînt nu mai rămăsese decît un singur om. Așezat pe o stîncă de porfir, căzu în tristețea visului. Își reamintea încă o dată marea aventură de la începutul timpurilor, care-i exaltase atîta sufletul.

Își imagină apa caldă a mării primordiale unde, inconștientă și insensibilă, se năștea viața. Apoi văzu oarbele și surdele creaturi, extraordinare energii, fecunde la nesfîrșit. Lumina divină își crea miniaturalele temple, ființele născute din Soare își cunoscuseră existența. Și astfel apăru pămîntul. Locuitorii apelor se împrăștiară, vag, confuz, în tăcere. Timp de trei mii de secole ei născură mereu alte forme.

Insectele, batracienii și reptilele cunoscură pădurile ferigilor gigante. Cînd arborii își dezvoltară trunchiurile lor magnifice, apărură atunci uriașele reptile. Dinosaurii de mărimea cedrilor, pterodactilii care planau deasupra întinselor mlaștini... În aceste ere amorțite și stupide se născură mamiferele. Rătăciră și ele, mici și mizere ; o mie de exemplare din aceste mamifere ar fi egalat în mărime un picior de iguanodon.

Întinzîndu-se pe milenii întregi, existența lor trecea imperceptibilă și infimă. Totuși ele se dezvoltau. Și veni ceasul cînd era rîndul lor să stăpînească, cînd speciile crescură în regiunile savanei, în penumbra silvelor. Era rîndul lor să fie coloși. Dinoteriumul, elefantul, hipopotamii cu pîntecul, bourii și bizonii, machaerodușii, leul gigant și leul galben, tigrul, ursul cavernelor și balena tot atît de masivă ca diplodocusul, cașaloul cu gura cît o peșteră — înghițeau acum energiile disipate. Apoi planeta lăsă omul să prospere : regnul său se dovedi cel mai feroce, cel mai puternic și ultimul.

El va fi distrugătorul prodigios al vieții. Pădurile muriră cu nenumăratele lor animale exterminate sau degradate.

Urmă un timp cînd energiile și mineralele obscure părură ele însele sclave ; învingătorul avea să le capteze pînă la forța misterioasă care a asamblat atomii.

— Această frenezie anunța moartea Pămîntului pentru Regnul Nostru ! murmură încet Targ.

Un frison îi zgudui sufletul îndurerat. Se gîndea că ceea ce subzista încă în trupul său, se transmisese fără încetare începînd de la origini. Acel ceva care trăise în Oceanul primitiv, în mîlul fecund, în mlaștini, în păduri, în inima savanelor și în cetățile fără număr ale omului, nu se oprise niciodată pînă la el... Și iată ! El era unicul om care mai respira pe suprafața Pămîntului, redevenită un imens deșert...

Venise noaptea. Cerul își descoperea strălucirea fermecătoare pe care o cunoscuseră ochii a miliarde de oameni. Acum, doar doi ochi mai puteau s-o contemple !... Targ căută steaua pe care o preferase dintotdeauna, apoi văzu cum răsărea astrul ruinat, spart, argintiu și legendar, spre care își ridică trist mîinile. Suspină pentru ultima oară ; moartea îi pătrunsese în inimă și, refuzînd eutanasia, ieși dintre dărîmături și merse să se întindă în oază, printre feromagnetali.

Umile, rămășițele ultimei vieți omenești se contopiră în Viața Nouă.

Sfîrșit

În românește de Anca Obrocea

XIPEHUZII

de J.-H. Rosny Aîné

CARTEA ÎNTÎI

I

FORMELE

Era cu o mie de ani înaintea aglomerării civilizatoare din care au izvorît Ninive, Babilon, Ecbatana.

Tribul nomad Pjehu, cu măgarii, caii și vitele sale, străbătea într-un amurg sălbatica pădure Kzur, prin țesătura de raze piezișe. Cîntecul asfințitului creștea, plutea, cobora în valuri armonioase.

Toți, foarte osteniți, tăceau, în căutarea unui luminiș încăpător, în care tribul să poată aprinde focul sfînt, să ia cina, să doarmă la adăpost de fiare, îndărătul dublei bariere de jăratec roșu.

Norii căpătară culoarea opalului, ținuturile iluzorii se risipiră în cele patru zări, zeii nocturni își curmară cîntecul lefănător și tribul mergea încă. Un cercetaș sosi în galop, anunțînd luminișul și izvorul curat de apă.

Tribul scoase trei strigăte prelungi; toți grăbiră pasul: rîsete copilărești se revărsară, caii și măgarii chiar, obișnuiți să recunoască apropierea popasului după întoarcerea iscoadelor și aclamațiilor nomazilor, își sumețeau gîturile.

Luminișul apăru. Izvorul fermecat își deschidea drum printre mușchi și arbuști. O nălucire li se arătă nomazilor.

Mai întîi un mare cerc de conuri albăstrii, translucide, cu vîrful în sus, avînd fiecare mărimea cam a unei jumătăți de om. Cîteva dungi luminoase, cîteva circumvoluții întunecate erau presărate pe suprafața lor; toate aveau la bază o stea orbitoare.

Mai departe, la fel de stranii, se vedeau un fel de straturi verticale, destul de asemănătoare scoarței de mesteacăn și împestrițate cu elipse multicolore. Mai erau încă, ici și colo, niște Forme aproape cilindrice, diferite de altfel, unele subțiri și înalte, altele scunde și groase, toate de culoarea bronzului, punctate cu verde, toate avînd, ca și straturile, punctul de lumină caracteristic.

Tribul prinse înmărmurit. O spaimă superstițioasă îi paraliza pe cei mai viteji, crescînd și mai mult atunci cînd Formele începură să unduiască în umbrele cenușii ale luminișului. Și deodată, cu stelele tremurînd, conurile se clătinară și se alungiră, cilindrii și straturile fîșîiră ca apa aruncată în foc, înaintînd spre nomazi din ce în ce mai repede.

Vrăjit de acest spectacol, tribul nu se clintea, continuînd să privească. Formele sosiră. Ciocnirea fu groaznică. Războinici, femei, copii se prăbuşeau ciorchini pe solul pădurii, tainic loviţi parcă de spada fulgerului. Atunci, teroarea tenebroasă le dădu din nou supravieţuitorilor vigoarea, aripile fugii sprintene. Şi Formele, grupate la început, aşezate în rînduri, se împrăştiară în jurul tribului, urmărindu-i fără milă pe fugari. Înspăimîntătorul atac nu era totuşi fără greş ; el îi ucidea pe unii, în ameţea pe alţii, nu rănea niciodată. Cîţiva stropi roşii ţîşneau din nările, ochii şi urechile muribunzilor, dar ceilalţi se ridicau curînd nevătămaţi şi îşi reluau goana fantastică, în paloarea crepusculară.

Oricare ar fi fost natura Formelor, ele acţionau ca nişte fiinţe şi nu ca elemente, fiind, ca şi fiinţele, nestatornice, alegîndu-şi victimele, neconfundîndu-i pe nomazi cu plantele şi nici chiar cu animalele.

Curînd, cei mai iuţi îşi dădură seama că nu mai sînt urmăriţi.

Istoviţi, sfîşiaţi, ei cutezară în sfîrşit să privească înapoi spre miracol. Departe, între trunchiurile înecate în umbră, continua urmărirea strălucitoare. Formele îi vînau şi îi masacrau mai ales pe războinici, dispreţuindu-i ades pe cei slabi — femeia, copilul.

Astfel, de la distanţă, în noaptea care se lăsase, scena era şi mai supranaturală, şi mai copleşitoare pentru creierii primitivi. Războinicii erau gata să-şi reia goana. O observaţie capitală îi opri : oricine ar fi fost fugarii, *Formele încetau urmărirea dincolo de o limită precisă*. Şi oricît de istovită, oricît de neputincioasă ar fi fost victima, chiar fără cunoştinţă, dacă se afla dincolo de această frontieră închipuită, primejdia dispărea.

Această foarte liniştitoare observaţie, confirmată curînd de cincizeci de fapte, potoli frenezia nervoasă a fugarilor. Ei îndrăzniră să-şi aştepte tovarăşii, femeile şi bieţii copii scăpaţi de măcel. Unul dintre ei, Eroul lor, paralizat la început, înspăimîntat de supraomenescul întîmplării, îşi recăpătă curajul ce izvora din inima lui mare, aprinse un foc şi duse la gură un corn, ca să-i călăuzească pe fugari.

Se adunară unul cîte unul. Mulţi, schilodiţi, se trîrau în mîini. Femei-mame, însufleţite de neîmblînzita forţă maternă, păziseră, strînseseră la un loc, salvaseră roadele pîntecelui lor din vălmăşagul sălbatic. Şi mulţi măgari, cai, boi reapărură, mai puţin înfricoşaţi decît oamenii.

Noapte lugubră, petrecută în tăcere, fără somn, noapte în care războinicii simţiră mereu cum îi trec fiorii. Dar aurora veni, se strecură pală prin frunzişuri, apoi fanfara de culori şi de păsări zgomotoase ale zorilor îi îndemnă să trăiască, să lepede spaimele Beznei.

Eroul, conducătorul firesc, adunînd mulţimea în grupuri, începu numărătoarea tribului. Jumătate dintre războinici, două sute, lipseau la apel. Pierderile erau mult mai mici printre femei şi aproape inexistente printre copii.

Cînd numărătoarea se sfîrşi, cînd vitele de povară fură adunate (lipseau puţine, datorită superiorităţii instinctului asupra raţiunii în timpul dezastrelor), Eroul aşeză tribul după rînduiala

obișnuită, apoi, poruncind tuturor să-l aștepte, singur, palid, se îndreptă spre luminiș. Nimeni nu îndrăzni să-l urmeze, nici măcar de departe.

El se îndreptă într-acolo unde spațiul dintre copaci era mai mare, depășì lumita observată în ajun și privi.

Departe, în transparența proaspătă a dimineții, curgea izvorul cel limpede ; pe malurile lui strălucea, reunită, ceata fantastică a Formelor. Culoarea lor se schimbase. Conurile erau mai numeroase și căpătaseră o nuanță verzuie. Dar, la toate, steaua își revărsa razele, orbitoare chiar și la lumina zilei. Cilindrii erau pătați cu violet, iar straturile semănau cu arama curată.

Metamorfoza acționa și asupra contururilor fantasmagoricelor Entități ; conurile tindeau să se lărgească în cilindri, cilindrii se desfășurau, în vreme ce unele straturi se curbau într-o parte.

Dar, ca și în ajun, deodată Formele unduiră. Stelele lor începură să palpite ; încet, Eroul trecu frontiera Mîntuirii.

II

EXPEDIȚIE HIERATICĂ

Tribul Pjehu se opri la ușa marelui Tabernacol nomad, în care intrară numai căpeteniile. În fund, lîngă peretele presărat cu astre, sub imaginea bărbătească a Soarelui, stăteau cei trei mari preoți. Mai jos, pe treptele aurite, cei doisprezece sacrificatori.

Eroul înaintă, povesti pe larg groaznica traversare a pădurii Kzur, în timp ce preoții ascultau, foarte gravi, uluiți, simțind cum puterea lor scade în fața acestei întîmplări de neînțeles.

Marele preot suprem ceru ca tribul să ofere Soarelui doisprezece tauri, șapte măgari sălbatici, trei armăsari. El proclamă că Formele au o origine divină și, după sacrificii, hotărî o expediție hieratică.

Toți preoții, toate căpeteniile poporului zahelal trebuiau să ia parte la ea.

Și solii străbătură munții și cîmpiile, pînă la o sută de leghe împrejurul locului unde se ridică mai tîrziu Ecbatana magilor. Pretutindeni sumbra întîmplare făcea să se zburlească părul oamenilor, pretutindeni căpeteniile se supuseră în grabă chemării sacerdotale.

Într-o dimineață, Bărbatul străpunse norii, inundă Tabernacolul, atinse altarul pe care fumega o inimă sîngerîndă de taur. Marii preoți, sacrificatorii, cincizeci de șefi de triburi scoaseră strigătul triumfal. Afară, o sută de mii de nomazi, călcînd pe roua proaspătă, repetară strigătul prelung, întorcîndu-și chipurile arse de soare către miraculoasa pădure Kzur, care fremăta încet. Era un semn bun.

Atunci, cu preoții în frunte, un întreg popor porni să străbată pădurea. După-amiază, pe la ora trei, Eroul tribului Pjehu opri mulțimea. Marele luminiș ruginit de toamnă, cu mușchiul ascuns sub un val de frunze moarte, se desfășura cu măreție ;

preoții zăriră pe malurile izvorului Formele pe care veneau să le adore și să le înduplece. Erau plăcute la privit, sub umbra arborilor, cu nuanțele lor tremurătoare, focul limpede al stelelor lor, mișcarea lor liniștită pe malul izvorului.

— Aici trebuie să le oferim sacrificul, spuse marele preot suprem. Să știe că ne supunem puterii lor !

Toți bătrînii se înclinară. O voce se auzi totuși. Era Yushik din tribul Nim, tînăr numărător de astre, palid veghetor profetic care începuse să-și cîștige un renume și care ceru cu îndrăzneală să se apropie mai mult de Forme.

Dar bătrînii, înălbiți în arta cuvintelor înțelepte, triumfară : altarul fu construit, victima adusă — un strălucitor armăsar, superb servitor al omului. În tăcerea și prosternarea unui popor, cuțitul de bronz găsi nobila inimă a animalului. Un mare vaiet se înălță. Și marele preot spuse :

— Sînteți mulțumiți, o, zei ?

Acolo, printre trunchiurile neclintite, Formele se mișcau încet, strălucind, căutînd locurile unde soarele curgea în valuri mai dese.

— Da, da, strigă entuziasmat, sînt mulțumiți !

Și apucînd inima caldă a armăsarului, fără ca marele preot (ciudat !) să pronunțe vreun cuvînt, Yushik țîșni în luminiș. Cîțiva fanatici, urlînd, îl urmară. Formele unduiau încet, îngrămădindu-se, atingînd pămîntul, apoi, precipitîndu-se brusc asupra celor temerari, un jalnic masacru înfricoșă cele cincizeci de triburi.

Cu mari eforturi, urmăriți cu înverșunare, șase sau șapte fugari izbutiră să atingă hotarul. Ceilalți pieiră — Yushik împreună cu ei.

— Sînt zei neînduplecați ! spuse solemn marele preot suprem.

Apoi se adună un sfat, venerabilul sfat al preoților, bătrînilor căpeteniilor.

Ei hotărîră să ridice, dincolo de hotarul Mîntuirii, o îngrăditură de țăruși și, pentru a stabili locul acestei îngrădituri, să-i silească pe sclavi să se expună pe rînd atacului Formelor, de jur împrejur, pe toată întinderea.

Așa se făcu. Sub amenințarea cu moartea, sclavii intrară în incintă. Foarte puțini pieriră, totuși, datorită măsurilor luate. Hotarul fu statornicit, vizibil pentru toți datorită îngrăditurii de țăruși.

Astfel se sfîrși cu bine expediția hieratică și zahelalii se crezură la adăpost de subtilul lor dușman.

III

TENEBRELE

Dar sistemul preventiv preconizat de consiliu se arătă curînd neputincios. În primăvara următoare, trecînd pe lîngă îngrăditura de țăruși cam în dezordine, fără să se aștepte la nimic rău, triburile Hertoth și Nazzum fură asaltate cu cruzime de Forme și decimate.

Căpeteniile care scăpară din masacru relatară marelui consiliu zahelal că Formele erau acum mult mai numeroase decît în

toamna trecută. Ca și înainte, ele își limitau urmărirea la o anumită zonă, dar frontierele se lărgiseră.

Aceste știri înspăimîntară poporul: se ținu doliu mare și se făcură mari sacrificii. Apoi, consiliul hotărî să distrugă pădurea Kzur prin foc.

Cu toate eforturile, nu-i putură incendia decît marginile.

Atunci, deznădăjduiți, preoții hotărîră că pădurea e sacră și opriră pe oricine să intre în ea și mai multe veri se scurseră astfel.

Într-o noapte de octombrie, tabăra adormită a tribului Zulf fu invadată de Forme la zece bătăi de săgeată de pădurea fatală. Încă trei sute de războinici își pierdură viața.

Din ziua aceea, o prevestire sinistră, corupătoare, misterioasă trecu din trib în trib, murmurată la ureche în lungile nopți astrale ale Mesopotamiei. *Omul avea să piară. Celălalt,* întinzîndu-și mereu stăpînirea, în pădure, pe cîmpii, neputînd fi distrus, va devora zi după zi seminția decăzută. Și destăinuirea temătoare și întunecată chinuia bieții creieri, răpindu-le tuturor puterea de împotrivire, optimismul strălucitor al raselor tinere. Visînd la aceste lucruri, nomadul nu mai îndrăznea să iubească somptuasele pășuni natale, scruta cerul cu ochi descurajați, așteptînd oprirea constelațiilor. Acesta fu anul o mie al copilăriei popoarelor, dangătul funebru al sfîrșitului lumii sau, poate, resemnarea omului roșu din savanele indiene.

Și în această neliniște cumplită, gînditorii ajungeau la un cult amar, un cult al morții, pe care-l predicau profeții palizi, cultul Tenebrelor mai puternice decît Astrele, al Tenebrelor care aveau să înghită, să devoreze sfînta Lumină, focul strălucitor.

Pretutindeni, la hotarele singurătăților, puteau fi întîlnite siluetele nemișcate, subțiate de posturi, ale inspiraților, ale oamenilor tăcerii care se împrăștiau periodic printre triburi și povesteau înfricoșătoarele lor visuri, Crepusculul marii Nopți apropiate, al Soarelui muribund.

IV

BAKHUN

În acea epocă trăia un om extraordinar numit Bakhun, fiu al tribului Ptuh și frate al marelui preot suprem al zahelalilor. El părăsise foarte devreme viața nomadă, își alesese un frumos loc izolat, între patru coline, într-o vîlcea îngustă și plină de viață, în care curgea lumina cîntătoare a unui izvor. Bucăți mari de stîncă îi slujeau de cort statornic, de locuință ciclopică. Răbdarea și ajutorul bine cîntărit al boilor sau al cailor îi asiguraseră belșugul, recolte la fiecare soroc. Cele patru soții și cei treizeci de copii ai săi trăiau acolo ca în Eden.

Bakhun răpîndea idei ciudate, care ar fi făcut să fie ucis cu pietre, dacă zahelalii nu l-ar fi respectat pe fratele său mai în vîrstă, marele preot suprem.

În primul rînd, el susținea că viața sedentară era de preferat vieții nomade, cruțînd puterile omului în favoarea spiritului.

În al doilea rînd, el gîndea că Soarele, Luna și Stelele nu erau zei, ci corpuri luminoase.

În al treilea rînd, el spunea că omul nu trebuie să creadă cu adevărat decît în lucrurile dovedite prin Măsură.

Zahelalii îi atribuiau puteri magice și cei mai îndrăzneți cutezau uneori să-l consulte, fără să se căiască niciodată. Se știa că el ajutase deseori cu hrană triburile flămînde.

Or, în ceasul cumplit, cînd se ivi trista alternativă de a părăsi ținuturile rodnice sau de a fi distruse de divinitățile neînduplecate, triburile se gîndiră la Bakhun și preoții înșiși, înfrîngîndu-și orgoliul, trimiseseră la el trei dintre cei mai de seamă reprezentați ai ordinului.

Bakhun îi ascultă cu cea mai mare îngrijorare și-i puse să repete, întrerupîndu-i cu întrebări multe și precise. Le ceru două zile de gîndire. La sfîrșitul lor, anunță simplu că avea să se consacre cercetării Formelor.

Triburile fură cam descumpănite ; se nădăjduise că Bakhun ar putea să elibereze întregul ținut prin vrăjitorie. Totuși, căpeteniile se arătară bucuroși de hotărîrea lui și așteptară lucruri mari de la ea.

Atunci, Bakhun se stabili în marginea pădurii Kzur, retrăgîndu-se doar pentru odihnă și, întreaga zi, el boserva, călărind cel mai iute armăsar din Caldeea. Curînd, convins de superioritatea splendidului animal asupra celor mai rapide Forme, el putu să-și înceapă studiul cutezător și minuțios al dușmanilor Omului, acest studiu căruia-i datorăm marea carte antecuneiformă de șaizeci de table, cea mai frumoasă carte de piatră pe care au lăsat-o epocile nomade timpurilor moderne.

În această carte, admirabilă mostră de observație răbdătoare și de sobrietate, se află consemnată existența unui sistem de viață cu totul deosebit de regnul nostru animal și vegetal, sistem pe care Bakhun mărturisește umil că nu l-a putut analiza decît în aparența lui cea mai grosolană, cea mai exterioară. Nu e cu putință ca Omul să nu se înfioreze citind această monografie a ființelor pe care Bakhun le numește Xipehuzi, aceste detalii privite în mod obiectiv, niciodată împinse către supranaturalul sistematic, pe care bătrînul scrib le înregistrează cu privire la actele lor, la modul lor de deplasare, de luptă, de înmulțire și care demonstrează că rasa umană s-a aflat la marginea Neantului, că pămîntul era să fie moștenit de un *Regn* în legătură cu care ne-am pierdut pînă și putința de a ni-l închipui.

Trebuie să citiți minunata traducere a d-lui Dessault, descoperirile sale neașteptate privind lingvistica pre-asiriană, descoperiri prețuite din păcate mai mult peste hotare — în Anglia, în Germania — decît în propria lui țară. Ilustrul savant a binevoit să ne pună la dispoziție pasajele izbitoare ale prețioasei lucrări și aceste pasaje, pe care le oferim în continuare publicului, îi vor inspira poate dorința de a parcurge superbele tălmăciri ale Maestrului.*

---

* *Les Précurseurs de Ninive (Precursorii Ninivei)* de B. Dessault, ediție în 8, Calmann-Levy. În interesul cititorului, am convertit în limbaj științific modern extrasul din cartea lui Bakhun, care urmează (n.a.).

V

DIN CARTEA LUI BAKHUN

Xipehuzii sînt în mod evident Făpturi însufleţite. Toate mişcările lor dezvăluie voinţa, capriciul, asociaţia, independenţa parţială care disting Făptura animală de plantă sau de lucru inert. Cu toate că modul lor de deplasare nu poate fi definit prin comparaţie — este o simplă alunecare pe sol — e uşor de văzut că îl dirijează după cum vor. Pot fi văzuţi oprindu-se brusc, întorcîndu-se, pornind unii în urmărirea altora, plimbîndu-se cîte doi, cîte trei, manifestîndu-şi preferinţe care-i vor face să-şi părăsească însoţitorul pentru a merge departe să se întîlnească cu un alt semen. Nu au posibilitatea de a se urca în copaci, dar izbutesc să ucidă păsările *atrăgîndu-le* prin mijloace de nedescoperit. Pot fi văzuţi deseori înconjurînd animale de pădure sau pîndindu-le dindărătul unui tufiş ; le ucid întotdeauna şi apoi le mistuie. Se poate spune, ca o regulă, că ei ucid *toate animalele fără deosebire*, dacă pot să le atragă — şi asta fără motiv aparent, căci nu le mănîncă, ci le prefac pur şi simplu în cenuşă.

Felul lor de a mistui nu cere existenţa unui foc : punctul incandescent pe care-l au la bază ajunge pentru această operaţie. Ei se adună cîte zece, douăzeci, în cerc, împrejurul animalelor mari ucise şi-şi îndreaptă razele asupra corpului. Pentru animalele mici — o pasăre, de pildă — razele unui singur Xipehuz sînt suficiente. Trebuie să remarc un lucru : căldura pe care pot s-o producă nu e deloc violentă. Adeseori razele unui Xipehuz m-au atins pe mînă şi pielea nu începea să se încălzească decît după cîtva timp.

Nu ştiu dacă se poate spune că Xipehuzii sînt de diferite forme, căci toţi pot să se prefacă succesiv în conuri, cilindri şi straturi — şi asta într-o singură zi. Culoarea lor se schimbă continuu, fapt pe care cred că trebuie să-l atribui, în general, metamorfozelor luminii de dimineaţă pînă seara şi de seara pînă dimineaţa. Totuşi, cîteva schimbări de nuanţe par să se datoreze capriciului indivizilor şi, în special, *pasiunilor* lor, dacă pot spune astfel, constituind veritabile expresii fizionomice, pe care am fost cu totul incapabil să le determin altfel decît printr-o ipoteză, cu tot studiul zelos pe care l-am întreprins. Astfel, n-am putut să disting niciodată o *nuanţă* mînie de o *nuanţă* blîndeţe, ceea ce ar fi fost, desigur, prima descoperire în acest domeniu.

Am spus *pasiunile* lor. Mai înainte am remarcat preferinţele lor, ceea ce aş numi *prieteniile* lor. Au de asemeni şi *urile* lor. Cutare Xipehuz se îndepărtează în mod constant de cutare altul şi reciproc. Furiile lor par violente. Se izbesc cu aceleaşi mişcări care pot fi observate cînd atacă animalele mari sau oamenii şi chiar aceste lupte mi-au arătat că nu sînt deloc nemuritori, cum eram înclinat să cred la început, căci de două sau trei ori am văzut Xipehuzi sucombînd în aceste întîlniri — *căzînd, condensîndu-se, pietrificîndu-se*. Am păstrat cu grijă cîteva din aceste

cadavre bizare* și poate că mai tîrziu vor sluji la descoperirea naturii Xipehuzilor. Sînt cristale gălbui, dispuse neregulat și striate de firișoare albastre.

Din faptul că Xipehuzii nu erau nemuritori, am dedus că era posibil să fie combătuți și învinși și din acea clipă am început seria experiențelor despre care va fi vorba mai departe.

Cum Xipehuzii radiază totdeauna destul pentru a fi văzuți prin desișuri și chiar îndărătul trunchiurilor groase — o mare aureolă emană din ei în toate direcțiile și le trădează apropierea — am putut să mă aventurez deseori în pădure, încrezîndu-mă în iuțeala armăsarului meu.

Acolo am încercat să descopăr dacă își construiau adăposturi, dar mărturisesc că am dat greș. Ei nu mișcă nici pietrele, nici plantele și par străini de orice fel de meserie *tangibilă și vizibilă*, singura pe care o poate înregistra omul. Prin urmare, ei n-au arme, în sensul pe care-l dăm noi acestui cuvînt. E sigur că nu pot să ucidă la distanță: orice animal care a putut să fugă fără să sufere contactul *nemijlocit* al unui Xipehuz scapă în mod sigur, lucru la care am fost deseori martor.

După cum remarcase mai întîi nefericitul trib Pjehu, ei nu pot să treacă peste anumite bariere nevăzute; în felul acesta, acțiunea lor este limitată. Dar aceste frontiere au crescut an de an, lună de lună. A trebuit să aflu cauza.

Or, această cauză nu pare să fie alta decît un fenomen de *creștere colectivă* și, asemeni celor mai multe dintre lucrurile xipehuze, este de neînțeles pentru inteligența umană. Iată legea pe scurt: limitele acțiunii xipehuze se lărgesc proporțional cu numărul indivizilor, ceea ce înseamă că îndată ce se nasc noi indivizi, se extind și frontierele; dar atîta timp cît numărul rămîne neschimbat, orice individ este cu totul incapabil să depășească spațiul atribuit — prin forța lucrurilor (?) — întregii rase. Această regulă lasă să se întrevadă o corelație mai intimă între masă și individ decît corelația similară observată la oameni și animale. Mai tîrziu s-a putut vedea reciproca acestei reguli, căci îndată ce Xipehuzii au început să se împuțineze, frontierele lor s-au restrîns proporțional.

Despre fenomenul procreației însăși, am puțin de spus; dar acest puțin e caracteristic. Mai întîi, procreația se produce de patru ori pe an, chiar înaintea echinocțiilor și a solstițiilor, și numai în nopțile foarte senine. Xipehuzii se adună în grupe de trei și aceste grupe, încet, încet, sfîrșesc prin a forma una singură, strîns amalgamată și dispusă în elipsă foarte alungită. Ei rămîn așa toată noaptea și dimineața, pînă cînd soarele se ridică sus pe cer. Cînd se separă, se văd urcînd în văzduh forme vagi, vaporoase și *enorme*.

Aceste forme se condensează încet, se micșorează și, după zece zile, se prefac în conuri ambrate, mult mai mari încă decît

---

* Muzeul Kensington din Londra și dl. Dessault însuși posedă cîteva rămășițe minerale, întru totul asemănătoare celor descrise de Bakhun, pe care analiza chimică a fost incapabilă să le descompună și să le combine cu alte substanțe și care nu pot să intre, drept urmare, în nici o nomenclatură a corpurilor cunoscute n.a.).

Xipehuzii adulți. Le trebuie două luni și cîteva zile ca să atingă maximum de dezvoltare, adică de micșorare. La capătul acestei perioade ele devin, asemenea celorlalte făpturi din regnul lor, de culori și forme schimbătoare după oră, timp și capriciu individual. Cîteva zile după dezvoltarea sau micșorarea lor integrală, limitele de acțiune se lărgesc. Desigur că puțin înaintea acestui moment de temut strîngeam coastele bunului meu Kuath, pentru a merge să-mi stabilesc locul de observație mai departe.

Nu e posibil să afirmăm că Xipehuzii au simțuri. Ei posedă cu siguranță organe care le înlocuiesc.

Ușurința cu care percep de la mari distanțe prezența animalelor, dar mai ales pe cea a omului, dovedește evident că organele lor de investigație valorează cel puțin cît ochii noștri. Nu i-am văzut niciodată confundînd un vegetal și un animal, chiar în împrejurări în care eu aș fi putut foarte bine să săvîrșesc această greșeală, înșelat de lumina de sub copaci, de culoarea și poziția obiectului. Faptul că se adună cîte douăzeci ca să mistuie un animal mare, în vreme ce unul singur se ocupă de calcinarea unei păsări, dovedește o înțelegere corectă a proporțiilor și această înțelegere pare și mai perfectă dacă observăm că se strîng zece, doisprezece, cincisprezece, ținînd mereu seama de mărimea relativă a corpului. Un și mai bun argument în favoarea fie a existenței unor organe analoage simțurilor noastre, fie a inteligenței lor este modul în care acționează atacîndu-ne triburile, căci întotdeauna s-au oprit puțin sau deloc la femei și copii, urmărindu-i în schimb fără milă pe războinici.

Acum, problema cea mai importantă : au ei un limbaj ? Pot să răspund fără cea mai mică ezitare : „Da, ei au un limbaj". Și acest limbaj se compune din semne, dintre care am putut chiar să descifrez cîteva.

Să presupunem, de exemplu, că un Xipehuz vrea să discute cu altul. Pentru asta, ajunge să-și îndrepte razele stelei către celălalt, care le percepe aproape instantaneu. Cel chemat, dacă merge, se oprește, așteaptă. Vorbitorul trasează atunci rapid, chiar pe suprafața interlocutorului său — și n-are importanță în ce loc anume — o serie de scurte caractere luminoase, printr-un joc de raze emanînd mereu de la bază ; aceste caractere persistă o clipă, apoi se șterg.

După o scurtă pauză, interlocutorul răspunde.

Înaintea oricărei acțiuni de luptă sau de ambuscadă, i-am văzut pe Xipehuzi folosind următoarele caractere :

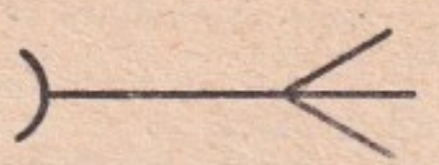

Cînd era vorba de mine — și era vorba des, pentru că au făcut totul ca să ne extermine, pe bravul meu Kuath și pe mine — semnele au fost invariabil schimbate între ei, — printre altele, ca fraza sau cuvîntul

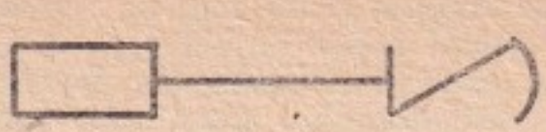

amintit mai sus. Semnul obișnuit de apel era

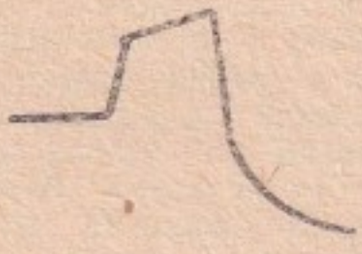

și-l făcea să vină în goană pe individul care-l primea. Cînd Xipehuzii erau chemați la o întrunire generală, am observat întotdeauna un semnal de forma aceasta

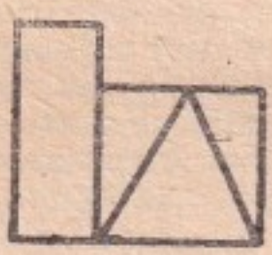

reprezentînd tripla aparență a acestor făpturi.

Xipehuzii au de altfel și semne mai complicate, raportîndu-se nu la acțiuni similare cu ale noastre, ci la o rînduială a lucrurilor complet extraumană, din care n-am putut să descifrez nimic. Nu poate exista cea mai mică îndoială cu privire la capacitatea lor de a schimba *idei* abstracte, probabil echivalente ideilor omenești, căci pot să rămînă mult timp nemișcați, conversînd, ceea ce denotă adevărate acumulări de gînduri.

Îndelunga mea prezență în vecinătatea lor sfîrșise, în ciuda metamorfozelor (ale căror legi variază pentru fiecare, puțin desigur, dar cu caracteristici suficiente pentru un spion încăpățînat), prin a mă face să cunosc mai mulți Xipehuzi destul de intim, prin a-mi revela particularități ale diferențelor individuale... să le spun caractere? Am cunoscut taciturni care nu trasau aproape niciodată vreun cuvînt; expansivi care seriau adevărate discursuri; atenți, flecari care vorbeau în același timp, întrerupîndu-se. Erau unii cărora le plăcea să se retragă, să trăiască solitari; alții căutau în mod evident societatea; ferocii vînau continuu fiarele, păsările și milosii cruțau deseori animalele, lăsîndu-le să trăiască în pace. Nu deschid oare toate acestea un gigant cîmp de acțiune imaginației? Nu ne fac ele să ne închipuim diversități de aptitudini, de inteligențe, de forțe, analoage celor ale rasei umane?

Ei practică și educația. De cîte ori am urmărit un bătrîn Xipehuz așezat în mijlocul a numeroși tineri, radiindu-le semne pe care aceștia le repetau unul după altul și pe care el îi punea să le reînceapă dacă repetiția era imperfectă!

Aceste lecții erau cu adevărat uimitoare pentru mine și, din tot ceea ce-i privește pe Xipehuzi, nimic nu m-a ținut încordat atît de des, nu m-a preocupat mai mult în nopțile de insomnie. Mi se pare că acolo, în această auroră a rasei, vălul misterului putea să se întredeschidă, acolo o idee simplă, primitivă va țîșni poate, va lumina pentru mine un ungher al acestor profunde întunecimi. Nu, nimic nu m-a descurajat; ani de zile am asistat la această educație, am căutat nenumărate interpretări. De cîte ori n-am crezut că surprind o lumină fugară a esenței naturii Xipehuzilor, o lumină extrasensibilă, o pură abstracție pe care, vai!, sărmanele mele aptitudini, înlănțuite de plumbul cărnii, n-au fost niciodată în stare s-o urmărească!

Am spus mai sus că i-am crezut multă vreme pe Xipehuzi nemuritori. Această credință spulberîndu-se la vederea morților violente care urmară cîtorva întîlniri între Xipehuzi, am început firește să caut punctul lor vulnerabil și mi-am dat silința în fiecare zi, de atunci, să găsesc mijloace destructive, căci Xipehuzii se înmulțeau într-atît încît, după ce depășiseră pădurea Kzur la sud, la nord, la vest, începeau să se întindă peste cîmpii și înspre răsărit. Vai, în puține cieluri l-ar fi izgonit pe om din locuința sa terestră.

M-am înarmat deci cu o praștie și, îndată ce un Xipehuz ieșea din pădure în bătaia mea, îl ocheam și-i aruncam piatra. N-am obținut nici un rezultat, cu toate că-i atinsesem pe individii ochiți în toate punctele suprafeței lor, chiar și în steaua luminoasă. Păreau cu desăvîrșire insensibili și nici unul dintre ei nu s-a ferit vreodată din calea proiectilelor mele. După o lună de încercări, a trebuit să-mi mărturisesc că praștia mea nu era bună de nimic împotriva lor și am părăsit această armă.

Am luat arcul. La primele săgeți pe care le-am lansat, am descoperit la Xipehuzi un sentiment foarte viu de teamă, căci se feriră, se ținură în afara bătăii arcului, mă evitară pe cît le fu cu putință. Timp de opt zile am încercat zadarnic să ating unul. În ziua a opta, un grup de Xipehuzi, purtat cred de ardoarea lui vînătorească, trecu destul de aproape de mine, urmărind o gazelă. Am lansat repede cîteva săgeți, fără nici un efect vizibil și grupul se împrăștie, în timp ce eu îi urmăream și-mi risipeam munițiile. Abia trăsesem ultima săgeată, că se întoarseră în mare viteză, mă împresurară pe trei sferturi și mi-aș fi pierdut viața fără uimitoarea iuțeală a viteazului Kuath.

Această întîmplare mă lăsă plin de incertitudini și speranțe; mi-am petrecut toată săptămîna în inerție, pierdut în golul și profunzimea meditațiilor mele, într-o problemă excesiv de pasionantă, subtilă, capabilă să gonească somnul și care mă umplea de suferință și de bucurie, totodată. De ce se temeau Xipehuzii de săgețile mele? De ce, pe de altă parte, nici unul dintre numeroasele proiectile cu care-i atinsesem pe cei din grupul de vînători nu produsese vreun efect? Ceea ce știam despre inteligența dușmanilor mei nu îngăduia ipoteza unei terori fără motiv. Totul, dimpotrivă, mă obliga să presupun că *săgeata*, lansată

în anumite condiții, trebuia să fie o armă redutabilă împotriva lor. Dar care erau aceste condiții? Care era punctul vulnerabil al Xipehuzilor? Și brusc mi-a venit ideea că trebuia atinsă *steaua*. Un moment am avut această certitudine, o certitudine pasionată, oarbă. Apoi m-a cuprins îndoiala.

Oare nu ochisem eu acest punct cu praștia? De ce ar fi săgeata mai norocoasă decît piatra?

Era noapte, nemăsuratul abis cu minunatele sale lămpi risipite deasupra Pămîntului. Și eu, cu capul în mîini, visam, cu inima mai întunecată decît noaptea.

Un leu începu să ragă, șacalii trecură pe cîmpie și din nou mă fulgeră luminița speranței. Mă gîndisem că piatra praștiei era relativ mare și steaua Xipehuzilor atît de mică! Poate că, pentru a avea efect, trebuia să mergi în adînc, să străpungi cu un vîrf ascuțit și atunci teroarea lor în fața săgeții se explica!

Vega se rotea încet deasupra polului, zorii erau aproape și, pentru cîteva ore, oboseala adormi în creierul meu lumea spiritului.

În zilele următoare, înarmat cu arcul, i-am urmărit fără răgaz pe Xipehuzi, atît de departe în incinta lor pe cît îmi permitea înțelepciunea. Dar toți îmi evitară atacul, ținîndu-se departe, în afara bătăii. Nu puteam să mă gîndesc să stau la pîndă, modul lor de percepție îngăduindu-le să-mi constate prezența și prin obstacole.

Către sfîrșitul celei de-a cincea zi se produse un eveniment care, el singur, ar fi dovedit că Xipehuzii sînt făpturi pasibile de greșeală și în același timp de perfecționare, ca și omul. În amurgul acelei seri, un Xipehuz se apropie în mod deliberat de mine, cu acea viteză mereu accelerată cu care obișnuiesc ei să atace. Surprins, cu inima bătînd, am încordat arcul. El, continuînd să înainteze, asemeni unei coloane de peruzea în înserarea născîndă, ajunsese aproape în bătaia săgeții. Apoi, cum mă pregăteam s-o slobozesc, îl văzui cu uimire schimbîndu-și poziția, ascunzîndu-și steaua, fără a înceta să înainteze. N-am avut decît timpul să-l pornesc pe Kuath în galop și să mă feresc de atacul acestui adversar redutabil.

Or, această simplă manevră, la care nici un Xipehuz nu părea să se fi gîndit mai înainte, pe lîngă că demonstra, o dată mai mult, puterea de invenție personală, individualitatea inamicului, sugera două idei: prima, că aveam norocul să fi raționat corect cu privire la vulnerabilitatea stelei Xipehuze; a doua, mai puțin încurajatoare, că aceeași tactică, dacă era aplicată de toți, avea să-mi facă sarcina extrem de dificilă, poate chiar imposibilă.

Totuși, după ce făcusem atîtea ca să ajung să cunosc adevărul, am simțit cum îmi crește curajul în fața piedicii și am îndrăznit să nădăjduiesc că spiritul meu va avea agerimea necesară pentru a o înlătura.*

---

* În capitolele următoare, scrise la modul general narativ, urmăresc îndeaproape traducerea literală a d-lui Dessault, fără a respecta totuși obositoarea împărțire în versete și repetițiile inutile (n.a.).

VI

A DOUA PERIOADĂ A CĂRȚII LUI BAKHUN

M-am întors în vîlceaua mea. Anahr, al treilea fiu al soției mele Tepai, era un mare făuritor de arme. I-am poruncit să-mi facă un arc cu o bătaie extraordinară. El luă o ramură a copacului Waham, tare ca fierul, și arcul pe care-l făcu din ea era de patru ori mai tare decît al păstorului Zankann, cel mai puternic arcaș din o mie de triburi. Nici un om n-ar fi putut să-l întindă. Dar născocisem un meșteșug și, cum Anahr lucrase după gîndul meu, arcul imens putea fi întins și destins chiar și de o femeie.

Fusesem totdeauna priceput în lansarea *dardei* și a săgeții și în cîteva zile am învățat să cunosc atît de bine arma făurită de fiul meu Anahr, încît nu greșeam nici o țintă, fie ea măruntă ca o muscă sau iute ca șoimul în zbor.

Isprăvind acestea, m-am întors spre Kzur, călărind pe Kuath cel cu ochi de flacără și am reînceput să dau tîrcoale dușmanilor omului.

Pentru a le inspira încredere, am tras multe săgeți cu arcul meu obișnuit, de fiecare dată cînd un grup se apropia de frontieră și săgețile cădeau mult mai încoace de ei. Învățară astfel să cunoască bătaia exactă a armei și să se creadă deci în afară de pericol la anumite distanțe. Totuși, le rămînea o neîncredere care-i făcea mobili, capricioși, cîtă vreme nu se aflau la adăpostul pădurii, și-i determina să-și ferească stelele la vederea mea.

Cu răbdare ,le-am obosit neîncrederea și, în a șasea dimineață, un grup se postă în fața mea, sub un mare castan, la trei bătăi de arc obișnuit.

Imediat am trimis un nor de săgeți inutile. Atunci vigilența lor adormi din ce în ce mai mult și începură să se poarte la fel de liber ca în prima perioadă a șederii mele.

Era ceasul hotărîtor. Inima îmi bătea atît de tare încît, la început, m-am simțit lipsit de puteri. Am așteptat, căci de o singură săgeată depindea formidabilul viitor. Dacă greșeam ținta, poate că Xipehuzii n-aveau să se mai expună niciodată experimentului meu și cum să știu, atunci, dacă sînt sau nu accesibili loviturilor omului ?

Puțin cîte puțin, voința mea triumfă, mi-am făcut inima să tacă, mi-am făcut membrele suple și puternice și ochiul limpede. Atunci, încet, am ridicat arcul lui Anahr. Acolo departe, un mare con de smarald stătea nemișcat în umbra copacului ; coarda se întinse ; săgeata porni, șuierînd, în spațiu... și Xipehuzul, atins, *căzu, se condensă, se pietrifică.*

Strigătul sonor al triumfului țîșni din pieptul meu. Întinzînd brațele în extraz, am mulțumit Unicului.

Astfel deci, acești înfricoșători Xipehuzi erau vulnerabili la armele omenești ! Puteam spera să-i distrugem !

Acum, fără teamă, am lăsat inima să-mi bată, să-mi cînte de bucurie, eu, care privisem cu atîta deznădejde viitorul rasei

mele, cu care, sub rotirea constelațiilor, sub cristalul albastru al abisului, calculasem atît de des că în două secole lumea își va simți hotarele trosnind sub invazia xipehuză.

Și totuși, cînd ea reveni, Noaptea îndrăgită, Noaptea gînditoare, o umbră căzu peste beatitudinea mea, mîhnirea că Omul și Xipehuzul nu pot să coexiste, că viața unuia trebuia să fie condiția sălbatică a nimicirii celuilalt.

CARTEA A DOUA

A TREIA PERIOADĂ A CĂRȚII LUI BAKHUN

I

LUM ÎNVINGĂTOR

Preoții, bătrînii și șefii mi-au ascultat povestea minunîndu-se ; solii s-au dus pînă în adîncul singurătății să repete vestea cea bună. Marele Consiliu a poruncit războinicilor să se adune în luna a șasea a anului douăzeci și două de mii șase sute patruzeci și nouă pe cîmpia Mahur-Asar și profeții au predicat războiul sfînt. Au venit mai mult de o sută de mii de războinici zahelali ; un mare număr de luptători ai raselor străine, Ozumi, Sahri, Kaldei, atrași de faimă, au venit să-și ofere brațele marelui popor.

Kzur a fost împresurată de zece rînduri de arcași, dar săgețile au fost neputincioase în fața tacticii xipehuze și un mare număr de războinici imprudenți au pierit.

Atunci, timp de mai multe săptămîni, o mare spaimă a domnit printre oameni...

În a treia zi a celei de-a opta luni, înarmat cu un cuțit cu vîrful bine ascuțit, am dat de veste semințiilor nenumărate că voi merge să lupt singur cu Xipehuzii, în speranța de a spulbera neîncrederea născîndă în adevărul povestirii mele.

Dar fiii mei Lum, Demja, Anahr s-au împotrivit cu tărie acestui gînd și au vrut să-mi ia locul. Și Lum a spus : „Tu nu poți să mergi căci, dacă mori, toți ar crede că Xipehuzii sînt invulnerabili și rasa umană ar pieri."

Demja, Anahr și multe căpetenii spunînd aceleași cuvinte, am găsit motivele lor întemeiate și m-am retras.

Atunci, Lum, luînd cuțitul meu cu mîner de corn, trecu frontiera mortală și Xipehuzii veniră în grabă... Unul dintre ei, mult mai iute decît ceilalți, era gata să-l atingă, dar Lum, mai ager decît leopardul, se feri, îl înconjură și, dintr-un salt uriaș, îl ajunse și-l străpunse cu vîrful ascuțit.

VIGREL

Seminţiile nemişcate văzură *căzînd, condensîndu-se, pietrificîndu-se vrăjmaşul.* O sută de mii de glasuri urcară în dimineaţa albastră şi Lum se şi întorcea, trecea frontiera. Numele său glorios străbătu armatele.

II

PRIMA BĂTĂLIE

Anul de la facerea lumii 22649, a şaptea zi a celei de a opta luni.

În zori, trîmbiţele au sunat, ciocanele grele au lovit clopotele de bronz, vestind marea bătălie. O sută de bivoli negri, două sute de armăsari au fost sacrificaţi de preoţi şi cei cincizeci de fii ai mei s-au închinat împreună cu mine Unicului.

Planeta soarelui s-a topit în aurora sîngerie, şefii au galopat prin faţa armatelor, vuietul atacului a crescut o dată cu goana impetuoasă a celor o sută de mii de luptători.

Tribul Nazzum a atacat cel dintîi duşmanul şi lupta a fost cumplită. Neputincioşi la început, seceraţi de loviturile misterioase, războinicii au învăţat curînd arta de a-i lovi pe Xipehuzi şi de a-i ucide. Atunci, toate seminţiile Zahelali ,Ozumi, Sahri, Kaldei, Xisoaştri, Pjarvani, vuind ca oceanele, au invadat cîmpia şi pădurea, înconjurîndu-i pretutindeni pe tăcuţii adversari.

Multă vreme bătălia a fost un haos ; mesagerii veneau mereu să-i înştiinţeze pe preoţi că oamenii piereau cu sutele, dar că moartea lor era răzbunată.

În ceasul arzător, fiul meu Surdar cel cu picioare iuţi, trimis de Lum, veni să-mi spună că, pentru fiexare Xipehuz nimicit, piereau doisprezece dintre ai noştri. Sufletul mi se întunecă şi inima îmi slăbi, apoi buzele mele şoptiră :

— Să fie aşa cum vrea singurul Părinte.

Şi amintindu-mi numărătoarea războinicilor, care dăduse cifra de o sută patruzeci de mii, ştiind că Xipehuzii erau cam patru mii, mi-am spus că mai mult de o treime din uriaşa armată va pieri, dar Pămîntul va fi al omului. Or, s-ar fi putut ca armata să nu ajungă...

— E deci o victorie ! am murmurat eu cu tristeţe.

Dar cum mă gîndeam la aceste lucruri, iată că vuietul bătăliei făcu să se cutremure mai tare pădurea, apoi în grămezi mari, războinicii reapărură şi toţi, cu strigăte de primejdie, fugeau spre frontiera Mîntuirii.

Atunci i-am văzut pe Xipehuzi ieşind în marginea pădurii nu despărţiţi unii de alţi, ca dimineaţa, ci uniţi cîte douăzeci, în cerc, cu stelele întoarse către interiorul grupurilor. În această poziţie invulnerabili, ei înaintau asupra războinicilor neputincioşi şi îi măcelăreau fără milă.

Era dezastrul.

Cei mai îndrăzneţi luptători nu se gîndeau decît la fugă. Totuşi, cu tot doliul care se întindea peste sufletul meu, observam

răbdător peripețiile fatale, în speranța de a găsi un leac chiar în adîncul nenorocirii, căci deseori veninul și antidotul lui se află unul lîngă altul.

Pentru încrederea mea în puterea rațiunii, destinul mă răsplăti cu două descoperiri. Am remarcat, în primul rînd, în locurile unde triburile noastre erau în număr mare și Xipehuzii puțin numeroși, că măcelul, la început total, se *domolea*, că loviturile dușmanului aveau *din ce în ce mai puțin* efect, mulți dintre cei loviți ridicîndu-se după o scurtă amețeală. Cei mai robuști sfîrșeau prin a rezista complet la șoc, continuînd să fugă după atingeri repetate. Fenomenul producîndu-se în diverse puncte ale cîmpului de bătaie, am îndrăznit să conchid că Xipehuzii oboseau, că puterea lor de distrugere nu depășea o anumită limită.

A doua remarcă, completînd-o în mod fericit pe prima, îmi fu prilejuită de un grup de Kaldei. Acești sărmani oameni, înconjurați din toate părțile de dușmani, pierzîndu-și încrederea în cuțitele lor scurte, smulseră arbuști și-și făcură din ei ghioage cu care încercară să-și croiască drum. Spre marea mea surprindere, tentativa lor izbuti. Îi văzui pe Xipehuzi, cu duzinele, pierzîndu-și echilibrul sub lovituri. Aproape jumătate dintre Kaldei scăpară prin spărtura astfel făcută dar, lucru ciudat ,cei care se slujiră de instrumente de bronz (așa cum se întîmplă cu cîteva căpetenii) se omorîră ei înșiși lovind dușmanul. Trebuie să adaug că loviturile de ghioagă nu făcură vreun rău vizibil Xipehuzilor, căci cei care căzuseră se ridicară imediat și-și reluară urmărirea. N-am socotit totuși mai puțin dubla mea descoperire ca avînd o însemnătate hotărîtoare pentru viitoarele bătălii.

În acest timp, dezastrul continua. Pămîntul răsuna de tropotul fugii celor învinși ; înainte de căderea nopții, în teritoriul xipehuz nu mai rămăseseră decît morții noștri și cîteva sute de luptători urcați în copaci. Soarta acestora fu înfricoșătoare : xipehuzii îi arseseră de vii, îndreptînd mii de raze spre rămurișul care-i adăpostea. Țipetele lor groaznice răsunară ore întregi sub marele firmament.

III

BAKHUN ALES

A doua zi, semințiile își numărară supraviețuitorii. Se stabili că bătălia ne costa cam nouă mii de oameni ; o socoteală cumpătată aprecie pierderile Xipehuzilor la șase sute. Moartea fiecărui dușman costase astfel cincisprezece existențe umane.

Disperarea pătrunse în inimi, mulți strigau împotriva căpeteniilor și voiau să renunțe la înspăimîntătoare încercare. Atunci, primit cu murmure, am înaintat în mijlocul taberei și am început să-i dojenesc cu voce tare pe războinici pentru bicisnicia lor. I-am întrebat dacă era mai bine să piară toată omenirea sau să sacrificăm o parte a ei ; le-am demonstrat că în zece ani tot ținutul zahelal avea să fie cotropit de Forme și în douăzeci țara Kaldeilor, a Sahrilor, a Pjarvanilor și a Xisoaștrilor ; apoi, trezindu-le astfel conștiința, i-am făcut să-și dea seama că o șesime din temutul

teritoriu revenise oamenilor, că dușmanul fusese împins înapoi în trei părți în pădure. În sfîrșit, le-am comunicat observațiile mele, i-am făcut să înțeleagă că Xipehuzii nu erau neobosiți, că ghioage de lemn puteau să-i răstoarne și să-i oblige să-și descopere punctul vulnerabil.

O mare tăcere domnea pe cîmpie, speranța revenea în inima nenumăraților războinici care mă ascultau. Și pentru a le mări încrederea, am descris aparatele de lemn pe care le născocisem, potrivite pentru atac și pentru apărare totodată. Entuziasmul renăscu, semințiile mă aclamară și căpeteniile depusră comanda la picioarele mele.

IV

PREFACERILE ARMAMENTULUI

În zilele următoare, am pus să se taie un mare număr de copaci și am dat tiparul ușoarelor bariere portative a căror descriere sumară iat-o : un cadru lung de șase coți și larg de doi, legat cu drugi de un cadru interior, avînd o lărgime de un cot și o lungime de cinci. Șase oameni (doi purtători ; doi războinici înarmați cu lănci mari de lemn, boante, alți doi și ei înarmați cu lănci de lemn prevăzute cu vîrfuri metale foarte subțiri și, pe deasupra, cu arcuri și săgeți) puteau să stea în ele în voie și să meargă prin pădure, la adăpost de atacul imediat al Xipehuzilor. Ajunși lîngă dușman, războinicii înarmați cu lănci boante trebuiau să-l lovească, să-l răstoarne, să-l oblige să se descopere și arcașii-lăncieri trebuiau să țintească stelele, fie cu lancea, fie cu arcul, după caz. Cum statura medie a Xipehuzilor era puțin mai mare de un cot și jumătate, am așezat barierele astfel încît cadrul exterior să nu depășească, în timpul mersului, o înălțime deasupra pămîntului de mai mult de un cot și un sfert ; pentru asta era de ajuns să se încline puțin suporturile care-l legau de cadrul interior, purtat de oameni. Cum, de altfel, Xipehuzii nu știau să treacă peste obstacolele abrupte și nu pot să se deplaseze decît în poziție verticală, bariera astfel concepută oferea o ocrotire suficientă împotriva atacurilor lor imediate. Desigur, ei aveau să se străduiască să ardă noile arme și, în mai mult de un caz, aveau să izbutească, dar cum focurile lor nu erau eficace dincolo de bătaia săgeților, trebuiau să se descopere pentru a săvîrși această calcinare. Pe deasupra, ea nefiind instantanee, exista posibilitatea de a o evita, prin manevre rapide.

V

A DOUA BĂTĂLIE

Anul de la facerea lumii 22649, a unsprezecea zi a celei de-a opta luni. În ziua aceea s-a dat a doua bătălie împotriva Xipehuzilor și căpeteniile mi-au încredințat comanda supremă. Atunci, am împărțit semințiile în trei armate. Puțin înaintea zorilor, am

trimis împotriva pădurii Kzur patruzeci de mii de războinici înarmați după sistemul barierelor. Atacul a fost mai puțin învălmășit decît cel din ziua a șaptea. Triburile au intrat încet în pădure, împărțite în mici trupe dispuse în bună rînduială și lupta a început. Ea ne-a fost cu totul prielnică timp de un ceas. Xipehuzii fiind cu totul derutați de noua tactică, mai mult de o sută de Forme au pierit, abia răzbunate prin moartea a zece războinici. Dar după ce surpriza a trecut, Xipehuzii au început să ardă barierele. În cîteva cazuri, ei au izbutit. Către al patrulea ceas al zilei, au adoptat o manevră mai primejdioasă : profitînd de iuțeala lor, grupuri de Xipehuzi, lipiți unii de alții, se năpusteau asupra barierelor, reușind să le răstoarne. A pierit astfel un mare număr de oameni așa că, dușmanul recîștigîndu-și avantajul, o parte a armatei noastre își pierdu nădejdea.

Către ora cinci, triburile zahelale Hemar, Djoh și o parte a Xihoaștrilor și Sahrilor începură retragerea. Vrînd să preîntîmpine o catastrofă ,am trimis curieri apărați de bariere puternice să anunțe sosirea de întăriri. În același timp, am pregătit a doua armată pentru atac ; dar, mai înainte, am dat noi instrucțiuni : barierele trebuiau să se mențină în grupuri atît de dese cît îngăduia mersul prin pădure și să se așeze în careuri compacte, îndată ce se apropia o trupă mai numeroasă de Xipehuzi, fără să renunțe totuși la ofensivă.

Spunînd acestea, am dat semnalul ; în puțină vreme, am avut fericirea să constat că victoria se întorcea de partea semințiilor coalizate.

În sfîrșit, către mijlocul zilei, o numărătoare aproximativă, socotind pierderile armatei noastre la două mii de oameni și acela al Xipehuzilor la trei sute, făcu să se vadă în mod hotărît progresele înregistrate și umplu din nou toate inimile de încredere.

Totuși, proporția se schimbă ușor în dezavantajul nostru către al patrusprezecelea ceas, noi pierzînd patru mii de indivizi, iar Xipehuzii cinci sute.

Atunci am lansat al treilea corp : bătălia atinse cea mai mare intensitate, entuziasmul războinicilor crescînd din minut în minut, pînă în ceasul în care soarele fu gata să cadă spre apus.

În momentul acela, Xipehuzii reluară ofensiva în nordul pădurii Kzur ; o dare înapoi a Ozumilor și Pjarvanilor mă neliniști. Socotind, pe deasupra, că întunericul ar fi mai prielnic dușmanului, am sunat sfîrșitul bătăliei. Întoarcerea trupelor se făcu în liniște, în mod victorios ; o mare parte din noapte ne sărbătorirăm succesele. Erau mari : opt sute de Xipehuzi sucombaseră, sfera lor de acțiune se redusese la două treimi din Kzur. E adevărat că lăsasem șapte mii dintre ai noștri în pădure ; dar aceste pierderi erau, proporțional cu rezultatul, mult inferioare celor din prima bătălie. Plin de speranță, am cutezat atunci să concep planul unui atac hotărîtor împotriva celor două mii șase sute de Xipehuzi rămași.

VI

EXTERMINAREA

Anul de la facerea lumii 22649, a cincisprezecea zi a celei de-a opta luni.

Cînd astrul roşu se ivi pe colinele răsăritene, semințiile erau aşezate în linie de bătaie în fața pădurii Kzur.

Cu sufletul înălțat de speranță, am sfîrşit de vorbit cu căpeteniile, trîmbițele au sunat, bronzul a vuit sub ciocanele grele şi prima armată a intrat în pădure.

Or barierele erau mai puternice, puțin mai mari şi cuprindeau doisprezece oameni în loc de şase — în afară de cam o treime construite tot după vechiul plan.

Astfel, ele erau mai greu de ars şi de răsturnat.

Primele momente ale bătăliei au fost norocoase; după al treilea ceas, pieriseră patru sute de Xipehuzi şi numai două mii dintre ai noştri. Încurajat de aceste veşti bune, am lansat al doilea corp. Înverşunarea de o parte şi de alta deveni atunci înspăimîntătoare, luptătorii noştri obişnuindu-se cu triumful, adversarii apărîndu-se cu îndărătnicia unui Regn nobil. Din al patrulea pînă în al optulea ceas, pierdurăm nu mai puțin de zece mii de vieți, dar Xipehuzii le plătiră cu o mie dintr-ale lor, astfel că nu mai rămîneau decît o mie în adîncurile pădurii Kzur.

Din clipa aceea, am înțeles că Omul va stăpîni lumea: ultimele mele neliniști se potoliră.

Totuşi, în al nouălea ceas, o mare umbră pluti asupra victoriei noastre. Xipehuzii nu se mai arătau decît în grămezi enorme în luminişuri, ascunzîndu-şi stelele, şi era aproape cu neputință să fie răsturnați. Însuflețiți de bătălie, mulți dintre ai noştri se năpusteau asupra acestor grămezi. Atunci, cu o mişcare rapidă, un grup de Xipehuzi se desprindeau, răsturnîndu-i şi masacrîndu-i pe temerari.

O mie pieriră astfel, fără vreo pierdere pentru duşman; văzînd asta, Pjarvanii strigară că totul se sfîrşise; panica puse pe goană mai mult de zece mii de oameni, un mare număr aruncîndu-şi barierele ca să fugă mai repede. Plătiră scump. O sută de Xipehuzi, pornind pe urmele lor, uciseră peste două mii de Pjarvani şi Zahelali, groaza începu să se răspîndească în toate liniile noastre.

Cînd mesagerii mi-au adus această ştire funestă, am înțeles că ziua va fi pierdută dacă nu voi reuşi, printr-o manevră rapidă, să recuceresc pozițiile părăsite. Imediat, am dat ordin şefilor celei de-a treia armate să atace şi am anunțat că voi lua eu însumi comanda. Apoi am pornit repede cu aceste rezerve în direcția din care veneau fugarii. Ne-am aflat curînd față în față cu Xipehuzii urmăritori. Tîrîți de ardoarea măcelului, ei nu se regrupară destul de repere şi, în cîteva clipe, i-am învăluit; foarte puțini scăpară; strigătul imens al victoriei dădu din nou curaj alor noştri.

Din momentul acela nu mi-a fost greu să reiau atacul; manevra noastră se mărgini la desprinderea unor părți din grupurile duşmane, la învăluirea şi nimicirea lor.

Curînd, înțelegînd cît de neprielnică le era această tactică, Xipehuzii reîncepură să lupte în grupuri mici și măcelul celor două Regnuri, dintre care unul nu putea să existe decît prin nimicirea celuilalt, se înteți înfricoșător. Dar orice îndoială în legătură cu rezultatul final dispărea din inimile cele mai slabe. Către al patrusprezecelea ceas, abia dacă mai rămăseseră cinci sute de Xipehuzi împotriva a mai mult de sută de mii de oameni — și acest mic număr de dușmani era închis din ce în ce mai mult într-un spațiu strîmt, cam o șesime din pădurea Kzur, ceea ce ne ușura într-o foarte mare măsură manevrele.

În timpul acesta, lumina roșie a amurgului șiroia printre ramuri și, temîndu-mă de capcanele umbrei, am întrerupt bătălia.

Imensitatea victoriei făcea să crească toate inimile, șefii îmi oferiră domnia asupra semințiilor. I-am sfătuit să nu încredințeze niciodată destinele atîtor oameni unei sărmane creaturi supuse greșelii, ci să-l adore pe Unicul și să-și aleagă drept șef terestru *Înțelepciunea*.

ULTIMA PERIOADĂ A CĂRȚII LUI BAKHUN

Pămîntul aparține oamenilor. Două zile de luptă i-au nimicit pe Xipehuzi : tot ținutul ocupat de cei din urmă două sute a fost purificat, fiecare copac, fiecare plantă, fiecare fir de iarbă au fost rase de pe suprafața pămîntului. Ajutat de fiii mei Lum, Azah, Simho, am sfîrșit să înscriu istoria lor pe table de granit, pentru cunoștința secolelor viitoare.

Și iată-mă singur, la marginea pădurii Kzur, în noaptea palidă. O semilună de aramă atîrnă la apus. Leii rag la stele. Fluviul rătăcește lin printre sălcii ; glasul lui veșnic povestește timpul care trece, melancolia lucrurilor pieritoare. Și eu mi-am îngropat fruntea în palme și un vaiet se înalță din inima mea. Căci, acum cînd Xipehuzii nu mai sînt, sufletul meu îi regretă și eu îl întreb pe Unic ce Fatalitate a vrut ca splendoarea Vieții să fie mînjită de Tenebrele Crimei !

În românește de ION HOBANA

XIPEHUZII!

(revăzută și adăugită) de Mircea Liviu Goga

CARTEA I — FORMELE

Era cu nu știu cîte mii de ani înaintea primelor aglomerări civilizatoare care aveau să nască muzica rock, pelicanolul și Studioul cinematografic Buftea.

Tribul nomad Poale Lungi pornise în amurg să-și rostuiască wigwamurile în luminișul pădurii Cioromîrla, pădure numită astfel de către viteazul tribului care a întîlnit-o pe cînd încerca să facă ocolul lumii în 80 de zile spre a mina la temelie opera de mai tîrziu a binecunoscutului Jules Verne. Pe cînd femeile alimentau focurile, doi războinici sosiră în goană din adîncul misterios al codrului și se topiră în cortul căpeteniei. Căpetenia tribului, neobișnuită cu vizitele peste program, sări în picioare și încercă să-i alunge pe nepoftiți, dar se opri auzindu-le spusele :

— În pădure !...

— Nișe forme ciudate !

— S-au luat după noi !

— Arătau ca niște... ca niște...

— Ca niște forme !

— Exact, colega, merçi !

— Ia mai tăceți ! îi repezi Căpetenia. Și-n fond, ce dacă ? Ce treabă am eu cu niște pîrlite de forme ? Și cum vă permiteți să intrați peste mine în afara orelor de audiență ? Nu vedeți cum arăt ?

Căpetenia era în neglijé.

— Dar ne-au atacat ! Brațul de piatră șlefuită al legii trebuie să le-ajungă. Păi ce cred ele ? Fă dreptate, mărită Căpetenie, că altfel îți pierzi autoritatea, ce naiba !

Căpetenia căzu pe gînduri, lovindu-se destul de rău, dar reuși să îngăime :

— Bine, o să văd...

— Să fii slăvit, bătrîne șef de trib ! Dă-le afurisiților ălora ce n-au avut niciodată : ochi de lemn și picior de sticlă, cum spune o vorbă strămoșească !

În aceeași noapte Căpetenia tribului Poale Lungi chemă la sine pe primul sfetnic, Minte Scurtă și pe Viteazul tribului, începînd sfatul.

— Sfatul meu e să ne ducem la nemernicii ăia, să-i arestăm și să-i pedepsim cu 25 de vergi la fund — propuse primul sfetnic.

— Da, ar merge, dar nu-i chiar așa de simplu. Ce te faci dacă ăia n-au fund ? Unde-o să le tragi vergile ? — întrebă Viteazul.

— Asta cam așa e — se miră căpetenia de isteţimea Viteazului. Aici e-aici. Ce propuneţi ?

— Păi — începu tot primul sfetnic — ce-ar fi să-i punem atunci să plătească daune morale ? Tentativă de intimidare, fugărire de persoane, bașca plata avocatului...

— Da, dar ăia or să vrea să scoată banii din pușculiță ? Mă-ndoiesc !

Și Viteazul se îndoi de cîteva ori demonstrativ.

— O să-i silim ! — sări primul sfetnic .

— Cum ? — se miră Căpetenia.

— Dacă nu plătesc, le tragem douăzeci și cinci de vergi !

— Nu poți să le tragi nimic, nu ți-am spus ? — se răţoi Viteazul.

— Aoleu, așa e, uitasem ! Atunci ce facem ?

Căpetenia păru că se gîndește îndelung. Ceilalţi așteptară. După cîteva minute de încordare, Căpetenia murmură :

— Mă strînge mocasinul stîng !

— Scoate-l, mărită Căpetenie, și spune-ne la ce te-ai gîndit — exclamă Viteazul.

— M-am gîndit... m-am gîndit doar cum să desfac șiretul... S-a înnodat...

— Așa n-o să facem nici o ispravă — gemu primul sfetnic.

— Am o idee — se însufleți Viteazul. Ce-ar fi să-l chemăm pe moșul ăla de face pe pustnicul în pădurea Tîmpita, vis-à-vis de crîșma Bolovanul Turbat ?

— Păi, nu e din trib de la noi.

— Așa-i mărită Căpetenie, dar e deștept moșu', ce mai calea-valea ! M-aș duce eu să fac praf Formele alea, că

sînt viteaz, dar ia privește cu ce m-am ales de la ultima cafteală ! — și Viteazul își scuipă în palmă proteza dublă, clămpănind din ea de două ori. E-adevărat — admise el — că nici dantura asta nu-i rea ; seara îi atașez un arc și mai prind cu ea cîte-un șoarece. Pînă azi am lichidat șase bucăți extra, de ce să mint. Dar oricum...

— Of, of — oftă scurt Căpetenia. Și cînd te gîndești că popoarele civilizate vor fi convinse că importul de inteligență l-au inventat americanii ! Dar n-are-a face. Hai, aduceți moșul, și-om mai vedea noi !

CARTEA III — BABU

Convenție între tribul Poale Lungi și tribul Mînă Lungă

„Noi, Căpetenia tribului Poale Lungi, ne angajăm să-i asigurăm moșului Babu o viață ușoară pînă la firescul sfîrșit, dacă numitul va reuși să prindă pe răufăcătorii neamului meu. În plus, cedez tribului Mînă Lungă fonduri pentru deschiderea unui muzeu în aer liber, pe care-l înzestrez cu colecția mea de pene pentru îndepărtat mușchii căzute în supă. (Nu mai am ce face cu ea : supa mi-a fost și-mi va fi șparlită în mod regulat de către membrii tribului vecin și prieten)".

Semnătură

„Noi, Căpetenia tribului Mînă Lungă, neluînd în seamă toate aceste aluzii calomnioase, ne angajăm să ne cedăm moșul pe timp de un an tribuuli Poale Lungi, cu împuternicirile de rigoare, pentru a prinde pe făptașii ăia infami.

Dacă nu va reuși, ne mai angajăm să-l alungăm din mijlocul nostru, socotindu-l nul și neavenit".

Semnătură

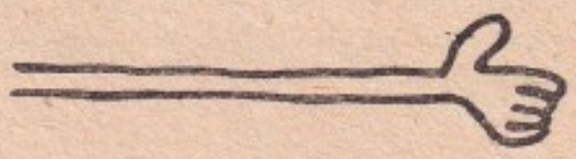

Din ziua aceea, moșul începu să studieze formele apărute-n Cioromîrla, pe care le denumi, în cinstea lui J. H. Rosny Aîné, Xipehuzi.

CARTEA IV — DIN CARTEA LUI BABU

Extrase din celebra carte a lui Babu, descoperită la sud de localitatea Polibomba de către arheologul amator Ion Săpăligă :

„Soarele se săltase abia de 1,357932 sulițe pe cer deasupra Dealului Sfînt, cînd pornii călare pe iapa mea către codul Cioromîrla în căutarea formelor. Le descoperii curînd într-o poiană plină de flori. M-am oprit să le privesc de departe. Numărai ca la vreo 500 de bucăți, tot una și-una. Fiecare formă (xipehuz), reprezenta fie un cilindru, fie un cub, fie un con, drept pentru care mi-am propus în sinea mea să-mi aduc odată și nepoții, că au numai note mici la geometrie descriptivă. Mai într-o parte, am observat vreo 20 stînd în cerc în jurul unuia și semnalizîndu-i mereu cu cîte-o stea strălucitoare din care țîșneau raze de lumină și pe care fiecare xipehuz respectabil o poseda (pentru că există și xipehuzi fără stea, cu malformații congenitale, sau inși care-și pierduseră steaua la vreun joc de noroc). Apropiindu-mă, am constatat că, din cînd în cînd, unul dintre xipehuzii de pe margine se rupea din cerc, izbea xipehuzul din mijloc (care-și ascunsese steaua sub el), apoi se retrăgea rapid. Xipehuzul din mijloc își ridica brusc steaua, căutînd parcă pe cineva, iar cei din jur scriau toți pe corpul acestuia 4 semne :

B Î Z !

Xipehuzul descoperi în cele din urmă pe cel care-l lovise și trecu pe margine. Descoperitul intră la mijloc, își ascunse steaua și aștepta lovitura, care nu întîrzie să

sosească. Urmă bîzul general și căutarea făptașului. Xipehuzii erau deci ființe superinteligente : cunoșteau și practicau bîza ! I-aș fi observat mai mult timp, dar iapa mă rugă să las pe altă dată, că ea are întîlnire și nu vrea să rămînă iapă bătrînă pentru niște amărîte de forme extraterestre."

A II-A PERIOADĂ A CĂRȚII LUI BABU

„A doua zi, plecai iar pe teren, dar fără iapă, că nu se mai întorsese încă (abia pe urmă am auzit c-a fost prinsă cu calul lui Făt-Frumos și arestată pentru imoralitate). De data asta, reușii să mă aproprii mai mult de xipehuzi și mă convinsei foarte curînd de perfecțiunea sistemului lor de comunicare. Dau, de exemplu, conversația dintre un tînăr și-o tînără, amîndoi xipehuzi :

el :

ea :

el :

ea :

Foarte concludent ! În afară de o discuție filozofică pe care n-am prea înțeles-o, am mai asistat și la o conferință pe tema : „Profilaxia bolilor reumatice", conferință pe care am audiat-o profund interesat, întrucît genunchiul drept mi s-a pricopsit de la căzătură și sufăr ca un martir cînd se apropie vremea rea. După această conferință, am înțeles că am în față niște tovarăși de chin, colegi întru reumatism, ființe de care m-am atașat astfel și mai mult. Nu mai aveam nici un chef să-i distrug, dar datoria-i datorie, și prima armă la care m-am gîndit a fost praștia. Am încercat-o chiar în acea zi, dar n-am reușit decît să-mi desconspir ascunzătoarea și să mă trezesc înconjurat de vreo 30 de huidumaci, care scriau de zor cu razele pe mine : „Ce-ai bă, ce ți-am făcut ? Vrei mardeală ?" Abia am reușit să scap ! Atunci mi-a dat prin minte să folosesc arcul cu săgeți. A doua zi, astfel înarmat, am ochit un Xipehuz singuratic și l-am plesnit chiar în stea, dar nesimțitul n-a catadicsit nici măcar să se ia după mine. Asta mi-a zdruncinat credința în cărțile științifico-fantastice și mi-am propus să nu le mai ating pînă la sfîrșitul vieții. Totuși, ce era de făcut ? Într-un moment de inspirație formidabilă, mi-am amintit de birourile, secretariatele și arhivele cu care tribul vecin Poale Lungi se mîndrește pe drept. Îndată, un plan diabolic îmi acapară gîndurile. Alergai acasă, chemai pe mai-marii acelui trib și împreună concepurăm următoarea scrisoare :

Dragi Xipehuzi,

Mă văd silit să vă aduc la cunoștință că nimeni nu e convins azi de existența voastră. Dată fiind situația, pentru ca lumea să vă accepte, e strict necesar ca fiecare Xipehuz să poarte o adeverință de xipehuz, autentică sau autentificată, cu care să se poată legitima în fața oricui. Această adeverință v-o puteți procura de la birourile centralei „Moș așteaptă" afiliată tribului Poale Lungi, între orele 14 și 17.

Cu stimă și considerație,
Babu

Dimineața, am alergat într-un suflet în pădurea Cioromîrla, am legat scrisoarea de o săgeată și le-am expediat-o cu ajutorul arcului. Doi xipehuzi se prezentară, luară epistola și citiră cele scrise.

Vă dau cuvîntul meu că nu m-aș fi așteptat la un efect atît de puternic! Imediat, xipehuzii începură să alerge care-ncotro, agitîndu-și razele, izbindu-se, îmbulzindu-se, călcîndu-se... era să zic în picoare. Totuși, în cele din urmă, se liniștiră și se adunară la sfat. N-am mai așteptat să termine, ci am încălecat și am zburat spre sălaș pentru a aranja totul, așa cum se cuvine.

În curînd, primii xipehuzi se prezentară la birouri..."

CARTEA V — EXTERMINAREA

Aici se sfîrșește cartea lui Babu. Mai departe, cercetînd vechile arhive ale tribului Poale Lungi, am urmărit, profund impresionat, periplul nefericiților xipehuzi din birou în birou, din secretariat în secretariat, drum presărat cu tot mai multe jertfe. Un singur xipehuz avu tăria să reziste pînă la capăt, obținînd mult rîvnita adeverință, dar inundat de sfînta bucurie a împlinirii, muri lovit de o apoplexie fulgerătoare, fără a mai apuca nici măcar să strige, conform tradiției, „bucurați-vă, am învins!"

Cît despre moș Babu, spune legenda că ar fi pierit încercînd să obțină din partea tribului Poale Lungi, o adeverință cum că xipehuzii au fost într-adevăr exterminați pînă la ultimul cu ajutorul lui.

Abia secolele viitoare aveau să-i dea dreptate.

ÎN LOC DE POȘTA REDACȚIEI

Răspundem pe această cale tuturor celor de s-au interesat de modalitatea de efectuare a abonamentului la publcația noastră în condițiile noilor prețuri.

Nu este de prisos să amintim aici că de la începutul anului 1990, cînd pregăteam prima apariție din 467, și pînă în prezent, editura SFVA a avut de străbătut mai multe etape în ceea ce privește scumpirea manoperei tipografice și a hîrtiei, ceea ce nu ne-a împiedicat să păstrăm același preț al revistei. Am făcut-o și o facem în continuare pornind de la convingerea că 467 este un act de cultură, care pentru a fi receptat de un grup cît mai mare de interesați în domeniu, a căror stare materială nu este nici pe departe uniformă, este necesar să reprezinte un efort minim financiar din partea cititorilor. Deci, pentru abonament, trimiteți un mandat poștal pe adresa : Daniel Cristian Dumitru, str. Gheorghe Barițiu nr. 3, 1100, Craiova pe care menționați numărul (numerele) de la care doriți să înceapă abonamentul dumneavoastră. Nu uitați să înscrieți și data nașterii. Valoarea mandatului va fi pentru 30 de numere de revistă, adică :

195 lei = 30 × 5 + 75 lei — 30 lei

unde : 75 lei = valoarea expediției

30 lei = valoarea celor 6 numere gratis promise.

Am eliminat celelalte două variante cu care erați obișnuiți din simplul considerent al apariților cuprinzînd 4, 5 sau 6 numere grupate, care ar epuiza rapid contravaloarea trimisă editurii. Preferăm acest mod de prezentare (cu mai multe numere grupate), acesta permițîndu-ne să abordăm într-un spațiu mai larg probleme mult mai complexe decît am fi făcut-o într-o simplă broșură. Considerăm că aceasta nu este în dezavantajul dumneavoastră deoarece, sîntem convinși, preferați să lecturați lucrări integral publicate, chiar dacă perioada dintre apariții va fi mai lungă.

Ne obligăm să vă anunțăm din timp asupra expirării abonamentului.

Editura își rezervă dreptul ca la o eventuală (altă) scumpire să considere suma trimisă drept un avans pentru procurarea de publicații editate de SFVA și se obligă să o acopere prin contravaloarea lucrărilor trimise la prețul imprimat pe ele.

O primă inițiativă în acest sens a fost cu albumul B.D. „Escală pe Tobra" al domnului Viorel Pîrligras, care deși întîrzie, va fi trimis imediat ce va apare tuturor solicitanților pe care îi asigurăm că i-am înregistrat în evidențele noastre. Ca atare, echivalînd albumul cu 4 reviste 467 nu am făcut altceva decît să stabilim un raport între prețul său și prețul unei broșuri din „Colecția romanelor SF", față de care este calculat abonamentul dumneavoastră. Ceea ce nu înseamnă că — așa cum mulți i au înțeles — cei ce au solicitat albumul de bandă desenată vor fi privați de următoarele apariții din 467. Acestea vor fi expediate pînă la expirarea totală a sumei trimise. Repetăm, ne angajăm să vă anunțăm din timp asupra expirării abonamentului, indiferent de modalitatea sub care acesta va fi achitat.

Daniel Cristian Dumitru

P.S. Așteptăm în continuare impresiile dumneavoastră pe adesa binecunoscută : SFVA, Craiova, 1100, c.p. 648.

Tiparul executat la I. P. „Oltenia" — Craiova
Comanda nr. 313

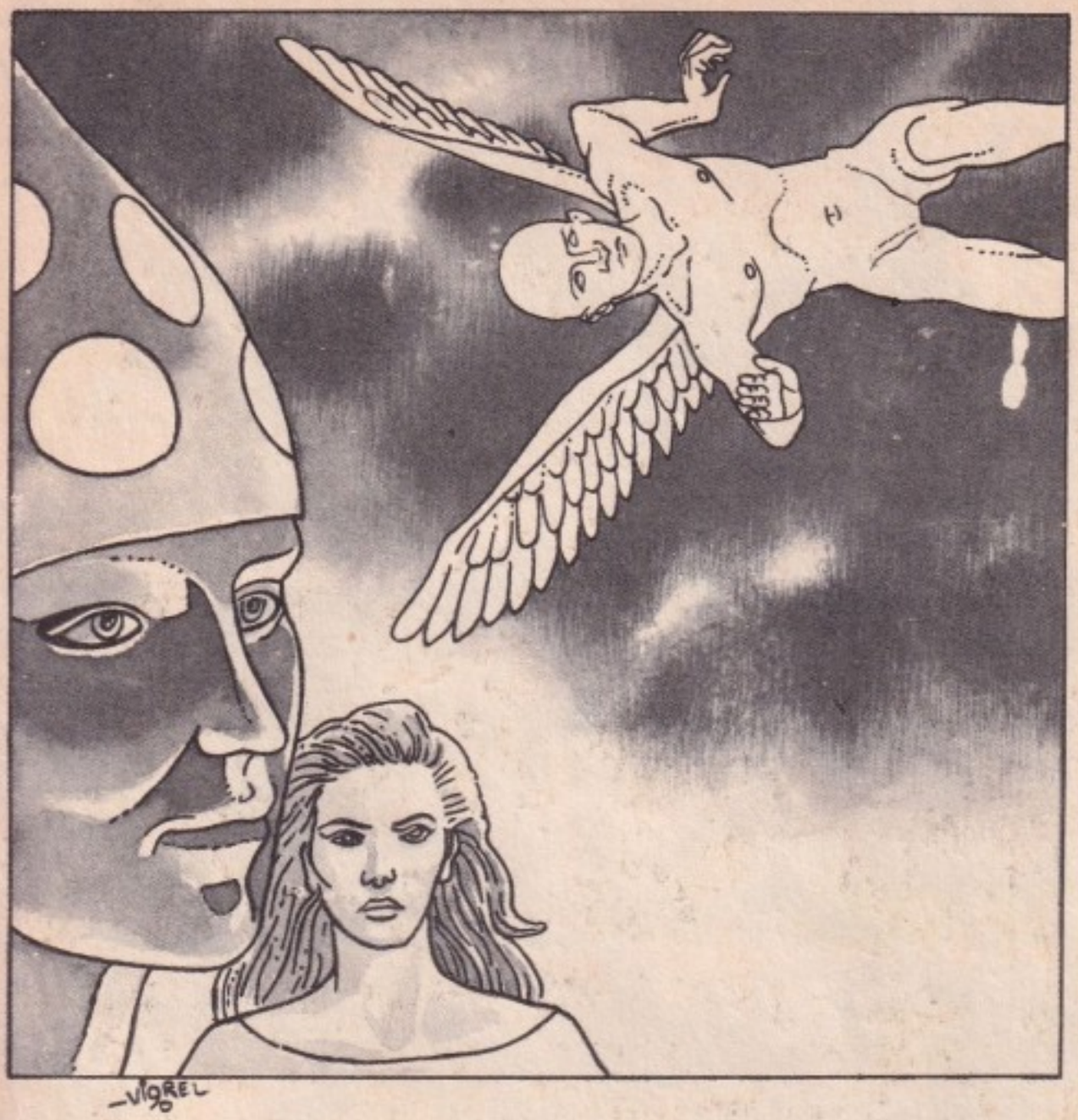

Fantomatice chipuri în lumi paralele,
Vieți ce se pierd între astre și stele

CÎNTECE NOMADE

Umbre rostind inimaginabile cînturi,
Biete amintiri, neadormite gînduri.

CÎNTECE NOMADE

În pregătire la editura SFVA

CÎNTECE NOMADE

Portative uitate ale memoriei timpului.

SFVA
urează
tuturor
cititorilor
săi
LA MULȚI
ANI!
Lei 30